

แสงเทียนส่องธรรม
เอาบุญเอาบาป

แสงเทียนส่องธรรม เอาบุญเอาบาป

แสงเทียนส่องธรรม

เอาบุญเอาบาป

คำนำ

ขอให้ท่านทั้งหลาย ร่วมอนุโมทนาในการพิมพ์หนังสือเรื่อง แสงเทียนส่องธรรม เงาบุญเงาบาป และแปลบุญกุศลนี้ตามที่ท่านปรารถนา ถ้าท่านมีทุกข์ขอให้ท่านพ้นจากทุกข์ ถ้าท่านมีสุขขอให้ได้สุขยิ่งๆ ขึ้นไป

ด้วยเดชะผลบุญที่ข้าพเจ้าทั้งหลายจัดพิมพ์หนังสือธรรมะเพื่อเป็นธรรมทาน และร่วมอุทิศบุญกุศลให้ท่านทั้งหลายนี้ ถ้ากรรมอันใดที่ข้าพเจ้าทั้งหลายเคยล่วงเกินท่านไว้ ด้วยกาย วาจา ใจ ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ ท่านจะอยู่ในภพใดหรือภูมิใดก็ตาม ขอให้ท่านได้รับผลบุญนี้ แล้วโปรดอโหสิกรรม และอนุโมทนาบุญแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วยอำนาจบุญนี้ด้วยเทอญ

ข้าพเจ้าทั้งหลายขออุทิศผลบุญกุศลนี้ให้แด่ คุณพ่อ คุณแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และพระสยามเทวาธิราช บูรพมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ เทพเจ้าทั้งหลายทั่วสากลพิภพ ท่านท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ พระธรณี พระคงคา แม่พระโพสพ พญายมราช นายนิรยบาล พระอินทร์ พระพรหม ยม ยักษ์ คนธรรพ์ นาคา นาคี พระเพลิง พระพาย พระพิรุณ ท้าวเวสสุวรรณ เจ้าเกณฑ์ชะตา เจ้าที่เจ้าทาง เจ้าทุ่งเจ้าท่า เจ้าถ้ำ เจ้าป่า เจ้าเขา ผีเปรต อสุรกาย ผีบ้าน ผีเรือน ที่ข้าพเจ้าทั้งหลายและครอบครัวอาศัยอยู่ สัมภเวสีทั้งหลาย สรรพสัตว์น้อยใหญ่ทั้งหลายทั้งปวง

กลุ่มบริษัท ตะวันออกโปลีเมอร์ (และคณะผู้จัดพิมพ์ฯ)
วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

สารบัญ

รายนามผู้จัดพิมพ์

อานิสงส์ของการไหว้พระสวดมนต์

๑. การสวดมนต์ทุกวันเป็นมงคลแก่ตนเอง และครอบครัว
๒. เป็นการบำเพ็ญภาวนาอย่างหนึ่ง
๓. ทำให้จิตบังเกิดกุศลได้ง่าย
๔. ทำให้ใจสงบสุขุม
๕. เหมาะสำหรับการเตรียมตัวก่อนปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
๖. สวดมนต์เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา
๗. เป็นบุญที่ได้กล่าวคำศักดิ์สิทธิ์ที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้
๘. เพื่อป้องกันภัยวิบัติ
๙. เพื่อความสำเร็จในสมบัติทั้งปวง
๑๐. เพื่อให้ทุกข์ต่างๆ หมดไป
๑๑. เป็นการขจัดภัยต่างๆ
๑๒. เพื่อบรรเทาความเจ็บป่วยต่างๆ

การสวดมนต์ที่ถูกต้องนั้น ต้องสวดให้ได้ใจความ ไม่สวดเร็วเกินไป หรือสวดช้าเกินไป เสียงดังพอประมาณ เพื่อให้เทพยดาทั้งหลายเป็นพยานว่า ท่านได้สวดมนต์ถวายเป็นพุทธบูชา

อานิสงส์การสร้างหนังสือเป็นธรรมทาน

ท่านที่ถวายหนังสือธรรมะ หรือพิมพ์หนังสือธรรมะแจกเป็นธรรมทาน ขอให้ท่านจงเกิดความภาคภูมิใจเถิดว่า ท่านได้ทำสิ่งที่มีคุณค่า ๙ มงคล ดังต่อไปนี้

๑. ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการรักษาพระพุทธศาสนาให้มีความยั่งยืน วัฒนาถาวร

๒. ได้ชื่อว่าเป็นผู้บำเพ็ญทานบารมีที่ยอดเยี่ยมคือ ธรรมทานบารมี

๓. ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

๔. ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างความเห็นที่ถูกต้อง (สัมมาทิฏฐิ)

๕. ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมกรรมฐาน

๖. ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างสันติภาพ และสันติสุขแก่ชาวโลก

๗. ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม

๘. ได้ชื่อว่าเป็นผู้ส่งเสริมในการเลือกสรรสิ่งที่ดีให้แก่ผู้รับ (เป็นผู้ให้ที่ดี)

๙. ได้ชื่อว่าเป็นผู้แสดงออกถึงน้ำใจอันดีงามของกัลยาณมิตร (มิตรที่ดี)

ท่านที่ได้บำเพ็ญธรรมทานบารมีดังกล่าวมาแล้ว ย่อมประสบแต่ความสุข ความเจริญรุ่งเรือง ทั้งในชาตินี้และชาติหน้า และเป็นผู้ปราศจากทุกข์ โศก โรคภัย ทั้งปวง

อานิสงส์การแผ่เมตตา

การแผ่เมตตาเป็นการฝึกจิตให้เป็นสมาธิ เรียกว่า การเจริญเมตตาภาวนา ในการทำสมาธิภาวนา ครูบาอาจารย์มักจะนำแผ่เมตตาก่อนจึงทำสมาธิต่อไป ผู้เจริญเมตตาภาวนาอยู่เนืองๆ ย่อมมีผลอานิสงส์ตอบสนองถึง ๑๑ อย่าง คือ

๑. หลับเป็นสุข
๒. ตื่นเป็นสุข
๓. ไม่ฝันร้าย
๔. เป็นที่รักของมวลมนุษย์
๕. เป็นที่รักของมวลอมนุษย์
๖. ทวยเทพเทวดาพิทักษ์รักษา
๗. ไฟ ยาพิษ ศัตราอาวุธไม่กล้ำกรายแคล้วคลาด
๘. จิตเป็นสมาธิเร็ว
๙. ผิวหน้าผ่องใส
๑๐. ทำให้มีสติก่อนตาย
๑๑. เมื่อยังไม่ถึงธรรมอันยิ่ง ย่อมไปเกิดในพรหมโลก

สำหรับผู้ที่เราแผ่เมตตาไปถึงนั้น ถ้าเป็นศัตรูก็จะกลับเป็นมิตร ถ้ามีเวรมีกรรมจะหมดเวรหมดกรรม ถ้าเป็นผู้ถูกเบียดเบียนจะพ้นจากการถูกเบียดเบียน ถ้ามีทุกข์จะพ้นจากความทุกข์

คติธรรมคำสอน

พระธรรมสิงหบุราจารย์

(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี

สร้างบุญไว้เถิด ประเสริฐที่สุด
ไม่ต้องใช้เงินทอง
เจริญกรรมฐานทำให้บุญช่วยเราได้
เกิดปัญหาแก้ได้ ไม่ทะเลาะผูกใจเจ็บใคร
ไม่โกรธ ไม่เกลียดใคร ทำให้อายุยืน

ขัดข้องไปหมด ไม่ต้องไปไปอธิษฐานขอเทวดาแต่ประการใด
ปฏิบัติธรรมดีที่สุด สวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุงคาถา

สร้างความดี ต้องถูกสถานที่
ถูกตัวบุคคล ถูกกาลเวลา
เสมอต้นเสมอปลาย
เหมือนน้ำไหลไม่ขาดสาย

ทองคำต้องสู้ไฟ
ไม้ใหญ่ต้องสู้ลม

ไม่มีศีล ขาดสมาธิ ไม่มีสมาธิ ขาดปัญญา

ปากอย่าไว ใจอย่าเบา เรื่องเก่าอย่ารื้อฟื้น

เรื่องอื่นอย่าไปคิด กิจที่ชอบให้รีบทำ

ตัด **"อยาก"**

เสียได้อย่างเดียวก็สิ้นทุกข์

เมื่อหมดอยาก

ทุกข์อื่นก็พลอยหมดไปด้วย

เวลามีประโยชน์ ต่อชีวิตมากเหลือเกิน

ก็ต่อเมื่อชีวิตมีค่า

ถ้าชีวิตไร้ค่า

เวลาก็ไม่มีประโยชน์

คนไม่เหมือนกัน...จิตใจก็ไม่เหมือนกัน

การที่จะไปกะเกณฑ์ ให้คนอื่น สิ่งอื่น

เพื่อให้ได้ดั่งใจของตน ผลสุดท้ายตัวเราเองนั้นแหละต้องร้อนใจ

คือความต้องการของเราเอง...เผาใจของเราเอง

เวลา...เป็นสิ่งเดียวในโลก ที่ทุกคนได้รับเสมอกัน
ไม่มีใครได้เปรียบหรือเสียเปรียบ กันเลยแม้แต่คนเดียว
แต่ใครจะใช้เวลาแต่ละวินาที อย่างมีค่าและคุ้มค่ากว่ากัน
นี่แหละเป็นเรื่องน่าคิด

ทำความดีต้องเสมอต้นเสมอปลายเหมือนน้ำไหลไม่ขาดสาย

คบพาลได้ผิด คบบัณฑิตได้ผล
คบคนชั่วทำตัวให้อับจน คบคนดีมีผลจนวันตาย
เมาเพศหมดค่า เมาสุราหมดความสำคัญ
เมาการพนันหมดตัว เมาเพื่อนชั่วหมดดี

จะเกียจคร้านหรือพักผ่อนไม่ได้
เพราะเวลาของการทำความดีเหลือน้อยแล้ว
ต้องอดทน เพราะการเกิดเป็นคน
สิ่งประเสริฐที่สุดคือ การทำความดี จะมัวซมเซาไม่ได้

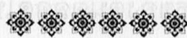

เหนือฟ้ายังมีฟ้า แต่ไม่มีอะไรเหนือกฎแห่งกรรม

ถ้าหายใจสั้น จะแก้ปัญหาไม่ได้ ท่านจะวูบเดียวขาดสติ
หายใจช้าๆ ช้าเพื่อไว เสียเพื่อได้

บุญกรรม บาปกรรมมีจริง
ยมบาลจดไม่มี จิตนี้เป็นผู้จด
จดทุกวัน คืออารมณ์
เรื่องจริงแน่ จดทุกกระเบียดนิ้ว
บาปบุญคุณโทษบันทึกไว้
พอวิญญาณออกจากร่างไป
มันก็ขยายออกมาใช้กรรม

พระรัตนตรัยเป็นเพียงชี้ทางแห่งความดีให้เท่านั้น
เราไม่ประกอบกรรมดีด้วยตัวเราเองแล้ว
จะไปสวดมนต์อ้อนวอน
หรือบูชาท่านด้วยอามิสที่มีค่าเพียงใด
ท่านก็ไม่อาจเป็นที่พึ่งแห่งเราได้
เพียงแต่นับถือ แต่ไม่ปฏิบัติ จะได้อะไรหรือ?

ถ้าอารมณ์เสีย หรืออารมณ์ไม่ดี
จำไว้เลย "ขาดสติ"
ต้องสวดมนต์ไหว้พระ นั่งเจริญกรรมฐานก่อน
ให้อารมณ์เย็น... อารมณ์ดี
แล้วจะทำอะไรก็ได้หมด

จงอย่าหวั่นไหว จงทำใจให้ได้เมื่อมีทุกข์
คนที่ทำใจได้เพราะมีสติควบคุมใจได้
ถ้าผู้ใดเจริญวิปัสสนากรรมฐาน จิตมั่นคง
ต้องช่วยตัวเองได้ ทำใจได้
จะไม่เสียใจ.......ไม่น้อยใจต่อบุคคลใด
คนทำใจได้นั่นแหละ จะได้รับผลดี
มีสติเป็นอาวุธของตนตลอดไป

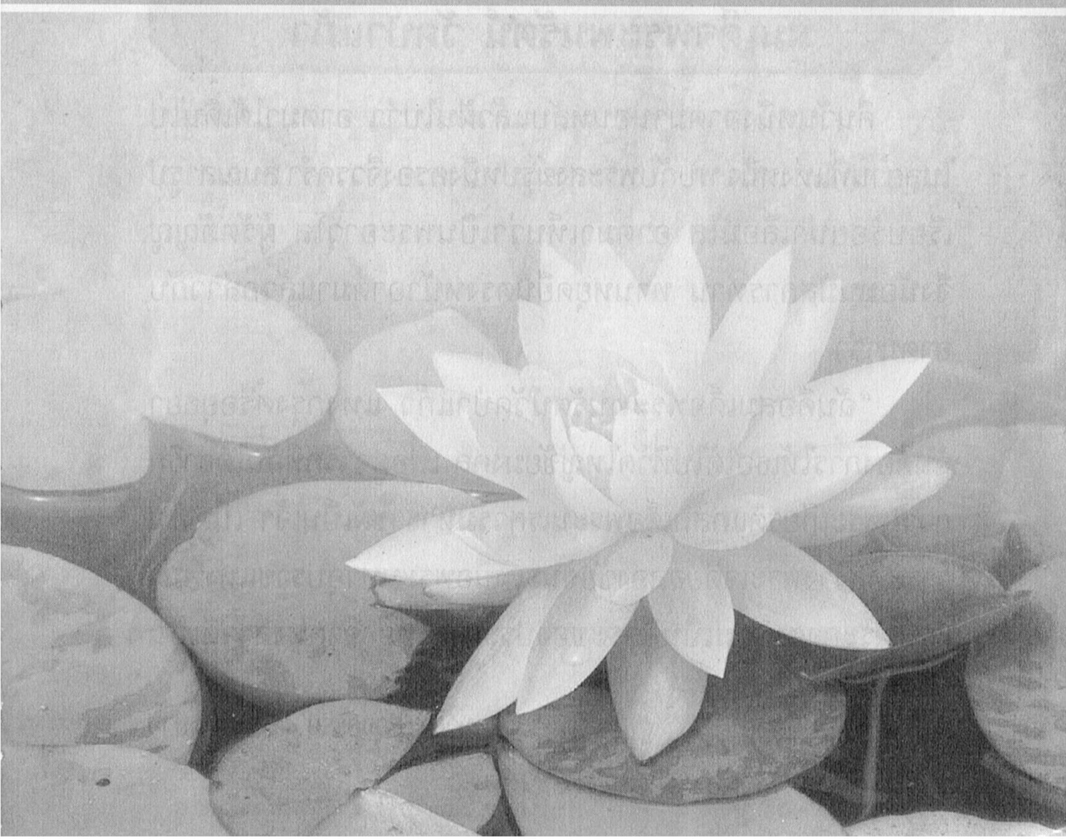

ความดีเท่านั้น
ถึงจะอุทิศได้.......
ความชั่วของท่าน
ไม่มีใครอยากได้

ชีวิตไม่แน่นอน
เราสุขก็เพื่อทุกข์
ทุกข์ก็เพื่อสุข
อย่าอยู่กับความประมาท

แสงเทียนส่องธรรม

เมื่ออาตมาได้พบกับ สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว

คืนวันหนึ่งอาตมานอนหลับแล้วฝันไปว่า อาตมาได้เดินไปในสถานที่แห่งหนึ่ง พบกับพระสงฆ์รูปหนึ่งครองจีวรคร่ำ สมณสารูปเรียบร้อยน่าเลื่อมใส อาตมาเห็นว่าเป็นพระอาวุโส ผู้รัตตัญญู จึงน้อมนมัสการท่าน ท่านหยุดยืนตรงหน้าอาตมาแล้วกล่าวกับอาตมาว่า

"ฉันคือสมเด็จพระพนรัตน์วัดป่าแก้ว แห่งกรุงศรีอยุธยา ฉันต้องการให้เธอได้ไปที่วัดใหญ่ชัยมงคล เพื่อดูจารึกที่ฉันได้จารึกถวายพระเกียรติแก่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชผู้เป็นเจ้า เนื่องในวาระที่สร้างพระเจดีย์ฉลองชัยชนะเหนือพระมหาอุปราชแห่งพม่า และประกาศความเป็นอิสระของประเทศไทย จากหงสาวดีเป็น

ครั้งแรก เธอไปดูไว้แล้วจดจำมาเผยแพร่ออกไป ถึงเวลาที่เธอจะได้รับรู้แล้ว”

ในฝันอาตมารับปากท่าน ท่านก็บอกตำแหน่งให้แล้วก็ตกใจตื่นนอนตอนใกล้รุ่ง อาตมาก็ทบทวนความฝัน ก็นึกอยู่ในใจว่าเราเองนั้นกำหนดจิตด้วยกรรมฐาน มีสติอยู่เสมอ เรื่องฝันฟุ้งซ่านเป็นไม่มี อาตมาก็ได้ข่าวในวันนั้นแหละว่า ทางกรมศิลปากรทำการบูรณปฏิสังขรณ์พระเจดีย์ใหญ่ในวัดใหญ่ชัยมงคล และจะทำการบรรจุบัวยอดพระเจดีย์ อันเป็นนิมิตหมายการสิ้นสุดการบูรณะแล้วจะรื้อนั่งร้านทั้งหมดออกเป็นการเสร็จสิ้น

อาตมาจึงได้ขอร้อง ดร.กิ่งแก้ว อัตถากร ให้เลื่อนการปิดยอดบัวไปอีกวันหนึ่งเพื่อที่อาตมาจะได้นำพระซุ้มเสมาชัย ซุ้มเสมาขอที่อาตมาได้สร้างขึ้นตามแบบดั้งเดิม ที่พบในเจดีย์ใหญ่ใกล้กับวัดอัมพวัน ซึ่งพังลงน้ำ ที่กิ่งเหลี่ยงเป็นคนรวบรวมเอามาให้อาตมาตั้งแต่เมื่อเริ่มพัฒนาวัดใหม่ๆ แต่แตกหักผุพังทั้งนั้นหลายสิบปีบอาตมาได้ป่นเอามาผสมสร้างเป็นองค์พระใหม่ไปร่วมบรรจุไว้ที่ยอดพระเจดีย์บ้าง

วันนั้นอาตมาเดินทางไปถึงก็ได้เดินขึ้นไปบนเจดีย์ ตอนที่สุดบันได แล้วมองเห็นโพรงที่ทางเขาทำไว้สำหรับลงไปด้านล่าง มีร้านไม้พอไต่ลงไปภายใน ตั้งใจเด็ดเดี่ยวว่าลงไปคราวนี้ ถ้าพลาดตกลงไปจากนั่งร้านไม้ก็ยอมตาย คนที่ร่วมเดินทางมาด้วย เขามัวแต่ไปบนลานชั้นบน อาตมาก็ดิ่งลงไปชั้นล่าง มีไฟฉายดวงหนึ่ง เวลานั้นประมาณ ๐๙.๐๐ น. อาตมาลงไปภายในแล้วก็พบนิมิต ดังที่สมเด็จพระพนรัตน์ได้บอกไว้จริงๆ

อาตมาจึงได้พบว่า แท้ที่จริงแล้วสิ่งที่สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว ท่านได้จารึกถวายพระพร ก็คือบทสวดที่เรียกว่า "พาหุงมหาการุณิโก"

ท้ายของนิมิตนั้นระบุว่า "เราสมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว ศรีอโยธเยศ คือผู้จารึกนิมิตรจนาเอาไว้ถวายพระพรแด่มหาบพิตรเจ้าสมเด็จพระนเรศวรมหาราช"

พาหุงมหากาก็คือบทสวดสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ แล้วก็พรพาหุง อันเริ่มด้วยพาหุงสหัส ไปจนถึงทุคคาหทิฏฐิ แล้วเรื่อยไปจนถึงมหาการุณิโก นาโถ หิตายะ และจบลงด้วย ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง สัพพะพุทธา สัพพะธัมมา สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต อาตมาเรียกรวมกันว่าพาหุงมหากา

อาตมาจึงเข้าใจในบัดนั้นเองว่า บทพาหุงนี้คือ บทสวดมนต์ที่สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว ได้ถวายให้พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชไว้สวดเป็นประจำ เวลาอยู่กับพระมหาราชวังและในระหว่างศึกสงคราม จึงปรากฏว่า พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเจ้าทรงรบ ณ ที่ใด ทรงมีชัยชนะอยู่ตลอดมา มิได้ทรงเพลี่ยงพล้ำเลย แม้จะเพียงลำพังสองพระองค์กับสมเด็จพระอนุชาธิราชเจ้า ท่ามกลางกองทัพพม่าจำนวนนับแสนคน ก็ทรงมีชัยชนะเหนือกองทัพพม่า ด้วยการกระทำยุทธหัตถีมีชัยชนะเหนือพระมหาอุปราช ณ ดอนเจดีย์ปูชนียสถาน แม้ข้าศึกจะยิงปืนไฟเข้าใส่พระองค์ในตอนที่เข้ากันพระศพของพระมหาอุปราชออกไปราวกับห่าฝนก็มิปาน แต่ก็มิได้ต้องพระองค์ ด้วยเดชะพาหุงมหากาที่ทรงเจริญอยู่เป็นประจำนั้นเอง

อาตมาพบนิมิตแล้ว ก็ไต่ขึ้นมาด้วยความสบายใจ ถึงปากปล่องที่ลงไปใช้เวลาเกือบสามชั่วโมง เนื้อตัวมีแต่หยากไย่ เดินลงมาแม่ชีเห็นเข้ายังร้องว่า "หลวงพ่อ เข้าไปในโพรงนั้นมาหรือ" แต่อาตมาไม่ตอบ

ตั้งแต่นั้นมา อาตมาจึงสอนการสวดพาหุงมหากาให้แก่ญาติโยมเป็นต้นมา เพราะอะไร เพราะพาหุงมหากานั้นเป็นบทสวดมนต์ที่มีค่าที่สุด มีผลดีที่สุด เพราะเป็นชัยชนะอย่างสูงสุดของพระบรมศาสดา จากพญาวสวัตดีมาร จากอาฬวกยักษ์ จากช้างนาฬาคิรี จากองคุลีมาล จากนางจิญจมาณวิกา จากสัจจกนิครนถ์ จากพญานันโทปนันทนาคราช และท่านท้าวพกาพรหม เป็นชัยชนะที่พระพุทธองค์ทรงได้มาด้วยอิทธิปาฏิหาริย์และด้วยอำนาจแห่งบารมีธรรมโดยแท้ ผู้ใดได้สวดไว้เป็นประจำทุกวัน จะมีชัยชนะมีความเจริญรุ่งเรืองตลอดกาลนาน มีสติระลึกได้ จะตายก็ไปสู่สุคติภูมิ

ขอให้ญาติโยมสวดพาหุงมหากากันให้ทั่วหน้า นอกจากจะคุ้มตัวแล้ว ยังคุ้มครองครอบครัวได้ สวดมากๆ เข้า สวดกันทั้งประเทศ ก็ทำให้ประเทศมีแต่ความรุ่งเรือง พวกคนพาลสันดานหยาบก็แพ้ภัยไปอย่างถ้วนหน้า

ไม่ใช่แต่พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเท่านั้น ที่พบความมหัศจรรย์ของบทพาหุงมหากา แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชก็ทรงพบเช่นกัน โดยมีบันทึกโบราณบอกไว้ว่าดังนี้

"เมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชตีเมืองจันทบุรีได้แล้ว ก็ทรงเห็นว่าสงครามกู้ชาติต่อจากนี้ไป จะต้องหนักหนาและยืดยาว

จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระยอดธงแบบศรีอยุธยาขึ้น แล้วนิมนต์พระเถระทั้งหลายมาสวดบทพาหุงมหากาบรรจุไว้ในองค์พระ และพระองค์ก็ทรงเจริญรอยตามพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ด้วยการเจริญพาหุงมหากา จึงบันดาลให้ทรงกู้ชาติสำเร็จ”

สวดพาหุงมหากากันให้ได้ทุกบ้าน สวดให้ได้มากๆ จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง สวดพาหุงมหากาก่อนแล้วจึงสวดชินบัญชร เพราะชินบัญชรนั้น เจ้าประคุณสมเด็จท่านใช้สวดบูชาพระอรหันต์ของท่าน ต้องสวดพาหุงมหากาก่อนแล้วจึงมาถึงชินบัญชร ให้จดจำกันเอาไว้ นั่นแหละมงคลในชีวิต

พระธรรมสิงหบุราจารย์
(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)
เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี

สวดมนต์ เป็นยาทา วิปัสสนา เป็นยากิน
ทั้งกินทั้งทา ท่านจะมีความสุขสบายมากมายหลายประการ
มีความสุข ถึงลูกถึงหลานของท่านทั้งหลาย
จะทำกิจการอะไรก็สำเร็จ เสร็จทันเวลาฯ

พระธรรมสิงหบุราจารย์

(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี
จากหนังสือ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ หน้า ๗๒ นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

ความเชื่อในเรื่องกรรม

ตามคำสอนในพุทธศาสนา ชาวพุทธควรมีศรัทธา ๔ อย่าง คือ

๑. ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า คือเชื่อว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง เป็นผู้ประกอบด้วยพระปัญญาคุณ พระวิสุทธิคุณ และพระกรุณาคุณ

๒. กัมมสัทธา เชื่อเรื่องกรรม คือเชื่อว่ากรรมมีจริง

๓. วิปากสัทธา เชื่อเรื่องผลของกรรม คือเชื่อว่ากรรมที่บุคคลทำไม่ว่าดีหรือชั่ว ย่อมให้ผลเสมอ

๔. กัมมัสสกตาสัทธา เชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของตน คือเชื่อว่าผลที่เราได้รับเป็นผลแห่งการกระทำของเราเอง ซึ่งอาจจะเป็นกรรมที่ทำในปัจจุบันชาติหรืออดีตชาติ

หลายคนคิดว่ากฎแห่งกรรมไม่มีจริง จนถึงกับประชดประชันว่า ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป ด้วยเห็นว่าคนทำกรรมชั่วได้รับผลเป็นคนร่ำรวย เป็นคนมีวาสนา มีคนเคารพยกย่อง ตรงข้ามกับคนที่ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันขันแข็ง กลับต้องมีชีวิตที่ยากลำบากหรือคนที่ทำงานไม่เป็น เลี่ยงงาน ประจบสอพลอ กลับได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง

กรรมให้ผลไม่เหมือนกัน ให้ผลทันเวลาและให้ผลระยะยาวต่อไป ฉะนั้นทุกคนจึงมีโอกาสรับกรรมไม่เหมือนกัน ความดีที่ทำไว้ครั้งนั้นยังมาไม่ถึง ความชั่วหนักกว่าก็มาให้ผลก่อน ส่วนความดีนั้นเขาก็จะให้ผลในภายหลัง

คนที่เชื่อเรื่องกรรม ย่อมสามารถอดทน ยอมรับความทุกข์ยากลำบาก ความผิดหวัง ขมขื่น และเคราะห์ที่เกิดแก่ตนได้ ไม่ตีโพยตีพายว่าโลกไม่มีความยุติธรรม ทำดีต้องได้รับผลดีแน่นอน และทำชั่วก็จะได้รับผลชั่วอย่างหนีไม่พ้น กรรมบางอย่างอาจให้ผลในชาตินี้ บางอย่างอาจให้ผลในชาติหน้า หรือชาติต่อๆ ไป เช่นเดียวกับการปลูกพืช บางอย่างให้ผลในไม่กี่เดือน บางอย่างก็เป็นปี

กฎแห่งกรรม

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

อาตมาเคยเล่าให้โยมฟัง คนแก่จนอายุ ๘๖ ปีแล้ว ทอดกฐินตั้งหลายโครม ทอดผ้าป่าไปหลายร้อยโครมแล้ว มานั่งรักษาอุโบสถดังที่กล่าวมาแล้วถึง ๓๐ ปีเศษ ตั้งแต่เป็นรุ่นสาว แก่แล้วก็มานั่งอีก แต่ตายไปเป็นเปรตเสียได้ ตายไปเป็นเปรตเพราะเหตุใด ทำบุญเก่งไม่น่าตายไปเป็นเปรต แต่ก็ตายเป็นเปรตด้วยอำนาจโลภะ คุณยายเป็นเศรษฐีมีลูกหลายคนและให้สมบัติแก่ลูกไปหมดแล้วทุกคน แต่อาศัยอยู่กับลูกสาวคนเล็กซึ่งมีสามีเป็นเศรษฐีมีโรงน้ำแข็งโรงสี เป็นต้น

ต่อมาลูกเขยเล่นการพนันจนสมบัติหมด ต้องขายร้านขายโรงขายไร่ขายนา จนสิ้นเนื้อประดาตัว กลัวเขาจะยื่นฟ้องล้มละลาย ลูกสาวจึงขอความช่วยเหลือจากคุณแม่ คุณแม่ก็ไม่มีทุนแล้ว เพราะทอดกฐินมาก ถึงมีก็ไม่พอใช้หนี้ จึงขึ้นไปหาลูกชายคนโตที่เชียงใหม่ ขอสมบัติที่มอบให้แล้วคืน เพื่อนำมาช่วยลูกสาวคนเล็ก ลูกชายและ

ลูกสะใภ้ก็ยินดีคืนให้ กลับมาก็มอบให้ลูกสาว ลูกสาวก็มอบให้สามี แต่สามีกลับนำไปเล่นการพนันต่อ เพราะหมอดูที่วัดหนึ่งบอกว่าเล่นแล้วจะรวยมหาศาล เดือนหน้ารวยแน่ๆ เลยหมดไม่มีเหลือ คุณยายก็เสียใจจนเป็นโรคหัวใจวายตาย ตายแล้วไม่ไปสวรรค์ กลับไปทุคติ เป็นเปรต

อาตมาไปธุระแถวบางมะยม อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดลพบุรี ใกล้บ้านกำนันไข่ เด็กสาวอายุ ๑๖ ปี ร้องหวีดหวาดขึ้นมาว่าผีเข้า เด็กคนนี้ไม่รู้ประวัติคุณยายและไม่รู้จักอาตมาด้วย อาตมาไปดู ถามไปถามมาก็รู้ว่าคุณยายนี่เอง มาบอกว่าอดหมากเหลือเกิน และมาบอกความลับที่ตายไป เพราะเสียใจลูกเล่นการพนันหมด เคยถวายหมากพระเวลาทอดกฐิน ทอดผ้าป่าทุกชนิด แต่คราวนี้ไม่ได้กินหมาก ไปเป็นเปรตเที่ยวขอเขากินตามบ้าน บุญที่ทำนั้นจะได้ต่อภายหลัง ต้องใช้หนี้กรรมหนัก คืออำนาจโลภะนี้ก่อน นี่อาตมายืนยันเพราะไปเจอเด็กที่ผียายคนนี้ไปเข้า ถามพ่อแม่เด็กว่ารู้จักตระกูลนี้ไหม ก็ไม่รู้จัก แต่ทำไมบอกได้หมดว่าลูกชายคนโตชื่ออะไร ลูกสาวคนเล็กชื่ออะไร เด็กมันจะรู้ได้อย่างไร ขอฝากญาติโยมไปคิดโดยทั่วหน้ากัน

อย่าลืมนะบุญกรรมจากการกระทำของคุณยาย รักษาอุโบสถนี่ดิ่งเลย ทั้งวันไม่คุยกับใคร มานั่งเฝ้าศาลา พระเทศน์ก็ติดกัณฑ์เทศน์ไม่พัก แต่ไม่รู้ว่าบุญคือ ความสุขจากการชำระใจ คุณยายสวดมนต์ก็เก่ง แต่ไม่ปฏิบัติธรรม แล้วบุญที่ทำจะได้หรือ ตอบว่าได้ แต่บาปมาก่อน เพราะอำนาจโลภะจึงไปเป็นเปรตก่อน พอหมดเวรกรรมจากเปรตจึงจะไปสวรรค์ต่อภายหลัง

ตอนที่คุณยายป่วยด้วยความเสียใจ อดข้าว อดปลา มาเป็นเดือนเศษ อาตมาไปเยี่ยม ๒ ครั้ง ชวนมานั่งกรรมฐาน คุณยายบอกว่า นั่งไม่ได้ ไม่สบายใจเสียแล้ว แก่แล้ว เมื่อก่อนนี้ตอนที่อินทรีย์ยังดีก็ไม่สนใจกรรมฐานเลย สนใจแต่ว่าใครจะมาบอกบุญไม่เคยขัดเลย ต้องทำทุกวัด จึงหาความสุขไม่ได้ ตายไปเป็นเปรต เดี๋ยวนี้ยังไม่ไปผุดไปเกิดแต่ประการใด ยังทรมานอยู่ด้วยอำนาจของโลภะ เรื่องนี้อาตมาประสบมาด้วยตนเอง

<u>ผลกรรมของหลวงพ่อ</u>

อาตมามีประสบการณ์เกี่ยวกับกฎแห่งกรรมที่เราจะต้องรับใช้ เมื่อเรามีจิตมีปัญญาเกิด จะรู้กฎแห่งกรรมทันทีจากการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน เวรกรรมตามสนอง อาตมาจึงรู้บุญบาป เมื่อก่อนนี้อยู่กับยาย อาตมาไม่สนใจกับพระตลอดกาล เวลาไปวัดหาบของไปทำบุญที่วัด ยายก็ต้องให้เก็บเอาก้อนดินไปด้วยใส่กระบุงไปข้างละ ๓ ก้อน ไปถึงวัดแล้วให้ไปโยนไว้ที่มันเป็นบ่อเป็นหลุมอยู่ในวัด ยายบอกได้บุญ อาตมาบอกว่า คนอื่นเขาไม่หาบดินไปวัดกันหรอก มีบ้านเราบ้านเดียวอายเขาตาย ยายบอกว่า เราไปวัดเหยียบดินติดเท้ามานี่เป็นกรรมนะ เป็นบาป ใช้หนี้สงฆ์ เป็นหนี้สงฆ์มากเป็นบาปเป็นกรรม แต่แกก็ไม่ได้อธิบาย เขาเล่ากันมาอย่างนี้ แกก็จำมาอย่างนี้ ก็ทำมาอย่างนี้ ไม่เหมือนคนเดี๋ยวนี้ว่าไม่บาป บาปได้ยังไง เหยียบแค่นิดเดียว พระก็ถมเอาเองซิ นี่คนรุ่นใหม่เข้าใจอย่างนี้ แต่คนรุ่นเก่าถือนัก ถือเชื่อเข้าไว้ก่อน มันมีประโยชน์ มันได้กำไรชีวิต คือเชื่อกฎแห่งกรรม

อาตมาเป็นเด็กเมื่อมาบวชใหม่ๆ ไปบ้านญาติ ที่เขาเป็นนักเลง เป็นโจร เป็นเสือ เขากินเหล้ากัน พอเห็นพระมาเขาเก็บแก้วหมดเลย เอาเหล้าแอบเลย ยังกลัวบาปนะ เดี๋ยวนี้ไม่ต้อง กินต่อหน้าพระเลยสบายมาก แถมงานศพเล่นไพ่หน้าศพอุทิศส่วนกุศล แล้วพระก็สวดไปไม่ได้เกรงกลัวต่อบาปกรรมแต่ประการใด เขาว่าบาปกรรมไม่มีแน่นอน เข้าใจอย่างนี้

สร้างกรรม-กินอาหารที่ยายถวายพระ

ตอนอยู่ที่โรงเรียนมัธยม ยังอยู่กะยาย ยายให้เอาอาหารไปถวายพระ แล้วเราก็เอาไปทานเสียเองทั้งคาวทั้งหวาน แล้วก็บอกว่าไปถวายสมภาร เดินจากบ้านไปไม่มีรถหรอก เดินไปเป็นระยะทาง ๑ กิโลเมตร อาตมาไป ก็ไปเจอเพื่อนนักเรียนที่สร้างความดีมาด้วยกัน หนีโรงเรียนกันสะบัด เพื่อนบอกว่ายังไม่ได้กินข้าวเลย เราก็นึกเลยว่าจะเอาไปให้พระทำไม เราก็ยังไม่ได้กินเลย พรรคพวก ๔-๕ คนด้วยกัน ก็เห็นด้วย เลยตั้งวงกินกันเสียเลย เรียบร้อยล้างปิ่นโตเสร็จกลับบ้าน ยายถาม ไปวัดเจอสมภารไหมล่ะ บอกยายว่าผมไม่ได้ขึ้นกุฏิหรอก ให้เด็กมันถ่ายปิ่นโตให้แล้ว ผมก็มา ยายบอกว่า ต่อนี้ไปต้องรับพรด้วยนะ รับพรสมภารมาแล้ว ก็มาบอกยาย ยายจะได้ชื่นใจ แล้วบอกท่านด้วยว่า ยายให้เอาอาหารมาถวาย

วันหลังเอาอีกแล้ว ให้ไปอีกก็เจอเพื่อนอีก โรงเรียนปิด ก็แบบเดิม กินเสร็จแล้วไปตีผึ้งต่อ ยายถามว่า "เจอสมภารมั้ย" เจอครับรับพรเสร็จผมก็มา แท้ๆ สมภารดันมาอยู่บนบ้านเรา มาไม่บอกเราเลย มานั่ง นั่งตั้งนานแล้ว วันนั้นสมภารไปฉันบ้านใต้ ฉันเสร็จ

แล้วก็มานั่งคุยกับยาย แวะมาเยี่ยมยาย เราไม่รู้ไม่บอกเรา เราไม่ทันแหงนดูบนบ้าน สมภารนั่งยิ้ม ยายเป็นคนใจบุญ พระชอบมาเยี่ยม แต่อาตมารำคาญ พอสมภารกลับไปแล้วโดนหนัก บอกว่าบาป ถามว่านี่กี่เที่ยวแล้ว เราบอกว่า ๒ เที่ยวแล้วครับ ยายบอกว่า นี่ต้องเป็นเปรตปากเท่ารูเข็ม กินข้าวไม่ลง เราก็ถามว่าเปรตสูงกว่าต้นตาลมั้ย ยายบอกว่าไม่เห็น เราไม่เชื่อหรอก ว่าหลอกเรา แต่เราไม่พูด เถียงไม่ได้

โกงค่าเรือจ้าง

ในเวลากาลต่อมา ไปโรงเรียนต้องนั่งเรือจ้างข้ามฟาก เดือนละ ๒๕ สตางค์ อาตมาโกงค่าเรือจ้าง ไม่ให้ค่าเรือจ้าง กินก๋วยเตี๋ยวผัดไทย แถมเลี้ยงเพื่อนด้วยนะ ก็โกงค่าก๋วยเตี๋ยวเขาอีก

ยิงนก-หักคอ-หักขานก

ในเวลาต่อมา โรงเรียนปิดหลายวันเทอมสุดท้ายแล้ว ครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลเขามาขอแรงอาตมาไปยิงปืน ไปยิงนก เราก็ไม่รู้บุญบาปมันมีจริงอย่างไร สนุกดีก็เอาปืนลูกซองดาวกระจาย ๕ นัด บอกกับโยมแม่ว่าจะไปติววิชาตอนโรงเรียนปิด อยู่สัก ๗ วัน จะกลับมา ขอสตางค์สัก ๑๐๐ แม่ก็ให้ตังค์ไป เราจะเอาปืนไปได้ยังไง ก็เอาที่นอนไปด้วย เอาเสื่อออกมาเอาปืนไว้ข้างใน เช้ากินข้าวแล้วก็ออกตามทุ่งตามหนอง ยิงนกเป็ด นกกระสา พอยิงได้จับหักคอใส่ตะข้อง พอนกมันจิก จิกก็ถลกหนังเลย ทรมานเหลือเกิน เราไม่ทราบว่ามันจะมีบาปกรรมแต่ประการใด ล่วงมาอีกวันหนึ่ง

ก็ไปยิงนกกระสาถูกปีกมันหักแล้ว มันบินไม่ได้ เราก็ขับมันเหนื่อยมากแล้วก็จับได้ ทำไง หักขาเลย นกก็ดิ้น ร้องไห้ตาย สรุปให้ฟังที่อาตมาทำบาปกรรม

ต่อมาได้มาบวชในพระพุทธศาสนา พ่อแม่ให้บวชโดยไม่ได้เลื่อมใส ไม่ได้คิดว่าจะมาอยู่อย่างนี้ ก่อนที่จะบวช ก็ไปเรียนหนังสืออยู่ที่กรุงเทพฯ ไปอยู่โรงเรียนหลายโรงเรียน อยู่วัดก็ตั้งหลายวัด พอเสร็จจากเรียนหนังสือ ก็มาบวช กะว่าจะบวชสักพรรษาเดียว ท่องเรียนหนังสือไปจนจบหลักสูตร ก็ไปเจริญพระกรรมฐาน ออกป่าดงพงไพร

ใช้หนี้ค่าก๋วยเตี๋ยว

เริ่มมารักษาการเจ้าอาวาสที่วัดนี้เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๙ ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสอยู่ที่นี่ ก็เริ่มใช้กรรมมาตามลำดับ โดยที่ว่าในปีต่อมาใช้เรื่องก๋วยเตี๋ยวก่อน เรามานั่งสมาธิของเรามันก็เกิดไปเข้าญาณวิถีของเขาชื่อว่า นางกลุ่ม นางกลุ่มมีสามีชื่อตาก๊ิม เขาไม่รู้ว่าเราโกงก๋วยเตี๋ยวเขา แม่กลุ่มกับตาก๊ิมเกิดฝันพร้อมกัน ฝันว่าเทวดามาบอกว่า ถ้าต้องการให้ลูกชายหายเกเรแล้วกลับมาเรียนหนังสือละก้อ ให้ไปตามลูกชายมาแล้วให้ไปบวชเณรที่วัดอัมพวัน รับรองแก้ได้แน่ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว โยมกลุ่มก็เอาลูกมา ตาก๊ิมมาด้วย อาตมาก็จำได้คลับคล้ายคลับคลา เดินขึ้นมาสามคน บอกว่า จะเอาลูกมาฝากบวชเณร อาตมาก็ถามว่าทำไมไม่บวชที่วัดอื่น โยมกลุ่มก็เลยเล่าให้ฟังว่าที่พาลูกมานี่ เพราะฝันไปว่าเทวดามาบอกว่าให้มาบวชที่นี่ ช่วยรับไว้หน่อย

เรานึกแล้วว่าจะต้องได้ใช้หนี้ค่าก๋วยเตี๋ยวเขาแน่ แต่ไม่บอก ก็เลยบอกว่าเดี๋ยวจัดการให้ แล้วก็จัดการส่งโยมทั้งสองกลับแล้ว ก็จัดแจงโกนหัวเลย เรามีเรือยนต์ลำหนึ่ง ก็วิ่งไปตามพระอุปัชฌาย์ ซื้อผ้าไตร ซื้อรองเท้า ซื้อเสื่ออ่อน ซื้อบาตร ซื้อร่ม ทั้งหมด ๒๐๐ บาท แล้ววิ่งไปหาอุปัชฌาย์ บอกเอาเด็กมาบวชเณรครับ บวชเสร็จแล้ว ก็กลับมานั่งกรรมฐานเดินจงกรม

พอได้ ๗ วัน ก็เลยเล่าเรื่องเก่าของอาตมาให้เณรฟังว่า อาตมานี่โกงค่าก๋วยเตี๋ยวแม่เจ้า แม่เจ้าก็ไม่รู้ แล้วไอ้ผ้าไตรนี่นะ อะไรต่ออะไร ๒๐๐ นี่ กระซิบบอกแม่นะบอกว่าเจ๊ากันไปนะ ไม่ต้องเอามาให้ ถือว่าใช้ค่าก๋วยเตี๋ยวกันไป พอเล่าเสร็จแล้วเณรบอกว่า ผมเกิดศรัทธาเสียแล้วก็ตั้งใจปฏิบัติ

ต่อมาก็ขอสึกว่าจะไปเรียนหนังสือ แล้วก็สอบได้ในปีนั้น แล้วไปเป็นทหารอากาศ ต่อมาก็ได้เลื่อนเป็นนายทหารอากาศไปเลย

นี่คือใช้หนี้ค่าก๋วยเตี๋ยว ถ้าไม่ได้ใช้ในชาตินี้ก็ต้องใช้ดอกชาติหน้านะ กฎแห่งกรรมมีจริง แต่กฎแห่งกรรมที่อาตมาประเมินผลและได้ประสบการณ์มารู้ล่วงหน้าได้ เพราะใช้สติระลึกก่อนเป็นตัวรู้ล่วงหน้า ตัวสัมปชัญญะ ตัวผลักดันทำให้แก้ไขเหตุการณ์ได้ทันเฉพาะหน้า เรียกว่า ตัวสัมปชัญญะ ที่อาตมารู้นี่ก็เนื่องจากว่า เราเจริญสมาธิ เจริญสติอยู่ตลอดเวลา ขอให้ท่านไปพิจารณาด้วยตนเองด้วยเจริญกุศลภาวนาไปเรื่อยๆ ไม่จำเป็นต้องมีเวลาว่าง เวลาที่ท่านทำงานก็ภาวนาไป หูได้ยินเสียงภาวนาไว้ เขียนหนังสือภาวนาไว้ ตั้งสติไว้ตลอดกาล กรรมฐานมีความสำคัญต่อหน้าที่การงาน

ในเวลาต่อมา อาตมาก็นั่งเจริญภาวนาโดยไม่ได้ขาด แล้วก็มีการอโหสิกรรมและแผ่เมตตา ขอให้ท่านเอาไปใช้กันทุกท่าน ก่อนที่จะแผ่เมตตาออกไปต้องอโหสิกรรมก่อนนะ ถ้าไม่อโหสิกรรมออกก่อนท่านจะแผ่ไม่ออก อโหสิกรรมให้ใจสบาย ไม่โกรธใคร ไม่เกลียดใคร ไม่อิจฉาริษยาใคร แผ่เดี๋ยวนั้น ถึงเดี๋ยวนั้น แล้วก็มีการรับตอบด้วยนะ อันนี้มันเป็นของใครของมัน อาตมาจะบอกกรรมวิธีแบบวิชาการนั้นคงไม่ได้ เพียงแต่แนะแนววิธีปฏิบัติเท่านั้นจากอำนาจของจิตด้วยการใช้สตินั่นเอง มันอยู่ในวงแคบของการปฏิบัติกว้างเข้ามาหาแคบโดยวิธีนี้

ในเวลาต่อมาที่อาตมามาอยู่ที่นี่แล้วก็เจริญภาวนา และก็แผ่เมตตา แต่ควรจะมีหลักการแผ่เมตตาแล้วก็อโหสิกรรมให้ได้ ที่เราทำวัตรสวดมนต์นั่นมีความหมายมาก กาเยนะ วาจา ทั้งกาย วาจา ใจ ขออโหสิกรรมต่อคุณพระศรีรัตนตรัย ที่หมิ่นเหม่ต่อคุณพระศรีรัตนตรัย กำหนดอโหสิกรรมแล้ว แผ่ออกไปได้ผลแน่

<u>ใช้หนี้ค่าเรือจ้างตาก้อย</u>

พอมาเจริญสมาธิ จิตสงบก็นึกขึ้นมาได้ บอกรีบใช้หนี้ค่าเรือจ้าง นึกไปนึกมาถูกต้องที่เคยโกงเขามา อาตมาก็ไม่ได้ไปบ้านเขานาน จนมาบวชเป็นสมภารเจ้าวัด ก็เอานมไป เอาโอวัลตินไป เอาสตางค์ใส่ซอง ๒๐๐ บาท ถือราคาก๋วยเตี๋ยวเป็นเกณฑ์ ชื่อตาก้อยแก่แล้ว อาตมาเอาเรือจอด เขาก็ตกใจว่าพระมาทำไม แกเจ็บหนักเป็นอัมพาตจะตายแล้ว ก็เอาสตางค์ไปใส่มือกระซิบบอกที่หูว่าโยมก้อยอาตมาตอนเป็นเด็กเคยโกงค่าเรือจ้างโยม เดือนละ ๒๕

สตางค์ จำได้มั้ย แล้วเอานมโอวัลตินมาด้วย บอกลูกสาวว่า ช่วยชงให้โยมด้วย อโหสินะโยมนะ อาตมาเป็นเด็กรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แหมบุญของเราเหลือเกิน เขาแปลกใจกันว่า พระก็มาหลายวัดแล้ว มีแต่มาบอกบุญ องค์นี้แปลกเอาสตางค์มาให้ วันหลังลูกสาวเอาข้าวสารมาให้ที่วัดเรานี่ เรียกว่า บุญงอกได้ คนที่มีจิตดีต้องมีมารต้องใช้หนี้ มีอุปสรรคตลอดเวลากาล คนที่มีความดี ต้องมีอุปสรรคแน่นอน ไม่ใช่ดีไปตลอด เราเข้าใจผิดคิดกันว่า เราสร้างกรรมดีเหมือนมีกรรมมาบัง ข้อเท็จจริงก็คือใช้เวรใช้กรรมเป็นความดีแล้ว

<u>ใช้หนี้ค่าเรือจ้างยายนวม</u>

อยู่มาอีก ๒-๓ เดือน อาตมามานั่งสมาธิตั้งสตินึกต่อกันไปได้ว่า เคยโกงค่าเรือจ้างยังอยู่อีกท่าหนึ่ง ชื่อยายนวม อาตมาก็ไปแกก็จะตายเสียอีกแล้ว ขึ้นไปกระซิบที่หูบอก โยม อาตมาเมื่อเป็นเด็กเคยโกงค่าเรือโยม อาตมามาขอให้อโหสิกรรมอาตมาด้วยนะเสร็จแล้วก็ให้ ๒๐๐ บาท พร้อมกับนมโอวัลตินตามเดิม วันหลังเขาทำบุญ ๗ วัน ยังเอาสตางค์มาถวายเราอีก ได้มากกว่า ๒๐๐ อีกพอกลับมาได้ ๒ วัน โยมนวมก็ตาย อาตมาก็ได้ใช้หนี้ตลอด นี่มันเป็นบุญเป็นกรรมของเราโดยเฉพาะ

เวลาผ่านมา พอดีไปเยี่ยมร้านเบ๊เต็กเส็งที่บางปะอิน เคยแวะไปกินอาหารบ่อยๆ ต่อมาก็ไม่เอาสตางค์ เพราะทุกครั้งไปอาตมาก็จ่ายสตางค์ เขาบอกว่าตั้งแต่อาตมาไปฉันร้านเขานี่ทำให้ร้านเขาขายดี เลยไม่เอาสตางค์ ก็ชอบพอกันอยู่ด้วย มาตอนหลังมีคนไปผ่าท้องที่สุขศาลาอนามัยชั้น ๑ บางปะอิน ที่ริมน้ำ อาตมาก็ตั้งใจว่าจะไปเยี่ยมเขา

พอดีคืนนั้นอาตมาก็แผ่เมตตาอโหสิกรรม สติบอกอีกแล้วว่าจะต้องไปใช้หนี้เต่าที่รับจ้างต้มเต่าตัวละ ๑ บาท ให้พวกขี้เมาปรากฏว่า เต่ามันมีความสามัคคีดิ้นเสียจนหม้อดินแตกหนีเข้ากอไผ่ไปหมด กรรมเหล่านี้เราลืมไปหมดแล้ว สติอันหนึ่งก็บอกว่าระวังพรุ่งนี้อย่าเอาใครไป อาตมาก็ไปกับคนขับรถปิคอัพ ถ้าไปก็ตายหมดเลย ตายหมดแน่นอนอาตมาก็หาเรื่องเพทุบาย เขาก็โกรธอย่างร้ายแรงว่าไปชวนเขามาแล้วก็ไม่เอาเขาไป อาตมาก็บอกกะคนขับรถว่าไปเยี่ยมเขานี่เจ้าคอยตั้งเวลาไว้ว่าแค่ ๑๕ นาทีนะ คอยเตือนอาตมาให้รีบกลับด่วน โดยเราคิดแล้วถ้าไม่กลับตามเวลา ๑๕ นาทีรถจะคว่ำที่พระนครศรีอยุธยาและเราจะต้องตายเลย ผลสุดท้ายไม่เอาใครไปเลย พอได้ ๑๕ นาทีก็บอกเจ๊ชื่อศรีนวล ร้านเบ๊เต็กเส็งอาตมาขอลาละ บอกมีธุระรีบกลับ ขึ้นรถได้ก็บึ่งเลย ความเร็วขนาด ๑๒๐ กม./ชั่วโมง ขับเป็นการใหญ่ถนนเอเชียเพิ่งสร้างเสร็จใหม่ๆ ฝนตกฟ้าร้องเป็นการใหญ่ มาถึงอ่างทองฝนก็หยุด ที่อำเภอพรหมฯ มันยังตกอยู่ถนนมันลื่น ตรงโค้งวัดคู รถมาด้วยความเร็วก็หมุนเลย รถเสียหลักพวงมาลัยหลวมหมดเลย คว่ำ ๘ รอบ ศีรษะโดนทั้งบนทั้งล่าง ล็อคประตูไว้ จีวรขาด รถบี้ถลอกปอกเปิกหมด ต้องมาปวดแสบปวดร้อนอยู่เป็นเวลาแรมเดือน อาตมาไม่กล้าไปโรงพยาบาลเพราะอายเขา รถบี้หมดต้องเอาชะแลงงัด พวกรถมาจอดดูเป็นแถวดีว่ารถข้างหน้าไม่สวน ถ้าสวนก็คงตายหมด เสียค่าซ่อม ๓-๔ หมื่นบาท ปวดแสบปวดร้อนไปทั้งตัวเลย มันถลอกหมด อันนี้ก็ได้ใช้หนี้เต่าแต่ยังใช้ไม่หมด

ใช้หนี้หักคอนก

ในเวลาต่อมา อาตมาก็นั่งสมาธิ ๖ เดือนเศษ ที่จะถึงวาระแห่งความตายก็มีนิมิตบอกอาตมาให้ทราบว่า พระเดชพระคุณท่านวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๑ เที่ยงสี่สิบห้า ต้องจากวัด ตายไปใช้หนี้นกที่หักคอ วันที่ ๑๖ ตุลาคม ออกพรรษา อาตมาก็มานึกดูว่าเราต้องลาเขา ก็ประชุมสงฆ์ มอบอัฐบริขาร เสียสละปลงบริขารให้หมดมอบให้องค์อื่น เงินวัดมีเท่าไหร่มอบให้มัคทายก แล้วก็องค์ไหนจะเป็นสมภารต่อไปก็มอบ อาตมาก็บอกให้พวกโยมผู้หญิงมานั่งกรรมฐานคนละเดือน พอโยมหญิงกลับแล้ว เอาโยมผู้ชายมานั่งแทนต่อไปก็จะไม่มีคนสอน จะขอลาแน่นอน วันที่ ๑๔ ตุลาคม

นี่มันรู้ล่วงหน้าได้ มันมีประโยชน์มากนะ ท่านทั้งหลาย ถ้ารู้ล่วงหน้าไม่ได้ลำบากมาก สติ ตัวนี้เป็นการรวมผลงาน สัมปชัญญะเป็นตัวคำนวณการ นี่สติสัมปชัญญะมันบอกได้ดังนี้ อาตมาก็ขอลาเขาหมดแล้ว แบ่งงาน แบ่งภาระหน้าที่แล้ว

อาตมาก็คิดว่าตามหลักพระพุทธเจ้าสอน ไหนๆ เราจะตายแล้วก็ขอลาเขาเสีย แล้วคนที่มาเราก็บอกได้ คนที่ไม่มาจะทำยังไงเขาจึงจะรู้ได้ ก็เจริญกรรมฐาน เดินจงกรม นั่งกรรมฐาน

มีโยมท่านหนึ่งชื่อโยมชาญ กรศรีทิพา ที่รู้จักอาตมา เนื่องจากว่าบริษัทนายสุเมธ เตชะไพบูลย์ คุณชาญ กรศรีทิพา เขามีโรงงานน้ำตาลที่สิงห์บุรี เขาฝันว่ารัชกาลที่ ๕ ไปเข้าฝันบอกให้เขามาที่วัดนี้พระบรมฉายาลักษณ์ของท่านที่วัดนี้ เขาก็พูดลักษณะได้ถูกต้องโดยที่รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จทางชลมารค สมัย ร.ศ.๑๒๕ และพระองค์ได้ถวายพระบรมฉายาลักษณ์ตอนพระองค์ขึ้นเสวยราชย์ในวันนั้น ท่านสมภารก็อยู่ด้วย

คุณชาญ พร้อมด้วยคุณสุเมธ ก็เดินเข้ามา อาตมาก็ไม่รู้จัก บอกโยมมีธุระอะไร เมื่อทั้งสองมาเห็นรูป ก็เลยเล่าเรื่องที่ฝันให้ฟัง ก็เลยรู้จักกันเป็นเวลาหลายปี ในเวลาต่อมา อาตมาเห็นว่าคนนี้มีประโยชน์ต่อวัด ถ้าหากเราจะเป็นอะไรไป เราต้องบอกเขาเสียก่อน อันนี้เอาไปใช้ได้ เวลาจะแผ่เมตตากระแสจิตนี่เป็นพลังงานอันหนึ่ง อาตมาพิสูจน์ได้ เช่น เอาผ้าขาวมากอง แล้วเราเอากระดาษสีมาทับ แล้วเอาพลังงานกระแสแดดหรือไฟฟ้าส่อง จะทำให้กระแสนี่ไปติดผ้าขาวได้ เหมือนอย่างแผ่ส่วนกุศล ขอให้ท่านทำจิตดีๆ ติดได้ แต่ก็หาคนทำไม่ได้ง่ายๆ นัก ต้องทำจิตใจให้ได้ถึงก่อน

<u>ส่งกระแสจิตลาตายกลายเป็นตัวหนังสือ</u>

อาตมาก็เริ่มต้นว่าใกล้วันที่ ๑๔ ตุลาคมแล้ว เราก็มาสวดมนต์ไหว้พระ แล้วก็แผ่เมตตาบอกโยมชาญว่า โยมกับอาตมาก็ชอบกันมาหลายปีแล้ว อาตมาขอลานะ วันที่ ๑๔ ตุลาคม อาตมาคอหักแน่ตายอยู่โรงพยาบาลสิงห์บุรี ก็บอกเขาอย่างนั้น ขอลาในเวลาต่อมา คุณชาญเขาก็ไปทำงานบริษัทไปนั่งเขียนหนังสือ ได้ข้อความที่เราแผ่เมตตาไป ไปติดที่กระดาษเขา ลายมืออาตมาด้วย ตามที่เราแผ่เมตตาตรงกับตัวหนังสือ

วิธีการแผ่ส่วนกุศลท่านทั้งหลายจำตำรานี้ไว้ให้ดี สามารถทำเป็นตัวหนังสือได้ สามารถติดที่โน่นที่นี่ได้

ครั้งถึงวันที่ ๑๔ ตุลาคม เที่ยงสี่สิบห้านาที อาตมาก็จำเป็นต้องไปประชุมที่วัดกวิศราราม จังหวัดลพบุรี ในวันนั้นด้วย หลวงพ่อธรรมญาณ เจ้าคณะจังหวัดลพบุรี ท่านมีหนังสือมาว่า เขาจะประชุม

เจ้าคณะอำเภอกันทั้งหมด ที่จังหวัดลพบุรี พอดีวันนั้นนายแพทย์ศิริราชมาเลี้ยงเพลที่วัด พอเลี้ยงเพลเสร็จ อาตมาก็เตรียมตัวรู้แล้วว่า วันนี้ เราไม่ได้กลับวัดแน่นอน ตามที่เรามีสติรู้ล่วงหน้า ๖ เดือนว่า เราต้องใช้หนี้นก จะใช้อย่างไรกันแน่ คงจะไม่ได้กลับมอบหมายการงานเรียบร้อยแล้ว โยมผู้หญิงมานั่งกรรมฐาน ๑ เดือน แล้วโยมผู้ชายด้วยมาแทน หลังจากโยมผู้หญิงกลับไปแล้ว โยมผู้ชายจะได้ช่วยกันเอาศพไปไว้วัด เตรียมงานครัวทำนองนี้ เป็นต้น

อาตมาก็ลาเขาหมดแล้วก็ขึ้นรถเที่ยงกว่าแล้ว จะตกเที่ยงสามสิบ เปลี่ยนจีวรใหม่หมด เตรียมหนังสือขึ้นรถ คิดว่าไม่ได้กลับแล้ว มีนาวาตรี วาด เกษแก้ว ใส่เสื้อขาว กางเกงขาวก็อาศัยรถไปด้วย ก็คงจะตายพร้อมกับอาตมา ออกจากวัดเลี้ยวขวาเข้าลพบุรีถึงหลังตลาดปากบาง ตอนนั้นพอถึงปั๊มน้ำมันรถเขาก็เปิดไฟเลี้ยวขวา รถตามหลังมา ๓ คัน แซงซ้าย รถทัวร์ทันจิตออกจากปั๊มน้ำมัน วิ่งเข้าชนทันที เที่ยงสี่สิบห้าพอดี นาวาตรี วาด เกษแก้วลอยขึ้นหลังรถทัวร์ไปเลย พวกตลาดนึกว่าหนังสือพิมพ์ลอยไปก็เนื่องจากแกใส่เสื้อขาวกางเกงขาว นี่หลังหัก

อาตมาไหล่ชนเหล็กหักไปเลย แล้วกระจกครูดเอาหนังหัวไปอยู่ตรงท้ายทอยหมด หัวขาวเลย คอพับไปที่หน้าอก หมุนได้เลยเลือดเต็มจมูก กระจกมันบาด อาตมาก็บินออกไปแบบนก ออกห่างรถไปประมาณ ๒๐ วา แต่เดชะบุญว่า มือดีอยู่มือหนึ่งจับขึ้นมาอาตมาก็ลองคลำว่า เราคอหักไปหรือนี่ ตาไม่สัมผัส หูไม่สัมผัสตายหมดแล้วทั้งตัว แต่มือดีสติดี แต่กลับไปหายใจได้ที่ท้อง พองหนอ ยุบหนอ ใช้ได้นะ ใครอยากจะรู้ว่าสะดือหายใจได้ ลองไป

คอหักดูนะ คนขับก็สลบ อาตมายังพูดได้ เพราะสติดีอยู่ที่ลิ้นปี่ จำไว้ แล้วหายใจทางสะดือได้ ทำไมหายใจได้ นึกถึงในท้องได้ที่เราอยู่ในท้องแม่ กินอาหารทางสะดือแน่นอน หายใจได้ พองหนอ ยุบหนอ ตลอดเวลา เลยได้ตำราเพิ่มขึ้น แต่ต้องทำได้ก่อนนะ ต้องมาฝึกกันให้รู้สติ ตื่นมีสติ หลับมีสติ รู้แน่ อาตมาก็พูดว่า โยมช่วยอุ้มหน่อย ไอ้พวกที่ไปมุงดูกันก็ไม่ยอมอุ้ม หัวเละแต่ยังพูดได้ ที่เข้าใจว่าหัวเละเพราะหนังไม่มี จนตำรวจทางหลวงมาบอกว่าไม่ตาย ถ้าตำรวจไม่มาเราก็คงจะจมอยู่ตรงนั้น

กรรมต้มเต่ามาซ้ำ

พอดีตรงนั้นเขาทำอิฐ เถ้าแก่เขาก็ขับรถมา อาตมามือยังดีอยู่อีกข้างก็เสยคางไว้ มันไม่มีความรู้สึก พอรถแล่นถึงวิทยาลัยเกษตร ได้ยินเสียงแว่วแผ่วมาแต่ไกล เสียงดังนี้ สมน้ำหน้าๆ ได้ยินมาเรื่อยๆ เดี๋ยวต้องซ้ำ คอหักแล้วยังไม่สงสาร จะมาซ้ำ สักประเดี๋ยวเห็นเต่า พอเห็นเต่าเท่านั้นแหละฝาหม้อน้ำรถอยู่ตรงนั้นหลุดพรวด ลวกเอาเราคนเดียว ตายจริงเปียกหมดเลย ไอ้แขนยังดีอยู่ก็ร้อนนะซิ แล้วกระเด็นไปถูกคนขับ ไอ้คนที่ประคองอาตมาไปบอกว่า หยุดๆ เดี๋ยวคนหลังจะตาย ไอ้เต่ามาซ้ำเราอีก สงสัยใช้หนี้ตอนนั้นยังไม่หมด รถไปถึงโรงพยาบาล น้ำแห้งพอดีหมดพอดีเลย

อาตมาก็ขออธิษฐานว่า ข้าพเจ้าขอให้ไปสบาย รู้แล้ว เข้าใจแล้ว ขออโหสิกรรมทุกอย่างกับโลกมนุษย์ในเมื่อข้าพเจ้ายังใช้หนี้ในโลกมนุษย์ไม่หมด ขอให้ข้าพเจ้าไปใช้ในชาติต่อไป ประการที่ ๒ ถ้าข้าพเจ้าใช้หนี้ในโลกมนุษย์หมดแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าไป ณ บัดนี้ อย่าได้ทรมานต่อไป อธิษฐาน ๒ ข้อ

วันนั้น พอดีผู้อำนวยการโรงพยาบาลไม่อยู่ เขาไปบ้านเขาทางวัดเกษ อยู่แต่นายแพทย์ใหญ่ หมอสมหมายก็วิ่งไปจากบ้าน รู้ข่าวว่ารถชนอาตมา ก็เอาเข้าห้องฉายเอกซเรย์เขาพูดกันได้ยินแว่วๆ บอกไม่มีทาง หมอใหญ่บอกไม่มีทาง หมอใหญ่สั่งให้อาตมานอนตรงๆ บนรถซึ่งมีลูกล้อเล็กๆ ให้บุรุษพยาบาลเอาเข้าห้องไอ.ซี.ยู. โดยด่วน จัดการเย็บหนังที่มันถลกไปนี่ก่อน

อาตมาก็อธิษฐานไปเรื่อยๆ มือยังดีมีอยู่อีกมือหนึ่ง นอกนั้นตายหมดแล้ว แต่ยังหายใจได้ที่ท้อง พองหนอ ยุบหนอตลอด ก็แบ่งวาระ บุรุษพยาบาล ๒ คนก็ไสรถเต็มที่ รถก็เกิดตกร่องประตูเหล็กโครม! ล้อพังหมด แพทย์อีกคนบอกตายเสียแล้วละมังหว่า เปล่าเลยคอลั่นกร๊วบเข้าที่เลย คือติดเลย ลืมตาเห็นเลย หายใจไม่ออก พอคอติดปวดก้นแทบหลุด เลยทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้นอีก ๒ ข้อ ได้ความรู้ยังไง หมายความว่าถูกจุดประสาท ประสาทคอกับประสาทก้นเป็นเส้นเดียวกัน เข้าไปในห้องฉุกเฉิน เขาก็เริ่มดึงหนังมาเย็บ หมอก็สงสัยว่าอาตมาจะเป็นอัมพาตไม่ดีขึ้น บุรุษพยาบาลบอกว่า เป็นเพราะอั๊วนะ ถ้าอั๊วไม่ไสรถตกร่อง คอจะต่อติดหรือ กลับมีบุญคุณเสียอีก อาตมาก็นึกว่าเราใช้เวรใช้กรรม ในเวลาต่อมาหมอไม่สามารถจะรักษาได้ เพราะมีแรงขาแข็งถีบได้ทั้งนั้น นางพยาบาลหมอก็ให้เราลองบีบมือ หากว่าเราจะไม่มีแรง อันนี้ก็เป็นบุญวาสนา

พอรุ่งเช้า คุณชาญูมา ถือหนังสือโทรจิตมาด้วย บอกนี่ท่านทำไมต้องเขียนหนังสือมา วันก่อนผมไปพบท่าน ทำไมไม่บอกผมทำไมต้องเขียนหนังสือฝากเขาไป อาตมาบอกเปล่า ไม่ได้เขียน เขาว่านี่ไงละลายมือท่าน !

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิงห์บุรีก็ไม่รู้จะทำยังไง ก็โทรศัพท์ไปหาผู้อำนวยการโรงพยาบาลเลิดสิน อาจารย์เขาคือหมอประดิษฐ์ ถามว่าหลวงพ่อองค์นี้คอหักแล้วไม่ตาย ทำไงดี หมอประดิษฐ์บอก ผมก็ไม่เคยเห็น ขอให้เอาตัวมาดู

รุ่งขึ้นเขาก็หามอาตมาขึ้นรถไปโรงพยาบาลเลิดสินหามไป อาตมาพลิกไม่ได้ ยกแข้งขาได้ ลุกไม่ได้ ก็หามขึ้นไปชั้น ๒ หมอประดิษฐ์ก็มาตรวจเอาแพทย์มาวิจัยกันใหญ่ หมอประดิษฐ์ก็บอก ขอทำเอง ก็เอาผ้ามาแช่น้ำมาพันใส่เฝือก ๑๕ นาที อาตมาเดินลุกขึ้นได้ ขากลับขึ้นรถกลับจังหวัดสิงห์บุรี มันก็แปลกดี แขกมาเยี่ยมกันมากมาย ต่างจังหวัดมากันเยอะ เขาลือกันว่าอาตมาคอหักไม่ตาย ขนมนมเนยเยอะแยะไปหมด อาตมานึกเวลากินได้ไม่มาเยี่ยม เวลาจะตายจะซื้อมาทำไม รู้ว่ากินไม่ได้ก็เอามาให้กิน คนกินได้ไม่ค่อยให้

พอกลับมาวัดได้อาตมาก็คุยทั้งวัน เพราะมีคนมาเยี่ยมมากมาย หมอประดิษฐ์ก็สั่งมาบอกว่าอย่าให้คุยมาก คุยมากแล้วแผลจะหายช้า ให้ฉันยานอนหลับก็นอนไม่หลับ ฉีดยานอนหลับก็ไม่หลับ จนนางพยาบาลว่า หลวงพ่อสู้ยา หมอประดิษฐ์รู้ก็ออกอุบายว่าให้เข้ามาโรงพยาบาลเลิดสิน จะถอดเฝือกให้ อาตมาก็ดีใจรีบไป พอไปถึงเขาก็ถอดเฝือกให้จริงๆ พอตัดเฝือกออกก็เลยเป็นลม ครั้นพอพักสักประเดี๋ยว หมอบอกว่า หลวงพ่อเดี๋ยวใส่ใหม่ ผมหลอกท่านมา ไม่งั้นท่านไม่มา เอาใส่ใหม่เพิ่มอีก ๔ กิโล พอใส่ได้สัก ๑๕ นาที อ้าปากไม่ออก เป็นฤๅษีเลย

เปรตปากเท่ารูเข็ม

พอกลับไปถึงสิงห์บุรี เราก็จะแย่อ้าปากไม่ขึ้น ผลสุดท้ายก็หิวน้ำเหลือเกิน กินไม่ได้ต้องหยอดด้วยหลอดกาแฟ ต้องดูด ดูดก็ไม่เข้า เวลาฉันเช้า ก็ใส่เข้าไปข้างๆ เลยมานึกในใจนึกถึงยายได้ เจ้าต้องเป็นเปรตปากเท่ารูเข็ม กินอะไรไม่ได้จริงๆ ตั้ง ๕๐ วัน นอกเหนือจากกินไม่ได้แล้ว พูดไม่ได้ด้วย พออ้าปากมากๆ ไอ้ข้างบนขบ แล้วเลือดไหล เวลาฉันข้าวก็ต้องขยับ เลือดไหล จะกินอะไรก็ต้องป้อนเราต้องมาทรมานเป็นเปรต ก็เลยนึกถึงคำยายว่าต้องเป็นเปรตเพราะไปกินข้าวที่ให้ไปถวายพระ

หลังจากที่อาตมากลับจากโรงพยาบาลแล้ว ๕๐ วันเท่านั้น กลับมานึกในใจว่า เราต้องใช้หนี้โลกมนุษย์ ก็เริ่มถมดินรอบวัด ก็เริ่มสร้างหอประชุมนี้เพื่อจะอบรมต่อไป ตั้งใจไว้อย่างนั้น ต้องใช้หนี้โลกมนุษย์ ด้วยการเผยแผ่พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า จะไม่ขอสร้างวัตถุต่อไปแล้ว ในที่สุด มีการทำบุญรับขวัญ โยมก็มาทำบุญกันมาก ในครั้งสุดท้าย นายชาญู กรศรีทิพา กับนายสุเมธ เตชะไพบูลย์ ทั้งสองท่านนี้ก็มาทำบุญรับขวัญให้อาตมา แล้วนำเอากระดาษที่มีตัวหนังสือมาด้วย วันนั้นแกก็พับอย่างดีมา พอทำบุญเสร็จเรียบร้อย อุทิศกุศลเรียบร้อยดีแล้ว แกก็เอากระดาษออกมาว่าจะเอามาอ่านให้เขาฟัง ปรากฏว่า ตัวหนังสือไม่มี มีแต่กระดาษเปล่า เดี๋ยวนี้ก็ยังเก็บใส่กรอบไว้ดูเป็นที่ระลึก

ทาน ๓ อย่างที่ได้จากการเจริญกรรมฐาน

(จากหนังสือกฎแห่งกรรม ธรรมปฏิบัติ เล่ม ๑๑ หน้า ๓๐๑)

ถ้าได้สติสัมปชัญญะแล้วจะพบทาน ๓ อย่าง

ทานที่ ๑ คือ ให้แล้วไม่หวังผลตอบแทน

ทานที่ ๒ คือ ธรรมทาน ให้ธรรมะเป็นทาน พิมพ์หนังสือสวดมนต์บ้าง พิมพ์หนังสือธรรมะแจกกัน เรียกว่าธรรมทาน มันก็ได้ผล ทานข้อแรกคงไม่ใช่สัปปุริสทาน มันเป็นสังฆทานนะ ทานกรรมฐานเป็นสังฆทานแน่เพราะจิตไม่หวังผล ก็ต้องให้สาธารณประโยชน์สาธารณชนทั่วไป

ทานที่ ๓ ของกรรมฐาน คือ อภัยทาน ให้อภัยได้ อภัยโทษไม่โกรธกัน เรียกว่าทานกรรมฐาน ถ้าโยมไม่เจริญกรรมฐาน รับรองหมื่นเปอร์เซ็นต์ จะให้อภัยใครไม่ได้ ผูกพยาบาทตลอดเวลา ถ้าไม่มีกรรมฐานแล้วท่านจะให้อภัยทานได้ยาก อโหสิกรรมกันได้ยาก มีแต่ผูกใจโกรธ ผูกพยาบาท ฆ่ารันฟันแทงกัน ถึงคนนั้นจะบริจาคทาน สร้างวัดสร้างวาก็วัดก็ตาม ก็ยังให้อภัยทานไม่ได้ ท่านต้องมีจิตสูงในกรรมฐาน ต้องมีสติปัฏฐานกำหนดจิต รู้หนอๆ รู้อย่างไร รู้ว่าเราโกรธเขา รู้หนอๆ อย่าโกรธเขาเลย ให้อภัยเขาเถอะ มันด่าเรากำหนดต่อไป ด่าเรายังโกรธ ก็โกรธหนอๆ อ๋อบัดนี้ ข้าพเจ้าไม่โกรธแล้ว ข้าพเจ้ามีกรรมฐาน ข้าพเจ้าจะไม่ขอโกรธท่าน เรียกว่าอโหสิกรรม

พระคุณแม่

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

วันเกิดเราก็คล้ายวันตายแม่
อุ้มท้องแก่กว่าจะคลอดรอดหลุดพ้น
จากเด็กน้อยจนเติบใหญ่ได้เป็นคน
เติบโตจนถึงวันนี้มีเพราะใคร

แม่เจ็บจวนขาดใจในวันนั้น
กลับเป็นวันลูกฉลองกันผ่องใส
ได้ชีวิตแล้วก็หลงเหลิงระเริงใจ
ลืมผู้ให้ชีวิตอนิจจา

ทำไมเราเข้าใจว่าเป็นวันเกิด
เปลี่ยนเป็นวันผู้ให้กำเนิดจะดีกว่า
สิ่งอวยพรที่สลอนหน้ากันมา
ควรจะมอบให้มารดาผู้มีคุณ

เลิกจัดงานวันเกิดกันเถิดเรา
ดีที่สุดควรคุกเข่ากราบเท้าแม่
รำลึกถึงผู้มีคุณอบอุ่นแด
อย่ามัวแต่จัดงานประจานตน.

เตรียมตัวตอนแก่ไม่ทันการณ์

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี

จากหนังสือ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ หน้า ๕๔-๖๐ นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ไม่ต้องไปตามพระอรหันต์ที่ไหนหรอก เหลียวดูพ่อแม่ในบ้านบ้าง แล้วท่านจะรู้สึกว่า ได้ทำดีตั้งแต่วันนี้แล้ว

อย่ายืนพูดกับพ่อแม่ อย่าบังอาจกับพ่อแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นครูคนแรกของลูก ก่อนออกจากบ้านจึงต้องกราบพ่อแม่ ๓ หนที่เท้า

ท่านโปรดจำไว้ วันเกิดของลูก คือวันตายของแม่ เพราะวันที่ลูกเกิดนั้น แม่อาจต้องเสียชีวิต การออกศึกสงครามเป็นการเสี่ยงชีวิต สำหรับคนเป็นพ่อฉันใด การคลอดลูกก็เป็นการเสี่ยงตายสำหรับคนเป็นแม่ฉันนั้น

ถ้าวันเกิดเลี้ยงเหล้า จดไว้ได้เลย จะอายุสั้น จะบั่นทอนอายุให้สั้นลง น่าจะสวดมนต์ไหว้พระปฏิบัติธรรมให้พ่อแม่ วันเกิดของเราคือวันตายของแม่เรา ไปกราบพ่อกราบแม่ขอพรจากท่าน รับรองพ่อแม่ให้พรลูกรวยทุกคน ไปเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ให้อิ่มก่อน แล้วค่อยไปเลี้ยงเพื่อน

สอนเด็กว่า วันเกิดของเรา อย่าพาเพื่อนมาให้พ่อแม่ทำครัวเลี้ยงนะ เธอจะบาป ทำมาหากินไม่ขึ้น แล้วให้พ่อแม่ล้างถ้วยล้างชาม เธอต้องเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ให้อิ่มก่อน แล้วจึงไปเลี้ยงเพื่อนทีหลัง

อยู่ในท้องแม่ เหมือนท้องแม่เป็นโรงแรม ดูดน้ำเลือดน้ำเหลือง ของแม่จนอายุครบกำหนดคลอด ดังนั้นต้องรักแม่ให้มากๆ

วิธีใช้หนี้พ่อแม่ไม่ยากเลย จงสร้างความดีให้กับตัวเอง และนี่ก็เป็นการใช้หนี้ตัวเอง ตัวเรา พ่อให้หัวใจ แม่ให้น้ำเลือดน้ำเหลืองอยู่ในตัวแล้ว จะไปแสวงหาพ่อที่ไหน จะไปแสวงหาแม่ที่ไหน บางคนรังเกียจแม่ว่าแก่เฒ่า ไม่สวยไม่งาม พอตัวเองแก่ก็เลยถูกลูกหลานรังเกียจ จึงเป็นกงกรรมกงเกวียนยืดเยื้อกันต่อไปอีก

คนที่มีบุญวาสนา จะกตัญญูกับพ่อแม่ คนเถียงพ่อเถียงแม่เอาดีไม่ได้... คนไม่พูดกับพ่อแม่ นั่งกรรมฐานร้อยปี ก็ไม่ได้อะไร ถ้าไม่ขออโหสิกรรม

ขออโหสิกรรม ที่คิดไม่ดีกับพ่อแม่คิดไม่ดีกับครูบาอาจารย์ คิดไม่ดีกับพี่ๆ น้องๆ จะไม่เอาอีกแล้ว เอาน้ำไปขันหนึ่ง เอาดอกมะลิโรย กายกัมมัง วจีกัมมัง มโนกัมมัง โยโทโส อันว่าโทษทัณฑ์ใด ความผิดอันใด ที่ข้าพเจ้าพลั้งเผลอสติไป ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ขอให้คุณพ่อ คุณแม่ คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย คุณพี่ คุณน้อง อโหสิกรรมให้ด้วย แล้วเอาน้ำรดมือรดเท้า

ถ้าต้องการเจริญก้าวหน้า ขอฝากไว้ด้วย คนเรามี ๒ ก้าว จะก้าวขึ้นหรือก้าวลง ดำน้ำไม่โผล่ ก้าวลงมันง่ายดี ก้าวขึ้นมันต้องยาก ของชั่วมันง่าย หลั่งไหลไปตามที่ต่ำ นี่บอกสอนลูกหลาน ต้องการจะบรรจุงาน ไม่ต้องไปวิ่งเต้น ดูลูกเสียก่อน กุศลเพียงพอหรือเปล่า ต้องเพิ่มกุศล ตัวอย่างเรียนจบครู สวดมนต์เข้าไว้เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นครู ทำงานไม่เคยเรียกเลย อาตมาให้นั่งกรรมฐาน

พอ ๗ วันผ่านไป พวกมาตามให้เข้าไปทำงานแล้ว

การสอนลูกตั้งแต่อยู่ในท้อง คือ ผู้เป็นแม่ ต้องหมั่นสวดมนต์เป็นประจำ พ่อแม่ไม่ต้องบังคับลูกสวดมนต์ แต่พ่อแม่ต้องสวดมนต์ให้เป็นตัวอย่าง แล้วเขาจะสวดเอง

พ่อแม่เลี้ยงลูก เปรียบเสมือนปลูกต้นไม้ ปลูกอย่างมีระเบียบแบบแผน ต้นไม้ก็จะขึ้นอย่างมีระเบียบสวยงามตามแบบตามแผนที่วางไว้ ถ้าปลูกอย่างไม่มีระเบียบ นึกจะปลูกตรงไหนก็ปลูก เกะกะหาความสวยงามไม่ได้ จะไปโทษต้นไม้หรือคนปลูก

พ่อแม่สมัยใหม่ ไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันหมดไปกับการทำธุรกิจ หาทรัพย์สินเงินทองมาปรนเปรอความสุขให้ลูกหลาน หาวัตถุสิ่งของที่จะสนองความต้องการของลูก เพื่อความสุขสบาย บ้างก็หาหนังให้ลูกดู ทั้งที่ลูกยังอยู่ในวัยเรียนวัยศึกษา แล้วลูกไม่ดีขึ้นมาในภายหลัง อย่าไปด่าลูกนะ เพราะพ่อแม่เป็นคนก่อสร้างปลูกนิสัยลูก และพ่อแม่ไม่ให้ความอบอุ่นแก่ลูก ไม่ให้การแนะแนวแก่ลูก

โบราณว่าไว้ มีลูกมีหลานจะต้องแต่งใจลูก แต่งตัวลูก และแต่งงานลูก แต่งใจลูกก็คือ พาลูกหลานไปวัด ให้มีความสัมพันธ์กับวัด เห็นพระสงฆ์ สอนลูกยกมือไหว้พระ อยู่บ้านก็สอนลูกสวดมนต์ไหว้พระ ให้มีค่านิยมพื้นฐาน

ตอนลูกยังเล็ก อย่าห่างลูก อย่าทิ้งลูก ต้องดูแลลูกให้ดี... ลูกเราอยากได้ดีมีปัญญาทุกคน แต่เขาไม่ทราบ เขาไม่เข้าใจ ทำไมไม่บอกเขา... อาตมาไม่โทษเด็ก เด็กเขาเกิดมา อยากเป็นพระเอกนางเอกทั้งนั้น อยากรวย อยากสวย อยากดี อยากมีปัญญา แต่เขา

ไม่รู้ เขาไม่ทราบ เขาไม่มีวันเข้าใจ

พ่อแม่ต้องสร้างความดีไว้ให้กับลูก ทำถูกไว้ให้กับหลาน รักให้ถูกวิธี ทำความดีให้ลูกดู เดี๋ยวนี้ทำความชั่วให้ลูกดู กินเหล้าให้ลูกเห็น เล่นการพนันให้ลูกเห็น ทะเลาะกันให้ลูกได้ยิน ขอฝากพ่อบ้านแม่บ้านไว้ด้วย ถ้าเกิดจำเป็นจะทะเลาะกัน อย่าให้ลูกได้ยิน เกิดจะร้องไห้น้ำตาไหลขึ้นมา โปรดกรุณาไปร้องในห้องสุขา อย่าไปร้องไห้ให้ลูกเห็น

พ่อแม่ที่ดี ต้องทำความดีให้ลูกดู ต้องรู้จักแต่งใจลูกตั้งแต่ยังเล็ก พ่อแม่ช่วยลูกได้ ลูกช่วยพ่อแม่ได้ด้วยกรรมฐาน ลูกติดยา ผัวมีเมียน้อย แม่/เมีย นั่งกรรมฐาน แก้ได้แน่นอน

แม่นั้นสำคัญมาก แม่ต้องรักษาลูกไว้ แม่ที่ดีต้องเป็นแม่แบบ แม่แผน แม่แปลน แม่บันได แม่บ้าน แม่เรือน อยู่ตรงนี้ ลูกจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับแม่เป็นหลักให้ลูก ไม่ใช่พ่อ ถึงพ่อจะดีแสนดี แต่แม่ฉุยแฉกแตกราน สุรุ่ยสุร่าย ไม่รู้จักเก็บงำให้ดี ไม่เป็นแบบที่ดีของลูก รับรองเจ๊งแน่

แม่บ้านดี ลูกดีหมด แม่บ้านดี ผัวเป็นอะไรก็ได้ เป็นนายพลได้ เป็นเจ้าเมืองได้ เป็นอาเสี่ยได้ ผัวขี้เหล้าเมายาไม่เป็นไร ถ้าภรรยาดีสักคน ลูกดีแน่ ผัวกินเหล้าเจ้าชู้อย่าไปสนใจ เราจะไปตามผัวคนชั่วมาทำไม ดูแลลูกให้ดี สวดมนต์ ทำกรรมฐานแผ่เมตตาให้เขามีความสุข เดี๋ยวผัวดีคนเดิมก็กลับมา

ผู้หญิงคนหนึ่ง มีลูก ๕ คน ดูแลลูกอยู่คนเดียว สามีไม่เคยมาเหลียวแลเลย ตลอด ๑๖ ปี ดิ้นรนหาเลี้ยงลูก จากลูกจ้างไต่เต้าจนขึ้นมาเป็นผู้จัดการ อยู่อังกฤษลูกดีหมด...

อีกรายหนึ่ง แม่มีความรู้ ป.๔ สวดมนต์แผ่เมตตาทุกวัน ทำกรรมฐานเป็นประจำ ตัวเองค้าขายร่ำรวยดี ทำอะไรก็ได้มรรคได้ผล ลูกสาว ๔ คน ประสบความสำเร็จทั้งการศึกษาและหน้าที่การงาน

ขอทานสองคนสามีภรรยา ได้เงินมาจะทำบุญส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งซื้ออาหารเลี้ยงลูก ประพฤติปฏิบัติเช่นนี้เป็นประจำ หลวงพ่อติดตามผลมานานปี จนขอทานสองคนผัวเมียตายไปแล้ว ต่อมาลูกหลานก็ร่ำรวยเป็นเศรษฐีมั่งมีศรีสุข อยู่กรุงเทพก็มี มีเงินเป็นร้อยล้าน อยู่ที่สหรัฐอเมริกาก็มี ท่านเลี้ยงลูก ขอให้มีอัธยาศัยตั้งแต่เด็กๆ โตขึ้นว่านอนสอนง่ายหมดทุกคนเลยนะ

อย่าให้ลูกอยู่ว่าง อย่าให้ห่างผู้ใหญ่ นกอยู่ในกรงให้รีบสอน ออกไปแล้วจะตามไปสอนอย่างไร หนูอย่าอยู่ว่าง อย่าห่างผู้ใหญ่ หนูจะหลงทางได้ง่าย ปรึกษาพ่อแม่ผู้ใหญ่ไว้

ลูกนำพ่อแม่มาเข้าวัดเป็นอภิชาตบุตร พ่อแม่ไม่มีทาน ให้พ่อแม่บำเพ็ญทาน พ่อแม่ไม่มีศีล ให้พ่อแม่บำเพ็ญศีล พ่อแม่ไม่มีภาวนา ให้พ่อแม่มาสวดมนต์ไหว้พระปฏิบัติธรรม

อย่าเป็นทุกข์ในสิ่งที่เสียไป
จงพอใจในสิ่งที่มีอยู่

พระธรรมสิงหบุราจารย์
(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี
จากหนังสือ **อนุสาสนีปาฏิหาริย์** หน้า ๖๗
นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

เตือนตนเอง

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี
จากหนังสือ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ หน้า ๖๘-๗๔ นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

"เขาร้ายมา อย่าร้ายตอบ
เขาไม่ดีมา จงใช้ความดีเข้าแก้ไข
คนตระหนี่ ให้ของที่ต้องใจ
คนพูดเหลวไหล เอาความจริงใจเข้าไปสนทนา"

"อยากอายุยืน อย่าฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อย่าบังอาจกับพ่อกับแม่ ให้หมั่นสวดมนต์ทำกรรมฐานเข้าไว้ จะต่ออายุตัวเองได้"

"คนด่าเราเป็นบาป เราโดนด่าเป็นบุญ เราอย่าไปโกรธตอบ คนโกรธตอบเป็นบาปมากกว่าคนด่า คนด่าบาป ๕๐% เราโกรธแล้วด่าตอบ เราบาป ๑๐๐% นี่แหละบุญทางกายอย่างนี้"

"เช้าแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ ก่อนนอนแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ ตื่นก็เป็นสุข หลับก็เป็นสุข"

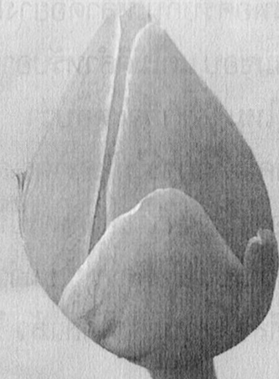
"สวดมนต์เป็นนิจ อธิษฐานจิตเป็นประจำ
อโหสิกรรมก่อน ค่อยแผ่เมตตา"

"สวดมนต์เป็นยาทา วิปัสสนาเป็นยากิน ทั้งกินทั้งทา ท่านจะมีความสุขสบายมากมายหลายประการ มีความสุขถึงลูกถึงหลานของท่านทั้งหลาย จะทำกิจการอะไรก็สำเร็จเสร็จทันเวลา"

“สวดมนต์ต้องสวดทุกวัน มันจะต้องมีซักวันที่จิตเราเป็นสมาธิ คิดดีกับคนอื่น ไม่คิดโกรธเกลียดใคร นั่นเป็นการอโหสิกรรมไปในตัว แล้วการแผ่เมตตาจะได้ผล แต่ถ้ายังคิดไม่ดีกับเขาอยู่แผ่ไปก็ไม่ได้ผล ดังนั้นจึงต้องสวดทุกวัน”

“ตอนต้นสู้ทนทุกข์ จะได้สุขเมื่อตอนปลาย
ตอนต้นชอบสบาย จะได้ร้ายเมื่อปลายมือ”

“อาตมาสอนเด็ก เวลาครูอาจารย์สอนให้ส่งกระแสจิตทางหน้าผาก จุดประสาทอยู่ตรงนี้ เพ่งไปเลยดูที่ครูสอน จำแม่นไม่ลืม จะไม่เสียสมาธิด้วย”

ทำบุญทำง่าย สร้างบุญสร้างยาก

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี
จากหนังสือ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ หน้า ๗๔-๗๕ นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

เป็นลูกหลานวัดอัมพวัน อย่าใจแคบ ไม่หวงกันกิน ไม่หวงกันใช้ คนใจแคบ จนตลอดชาติ

ของกินไม่แบ่งกันกิน มันจะเน่า เรื่องเก่าถ้าไม่เล่า มันจะลืม

ขอฝากไว้ เอาที่เขาสอนเขา อย่าเอาที่เราสอนเขา เข้าใจไหม สมมุติเช่น โยมกินเหล้าเล่นการพนัน ถ้าเอาที่อาตมาไปสอนแล้ว กินเหล้าไม่ดี เขาจะไม่ให้เราห้าแสนหรือ (ตบ) ต้องเอาที่เขาสอนเขา แล้วเขาจะชอบ อย่างถามว่า

"หลวงพ่อครับกินเหล้าดีอย่างไร" อาตมาก็ตอบว่า

"ดีที่โยมชอบ แต่ไม่ดีสำหรับอาตมา อย่างเช่น ถ้าอาตมาดื่มเหล้า โยมจะทำบุญไหม" เขาก็จะตอบว่า

"ไม่ทำครับ ผมจะไม่ใส่บาตรเลย" อาตมาก็บอกต่อว่า

"ถูกต้องแล้ว เพราะอาตมาเป็นพระ"

อาตมาก็เลยให้ข้อคิดว่า "โยมจ๋าโยม เมื่อโยมแสดงตนเป็นอุบาสก อุบาสิกา รับศีลรับทานการกุศลแล้ว โยมจะดื่มเหล้าได้ไหม จะเล่นไพ่ได้ไหม"

ทำให้เขาชอบ พูดเขาถึงจะเชื่อ !!

คนยุคใหม่สมัยนี้ เราช่วยเขาได้มาก เขาจะรักเรามาก เราช่วยเขาได้น้อย เขาจะรักเราน้อย หาโอกาสช่วยใครไม่ได้ ใครเขาจะรักเราหรือ ? รักตัวเองให้มาก !!

คนอื่นที่เป็นเพื่อน เป็นที่รัก หรือยอดหัวใจ ก็ยังมีโทษแก่ตัวเรา รักเราไม่จริงเหมือนบิดามารดา เขาพึ่งเราได้ เขาจึงมารักเรา !!

อิธ นนฺทติ เปจฺจ นนฺทติ กตปุญฺโญ อุภยตฺถ นนฺทติ
ปุญฺญํ เม กตนฺติ นนฺทติ ภิยฺโย นนฺทติ สุคตึ คโต.

ผู้ทำบุญแล้ว ย่อมยินดีในโลกนี้ ตายแล้วย่อมยินดี ชื่อว่าย่อมยินดีในโลกทั้งสอง เขาย่อมยินดีว่า เราได้ทำบุญไว้แล้ว ไปสู่สุคติย่อมยินดียิ่งขึ้น

อันบุญทาน การให้ อุ่นใจหนา
ชื่นอุรา ผาสุก ทุกสถาน
อันการให้ ไม่ทุกข์ สุขสำราญ
ใจชื่นบาน ผ่องผุด ดุจพุทธองค์
ขอเชิญชวน มวลมนุษย์ ชาวพุทธเอ๋ย
อย่าละเลย ทำดี ที่ประสงค์
ตามรอยยุคล บาทบริสุทธิ์ ของพุทธองค์
แล้วถือธง ยอดธรรม สร้างกรรมดี
จะเจริญ เพลินสุข ทุกสถาน
ทั้งการงาน ก้าวหน้า พาสุขี
ทำสิ่งใด ได้ชม สมฤดี
ชื่นชีวี เพราะมีบุญ ค้ำจุนเอย

สุโข ปุญฺญสฺส อุจฺจโย
การสั่งสมบุญนำสุขมาให้

พระครูวิมลปรีชา
๑๙ ม.ค. ๔๒

การบำเพ็ญบุญ

การบำเพ็ญบุญ คือการชำระชีวิตจิตสันดานให้บริสุทธิ์สะอาด เช่น พ่อแม่ ลูกสาวลูกชาย สามีภรรยาทำบุญ ก็เป็นพ่อแม่สะอาด ลูกสาวลูกชายสะอาด สามีภรรยาสะอาด แต่ต้องทำให้ถูกหลัก ทำไม่ถูก เป็นการเพิ่มความสกปรก ความโลภ โกรธ หลง ต้องทำให้ถูกหลักดังนี้

๑. **บำเพ็ญทาน** เพื่อชำระชีวิตจิตสันดานให้บริสุทธิ์ สะอาด ปราศจาก**ความโลภ** ความตระหนี่ ความเห็นแก่ได้ ความเห็นแก่ตัว การเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ให้รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งกันกิน แบ่งกันใช้ เสียสละให้ผู้อื่นบ้าง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมบ้าง

๒. **การบำเพ็ญศีล** เพื่อชำระชีวิตจิตสันดานให้บริสุทธิ์สะอาดปราศจาก**ความโกรธ** ความคิดประทุษร้าย คิดทำลาย และการเบียดเบียนกัน ให้รู้จักมีเมตตากรุณา ปรารถนาดีต่อกัน ให้อภัยแก่กัน ไม่มีเวรมีภัยแก่กัน

๓. **การบำเพ็ญภาวนา** เพื่อชำระชีวิตจิตสันดานให้บริสุทธิ์สะอาด ปราศจาก**ความหลง** ความเห็นผิดเป็นชอบ ความเพลิดเพลินมัวเมา ให้เกิดปัญญาความรอบรู้ ฉลาด รู้จริง รู้แจ้ง รู้เท่า รู้ทัน รู้จักบาปบุญคุณโทษ รู้อะไรเป็นอะไร

บุญเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ที่นำความสุข ความเจริญ ผลดีงามทุกสิ่งทุกอย่างมาสู่ตน เมื่อชีวิตจิตสันดานของเราบริสุทธิ์สะอาดด้วยอำนาจแห่งบุญแล้ว ย่อมมีความสงบปลอดโปร่ง ความคิดแจ่มใส ทำให้การตัดสินใจถูกต้อง มีระดับจิตใจสูงขึ้น เป็นบ่อเกิด

ผลดีงามมากมายอย่างน่าอัศจรรย์ ตั้งแต่ผลขั้นต่ำจนถึงขั้นสูงสุด ถึงนิพพาน โปรดศึกษากันต่อไป

การได้บุญได้มากที่สุด กว้างที่สุด ยาวนานที่สุด ชำระชีวิตจิตสันดานให้บริสุทธิ์สะอาดได้ดีที่สุด บุญจึงเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด เลิศที่สุด ดีที่สุด มีคุณค่าสูงสุด

ไม่มีการได้อะไร มีอะไรในโลก จะมากเท่าบุญ กว้างเท่าบุญ ยาวนานเท่าบุญ ประเสริฐเลิศล้ำเท่าบุญ ดีเท่าบุญ มีค่าสูงสุดเท่าบุญ

การได้หรือการมีสิ่งอื่น ได้ไม่จริง มีไม่จริง ได้ชั่วคราว มีชั่วคราว เช่น เราได้เงินมีเงิน ๑๐๐ ก็หมด ๑๐๐ ได้หรือมี ๑,๐๐๐ ก็หมด ๑,๐๐๐ ไม่ว่าเราจะได้อะไรมีอะไรเท่าใดก็หมดเท่านั้น ได้มากก็หมดมาก ได้น้อยก็หมดน้อย มีมากก็หมดมาก มีน้อยก็หมดน้อย ได้เพื่อหมด มีเพื่อหมด มันแปรผันหมดสิ้นไป

ไม่เหมือนการได้บุญ มีบุญ ได้แน่นอน มีแน่นอน ได้จริง มีจริง เป็นบุญจริงอยู่ตลอดกาล วันนี้ก็เป็นบุญ พรุ่งนี้ก็เป็นบุญ เดือนนี้ก็เป็นบุญ เดือนหน้าก็เป็นบุญ ปีนี้ก็เป็นบุญ ปีหน้าก็เป็นบุญ ชาตินี้ก็เป็นบุญ ชาติหน้าก็เป็นบุญ เป็นบุญทุกภพทุกชาติ ได้เป็นบุญ มีเป็นบุญตลอดกาล จนตราบเท่าถึงพระนิพพาน

การได้บุญ ก็เท่ากับได้ทุกสิ่งทุกอย่าง มีบุญเท่ากับมีทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จด้วยอำนาจแห่งบุญ ได้ด้วยอำนาจแห่งบุญ มีด้วยอำนาจแห่งบุญ บุญเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด บุญเป็นขุมทรัพย์อันประเสริฐสุด

บุญ ประทานทุกสิ่งทุกอย่างที่ดีงามให้แก่มนุษย์ ผู้บำเพ็ญบุญ สมดังที่ท่านกล่าวไว้ในนิธิกัณฑคาถาว่า

นิธิกัณฑคาถา

ขุมทรัพย์คือบุญของผู้ใด เป็นหญิงก็ตาม ชายก็ตาม ฝังไว้ด้วยทาน ด้วยศีล ด้วยความสำรวมและฝึกตนในเจดีย์ก็ดี ในสงฆ์ก็ดี ในบุคคลก็ดี ในแขกก็ดี ในมารดาบิดาก็ดี ในพี่ (น้อง) ก็ดี

ขุมทรัพย์นั้น ชื่อว่าฝังไว้ดีแล้ว ใครๆ ไม่อาจผจญได้ เป็นของติดตามตนไปได้

บรรดาโภคะทั้งหลาย เขาจำต้องละไป แต่เขาจะพาขุมทรัพย์คือ บุญนั้นไปได้

บุญนิธินั้น ให้สิ่งที่ต้องการทุกอย่างแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายปรารถนาซึ่งผลใดๆ ผลนั้นๆ ทั้งหมดอันตนย่อมได้ด้วยบุญนิธินั้น

ความเป็นผู้มีผิวพรรณงาม ความเป็นผู้มีเสียงไพเราะ ความเป็นผู้มีทรวดทรงดี ความเป็นผู้มีรูปสวย

ความเป็นราชาเฉพาะประเทศ ความเป็นเจ้าจักรพรรดิ สุขของพระเจ้าจักรพรรดิเป็นที่พึงใจ

ความเป็นเทวราชในทิพย์กายทั้งหลาย อิฏฐผลทั้งปวงอันเทวดาและมนุษย์ ย่อมได้ด้วยบุญนิธินั้น

มนุษย์สมบัติด้วย สมบัติอันพึงรื่นรมย์ในเทวโลกด้วย สมบัติคือนิพพานด้วย อันเทวดาและมนุษย์ย่อมได้ด้วยบุญนิธินั้น

ความถึงพร้อมด้วยมิตรสมบัติและประกอบด้วยอุบายอันชอบเป็นผู้ชำนาญในวิชชาและวิมุตติ

อิฏฐผลทั้งปวง อันเทวดาและมนุษย์ย่อมได้ด้วยบุญนิธินั้น

ปฏิสัมภิทา วิโมกข์ สาวกบารมีญาณ ปัจเจกโพธิญาณ พุทธภูมิ อิฏฐผลทั้งปวง อันเทวดาและมนุษย์ ย่อมได้ด้วยบุญนิธินั้น

คุณเครื่องถึงพร้อมคือบุญ เป็นไปเพื่อประโยชน์ใหญ่อย่างนี้ เพราะเหตุนี้ บัณฑิตผู้มีปัญญาจึงสรรเสริญข้อที่บุคคลมีบุญอันทำไว้แล้วดังนี้

การทำบุญควรมุ่งหมายเพื่อชำระสะสางชีวิต สันดานให้สะอาดจากความโลภ โกรธ หลง ความตระหนี่ ความริษยา ความเห็นผิด จะได้บุญชั้นสูงสุด ได้มากที่สุด ดีที่สุด เลิศที่สุด รุดตรงไปถึงนิพพาน สิ้นชาติ สิ้นภพ สิ้นทุกข์ ไม่มีทุกข์ เสียบแทงใจ ร้อยรัดมัดใจ และเผาผลาญใจอีกต่อไป

ถึงเวลาแล้วมิใช่หรือ ที่พวกเราชาวพุทธ ควรรีบลุกขึ้นมาทำบุญ สร้างบุญ ให้เกิดขึ้นในตน ในครอบครัว ในหมู่คณะ ในประเทศชาติ ให้เป็นคนใจบุญ ใจบริสุทธิ์สะอาด โดยทั่วกันเถิด

ขอเชิญชวน มวลมนุษย์ ชาวพุทธเอ๋ย
อย่าละเลย บุญทาน การกุศล
จงตั้งหน้า หาบุญ ค้ำจุนตน
จะเป็นคน ล้ำเลิศ ที่เกิดมา

ในที่สุดนี้ อาตมาภาพขออวยพรให้ท่านนักบุญทั้งหลาย จงได้พ่อแม่ใจบุญ ลูกสาวลูกชายใจบุญ สามีภรรยาใจบุญ ญาติมิตรใจบุญ และมีบุญเป็นเรือนใจไปตลอดชาติคน ตลอดชีวิตคนโดยทั่วกันทุกท่านเทอญ.

ท่านจะทำบุญ ต้องละบาปให้ได้ ถ้าละบาปไม่ได้แล้ว ท่านจะไม่ได้บุญ มาทำบุญแต่ไม่ได้บุญ เพราะท่านไม่ละบาป บาปอยู่เต็มกระเป๋า แล้วบุญจะมีทางเข้าไปได้อย่างไร ขอฝากไปคิดโดยทั่วกัน ฯ

พระธรรมสิงหบุราจารย์

(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี

จากหนังสือ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ หน้า ๘๓

นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

เงาบุญ เงาบาป

เงาบุญ เงาบาป

โดย... หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม

ในวันนี้เราทั้งหลาย ทั้งอุบาสก อุบาสิกาที่เราได้แสดงตนแล้ว และนักบวชในพระศาสนา เราไม่ทราบว่าเราได้บุญกุศลตรงไหนบ้างประการใด ไม่มีใครทราบว่าหน้าตาบุญเป็นอย่างไร เราก็ไม่ทราบกุศลเป็นอย่างไร เราก็ไม่ทราบด้วยกันทุกคน มนุษย์มีเครื่องหมายกรรมติดตามตัวตน บางครั้งมนุษย์เราก็ไม่ทราบแต่ประการใด แต่จุดมุ่งหมายของเรามาตั้งใจปฏิบัติจนเป็นคนที่ได้ผล ได้ทุน ได้กำไรชีวิตตรงนี้เอาไว้ก่อน ประโยชน์จะพึงได้หรือไม่ได้นั้น ก็ปล่อยไว้ก่อน ตั้งใจสร้างความดีไว้เถิดจะประเสริฐที่สุด คำว่าสร้างความดีไว้เถิด จะประเสริฐที่สุด หมายความว่ากระไร คนอื่นทำดีชั่วประการใด อย่าไปคำนึง อย่าไปประเมินผลเขาแต่ประการใด เราสะสมบุญ คือ รูปร่างหน้าตาเราอย่างไร เราก็ไม่ทราบต้องดูเงาของตนเอง **"เงาบุญ เงาบาป"**

เงาบุญ มันจะประเสริฐคือทำให้จิตใจสบาย จิตใจเป็นปกติ จิตใจเราดี เราจะมีความสุข นั่นแหละคือบุญที่ไม่มีตัวตน ความสุขและความทุกข์นั้น มันก็ไม่มีตัวตนที่เราจะคำลักษณาการอย่างไร มันอยู่ในอารมณ์ของเราทั้งหมด ไม่มีใครสังเกตข้อนี้ แต่อารมณ์ที่ดีทุกจุดนั่นเอง หายใจเข้ารู้ หายใจออกรู้ นั่นทุกจุด เราตั้งสติที่ลมหายใจเข้าออก หายใจเข้าท้องจะพอง หายใจออกท้องจะยุบ เราก็ตั้งสติไว้ตรงนั้น ถึงจะจับผิดได้ว่า อ๋อ! มีสติสัมปชัญญะเป็นปกติแล้ว นั่นแหละบุญก็จะเกิดขึ้นในจิตใจของท่าน กุศลแปลว่าเราตั้งใจสร้างความดีกัน เราไม่ได้ตั้งใจสร้างความชั่วแต่ประการใด มันก็เป็นกุศลจิต จิตก็ตั้งใจสร้างแต่ความดีตลอดไป เราไม่สร้างความชั่วอีกต่อไป นั่นเป็นลักษณาการของบุญกุศล แต่การเจริญพระกรรมฐาน การเจริญสติปัฏฐาน ๔ ในที่นี้นั้นเราเองต้องปฏิบัติให้ถึงแก่ความดี ให้ชีวิตของทุกท่านได้รู้สำนึกในหน้าที่ของท่านว่า บัดนี้เราทำอะไรอยู่ในปัจจุบันนี้ อารมณ์ดีเป็นประการใด อารมณ์เสีย อารมณ์ไม่ดีเป็นประการใด ความสุขและความทุกข์มันก็อยู่ในอารมณ์นี้เหมือนกัน เหมือนกับความเจริญรุ่งเรืองก็อยู่ที่ชีวิตของเราทั้งนั้น จิตท่านมันดีอยู่แล้ว จิตเราผ่องใสตั้งแต่คลอดมาจากมารดา แต่เรามาสร้างความอลหม่าน สร้างความสกปรกให้แก่จิตเอง

พระพุทธเจ้าเรียกว่า กิเลสเป็นเหตุทำลายเราทั้งนั้น กิเลสตัวนี้แปลว่ากระไร ท่านจะแปลว่ากระไร เรียกว่ากิเลส เดี๋ยวจะแปลให้สั้นๆ แปลเข้ามาหาตัวท่านถึงจะเห็นกิเลสเห็นทาง แปลว่าความเศร้าของจิต จิตเศร้าหมอง จิตไม่ผ่องใส นั่นแหละกิเลสตัวแรก มันบอกเหตุให้เราได้ทราบชัดว่า อ๋อ ! ตัวเรามีกิเลสแล้ว

กายเศร้าหมองตลอดที่เกิดจากความชั่ว เห็นความชั่วเป็นความดี นั่นแหละเป็นกิเลสที่มันพอใจของตัวเรานั่นเองเราต้องฝืน การเจริญกรรมฐานนั้นเราต้องการจะฝืนจิตของท่านที่มันปนไปด้วยกิเลส มันปนไปด้วยความทุกข์ มันมั่วสุมอยู่ด้วยความยากลำบากจิตใจเหลือเกิน จะเป็นใครมาเบียดเบียนจิตใจเราก็ตาม สิ่งแวดล้อมดึงให้เราไปหาความชั่วก็ตามแต่เรามีจิตดีมีปัญญาดี เรานี้จะไม่ต้องส่งไปซื้อหากิเลส เป็นเหตุทำลายตัวเองตลอดในกาลนี้ เป็นจุดมุ่งหมายที่ท่านมาปฏิบัติพระกรรมฐานในวันนั้นถึงวันนี้ แล้วจะกราบนมัสการลากลับไป ท่านได้เห็นตัวบุญแล้วหรือยัง ท่านได้เห็นตัวบาปแล้วหรือยัง ท่านคงจะเห็นกันแล้วบ้าง นี่แหละตัวบุญ มันมีคุณประโยชน์ต่อตนเองมิใช่น้อย ตัวบาปก็คือตัวเศร้าหมอง ตัวไม่ผ่องใส จิตใจระคนไปด้วยความชั่ว ก็จิตนี้มันชอบความชั่วมันไม่ชอบความดี มันเป็นสิ่งที่สร้างได้ยากมากไม่ใช่เป็นของง่ายเลยแต่ท่านตั้งใจจริงๆ สะสมบุญไว้วันละเล็ก วันละน้อย แล้วท่านจะพบว่าจิตใจเป็นบุญหรือเป็นบาป มันจะเดือดร้อนตรงไหน จะมีความสุขตรงไหนเล่าก็ไม่เกินจิตใจของเราคล้ายๆ กันทุกคน จิตใจอลเวง สับสนไม่รู้ข้างต้นข้างปลายตรงไหน จิตจะไปพบอะไร ตรงไหนบ้างเราก็ไม่ทราบ มันสับสนไปหมด ก็ไม่ทราบว่าจะสร้างความดีได้ที่ไหน ถ้าท่านมาเจริญพระกรรมฐาน เจริญสติปัฏฐาน ๔ สร้างความดีให้แก่จิตใจของท่านแล้ว นั่นแหละความสุข มันก็จะเกิดขึ้น

ความที่ท่านมีทุกข์ บางคนก็มาเรียนให้ทราบว่า หลวงพ่อคะดิฉันทุกข์มาก ทุกข์อะไรหรือ พิโธ่เอ๋ย! ทุกข์เรื่องสามี ทุกข์เรื่องภรรยา ทุกข์ถึงลูก ทุกข์ถึงสมบัติ มันคนละเรื่องกันแล้ว ท่านอย่า

เอามาปนกันสิ ทุกข์ถึงครอบครัว ถ้าท่านเจริญสติปัฏฐาน ๔ สร้างความดีให้แก่ครอบครัว ท่านจะมีความสุขเอง ยกตัวอย่างสามีเจ้าชู้ สามีเล่นการพนัน ดื่มสุรายาเมา อย่าไปว่าหน่อยเลย ถ้าเราไปบอกว่า คุณคะคุณ ถ้าคุณรักดิฉันเลิกดื่มสุรา เลิกเล่นการพนัน เขาจะไม่เชื่อเลย ไม่เชื่อแน่ๆ มีตัวอย่างเยอะแยะ ทำไมยังไม่เชื่อล่ะ เราดียังไม่พอที่จะไปตักเตือนสามี เราดียังไม่พอที่จะไปตักเตือนลูกให้เป็นคนดี ตรงนี้ไม่มีใครวิจัยประเมินผล เราดียังไม่พอ บารมียังไม่ถึง ไม่สามารถจะแก้ไขสามี และครอบครัวของตนเองได้ ถ้าท่านสร้างบารมีกุศลบุญราศีขึ้น คือสร้างตัวให้ดีนั่นเอง การเจริญกรรมฐาน ตั้งสติปัฏฐาน ๔ ไว้ให้มั่น หายใจเข้าออกอย่าไปทิ้งมันทำไมเล่า เหมือนสายน้ำประปาจะทิ้งไปทำไม เอาภาชนะมารองมันซะ รู้ในส่วนเดียวคือจิต อย่าหายใจเปล่าทำไม หายใจเข้าก็รู้ตั้งสติไว้ หายใจเข้าก็รู้หายใจออกก็รู้ ตั้งสติไว้ที่ลมหายใจนั้น ก็ไม่ต้องไปสับสนอลหม่านกับท่านผู้ใดเลย รับรองท่านแก้ปัญหาได้อย่างเด่นชัด เราดียังไม่พอที่จะไปเตือนสามีเขา แถมว่ากันให้ช้ำใจไปเปล่าๆ เราบัวช้ำน้ำขุ่นจิตใจก็เศร้าหมอง ไหนเลยที่จะแก้ปัญหาได้ ท่านอย่าเอาน้ำสกปรกไปล้างความสกปรกเลย โปรดกรุณาเอาน้ำสะอาดไปล้างความสกปรก มันจะหายได้ มีตัวอย่างให้เห็นชัด สามีเป็นคนไม่ดีอย่างไร ดิฉันก็ดูแล้ว เขาเป็นคนดี ได้มาอยู่ร่วมรักสมัครสมานใจกันเข้า ก็กลายเป็นอย่างนั้น กลายเป็นคนอย่างนี้ ตรงนั้นขอตัดไปได้ไหม อย่ามาพูดความหลังอีกต่อไป เรามาเจริญกรรมฐานเจริญความดีให้แก่ตัวเองไม่ต้องไปให้ใครดีให้พอก่อน พอดีพอแล้ว เราจะพูดกับสามี สามีก็จะเชื่อเรา จะพูดกับภรรยา ภรรยาก็จะเชื่อ บารมี

ดีพอ บารมีพอแล้วเราจะพูดกับลูก ลูกก็เชื่อ อาจจะสนใจไปเรียนหนังสือเพิ่มเติมเสริมแต่งในตัวเขาได้ เพราะเรามีดี ไปช่วยเขาได้ เรามีแต่ความชั่วในใจ ไม่มีดีอะไรเลย แล้วท่านจะไปพูด เขาจะเชื่อหรือไม่ประการใด ขอฝากเคล็ดลับไว้

ท่านทั้งหลายที่ยังดีไม่พอ แล้วก็จะไปอวดดีว่าสามี ท่านจะไม่ได้ผล มีแต่เรื่องทะเลาะกัน มีแต่เรื่องวิวาทกัน ตลอดรายการเลย ท่านมาเจริญกรรมฐาน เจริญสติ เจริญปัญญา ถ้าท่านดีพอ บารมีท่านพอแล้ว จะเอาไปพูดกับสามี สามีก็เห็นใจ เขาก็จะเลิกอบายมุข ก็จะเลิกดื่มสุรายาเมา เลิกเจ้าชู้ ฝากความรู้ไว้ให้คิด ฝากสติปัญญาให้ท่านเห็นชัด พระพุทธเจ้าสอนชัดเหลือเกิน แต่เราไม่ดำเนินตาม แต่จะเอาชั่วไปแก้ชั่ว ท่านไม่มีความดีอะไรเลยหรือ ท่านในฐานะเป็นภรรยาที่ดี ท่านในฐานะเป็นสามีที่ดีแล้ว ท่านดีพอหรือยัง

ยกตัวอย่างให้เห็น เมื่อ ๓ ปีผ่านมา ภรรยาเล่นแต่การพนัน ไม่ช่วยงานสังคม มีลูกด้วยกัน ๕ คน สามีก็เสียใจว่าทีไรก็ต้องทะเลาะกัน ต้องด่ากันทุกที วิธีแก้ทำอย่างไร สามีก็มาหาอาตมา หลวงพ่อทำยังไง สมบัติจะหมด ผมพูดไม่ได้ พอพูดทีไรเขาก็ด่าทะเลาะกัน ลูกก็ไม่อยากเรียนหนังสือ ผมหาเงินหาทองได้มาส่งให้ภรรยา ภรรยาก็ไปเล่นการพนันหมด ชอบเที่ยวชอบแต่งตัว ก็เลยว่าเอาอย่างนี้โยมที่เป็นสามีมาเจริญกรรมฐาน เอาความดีให้แก่ตัวเองให้ดีพอเสียก่อน ถ้าดียังไม่พอ พูดเมื่อใดก็ต้องมาทะเลาะกันตลอดไป วันนี้แน่นอนที่สุด ไม่งั้นเราจะมานั่งกรรมฐานเจริญกรรมฐานทำไม ต้องการจะแลกบุญท่านจะเสีย ขาดทุนอย่างน่าเสียดาย ตรงนี้ไม่มีใครแก้ สามีคนนั้นก็ขออย่าปรากฏนาม ตอนนี้

ยังอยู่เขาก็มาเจริญพระกรรมฐาน ภรรยาไปเล่นไพ่เสียก็พาลด่าสามี สามีกลับไปเจริญกรรมฐาน เขาก็พบและมีบุญแล้ว หลวงพ่อครับ น้ำตาร่วง ผมพบบุญแน่แล้ว แล้วบุญอยู่ที่ตัวผมเอง กุศลด้วยความตั้งใจผมจะทำตามหลวงพ่อสอนทุกประการ กลับไปแล้วก็จัดหิ้งพระใหม่ หิ้งพระอยู่ที่ห้องทำงานไปซื้อโต๊ะหมู่บูชามา ตั้งเข้าซะสวยงามเลย เอาพระพุทธรูปไปประดิษฐานสรงน้ำ ปิดทองเรียบร้อย ภรรยาไปเล่นไพ่ก็ตามใจไม่ว่ากัน แน่นอนถ้าว่ากันด่ากันไม่มีอะไรดีขึ้นนะ ก็ทำมาแล้วจนมีลูก ๕ คน ก็ยังแก้ไม่ได้สามีกลับจากราชการไปทำงานมาอาบน้ำ อาบท่าเรียบร้อย รับประทานอาหาร นุ่งขาวห่มขาว โดยภรรยาไม่เคยเห็น เข้าในห้องพระสวดมนต์ไหว้พระ ไม่สนใจภรรยาจะเล่นก็เล่นไป ไม่ว่าเลย สวดมนต์พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุง มหากาฯ สวดมนต์พระพุทธคุณ เท่าอายุ บวก ๑ แล้วก็นั่งเจริญกรรมฐาน เดินจงกรมไม่สนใจภรรยาเลย ลูกว่าพ่อทำอะไร พ่อไม่พูดดูเอง ภรรยาไปเล่นไพ่จนตี ๑ คนใช้เอารถไปรับ ไปส่งทุกวัน เพราะสามีแกเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไม่ใช่ผู้น้อย สามีจะไม่พูดให้น้อยเนื้อต่ำใจ พอพูดก็ทะเลาะกัน นี่แหละดีพอแล้วนะ หลวงพ่อครับ ผมได้ปัญญาแล้ว แก้ได้แล้ว ถ้าเขาไม่เลิก ผมก็ไม่ว่าอะไร ปล่อยไปตามยถากรรมของเขา ผมจะสร้างความดีตลอดไป ผมก็เป็นซี ๙ แล้วเงินเดือนพอ ภรรยาเขาก็มีเงินมีสมบัติของเขาๆ ก็เล่นของเขาตามความพอใจเพราะไม่ใช่ของผม และเขาก็ทำตามอย่างนี้ เจริญพระกรรมฐานอย่างเดียวหนักเข้าภรรยาเสียจนหมดตัว ไม่มีอะไรอีกแล้ว จะมาขอสามีก็เกรงใจเกรงใจมากจากเมื่อก่อนนี้ไม่ได้มีเกรงใจเลย เมื่อเจริญพระกรรมฐานทำความดี

วันนี้ทำให้คนเกรงใจได้ แน่นอนที่สุดไม่ได้เสียหาย สามีไม่ว่าเลย และก็ลูกไม่ไปโรงเรียนก็ไม่พูดไม่ว่า พอนั่งเสร็จก็แผ่เมตตาให้ภรรยาอยู่เย็นเป็นสุข ขอให้บุตร - ธิดา ของข้าพเจ้า ๕ คนนี้ จงรับส่วนบุญของข้าพเจ้าเทอญ ขอให้ลูกข้าพเจ้าได้รับแผ่เมตตาจากข้าพเจ้าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป แค่นี้เองไม่ต้องสัพเพสัตตา วิชาการที่เราแผ่กันทุกวัน เอาออกมาจากจิตใจเลย มีเมตตาพอแล้ว บารมีของสามีพอแล้ว ทำให้ภรรยามากราบสามีก็ร้องไห้น้ำตาเปลื้อง ลูกก็ถามว่าพ่อทำอะไรเหรอ ลูกเอ๋ยพ่อสวดมนต์ให้ลูกไงเล่า สวดทำไมล่ะคุณพ่อ สวดให้ลูกเรียนหนังสือเก่ง จะได้เป็นตัวอย่างของสังคมพ่อนั่งกรรมฐานต้องการให้เจ้ามีปัญญา ไปเรียนหนังสือหนังหาจะได้มีชื่อมีเสียง มีหน้ามีตานะลูกนะ พูดเท่านี้เองแล้วก็เจริญกรรมฐานต่อไป ตี ๔ ก็แต่งตัวไปทำงาน ขับรถไปเอง ภรรยาก็ไปธุรกิจของเขา ลูกก็ไปโรงเรียน พอกลับมาก็ทำกิจวัตรโดยไม่ขาดไม่เคยว่าลูกเลย และไม่เคยว่าภรรยา ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นไป ภรรยาก็เกิดสงสัยว่าทำไมไม่เคยว่าอะไรเลยหรอ ไม่ว่าหรอกเธอ เธอทำตามใจเธอทำไปเถิด ถ้าเกิดเป็นความสุขของเธอก็ทำไป ถ้าไม่มีทุกข์ไม่เดือดร้อนก็ทำไปเถิดเธอ เราอยู่กันมารู้สึกเบื่อแล้ว มีลูกตั้ง ๕ คนแล้ว พอแล้วนะเธอนะ ฉันจะไม่ขอสนใจกับเธอในทางชั่วที่เธอทำฉันจะขอสนใจให้เธอในทางบุญในความสุขความเจริญต้องการให้ลูกเราเรียนหนังสือเก่งมีสติปัญญา มีเทียมหน้าเทียมตากับเขาได้นี่เป็นตัวอย่าง ในเวลากาลต่อมาภรรยาหมดเนื้อประดาตัว เล่นการพนันไม่ได้อีกแล้วสามีก็ดีไปตามลำดับได้เลื่อนขั้นขึ้นไปตามลำดับในที่สุดได้เป็นอธิบดีอย่าออกชื่อเขาเลย เขาปลดเกษียณแล้วล่ะ

และได้เป็นที่ปรึกษาทางสำนักนายกอีก นี่แหละบุญถึงเมื่อไหร่ก็ดีแน่ๆ ภรรยากราบบูชาเทิดทูน เรียกคุณพ่อเลย พ่อจะเอาอะไรบ้างไหม เอาล่ะช่วยคุณพ่อนะ เธออุตส่าห์ห่วงฉันในฐานะเป็นพ่อบ้าน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปเลยก็เลิกได้ทันทีแน่นอนที่สุด นี่ตัวอย่างที่วัดนี้ นี่แหละบุญ ไม่ใช่กรรมฐานให้สามีรัก ไม่ใช่กรรมฐานให้สามีเลิกเจ้าชู้ ขอให้สร้างความดีให้มันเด่นชัดต่อสังคมของตัวเองรับรองมีคนนับหน้าถือตา มีคนบูชาเกิดขึ้นอย่างนี้เป็นต้น

แน่นอนตั้งแต่นั้นมาภรรยาเลิกได้เด็ดขาดใครจะมาชวนก็ไม่ไปแล้ว เพื่อนภรรยาถามว่าทำไม เธอเลิกได้เพราะอะไร เลยเล่าเหตุการณ์ที่สามีทำความดีเจริญพระกรรมฐานให้ฟัง เลยเขาก็พลอยเลิกไปด้วย ได้บุญหลายต่อเป็นบุญเป็นคุณบริบูรณ์พูนสุขตลอดรายการ ลูกกลับมาจากโรงเรียน เห็นพ่อสวดมนต์ไหว้พระ พ่อครับพ่อเจ้าขาสวดอะไรคะ สวดอะไรครับ เมื่อก่อนโต๊ะหมู่บูชาไม่มีหิ้งพระมีอยู่องค์เดียว บัดนี้ พ่อก็ไปซื้อมาจากเสาชิงช้า เห็นแล้วก็น่าศรัทธาเลื่อมใส ดอกไม้บูชาทุกวัน เลยลูกก็มาสวดมนต์ด้วยทั้งสามคนสี่คนห้าคนมาสวดกับพ่อ หนักเข้าแม่ก็มาสวดเข้าอีกคนนึง เลยก็พาลูกพาภรรยามาเจริญพระกรรมฐานเพิ่มเติมที่วัดนี้เขาก็ได้เลื่อนยศฐาบรรดาศักดิ์ไปตามอันดับโดยไม่ต้องใช้เส้นสายตลอดมาบัดนี้ยังมีชีวิตอยู่ ครอบครัวนั้นลูกได้ดีไปหมดเลย นี่แหละท่านทั้งหลายการเจริญกรรมฐานต้องการสร้างตัวเองคนเดียวให้มันดีได้ก่อน พอดีได้แล้วถึงขั้นดีแล้วนะ ท่านจะไปพูดเขาก็จะเชื่ออันนี้บารมีพอนะ จะพูดกับสามีหรือจะชี้แจงกับศรีภรรยาก็มีเหตุผลเหมือนอย่างว่าเขาร้ายมาอย่าไปร้ายตอบ เขาไม่ดีมาเราเอาความดี

ที่เราทำนี่ เอาไปแก้ไข คนตระหนี่ให้ของที่ต้องใจ คนพูดเหลวไหล เอาความจริงเข้าไปสนทนา สามีตัวอย่างลูกดีหมดทุกคน ลูกห้าคน ก็มาเจริญกรรมฐานที่วัดนี้ตลอดมาตามลำดับ แล้วก็ส่งลูกไปเรียน อเมริกาบัดนี้กลับแล้ว เป็นดอกเตอร์เช่นเดียวกัน นี่แหละท่าน สาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย เป็นว่าการเจริญกรรมฐานที่สร้างบุญให้ แก่ตัวเอง ทำตัวเองให้เด่นและให้ดี สามีไม่รักไม่ต้องพูดกัน เราสร้าง ความดีเป็นทองคำธรรมชาติที่หล่อหลอมนี่จะพบบุญกุศลในจิตใจ

เพชรดีท่านก็มีมณีแดง　　เขียวแสงใสมรกต
เหลืองใสสดบุษราคัม　　แดงแก่ก่ำโกเมนเอก
สีหมอกเมฆนิลกาฬ　　มุกดาหาร หมอกมัว
แดงสลัว เพทาย　　สังวาลสายไพฑูรย์

เนาวรัตน์ ๙ ประการ มีอยู่กับคนใด คนนั้นจะพูดอะไรก็มี คนเชื่อมีคนชอบ ไปไหนมีแต่คนชอบ พูดก็มีแต่คนเชื่อถือ ให้ที่ ปรึกษาปรองดอง สามีภรรยาก็เชื่อถือ ถ้าเราดีไม่พอแล้วไม่ควร ตักเตือนเขาไม่ได้หรอก

มีอีกคนหนึ่ง หลวงพ่อคะลูกเกเรไม่ไปโรงเรียน งั้นก็สวด อิติปิโสฯ ตามที่หลวงพ่อสอน แล้วก็ว่าลูกสวดแล้วแผ่ให้ลูกดี ไม่ดีฉันก็ด่าตีมันตลอดรายการ แสดงว่ายังไง แสดงว่าเอาบาปไป ต่อบาปแล้ว เอาน้ำสกปรกไปล้างชามสกปรกอีกหรือประการใด ทำไม่ถึงดี ทำดีไม่เข้าขั้น แล้วจะมาว่าอาตมาว่าไม่ได้ผล สวดมนต์ ว่าสวดแล้ว สวดบ้างไม่สวดบ้าง สวดเสร็จแล้วอารมณ์ก็ไม่ดี เอาอารมณ์ไปใส่ลูก เลยลูกก็หนีไปบ้านเพื่อนต่อไป แล้วหาว่า สวดมนต์ไม่ได้ผล ก็สวด ก็ถูกต้องเพราะคนที่สวดนั้นมันไม่ตั้งใจ

จะสวด เอาหนังสือสวดมนต์ แล้วก็ได้ครึ่งๆ กลางๆ มันไม่คล่องปาก คล่องใจไม่คล่องจิต มันจะมีสมาธิได้อย่างไร ไม่เกิดผลแน่ ก็ขอสรุปใจความว่าโยมจะกราบนมัสการลาก็ไปเถิด ตั้งใจสร้างความดีกับตัวเองให้มาก เอาความดีเป็นกำไรชีวิตเป็นทุนของโยมแล้ว ก็ไปแพร่ขยายให้แก่ครอบครัว จะเป็นสามีภรรยาก็ตาม ถ้าไม่มีครอบครัวก็ตามขอประทานโทษ ถ้าเป็นชายเป็นหญิงก็ตาม สร้างความดีได้มากเท่าไหร่ ก็ให้พ่อให้แม่พระประเสริฐ พระในบ้านของเราเอง มีสององค์ พระพุทธเจ้าจึงได้ชี้แจงแสดงว่า พ่อ - แม่ เป็นพระประเสริฐของลูก แล้วเป็นพระพรหมของลูก ไม่มีใครเทียบเท่ากับพระในบ้านของเราอีกต่อไปแล้ว ยกตัวอย่างพระนุ่งเหลืองห่มเหลืองก็ไม่ใช่พระประเสริฐในบ้านเป็นพระนอกบ้าน มีตำนานกล่าวว่า มีครอบครัวๆ หนึ่ง ไม่ดูแล ทิ้งพ่อทิ้งแม่ไม่ได้เอาข้าวปลาอาหารเลี้ยงพ่อแม่แต่เอาไปทำถวายพระธุดงค์ พระธุดงค์ก็ไม่ยอมรับ เพราะพ่อแม่เป็นพระประเสริฐในบ้านโยมยังไม่ดูแล เราก็ไม่รับบิณฑบาตของเจ้าหรอก นี่เป็นตำนานที่สืบมาได้เป็นเวลาพันๆ ปี แล้ว ก็ยังได้สร้างความดีไว้ได้ พ่อแม่ยากดีมีจนก็ให้เราสร้างกุศลให้ได้ อาตมาชอบพูดเรื่องนี้

เมื่อสมัยอาตมาเป็นเด็กไว้ผมเปีย ขอทานบ้านไผ่ขวาง ๒ คน ผัวเมีย มาขอทานที่บ้าน ตอนนั้นกำลังมีบุญมหาชาติขอเสร็จแล้ว ขอทานไม่ไป อาตมาก็ไปถามบอกลุงไปซะทีสิจะได้ไปขอบ้านอื่นมั่ง ไอ้หนูขอให้ลุงฟังเทศน์ก่อน ที่บ้านมีเทศน์มหาชาติแกฟังเทศน์จนจบ ขอทานได้ข้าวสารไปคนละสะพายๆ ไปพักวัดใหม่เขามีงานกัน ควรจะเอาข้าวสารไปบ้านไม่เอาไป เอาข้าวสารไปถวายวัดเสียอีก แล้วก็ช่วยเขาทำครัวช่วยเขาตักน้ำที่วัดใหม่เนี่ย มีพยานอยู่

แล้วอาตมาสรุปใจความติดตามผล อาตมาก็โตขึ้นไปตามลำดับไปเรียนหนังสือ ขอทาน ๒ คน ผัวเมียมีลูก ๕ - ๖ คน จำไม่ได้เป็นเศรษฐีหมด นี่แหละพ่อแม่ให้ทานไปขอทานเขาก็ยังมาทำบุญได้สตางค์สลึงก็ทำบุญ เป็นคุณประโยชน์ไปโปรดที่ไหนเขามีเทศน์ก็นั่งฟัง ไปวัดไหนเขามีงานก็เข้าช่วย ผัวช่วยตักน้ำ เมียช่วยล้างชามลูกเป็นเศรษฐีหมด ลูกมีปัญญานี่บ้านไผ่ขวางตรงนั้นเองนะ ทางไปวัดหลวงพ่อศรีอาริย์ อาตมาไปแล้วยังนึกถึงขอทานว่า บ้านมันอยู่ตรงนี้กระท่อมมุงแฝก ยังเคยไปเที่ยวบ้านเขาเมื่อเป็นเด็ก นี่แหละท่านทั้งหลายเอ๋ย สร้างความดีให้มันได้ขึ้นมาของเรามันยังดีไม่พอจะไปสอนใครได้อย่างไร ดูตัวอย่างจากพระพุทธเจ้าของเราไปโปรดอหิงสกะ องคุลีมาลโจรพระองค์อื่นก็ไปโปรดไม่ได้ต้องเป็นวิสัยของผู้มีบารมีมาก อหิงสกะได้สำเร็จวิชาจากอาจารย์ทิศาปาโมกข์เมืองตักศิลา ไปเป็นโจรไปฆ่าบูชาเอามือเอานิ้วมาบูชาครู ให้ได้พันคนเรียนวิชาวิษณุ สาวกไปโปรดคงโดนฆ่าตายแน่ นี่แหละการสอนคนสอนลูก สอนภรรยา ต้องมีบารมีด้วยนะ ถ้าไม่มีบารมีก็ทะเลาะกันไม่มีความดีจะไปเตือน สามีก็ขาดความดีไป เอาไปเตือนภรรยาคงไม่ได้ เตือนลูกก็ไม่ได้ เพราะท่านไม่มีบุญบารมี จะเตือนลูกของท่านได้ ก็ขอเจริญพร สร้างความดี อย่าไปประเมินคนอื่นว่าชั่วหรือดี ประเมินผลของเราเถอะ คนบางคนก็บอกบ่นเหลือเกินว่าประเทศไทยเดี๋ยวร้อนเดี๋ยวหนาวเดี๋ยวน้ำท่วม ยังรับรองไม่ได้ว่าท่านดี ยังดีไม่พอมาจิ้มๆ จ้ำๆ มันจะพอเพียงหรือมันอาจไม่พอเราต้องรักษาจิตใจให้สะอาดหมดจดมันจะหมดทุกข์ ก็ไม่มีความทุกข์มาสุมอกสุมใจต่อไป อย่าไปกลุ้มอกกลุ้มใจเลย ตอนเป็นหนุ่มก็กลัดกลุ้มอยู่เป็นทุกข์ เมื่อสาวหรือก็กลัดกลุ้ม ทุกข์ในชีวิตของแฟน

มันจะแขวนนวม ไม่มีใครมาชกด้วย แขวนนวมแล้วจะไปชกกับใคร ก็ว่าอ้างเสียเวลา ชีวิตที่เกิดมาเปล่าไม่เกิดประโยชน์แต่ประการใด ถ้าไม่มีบารมีพอไม่ต้องพูดกัน บุญยังไม่พอถ้าเจ้าเอาสตางค์มาถวาย อาตมาไม่ดีใจหรอก อาจจะไม่สบายซะด้วย ถ้าเป็นของอาตมาเอง จงทำบุญให้กับมาร ลมหายใจไม่ต้องเอาของใครมาทำ ถ้าเขาถวาย เป็นส่วนตัว จะทำทานบารมีจะไปเติมเต็มและตัดให้โยมต่อไป โยมก็พลอยได้กำไรชีวิตด้วย ชีวิตใครทำบุญให้ทาน เหมือนขอทาน ที่อาตมาเล่ามาก่อนแล้ว เป็นเด็กจำได้ชัดมากขอทานคู่นี้ชอบ ฟังเทศน์ ชอบทำบุญ ชอบเข้าวัด ขอทานได้เท่าไหร่ยังไม่ไปถึงบ้าน ให้ข้าวสารถวายวัดเอาสตางค์ เหลือครึ่งหนึ่งเอาไปให้ลูกเลี้ยงลูก อีกครึ่งหนึ่งขึ้นถวายวัด ทำให้เกิดรวยนี่เรื่องจริงที่บ้านไผ่ขวางโยม อยู่แถวลพบุรี สิงห์บุรี จะรู้บ้านไผ่ขวาง เลยกลายเป็นเศรษฐีไป ขอทานคู่นั้นตายเมื่ออาตมายังไม่ได้บวช อาตมายังไปเผาศพเขาเลย ที่วัดปากน้ำ ลูกเต้ามีหลักฐานหมด เผาศพพ่อเป็นขอทาน พ่อตาย ก่อน อีกปีหนึ่งแม่ตาย ทำศพพ่อแม่มีอะไร มีโขน มีหนังใหญ่ มีลิเก นี่ศพขอทานลูกร่ำรวยอยู่ในกรุงเทพฯ การงานดี ก็มาทำศพให้ พ่อแม่ นี่ตระกูลขอทานที่ได้บุญขอทานสวดมนต์ไหว้พระ สมัย อาตมาไว้ผมเปียจำได้แจ้งชัดถามโยมแม่อาตมาก็ยังเล่าได้ โยมแม่ อาตมา ๙๔ ย่างแล้ว ยังจำได้หมดเหมือนกันนะ

ก็ขออนุโมทนาสาธุให้แก่ท่านทั้งหลาย เอาบุญมาไว้ที่ตัวเอง ไม่ต้องเอาไปให้คนอื่น ถ้าท่านมีบุญวาสนาแล้วท่านจะไปตักเตือน ลูกหลานก็ได้ผล จะพูดกับสามี ก็หันเหมาหาภรรยา หากว่าภรรยา ไม่เอาไหนสามีได้สร้างบุญกุศลไว้ แล้วจะพูดให้ภรรยาเข้าใจได้ง่าย อำนาจบุญเป็นไปได้ อำนาจกุศลได้ผลอานิสงส์ ท่านอย่าสร้างบาป

ขอบิณฑบาตเสีย สร้างความเดือดร้อนทุกข์ยากลำบากอีกต่อไปเลย จะไปบ่นว่าเป็นเพราะสามี ภรรยา เป็นเพราะลูก อย่าไปโทษคนอื่นเขา โทษตัวเองเถอะ ตัวเองดีแล้วครอบครัวดีหมด ถ้าตัวเองยังดีไม่พอมีแต่เรื่องระหองระแหง ขอฝากท่านทั้งหลายโดยทั่วหน้าเรื่องกรรม อาตมารับกรรมมามากเราต้องสร้างบุญให้กับตัวเองให้มากที่สุด แล้วก็จะเอาบุญบารมีที่เราสร้างกุศล บุญราศี แผ่ไปทั่วโลกจักรวาล ถึงเทพเจ้า ถึงสัมภเวสี ถึงอบาย นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน โปรดมารับบุญกุศลเทอญ เรามีบุญวาสนาก็แผ่ได้ ไร้บุญวาสนาท่านไม่ต้องแผ่หรอก ไม่ได้ผลไม่ได้อานิสงส์แต่ประการใด ผลงานท่านไร้ค่า เวลาท่านไม่มีประโยชน์ ไปชอบปิ๊งที่โน้นที่นี่ เที่ยวที่นั่นที่นี่ เหมือนลิงค่าง บ่าง ชะนีท่านจะดีได้หรือประการใด ขอฝากคติธรรมไว้ กลับไปบ้านก็ต้องไปสวดมนต์นะ โต๊ะหมู่บูชาก็ไปซื้อไม่กี่สตางค์ บางคนเนี่ยเอาพระไปตั้งหลังตู้และไม่เคยสวดมนต์ ไหว้พระเลย เลยไปตั้งเป็นตุ๊กตา ไม่เคยเคารพบูชาพระพุทธเจ้าเลย มันจะได้อะไรหรือจะได้ผลอานิสงส์ แต่ประการใด

สุดท้ายนี้ ขอความเจริญรุ่งเรืองในธรรมปฏิบัติในหน้าที่เจริญพระกรรมฐานจะมีบุญวาสนา ท่านจะไม่ลืมบุญคุณของท่านผู้มีบุญคุณ จะไม่ลืมพระคุณของ บิดา - มารดา ของครูบาอาจารย์ของท่านผู้ญาติวงศ์พงศาที่เขาอุปการะมาคงไม่ลืม ถ้าท่านมีบุญคุณท่านจะไม่ลืมอันนี้ ถ้าท่านไร้บุญวาสนาท่านก็ลืมบุคคลผู้อุปการะ ไม่มีบุญวาสนาต่อไปจะทำอะไรก็หากินไม่ขึ้น จะปลุกก็ไม่ตื่น เสกก็ไม่เป็นงานอันใด ไหนท่านจะได้ผลอานิสงส์ ดังได้ชี้แจงแสดงมา ณ บัดนี้ ก็ขอความเจริญรุ่งเรืองแก่ท่านทั้งหลายผู้เจริญธรรม สัมมาปฏิบัติในหน้าที่อันนี้เข้าไว้ ท่านจะได้ผล ไม่ไร้ผลที่เกิดมาในโลก

มนุษย์นี้ จะมีแต่ความบริสุทธิ์ใจ จะระลึกถึงบุญคุณขึ้นมา คนที่ไร้บุญลืมบุญคุณคนง่าย แถมไปทำลายเขาอีก แต่บุญกุศลนั้นก็เหมือนท่อนไม้ที่มันหักแล้ว มันโค่นลงไปแล้วมันไม่ขึ้นอีกต่อไป ขอฝากท่านทั้งหลายไว้ด้วยอย่าประมาทต่อชีวิตนี้ เราอาจจะตายคืนนี้หรือพรุ่งนี้เราก็ไม่รู้ไม่ทราบ สร้างบุญไว้เราจะได้กำไรแน่ๆ จะไม่นึกถึงเหตุการณ์เหล่านี้หรือนึกถึงความตายไว้ หายใจเข้าพองหนอยุบหนอเข้าไว้ มันจะได้ไม่ต้องกลัวตาย จะได้คุ้นเคยกับความตายจะได้ไม่กลัวตาย ถ้าเราไม่คุ้นเคยกับอารมณ์นี้ และจิตที่เขาสร้างไว้เราจะกลัวตายและมันก็จะตายไว ขอฝากท่านไว้โดยทั่วหน้ากันมาแล้วอย่าให้มันเสียเวลาก็ฟังคติธรรมตามที่อาตมาชี้แจงตามธรรมคำสอนที่ประสบการณ์มาด้วยตนเอง ตามคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ที่อาตมาสร้างบาปสร้างกรรมมามากมาย ยิงนกตกปลา ชีวิตอาตมาคงไม่สิ้นหวังคงจะมีความหวัง ตั้งใจที่ดีสร้างบุญราศีต่อไป เพื่อไม่ให้เสียเวลา เดี๋ยวเวลาเราตายจากกันไปแล้วไม่มีอะไรติดตัวไปเลยท่านจะเสียใจในภายหลัง อย่าเอาบาปติดตัวไปอย่าให้เดือดร้อนในชาตินี้ และชาติหน้า ขอให้ท่านมีความเจริญรุ่งเรืองทั้งชาตินี้และชาติหน้าต่อไปเทอญ ประเสริฐที่สุด

ขอความงอกงามไพบูลย์เพื่อธรรมะ จิตมันบอกเมื่อไหร่ท่านจะมีความสุขเมื่อนั้น จิตท่านหดเมื่อไหร่เหี่ยวแห้งแล้งน้ำใจท่านจะพบแต่ความหายนะ พบแต่ความเดือดร้อน พบแต่ความเป็นบาปอยู่ร่ำไปหาความสุขสำราญในชีวิตไม่ได้เลย ก็ขอฝากคติธรรม เรื่องเงาบุญ เงาบาป ที่เล่าให้ฟังแล้ว ความดีคนมันเกรงใจ ความชั่วไม่มีใครกลัวหรอกนะ ขอฝากไว้

ชีวิตนี้...ไม่ขาดทุน

โดย... หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม

เรามาร่วมกันสร้างความดีในวัดในการปฏิบัติของท่านทั้งหลาย เป็นประโยชน์ของวัด เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศทุกชาติ เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนทั่วไป ที่มาร่วมกันสร้างความดีในวัด เป็นการปฏิบัติดี ให้ท่านทั้งหลายที่ได้ทราบความหมายที่ได้ร่วมกันบำเพ็ญบุญ บำเพ็ญบารมีกุศลของท่านโดยทั่วหน้ากัน ก็ขอฝากคำว่า เวลามีประโยชน์ไว้ให้ลูกหลาน ชีวิตมีค่าเวลาของท่านก็จะมีประโยชน์เอง ชีวิตไร้ค่าเวลาไม่มีประโยชน์แต่ประการใด คนเราเขาให้ทุนมาเหมือนกัน มีหู มีตาเหมือนกันโดยธรรมชาติ แล้วแต่ใครจะใช้ทุนในตัวเองให้เป็นประโยชน์ต่อตนและส่วนรวม ความดีอยู่ตรงนี้ไม่ใช่ความดีว่าเป็นมนุษย์สวยเป็นชายเป็นหนุ่มเป็นสาวสวย แต่ใช้ทุนไม่เป็น ท่านจะขาดทุนตลอดชาติ วันนี้ไม่มีใครไปคิดหรอก พูดมานานแล้วคนฟังไม่รู้เรื่องคือคนที่ไม่เข้าใจชีวิต เรามีทุนเหมือนกันทั้งหญิงทั้งชาย

ขอฝากคำว่าเวลาที่มีประโยชน์ไปให้ลูกหลาน ถ้าท่านเป็นบุคคลที่มีชีวิตมีค่า เวลาของท่านก็จะมีประโยชน์เอง ชีวิตไร้ค่าเวลาไม่มีประโยชน์แต่ประการใด คนเราให้ทุนมาเหมือนกันโดยธรรมชาติ แค่ใครเอาใช้ทุนตัวเองให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ความดีอยู่ตรงนี้ ไม่ใช่ความดีว่าเป็นมนุษย์สวยเป็นชายหนุ่มเป็นสาวสวยแต่ใช้ทุนไม่เป็นท่านจะขาดทุนตลอดจะเป็นทาสแห่งความตายตลอดไป เรามีทุนเหมือนกันทั้งหญิงทั้งชายยุติธรรมเสมอเหมือนกัน ธรรมชาติให้มาเหมือนกันแต่เสียใจด้วยขาดทุนไม่ใช้ทุนให้เป็นประโยชน์เพราะชีวิตของท่านเอง บางคนฟังไม่รู้เรื่อง ไม่ค่อยเข้าใจหนุ่มสาวเอาแต่เที่ยว มันขาดทุน บางคนก็ไม่เหมือนกัน จน แก่ เฒ่า ชรา ก็ไม่เหมือนกัน บางคนอยู่ด้วยเวรกรรมอยู่ด้วยความทุกข์ยากลำบากจนแก่ตาย บางคนก็อยู่ด้วยอำนาจบุญกุศลใช้ทุนเป็น ใช้ตัวเป็น ตัวเองก็ได้กำไรเอง คนเราแตกต่างกันโดยใช้ทุนไม่เหมือนกันดังกล่าวแล้ว บางคนเป็นใหญ่เป็นโต บางคนมีปัญญาสูงเพราะใช้ทุนเป็น บางคนโง่จริงๆ เง่าจริงๆ เฒ่าจริงๆ มันไม่เคยใช้ทุนของมันเกิดมาน่าเสียดาย เสียชาติเกิด ประเสริฐไม่ได้ ใช้ทุนเป็นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ให้ทุนธรรมชาติมีอวัยวะเหมือนกันแต่ทุนใครจะใช้ดีไม่ดีจะได้กำไรหรือไม่ได้กำไร จะเป็นพระสงฆ์องค์เจ้าอย่างนั้นเหมือนกันใช้ทุนไม่เป็นเกิดมาไม่เป็นมันก็ต้องอยู่ไม่เป็น อยู่กระทั่งจนวันตายจากโลกไปมันก็ขาดทุน ขาดทุนอยู่ด้วยความขาดทุนไม่มีบุญกุศลแต่ประการใดขอฝากไว้

ส่วนใหญ่บางคนหนุ่มสาวหากมาทำบุญไม่ค่อยระลึกถึงญาติผู้ใหญ่มีแต่ทำบุญให้แฟน นับว่าแฟนเกิดวันไหนก็ทำบุญวันนั้น

แต่พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ทิ้งเลย นี่ขาดทุนตั้งแต่ออกจากท้องแม่แล้ว ขาดทุนตั้งแต่ร้อง อุแว้ๆ กำมือร้องไห้ จะไปร้องอีกทีตอนตาย แบมือร้องไห้เหมือนคนไม่มีอะไรจะติดตัวท่านไปและขอฝากไว้ บางคนกราบหลวงพ่อคะ ดิฉันจะทำบุญให้แฟน บอกพ่อแม่เธอมีไหม ปู่ย่ามีไหม มีค่ะ ทำบุญให้ปู่ย่าตายายบ้างไม่ได้รึ ไม่เป็นไรแกก็จะทำของแกเอง นี่แหละ คนที่น่าเกลียดไม่มีความน่ารัก ขอฝากท่านไปคิดทุกคนนะ ถ้าท่านใช้ทุนเป็น ท่านจะเป็นใหญ่เป็นโตนะ ถ้าใช้ทุนไม่เป็นขาดทุนไม่เป็นใหญ่เป็นโต และก็เป็นลูกจ้างตลอดชาติกระทั่งแก่ตายก็มีบุญกุศลไม่ได้ขอฝากไว้

เราต้องเอาใจใส่ปู่ย่า ตายาย หากเราไม่มีท่าน พ่อแม่เราก็จะไม่ได้เกิด บางคนไม่เคยนึกถึงปู่ย่า ตายาย แต่ประการใดขอฝากท่านไว้ ท่านเป็นหนุ่มเป็นสาววันเกิดอย่าไปกินเหล้า เลี้ยงพ่อให้อิ่มเลี้ยงแม่ให้อิ่ม เลี้ยงยายกับตาให้อิ่มสักวันได้ไหม บางคนไม่ได้เลยไชโยโน้นโฮเต็ล พาเพื่อนไปเต้นรำ เสียใจด้วย วันเกิดของเราคือวันตายของแม่ คิดถึงแม่บ้างไหมไม่มีเลย คนมันใช้ทุนไม่เป็นมันจึงไม่เจริญ

การทำบุญคนที่ทำบุญปิดทองหลังพระดีที่สุด คนปิดทองหน้าพระ ทำบุญเอาหน้าศรัทธาหัวเต่าไม่เข้าเรื่อง ปิดทองหลังพระใครไม่รู้ เรารู้เองก็สบายใจ ทำบุญให้ปู่ย่า ตายาย ทำบุญให้พ่อแม่ท่านจะทราบหรือไม่ทราบก็ตาม นี่เป็นคนน่ารัก บางคนเป็นคนน่าเกลียด สาวสวยยังไม่แต่งงานกันเลย หลวงพ่อคะฉันจะทำบุญวันเกิดให้แฟนซะหน่อย บอกแฟนอะไรแฟนอนาคตยังไม่แต่งงานมันจะมากไปแล้วมั้ง ยังไม่ทันจะได้กันแล้วทำวันเกิดให้เขาแล้ว

น่าเกลียดขาดทุน ใช้ทุนไม่เป็น คนดีให้ตั้งใจฟังไว้ คนไม่ดีฟังไม่รู้เรื่อง ทุนอะไรก็ไม่รู้

ท่านโชคดีแล้วที่เกิดออกมาครบ ๓๒ ประการ พ่อเป็นแพทย์ แม่เป็นแพทย์ ออกลูกมาสองคนเป็นง่อยหมดเลย นั่นล่ะโชคร้าย ท่านทั้งหลายน่าจะคิดได้ในวันนี้แหละ บางคนหน้าตาดี ตัวยังไม่โต เลยยังไม่แต่งงาน วันเกิดแฟนบอกว่าจะทำบุญวันเกิด บอกว่าวันเกิดของแม่เธอจำได้ไหม ไม่ได้ไม่ได้ถาม นี่แหละ ขาดทุนทุกอย่าง ขาดทุน บางคนเป็นข้าราชการพาลูกน้องกินเหล้า กระทั่งยายยังอยู่ ย่ายังอยู่ไม่เคยไปดูแลเลย ขอฝากไว้ด้วยวันเกิดของคุณทั้งหลายให้เลี้ยงพ่อแม่ให้อิ่ม ในวันคล้ายวันเกิดให้สอนเด็ก หนูเป็นเด็กอย่าทำอย่างนี้มันขาดทุนไม่มีบุญกุศลแต่ประการใด ถ้าท่านผู้ใดปฏิบัติกรรมฐานได้จะได้ซึ้งใจ เข้าถึงธรรมะได้อย่างซึ้งใจ จะไปดีมีสัจจะ จะพูดแต่ความจริง การแสดงความกตัญญูกตเวทิตากระทำต่อผู้มีบุญคุณนั้นแหละ คือกรรมฐาน ถ้าใครนั่งกรรมฐานได้จะนึกถึงข้อนี้แหละ ถ้านั่งกรรมฐานได้ ถ้านั่งกรรมฐานคิดถึงแฟนไม่ใช่กรรมฐาน วัดอัมพวัน ถ้าใครกตัญญูรับรองเป็นเศรษฐีทุกคน คนที่ลืมวงศ์ตระกูลพ่อแม่ จะไร้วาสนาจดไว้เลย คนไร้วาสนาจะไม่เป็นใหญ่เป็นโต คนที่เป็นใหญ่เป็นโตอาตมาบอกหลายคนแล้ว กตัญญูหมดทุกคน ไม่ลืมพระคุณของแม่และแม่เลี้ยงดูมาลำบากเหลือเกิน กว่าจะคลอดลูกมาคิดว่าจะตาย คนโบราณเวลาตั้งท้องดีใจจะได้ลูกชายหรือลูกสาว เวลาท้องแก่นอนไม่หลับคิดว่าข้าพเจ้าออกลูกจะตายหรือจะอยู่ ขอให้อายุยืนร้อยปี อาตมาจะบอกคาถาให้บอกคาถาไว้ คอยกินข้าวไว้และคอยหายใจไว้ จะไม่ตายอีกต่อไป

มหานิยมไม่ต้องไปหาพระใดคล้อง หรือเป่าหัวตระกุดเข้าตัว มหานิยมคือลูกของเราได้ปริญญาโท ปริญญาเอก นี่มหานิยม ทำให้คนนิยมชื่นชอบ ลูกท่านทั้งหลายไม่เรียนหนังสือ ไม่มีวิชาความรู้ไม่มีใครนิยมชมชอบในตระกูลของโยม ขอฝากไว้ ขนาดบ้านกระท่อมบ้านจับกังรับจ้างซักรีด ลูกเป็นถึงดอกเตอร์ ๓ คน ได้กับเถ้าแก่ขายทอง ที่สิงห์บุรีนี้เอง พ่อจะเป็นอะไรก็ตามพ่อจน แม่จนลูกเป็นนายพลเอกได้ ทุกคนอย่าประมาท มีลูกให้ส่งเรียนหนังสือเป็นทานนิยมให้คนนิยมชมชอบมีวิชาหาความรู้ใส่ตัวใส่ตน เข้ากับฝรั่งก็ไม่เก้อเขิน เข้ากับคนไทยก็ไม่เก้อเขิน เข้าสังคมคนนิยมชมชอบนี่มหานิยมไม่ใช่เอาพระเข้าตัวเองพระลงนะหน้าทอง ส่วนอาตมาไม่เชื่อโกหกทั้งเรื่อง เรื่องจริงไม่ชอบไปชอบที่ไม่จริง อันที่ได้ไม่เอาไปเอาที่ไม่ได้

ขออนุโมทนาสาธุแก่ท่านทั้งหลาย ให้รู้ด้วยว่าท่านทั้งหลายสร้างความดีมาทำความดี ต้องละความชั่วให้ได้ มาทำบุญก็ต้องละบาป ถ้าละบาปไม่ได้บุญก็ไม่ได้ สร้างความดีไม่ละความชั่วเอาดีไม่ได้ ตรงนี้เป็นข้อคิดเป็นข้อปฏิบัติง่ายๆ ไม่ใช่มาสร้างความดีได้ดีเลยนะ ถ้ายังมีความชั่วเต็มตัวเต็มกระเป๋า ตลอดรายการไม่ถ่ายความชั่ว ไม่ลดทิฏฐิมานะแล้วความดีจะไม่สิงสถิตอยู่ในจิตใจของท่านทั้งหลายแน่นอนที่สุด

ชนะใจตนชนะคนทั้งโลก

พระราชสุทธิญาณมงคล

เราทุกคนทราบและเข้าใจว่า การมาปฏิบัติธรรมของอุบาสกอุบาสิกานั้นมายาก คำที่ว่า มายาก คือต้องเสียสละงานของท่านมาช่วงจังหวะวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ทั้งที่บางท่านก็ทำงานตลอดไม่มีวันหยุด บางท่านก็หยุดวันอาทิตย์วันเดียว ก็น่าเห็นใจ ถึงกระนั้นก็ตาม ท่านยังอุตส่าห์เสียสละเวลามาสร้างความดีมีประโยชน์ต่อการงานในระหว่างงานหรือกิจส่วนตัวนั้น การสละเวลามาสร้างความดีเช่นนี้หาได้ยากมาก แต่พวกที่จะเสียสละและตัดปลิโพธกังวลได้นั้นต้องเป็นบุคคลที่เห็นคุณค่าของชีวิต เมื่อเรามีชีวิตแบบลุ่มๆ ดอนๆ เดี๋ยวสุข เดี๋ยวทุกข์ เดี๋ยวมืด เดี๋ยวสว่าง เดี๋ยวก็สบายใจเดี๋ยวก็ไม่สบายใจ มีแต่ความทุกข์ความยากตลอดไป การที่จะให้มีความสุขทุกคนนั้นแสนจะยาก

เราเกิดมาในความทุกข์ หาความสุขที่จะเสมอต้นเสมอปลายนั้นแสนยาก ที่ท่านเสียสละมากันนั้นท่านคิดถูกต้องแล้ว มาสร้างความดีในเวลาที่จำกัด ถ้าเวลาที่จำกัดนั้นเราทำด้วยความตั้งใจ มีศรัทธา มีจิตมั่น ยึดเหนี่ยวในคุณพระศรีรัตนตรัยแล้ว ก็จะปฏิบัติ

ธรรมได้ประโยชน์ ไม่มากก็น้อย แต่จะเอา ๑๐๐% ก็ยากอยู่ เพราะเวลาเรามันจำกัด ต้องเสียสละการงานและหน้าที่มา ถึงหากว่าเราจะหยุดวันเสาร์ อาทิตย์ ก็ต้องมีงานบ้านงานส่วนตัวด้วยกันทุกคน ไม่มีใครที่จะอยู่ว่างๆ เฉยๆ คนที่เสียสละได้เพราะมองเห็นการณ์ไกล ก็พยายามสละเวลาตัดปลิโพธกังวลมาเพื่อปฏิบัติธรรม ปฏิบัติได้บ้าง พอรู้แนวทางของการปฏิบัติธรรมว่าจะอยู่ตรงไหน ตั้งสติไว้อย่างไร ได้เจริญกุศลภาวนาประการใดก็พอมีความเข้าใจได้บ้าง เป็นนิสัยปัจจัยต้นๆ มีโอกาสก็มาอีกได้

บางคนปฏิบัติแล้วกลับไปไม่มาอีก ความดีก็จะไม่เสมอต้นเสมอปลาย เราไม่สามารถจะใช้ให้จิตใจมีโอกาสสร้างความดีได้ การเจริญสติปัฏฐาน ๔ นั้น ก็ไม่ใช่ของง่าย ทำได้ยากมาก แต่เรารู้แนวทางปฏิบัติก็ทำไปโดยต่อเนื่อง ทำซ้ำไปและก็ทำไปเรื่อยๆ เป็นประจำ ก็สามารถจะกำหนดจิตใช้สติเราได้ดี แต่ถ้าเรามีสติดีได้แล้วมันจะชนะจิต จิตนี้มันจะคิดอะไรต่ออะไรบ้างเราก็ไม่ทราบ เราไม่เข้าใจ ถ้าเรากำหนดจิตอยู่ตลอดที่จะเปลี่ยนอิริยาบถ และกำหนดจิตได้ถูกอิริยาบถแล้ว เราก็จะสามารถชนะจิตเราได้ จิตที่เราชนะมันไม่ได้ก็ปล่อยไปตามอารมณ์ เวลาเสียใจไม่สบายใจก็ปล่อย ไม่รู้จักแก้ไข ขาดสติเมื่อใดใจก็จะเลเพลาดพาดไปอย่างนั้น

เรามาเจริญพระกรรมฐานปฏิบัติอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก ไม่ใช่ของยากอะไรนักหนา แต่ของที่ยากที่สุดนั้นก็คือ จิตของเราไม่ได้สนใจ ขาดสติตกไป ไม่สามารถจะชนะใจเราได้ จิตมันก็แพ้ จิตใจเหลวแหลกแตกลาญ **เหมือนคนติดยาเสพติด บอกเลิกแล้วก็ไม่เลิก เลิกไม่ได้ก็แพ้อยู่ตลอดชนะไม่ได้** ถ้าเรามีสติอยู่ในสมาธิ

ตั้งอยู่ตลอดรายการแล้วก็สามารถชนะเข้าสักวันหนึ่ง **ในเมื่อเราชนะจิตใจของเราได้ ก็สามารถชนะคนอื่นได้โดยไม่ยากนัก** แต่เราก็ยังแพ้ตัวเองอยู่ไม่สามารถจะชนะใจตนได้ คนเราจึงขยันไม่เท่ากัน ขี้เกียจไม่เท่ากัน เนื่องจากว่าไม่มีการชนะจิต ไม่อยากเอางานเอาการแต่ประการใด คนประเภทนี้ควรแพ้ แพ้แปลว่ามันแย่ลง แย่ลงไปแล้วก็ไม่มีอะไรดีขึ้นอีก ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่มันเกิดขึ้นในชีวิตของตนเลย นำความหายนะเข้ามาสู่จิตก็เนื่องจากเราขาดสติไปนั่นเอง ถ้าเรามีสติกำหนดได้ เช่นยกตัวอย่างว่า ยืนหนอ ๕ ครั้ง เราก็ยังทำกันไม่ได้ ถ้าทำได้แล้วจะรู้ซึ้งถึงจิตว่าจะชนะมันตรงไหน เรามีสติควบคุมไว้ได้

เวลาพูดนั้นมันมีสัจจะความจริงที่ขณะพูด แต่พูดแล้วไม่ทำ เพราะเหตุใด **คนพูดแล้วไม่ทำ คือคนแพ้** แพ้แล้วมันก็ต้องแย่ แย่แล้วมันก็ต้องทรุด ไม่ได้วิมุติ ไม่สามารถจะสำเร็จมรรคผลแต่ประการใด ไม่สามารถสำเร็จแน่นอนทั้งทางโลกและทางธรรม ทำอะไรก็จับจดเหมือนคนไปเข้างานบริษัท เข้าแล้วก็ออก มันเบื่องาน ไปเข้างานโน้นก็ออกงานนี้ มันจับจดตลอดเวลา นี่แปลว่า ผู้พ่ายแพ้ไม่มีการชนะจิตใจได้เลย ก็จะมีแต่ความทุกข์ความเพ้อฝันไปต่างๆ นานาประการ มีความทุกข์แล้วก็ดิ้นรนไปตามเรื่องกุศลอกุศลกรรม ไปหาผีเจ้าเข้าทรง ไปหาที่พึ่ง แต่แล้วขาดที่พึ่งของตน การเจริญกรรมฐานต้องการจะพึ่งตนให้ได้ ต้องตั้งสติให้มันปลงตก ทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์

คนที่พูดแล้วไม่ทำ พ่ายแพ้ทั้งคำพูด พ่ายแพ้ทั้งอารมณ์ อารมณ์ก็ข่มให้อยู่ที่ ไม่ได้ธรรมะ ไม่มีอะไรข่มใจ **ธรรมะตัวนี้แหละ**

แปลว่า **ข่ม** แปลว่าให้จิตอยู่ที่ คือสติตัวเอง สตินี้มันทำให้ข่มได้หลายอย่างทำใจให้สบายก็ได้ แต่ขาดสติเมื่อใด เราจะเสียใจเมื่อนั้น จะทำอะไรก็ไม่ได้ผลมีแต่ความเกียจคร้าน เกียจคร้านต่อหน้าที่การงานไม่เอางานเอาการ การงานก็เสียไปเอง เป็นการทำร้ายตัวเอง คือพวกพ่ายแพ้ เป็นการทำลายตัวเอง คนที่สร้างตัวเอง ส่งเสริมตัวเองให้ดีนั้นก็เป็นผู้ชนะจิต โดยมีสติควบคุมเอาไว้ได้ ถ้าเราควบคุมไว้ไม่อยู่ จิตใจจะออกไปข้างนอก ไม่สามารถจะตามไปดูมันได้ จิตใจก็เลเพลาดพลาดไปตามสภาวะของเขาเหล่านั้น ไม่สามารถจะอยู่คงที่คงวาคงศอกได้เลย ก็กลายเป็นคนที่เหลวแหลก ทำอะไรก็จับจด ทำอะไรก็ขาดความจริงใจ ขาดเหตุผลข้อนี้ไป

การเจริญสติปฏิบัติธรรม ถ้าทำโดยต่อเนื่องไป จะเป็นคนที่มีธรรมะประจำใจ จะเป็นคนเรียบร้อย อิริยาบถก็จะเปลี่ยนเป็นเรียบร้อยสวยงาม น่าดู น่ารัก น่าชม จะรับประทานอาหารก็เรียบร้อยไม่มูมมาม ไม่เกะกะ จะเรียบร้อยทุกอย่าง นี่การปฏิบัติธรรมเป็นอย่างนี้ ถ้าไม่สำรวมขาดความสังวร ขาดสติ ไม่ระวังมันก็มักพลาด เกิดเป็นความประมาทขึ้นกับตัวท่านเอง ตัวท่านเองจะทำอะไรไม่ได้ดี ทำนองนี้เป็นต้น

การยืนหนอ ๕ ครั้ง เราต้องตามวัด วัดตั้งแต่ศีรษะลงปลายเท้า วัดจากเท้าขึ้นมาบนศีรษะ ให้มันมีสติอยู่ด้วย ท่านทำได้ท่านก็จะชนะ เมื่อท่านชนะใจตัวเองได้แล้วเหตุใดเล่าจะชนะคนอื่นเขาไม่ได้ ท่านจะแพ้ตัวเองอยู่เสมอ มันก็มักแพ้คนอื่นด้วย พระพุทธเจ้าท่านยกตรงนี้มาสอนชัดเจนมาก ถ้าชนะตัวเราได้ชนะจิตใจได้เมื่อไร ก็เปรียบประดุจว่าชนะคนทั้งโลกได้

โลกมนุษย์จะเป็นโลกที่แจ่มใส ไม่มีอนาทรร้อนจิตได้ก็ต่อเมื่อเราชนะตนเองได้ ชนะโลกก็หมายถึงทำโลกให้สว่าง ให้มันสว่างไสวเหมือนแสงสว่างในปัญญาของตน ถึงจะได้กุศล ทำอะไรก็ไม่จับจด ทำอะไรก็เรียบร้อย เช่น หายใจเข้าออก บางคนก็ยังกำหนดกันไม่ได้ มันไม่ค่อยได้จังหวะ อารมณ์ของตนเองก็จะร้อนบ้างเย็นบ้าง หายใจเข้าออกไม่เสมอต้นเสมอปลาย ขาดเป็นช่วงๆ ความชัดเจนของการมองท้องพองยุบมันก็ไม่ชัด เพราะเราขาดสติ สติเราไม่พอนั่นเอง

การเดินจงกรม พยายามเดินให้ช้าเข้าไว้ **เดินไวมันขาดสติ ทำอะไรรวดเร็วมากเกินไปมักขาดสติ** ขาดสติเมื่อใดจิตมันจะเป็นทาส มันจะขาดความคิดอ่าน ขาดความรู้ ขาดความตั้งใจ และมันขาดประสบการณ์ที่มันเคยประสบมา ท่านทั้งหลายมีอุดมการณ์ในชีวิตของท่าน ท่านจะมีสติ ยกตัวอย่างให้เห็น เกิดมาตั้งแต่เล็กๆ ไร้พ่อไร้แม่ ต้องพึ่งตัวเองตลอด ในการเหนื่อยยากลำบากลำบนต้องทนตลอดรายการ

คนมีสติมีอุดมการณ์จะอดทนต่อการงาน และหน้าที่ตั้งแต่เล็ก อยู่ในกองเงินกองทอง อยู่ในบ้านเศรษฐีแต่เอาดีไม่ได้ เพราะเหตุใด เพราะไม่มีความอดทน พอแยกครอบครัวไปแล้วโดนเข้าหมดทุกราย เพราะไม่เคยทนทุกข์ทรมาน ลำบากมาก่อน คนที่ไม่เคยลำบากมาก่อนไปทำอะไรโดนยากลำบากเข้า จิตก็ลอดออกไปนอกประเด็นขาดขันติความอดทน ขาดขันติธรรมแล้วจะมีประโยชน์อันใดหรือ บางคนชนะใจตนเองไม่ได้ ตั้งใจทำ ๓ วัน ทำ ๓ วัน บ้าง ๗ วันบ้าง แต่ยังไม่ครบกำหนดที่ตั้งใจไว้ก็

ลาไปแล้ว บอกหนูทำไม่ได้ นี่แหละมันเป็นอย่างนี้หนอ ของง่ายๆ ก็ทำไม่ได้แล้ว แล้วของยากจะทำกันได้อย่างไร

การเจริญกรรมฐานไม่ใช่ของยาก แต่ปัญหาอยู่ที่ความตั้งใจทำ เรามีศรัทธาหรือเปล่า ไม่มีศรัทธาสร้างความดี มีแต่ศรัทธาสร้างความชั่ว ไม่มีความอดทน ไม่มีการต่อสู้ที่จะสร้างความดี ชีวิตก็จะเลเพลาดพลาดทั้งชีวิต พลาดจากการงาน การงานที่เป็นหน้าที่ของตนก็ทำไม่ได้ เช่น กิจวัตรสวดมนต์ไหว้พระก็ไม่สนใจ ไม่อยากสวด อวดใครเขาไม่ได้ คนเราจะอวดใคร ต้องเอาความดีของตนเข้าไปอวด ไม่ใช่เอาความชั่วไปอวดเขา คนเราไม่ใช่ว่าจะอวดดีกว่าคนอื่นเขา แต่มีความดีให้เขาเห็น ให้เขาได้เป็นพยานหลักฐานบ้างจะดีกว่า

การสร้างความชั่วนี้มันสร้างออกไปง่ายๆ แต่ทำความดีมันยากลำบากใจเสียเหลือเกิน ก็ไม่อยากจะสร้างกัน การมาเจริญกรรมฐานจึงไม่ชอบประกอบความดีกัน ชอบไปประกอบความชั่ว เอาตัวเลวร้ายในสังคม เป็นที่พึ่งของใครก็ไม่ได้ ทำไมถึงเป็นที่พึ่งใครไม่ได้ เพราะตอบคำเดียว เพราะพึ่งตัวเองไม่ได้นั่นเอง ช่วยเหลือตัวเองยังไม่ได้แล้วใครจะมาช่วยเรา หรือจะมาพึ่งเราได้เล่า เห็นไหมมันออกมาในรูปแบบที่ชัดเจนมาก

ท่านเอาชนะจิตใจท่านได้ ท่านจะมีความสุขมาก ถ้าท่านแพ้อยู่ตลอด ท่านก็จะไม่สามารถชนะกิเลสความชั่วต่างๆ ภายในตัวท่านได้เลย เช่น ความโกรธ ท่านก็ไม่สามารถจะชนะความโกรธของท่านได้ ท่านจะมีแต่ความโกรธ ขี้โมโห ขี้หึง ขี้หวง หนักหน่วงในหัวใจ ทำอะไรจะไม่มีแบบแผน

ท่านทั้งหลายเอ๋ย ถ้าเรามาเจริญกรรมฐานเพิ่มพลังจิต ให้เกิดรักตัวเองให้มาก ก่อนที่จะไปรักคนอื่นเขา ท่านจะยอมรักคนอื่นมากกว่ายอมรักตนเอง มีที่ไหน ท่านอุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย ถ้าท่านเจริญกรรมฐานได้ผลท่านจะสงสารตัวเองว่า เมื่อก่อนเราสร้างความชั่วไว้มากมายก็จริง ยิงนกตกปลา ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตมามากมายก็จริง แต่เอาละตอนนี้ข้าพเจ้าจะขอตั้งใจ ต่อไปในชีวิตของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะขอตั้งสัจจะไว้ จะไม่ขอกระทำชั่วเช่นนี้อีกต่อไป จะสร้างแต่เมตตา จะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป

การเจริญกรรมฐานทำให้ช่วยเหลือตัวเองได้ทุกกระเบียดนิ้ว **เราสอนตัวเองได้เมื่อใดแล้ว เราก็จะสอนคนอื่นได้ ถ้ายังสอนตัวเองไม่ได้ ไม่ต้องไปสอนคนอื่นเขา** เช่น ครูโรงเรียน คุณครูมักสอนว่า *“นักเรียนเอ๋ย เจ้าต้องทำอย่างที่ครูสอน แต่อย่างเอาเยี่ยงอย่างที่ครูทำ”* เพราะครูกำลังจะไปกินเหล้า เดี๋ยวครูจะไปเล่นการพนันแล้วนักเรียนเอ๋ย นี่มันเป็นอย่างนี้แล้วใช่ไหมครูบาอาจารย์สมัยนี้ กรุณาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนหน่อย

บางทีครูอาจารย์สอนกรรมฐาน ก็สอนนั่ง สอนเดินจงกรม แต่แล้วครูอาจารย์ก็แอบไปนอนซะแล้ว แล้วมันจะขลังไหม มันจะไม่ขลัง แต่จะเกิดความคลั่งในจิตใจ

คนเราแค่ตัวเองก็ยังเอาตัวเองยังไม่รอด แล้วจะไปช่วยเหลือคนอื่นได้อย่างไร กินก็ไม่พอปากพอท้อง แล้วไหนเลยจะไปมีผัวมีเมีย จะไปเลี้ยงลูกเลี้ยงเต้าได้อย่างไร แค่ตัวเองก็เอาไม่รอดแล้ว อย่าพึ่งไปมีครอบครัวเมื่อยังไม่พร้อม คนประเภทนี้จะไปไม่รอดนะ กินไม่พอปากไม่พอท้อง แล้วยังจะไปเอาคนอื่นเขามาลำบาก

เป็นครอบเป็นครัวสร้างตัวก็ไม่ได้เช่นนี้

ท่านทั้งหลายที่มาเจริญกรรมฐาน ขอให้ท่านตั้งใจ ถ้าไม่ตั้งใจแล้ว ท่านจะสำนึกเสียใจภายหลังว่า เรานะเราเกิดมาทั้งทีเอาดีกับเขาไม่ได้เลยหรือ บางคนก็ช่วยตัวเองไม่ได้ บางบ้านก็เป็นเศรษฐีมั่งมีศรีสุข ก็ยังช่วยตัวเองไม่ได้มีมากหลายประการ คนประเภทนี้มักเป็นคนมักง่ายเห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว คนประเภทนี้ถ้าได้เจริญกรรมฐาน ทำได้ จะกลับเป็นคนที่เสียสละ มีเมตตารักตัวก่อน ในเมื่อสงสารรักตัวเองแล้ว ก็จะไปสงสารคนอื่น

คนที่รักตัวเองจริงจะไม่กลัวตาย รักตัวอย่ากลัวตาย คนที่ไม่รักตัวกลัวตายนั้นเป็นคนไร้สาระแล้วก็จะได้ตายไวๆ คนที่รักตัวจริงแล้วทุกอย่างเขาก็จะไม่ตาย อดทนตลอดไป จะทำอะไรก็มีขันติธรรม มีอะไรมากระทบกระเทือนจิตใจก็สามารถอดทนได้ มีสติที่มั่นคงแล้วทุกสิ่ง ทำอะไรจะไม่ประมาทพลาดพลั้งไปได้เลย

เพราะฉะนั้น การเจริญกรรมฐานจึงมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ทำติดต่อกันไป และเวลาไม่สบายใจก็ควรจะเจริญกรรมฐาน ตั้งสติเอาไว้พิจารณาทุกข์ เราแก้ทุกข์ถึงเวลาทุกข์แล้วก็เอาสุขมาอย่างไร ถึงเวลามีความทุกข์ความยากต้องรีบแก้ทันที อย่ารอรีแต่ประการใด ตั้งสติยึดมั่นได้ จะได้แก้ปัญหาที่ทุกข์ ทุกข์เรื่องครอบครัว ทุกข์เรื่องงาน ทุกข์เรื่องกิจการงานต่างๆ เรารีบแก้ตอนนั้นทันที อดทนสู้ด้วยสติสัมปชัญญะจากการเจริญสติปัฏฐาน ๔ เป็นการต่อสู้ที่ดีที่สุด ต่อสู้อย่างเข้มแข็ง กำลังกายก็เข้มแข็ง กำลังจิตก็อดทน บริหารงานได้อย่างมีประโยชน์ต่อชีวิต ชีวิตท่านก็จะแจ่มใส นั้นแหละจึงแก้ปัญหาได้ มิฉะนั้นท่านจะแก้ปัญหาไม่ได้ มานั่งจิ้มๆ จ้ำๆ แล้วจะให้

ได้ญาณได้อย่างไร มา ๑๐ วัน ๗ วัน ได้ญาณ ๑๖ เดินไปถึงระยะ ๖ อธิบายญาณกันเป็นแถวไปหมด ได้อะไร แค่พองหนอยุบหนอก็ทำไม่ได้กันแล้ว ขวาย่าง ซ้ายย่าง ก็ยังไม่ได้จังหวะ ยืนหนอก็ไม่ได้ผล แล้วท่านจะได้ญาณตรงไหน

ขอให้ท่านผู้ปฏิบัติธรรมตั้งใจกำหนดตั้งสติทุกอิริยาบถ กำหนดจิตทุกลมหายใจเข้าออก อย่าหายใจทิ้งปล่อยอารมณ์ไปเปล่าๆ ไม่มีสติเสียไปเปล่าๆ เหมือนเปิดน้ำประปาทิ้งไม่มีประโยชน์ เราจะเดินไปทางไหนก็ต้องเดินอย่างมีสติ จะพูดก็พูดอย่างมีสติ จะทำการงานใดก็มีสติกำหนดไว้

คนเราถ้าโกรธง่ายจะแก่เกินวัย บางคนอายุแค่ ๔๐ เหมือนคนอายุ ๗๐ บางคนอายุ ๙๐ กลับเหมือนคนอายุแค่ ๖๐ นั่นแหละ เพราะเขาไม่โกรธเขาไม่ลงโทษใคร เขาสร้างอารมณ์คือกรรมฐานตลอดรายการ เขาจึงไม่แก่เกินวัย ถ้าคนไหนโกรธบ่อยๆ โรคมันมักจะแทรกซ้อน มันจะตายไวนะ

ท่านยึดพระรัตนตรัยเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจท่านตลอดชีวิต ท่านจะทำอะไรก็จะไม่พลาด มีหลักฐาน จิตก็ชุ่มชื่นเบิกบานใจ ท่านจะต้องไม่สนใจกับคนที่แพ้อยู่ตลอดรายการ ไม่เอาไหน ไม่เอางานเอาการ วันๆ มัวแต่นั่งคิดแต่ไม่ทำ ไม่ได้เรื่องไม่ได้ราว ท้อแท้ต่ออุปสรรคตลอด

คนเราไม่ควรปล่อยอารมณ์ตามใจตน ตามใจตัว เอาดีไม่ได้แน่นอนที่สุด แม้จะเอาพระมาเทศน์ หรืออ่านหนังสือธรรมะซัก ๑๐๐ เล่ม ก็เอาดีไม่ได้ ปฏิบัติกรรมฐานทั้งทีก็มาทำจิ้มๆ จ้ำๆ บวชชีพราหมณ์วัดนี้เสร็จ ไปบวชชีพราหมณ์วัดโน้นต่อ วัดโน้นดัง วัดนี้ดัง

ดังไปทั่วประเทศ เดี๋ยวฝึกพุทโธบ้าง เดี๋ยวสัมมาอะระหังบ้าง เดี๋ยวพองหนอยุบหนอบ้าง เลยไม่ได้หลักที่แน่นอน ไม่ได้เกณฑ์พิธีการเสียความเป็นมนุษย์ เป็นบุรุษโคมลอยเคว้งคว้าง อายุมากแล้วยังเอาดีไม่ได้ น่าเสียดาย ต้องอับอายขายหน้าเพื่อนในสังคม เขาได้ดีกันหมด แต่เรายังเอาดีไม่ได้ เรามีมือมีเท้าเหมือนเขา แต่ทำไมทำดีไม่ได้เท่าเขา

อาตมามาได้ธรรมะเมื่อตอนเลี้ยงเป็ด ขอฝากไว้ด้วย ตอนเลี้ยงเป็ด ต้องไปหาหอยโข่ง จะมาทุบให้เป็ดกิน จับได้หอยโข่งตัวใหญ่ตัวหนึ่ง ก็เกิดนึกสนุกตามประสาเด็ก เลยเขียนชื่อ นามสกุล และวันที่เอาไว้ เสร็จแล้วก็เหวี่ยงลงน้ำไป หนองมันแห้ง เรียกว่าหนองวัดมะปราง ภายหลังต้องไล่เป็ดไปเลี้ยงเลยวัดศรีสาครไป อยู่หลังบ้านแม่ใหญ่ สมัยนั้นแม่ใหญ่ยังเป็นสาวอยู่ เราก็ไปเลี้ยงที่นั่น เรียกว่าหนองหม้อแกง ไปหาหอยโข่งมาให้เป็ดกิน โยมแม่ของอาตมาเลี้ยงเป็ดไว้เป็นพัน พอโรงเรียนปิดก็จะมาช่วยแม่เลี้ยง ทีนี้พอหาหอยโข่งไปหาหอยโข่งมาก็พอดีไปเจอหอยโข่งตัวเดิม มีชื่อเราที่เขียนติด เราเลยไปหาลุงทรัพย์ ลุงทรัพย์ไม่ใช่คนอื่นไกลก็คือคุณพ่อของแม่ใหญ่นั่นเอง ตอนนั้นลุงทรัพย์กำลังช่วยเขาสร้างโบสถ์ที่วัดศรีสาคร อาตมาก็ไปถามลุงทรัพย์ว่า *"ลุงทรัพย์ครับหอยโข่งตัวนี้มาได้อย่างไร ผมทิ้งมันไว้ที่วัดมะปราง หอยมันเดินมาที่นี่ได้อย่างไร"* ลุงทรัพย์ก็ตอบอาตมาว่า *"หลานเอ๋ยหอยมันเอาปากเดินมาเวลาหนองมันแห้งมันก็ขุดรูอยู่ใต้ดิน พอฝนตกเข้าแล้วดินมันอ่อนแล้ว มันก็เอาปากเดินตามน้ำ แล้วมันก็เอาปากเดินมาเรื่อยๆ มันรู้ด้วยว่าหนองอยู่ตรงไหน มันเดินมาตามน้ำ พอน้ำไหล*

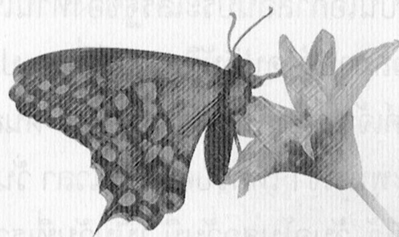
ไปที่ไหนมันมักเอาปากเดินไปได้ระยะถึง ๒ กิโล ถึงได้ถึงหนองน้ำบ้านแม่ใหญ่ได้”

พี่น้องที่รัก อาตมาได้ธรรมะเลยในตอนเป็นเด็กนั้น อพิโธ่ อนิจจัง อนิจจาเอ๋ย เรามีมือมีเท้าแท้ๆ ไม่รู้จักจะเดิน ขี้เกียจ แต่หอยมันไม่มีมือไม่มีเท้าแต่มันใช้ปากเดินได้ตั้งสองกิโล

ท่านทั้งหลายเอ๋ย ท่านจะคิดว่าท่านไม่ตายหรือ ถึงได้สร้างความชั่วกันนัก หากนึกถึงความตายจะมาถึงเมื่อไรก็ไม่ทราบ รีบสร้างความดีตั้งแต่วินาทีนี้เป็นต้นไป เวลาเป็นใหญ่เท่ากันหมด เวลาจะมีค่ามากกว่ากันไม่มี

สุดท้ายนี้ขอให้ท่านบัณฑิตทั้งหลาย จงมีความเจริญรุ่งเรืองต่อไป ขอความสวัสดีจงมีแก่ท่านทั้งหลาย ขอทุกท่านจงเจริญไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งใดสมความมุ่งมาดปรารถนาทุกรูป ทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

๑๓ ก.ค. ๓๙

เหตุที่จิตไม่มีสมาธิ

พระราชสุทธิญาณมงคล

วันพระกลางเดือนหกหยิบยกขึ้นมาแจงในวันนี้ ถ้าไม่ใช่อธิกมาสแล้ว วันนี้จะเป็นวันส่งเสริมพระพุทธศาสนาในวันวิสาขบูชา แต่เพราะเป็น**อธิกมาส** วันวิสาขบูชาจึงต้องเลื่อนไปเป็นกลางเดือนหน้า ที่ถูกต้องตามดาราศาสตร์และโหราศาสตร์ตามพระอาทิตย์ พระจันทร์เวียนโคจรรอบๆ โลก มีทั้งเต็มมีทั้งดับ หลายวาระเวลาที่ผ่านมาคนเรามีทั้งขาดทั้งเกิน ถ้าเกินก็ต้องตัด แต่เราก็ไม่ทราบไม่ค่อยเข้าใจในชีวิตปฏิบัติธรรม นี้ก็ขอฝากท่านไปตีความคิดเอาความหมายของท่านเอง

เราท่านทั้งหลายมาเจริญพระกรรมฐานดีที่สุด แต่ควรจะสืบแสวงหาแล้วก็เป็นโอกาสอันประเสริฐของท่านในวันนี้ ที่เราได้ตัดปลิโพธและกังวลมาอยู่วัดปฏิบัติธรรมดีที่สุด ปฏิบัติธรรมต้องให้เห็นพระสงฆ์องค์เจ้า รุกขเทวดาศรีมหาโพธิ์ ต้นสาละ ระลึกถึงวันประสูติของพระพุทธเจ้า ให้ครบครันทันเวลา วันดีที่สุด ขอฝากท่านผู้ปฏิบัติธรรมไว้ วันอุโบสถวันนี้ เป็นวันที่เรารักษาจิตใจให้สดชื่น ทำใจให้ชื่นบานทำให้เกษมสำราญสักวันหนึ่งจะทำได้ไหม

ท่านทั้งหลายเรามาแสวงหาธรรมะ อาตมากล่าวย้ำมานานแล้ว ให้เข้าถึงวัด วัดที่หนึ่ง **วัตถุธรรม** ถ้าท่านมีธรรมะประจำจิตใจแล้ว วัตถุจะสะอาด ชีวิตจะปราศจากมลทิน จะไม่เศร้าหมองต่อไปในชาตินี้และชาติหน้า วัดที่สอง **วัดอารมณ์** เราดีแต่ไปวัดอารมณ์คนอื่น ให้มันเสียโอกาสและเวลาของท่าน ใครทำใครได้ ใครไม่ทำก็ไม่ได้ช่วยกันไม่ได้ ภรรยาปฏิบัติธรรม มีธรรมะประจำจิต ใช้ชีวิตที่ถูกต้องตามครรลองของชีวิตแล้ว สามีก็คงไม่ได้ ต่างคนต่างทำกัน สามีนั่งปฏิบัติกรรมฐานอยู่ในวัด ภรรยาตามมา ภรรยาไม่สนใจก็ห่างเหมือนฟ้ากับดิน แน่นอนที่สุดจะไม่พบกันในชาติหน้าต่อไป อันนี้เป็นหลักสำคัญ

พระพุทธเจ้าเสวยพระชาติทุกชาติ ทรงได้คู่พระบารมีของพระชินสีห์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคู่สร้างคู่สม คู่ร่วมกันมาเสียสละชีวิตให้กันได้ เหมือนพระเวสสันดรมีปัญญาสูง พระนางมัทรีสร้างความดีสนองพระองค์ท่าน สนองพระบาทสามารถทนลำบากลำบนด้วยกัน ณ ป่าหิมพานต์ ตลอดมาแทบจะเอาชีวิตไม่รอดแต่แล้วก็ต้องอดทน เนื่องมาจาก**ช้างปัจจัยนาค**เป็นเหตุให้พระองค์สำเร็จมรรคผล ให้เข้าสู่มรรคผลเข้าสู่พระโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในโอกาสต่อไป

ท่านทั้งหลาย คู่สร้าง คู่สม คู่อบรมจิตในโลกมนุษย์นี้มีคู่เดียวในโลก คือพระพุทธเจ้าเมื่อครั้งเสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดรกับพระมเหสี สร้างความดีทุกชาติ เจอกันทุกชาติ ทรงเสียสละกระทั่งพ่อชาลี แม่กัณหา ก็ให้เป็นทานได้ พระนางมัทรีก็หาได้ว่าไม่ ลูกทั้งสองก็ปรองดองกันเพื่อพระโพธิญาณของพระราชบิดา

ทรงตัดปลิโพธได้แล้ว แม้แต่ลูก สามี ภรรยา ซึ่งเปรียบดังดวงหทัยก็สามารถเสียสละได้ ท่านจะได้สำเร็จมรรคผลแน่นอน อาจจะชาตินี้ก็ได้ *ถ้าท่านเสียสละอะไรไม่ได้แล้ว ไม่ต้องกล่าวว่าชาตินี้หรือชาติหน้าก็ไม่ได้เช่นเดียวกัน* อันนี้เป็นการบ่อนทำลายจิตใจให้ชีวิต ชีวิตจะไม่มีแบบแผนชีวิตจะลำเค็ญตลอดไปจะตกทุกข์ได้ยากตลอดทั้ง ๑๐ ชาติ หาความสบายไม่ได้เลย

พี่น้องที่รักทั้งหลาย จะเป็นทั้งบรรพชิต คือนักบวชหรือจะเป็นผู้ครองเรือน คือ ฆราวาส มีความจำเป็นในชีวิตของเขามากต้องไปประกอบอาชีพการงานเลี้ยงลูกเลี้ยงหลาน มีโอกาสมีเวลาสำเร็จได้ยากเพราะยังมีเรื่องกังวลสนเท่ห์ในหัวใจตลอดเวลา พระพุทธเจ้าทรงสอนเราให้มีปัญญาในตัว ปัญญานอกตัว ช่วยตัวเองไม่ได้ช่วยคนอื่นไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเสวยพระชาติถึง ๔ อสงไขย สร้างกุศลบารมีมาหลายชาติหลายกัป ชาติสุดท้ายเสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดรให้ทานได้ทุกอย่าง ตลอดกระทั่งเพชรนิลจินดา ให้สาวสีสาวใช้ไปหมด ไม่หวังผลอะไรตอบแทนแต่ประการใด ชาติสุดท้ายนี่ก็สามารถเสียสละได้ แต่เราเป็นชาติสุดท้ายหรือชาติไหนกัน ชาตินี้ชาติหน้าเราก็ยังไม่สามารถจะแลกเอามรรคผลได้แต่ประการใด ต้องพยายามทำตลอดไป อย่าไปทิ้งขว้างท่านจะทราบหรือไม่ อาจจะตายในวันพรุ่งนี้ ปีนี้ ปัจจุบันทำไม่ได้มันยุ่ง ปีหน้าคงไม่ยุ่ง ปีหน้าคงมาได้ ท่านคิดอย่างนี้กันทุกวันน่าเสียดาย ปฏิบัติให้มันถึง มันจะซึ้งใจถ้าไม่ถึง จิตท่านจะไม่ซึ้งท่านจะไม่ใฝ่ดี ท่านจะเสียสัจจะและเวลา ตามคำพูดที่พูดไปแล้วนั้นมันจะหมดโอกาสในเวลาข้างหน้า เสียดายเวลาเหลือเกิน อาตมานี้

ไม่ประมาททำงานคืนยังรุ่ง ใครจะด่าจะว่าช่างเขา เขาไม่ดีเขาถึงด่าเรา ถ้าคนดีมีปัญญาจะไม่มองคนในแง่ร้าย จะไม่ด่าใคร จะด่าตัวเองทุกวัน ด่าตัวเองแก้ไขตัวเรา ชีวิตจะมีแปลน และแผนผังจะมีทางเดินไปด้วยความถูกต้อง ไม่ใช่มาจิ้มๆ จ้ำๆ แล้วท่านจะได้อะไรหรือ นั่งคุยกันเสียเวลาเปล่าๆ แถมนินทากันด้วย

ท่านทั้งหลาย ที่ปฏิบัติกรรมฐานมาเป็นเวลาน้อยบ้าง มากบ้าง ท่านมีอะไรติดขัด ท่านมีอะไรที่จะเหนี่ยวรั้งท่านได้บ้างไหม ท่านจะเดินทางได้ถูกต้องตามครรลองของชีวิตไหม ท่านได้วิถีชีวิตแล้วหรือยัง วิถีชีวิตของท่านเข้าไปในจุดมุ่งหมายอันนั้นหรือยัง อย่าประมาท ชีวิตท่านจะเป็นอกุศลกรรม **จิตเต สังกิลิฏเฐ ทุคคะติ ปาฏิกังขา** เมื่อจิตเศร้าหมองท่านจะต้องไปอบาย **จิตเต อะสังกิลิฏเฐ สุคะติ ปาฏิกังขา** จิตผ่องใสย่อมไปสุคติ ขอให้ทำด้วยความตั้งใจ และนั่งสมาธิไม่ต้องไปเอาเรื่องเอาราวกับใคร กินน้อย นอนน้อย พูดน้อย ทำความเพียรมาก ท่านจะรู้สึกนึกติดตัวภายใน ๗ วัน ท่านจะต้องได้ ถ้ายังไม่คิดกัน พูดคุยเซ้าซี้อารมณ์ก็เสียไป ท่านจะมีสมาธิได้อย่างไร จิตไม่เป็นสมาธิเพราะดังกล่าวนี้ เหตุที่จิตไม่เป็นสมาธิมีอยู่ ๗ ประการ

๑. นั่งไม่ถูกวิธี

๒. จิตเป็นกังวล กังวลเรื่องงาน

๓. เหนื่อยมาก ไปทำงานมาเหนื่อยเหลือเกิน จิตท่านจะไม่เป็นสมาธิ แต่หายเหนื่อยเมื่อยล้าเมื่อไรก็ตั้งสติให้ได้แก่นได้

๔. ป่วย อาพาธหนัก จิตท่านจะไม่เป็นสมาธิท่านจะอุปาทานนึกถึงเวทนาปวดโน้น เมื่อยนี้ ปวดหนอ ปวดเรื่อยอะไรทำนองนี้ จิตท่านจะขาดสมาธิทันทีถ้าไม่ฝึกไม่ปฏิบัติ ท่านจะไม่มีสมาธิเลย

๕. ราคะเกิด ขณะนั้นจิตท่านจะหายไป สมาธิจะไม่เกิด

๖. โทสะเกิด ท่านไม่สามารถแก้ไขโทสะได้ ไม่สามารถจะตั้งสติไว้ได้ สมาธิหนีไปหมด ท่านจะทำอะไรเสีย ขาดสมาธิเพราะมีโทสะ โทสะสิงสถิตอยู่ในจิตใจของท่าน ปัญญาไม่เกิด แล้วท่านจะไม่มีสมาธิปฏิบัติอีก ๒๐ ปี ก็ไม่ได้ผล ก็ไม่ได้อานิสงส์แต่ประการใด

๗. อารมณ์มากระทบ อารมณ์เกิดกระทบ สัมผัสเกิด อายตนะ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เกิดสัมผัสมากระทบอารมณ์จึงเสีย จิตไม่เป็นสมาธิ ไหนเลยท่านจะมีสมาธิอวดอาตมาว่ามีสมาธิแล้ว ไม่จริง นั่งหลับตาก็ไม่รู้ว่าคนนี้สมถะหรือวิปัสสนา นั่งหลับตาอยู่ จิตออกไปโน้นไปเชียงใหม่โน่น จิตโน่นไปห่วงผัวกลัวผัวจะไปมีเมียใหม่อะไรทำนองนี้ รับรองอีกร้อยปีท่านจะไม่ได้อะไร จิตเกิดโทสะ ถ้าท่านไม่ระงับโทสะก่อนสมาธิไม่เกิดแน่นอนขาดการกำหนดจิตจะขาดสติ ขาดปัญญา ไหนเลยสมาธิจะเกิดขึ้นกับตัวท่านได้

เหมือนพระท่านบวชนั่งหลับหูหลับตาตะพึด ไม่ได้รู้เหนือรู้ใต้อะไร ไม่ต้องถามครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ก็ทำไม่ได้อีกไปกันใหญ่เลย ครูก็ไม่รู้ ศิษย์ก็ไม่รู้ ความขลังของอาจารย์เลยกลายเป็นความคลั่งของลูกศิษย์ ทำไม่ได้มันคลั่งโดยออกไปนอกลู่นอกทาง เอาดีไม่ได้ แน่นอนที่สุดขอฝากไว้ นี่แหละจิตเป็นสมาธิไม่ได้มีอยู่ ๗ ประการ

ส่วนสาเหตุของจิตไม่สงบมีอยู่ ๘ ประการ โยมต้องกำหนดจดจำข้อนี้ไว้ก่อน จิตไม่สงบทำอย่างไรก็ไม่สงบ ถ้าไม่ฝึกมาก่อนจิตไม่มีสมาธิจะไม่มีความสงบในครอบครัวเลย สาเหตุนั้นได้แก่

๑. มีไม่พอ ตะเกียกตะกายอยู่ร่ำไป ท่านจะไม่มีความสงบในครอบครัวเลย

๒. ใช้เวลาว่างมากเกินไป ไม่เอางานเอาการ พวกประเภทนี้พวกจิตว่าง มันว่างจิตมันก็ไหลไปสู่ที่ต่ำ ชีวิตจะไร้สาระไม่สงบ

๓. ถูกเบียดเบียนจิตใจ ครอบครัวไปอยู่ในหมู่บ้านที่เขาเบียดเบียนจิตใจ จิตท่านจะไม่สงบ

๔. อวัยวะไม่ตั้งอยู่ในความปกติ ปวดท้อง ปวดหัว ธาตุทั้ง ๔ ขาดไป อวัยวะไม่ปกติ ท่านจะขาดปัญญาจะสงบได้ไหม อวัยวะไม่ตั้งอยู่ในความสงบ ยกตัวอย่างให้เห็นอย่างง่ายๆ ก่อนสอนก็ต้องไปปัสสาวะก่อน ไปถ่ายอุจจาระเสียก่อนให้มันโล่งใจแล้วสอนต่อไปหากจิตไม่สงบแล้วท่านจะสอนเด็กไม่ได้ดีเลย

๕. โรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ท่านเป็นโรคสามวันดีสี่วันไข้อยู่ในภาวะอันนั้นแน่นอนที่สุด

๖. ถูกสิ่งแวดล้อมดึงไปทางชั่ว เข้าไปอยู่ในกลุ่มคนเลวคนพาลสันดานบาป ดึงทุกวัน ดึงทุกเดือน ดึงทุกเวลา จะไม่เกิดมีความสงบเลย

๗. ครอบครัวไม่มีความสุข ทะเลาะกันทุกวันจิตท่านจะไม่สงบ

๘. มัวเมาในอบายมุข เล่นการพนันไม่พัก เที่ยวสรวลเสเฮฮาในสังคมตลอดรายการ จิตท่านจะไม่สงบเลย นี่แหละจำไว้ จิตไม่สงบมีอยู่ ๘ ประการ จิตไม่เป็นสมาธิมีอยู่ ๗ ประการนี้โปรดกำหนดจำไปตีความ คิดด้วยว่าจริงหรือไม่ เขียนวิทยานิพนธ์ไว้บ้าง เรียกว่าวิทยานิพนธ์ชีวิต ชีวิตจะแร้นแค้นชีวิตจะไม่มีแปลนและแผนผังชีวิตจะไม่ตั้งด้วยดี ความดีก็จะไม่ได้ และถ้าท่านปฏิบัติเช่นนี้ก็จะไม่มีสมาธิ คือ

๑. มองไม่ถูกวิธี

๒. จิตกังวล จิตตก กังวลงาน กังวลอะไรต่อมิอะไร เช่นมานั่งบ่นเรื่องผัวเรื่องเมียเรื่องลูก เรื่องสารพัด ถึงต้องตัดปลิโพธกังวลเสีย *มาวัดทั้งทีเอาดีกลับไปให้ได้* ทำได้ไหม บางคนมาบอกว่าหลวงพ่อคะฉันมาปฏิบัติ ๗ วันไม่ได้อะไรเลย นี่เพราะกังวลจัดจิตเลยไม่เป็นสมาธิ เพราะกังวล จิตต้องตัดปลิโพธกังวลเสียเสียสละมาอยู่วัดสัก ๗ วัน หรือ ๑๐ วัน ตัดกังวลให้มันได้ ถ้าตัดไม่ได้ ถ้ามาเดินจงกรม *ขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ ลูกกูไปโรงเรียนหรือไม่หนอ ขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ ร้านค้าผู้คนแน่นหรือเปล่าหนอ ผัวกูเอาเงินไปให้เมียน้อยบ้างหรือเปล่าหนอ* หมื่นปีก็ไม่ได้

ถ้าจะพูดให้ชัดวันนี้ก็กลางเดือนแล้ว แสงสว่างพระจันทร์ลอยเด่นอยู่กลางนภา จะแจ่มใสหรือว่าจะมืดก็แล้วแต่ท่าน แล้วท่านจะใช้ปัญญาในตัวบ้างไหม ถ้าเหนื่อยมากนักมันจะเหนื่อยเหลือเกิน เหนื่อยไปแบกหามไปทำงาน เมื่อไม่สบายสมาธิไม่มีหรอกจะบอกให้ ต้องหายใจยาวๆ *เหนื่อยหนอ เหนื่อยหนอ* พอหายเหนื่อยแล้วถึงจะมีสมาธิ ยังเหนื่อยอยู่หายใจไม่ทั่วท้อง ท้องก็ร้องแล้วก็หิว สมาธิมันไม่เกิดท่านผู้ปฏิบัติจำเอาไปใช้ เหนื่อยมากสมาธิไม่เกิด ป่วยอาพาธเป็นโรคมะเร็งปวด แล้วท่านจะมีสมาธิไหมจิตก็ไม่สงบ แถมสมาธิก็ไม่เกิด เกิดโทสะ หายใจก็หายใจให้มันยาว*โกรธหนอ โกรธหนอ* ผู้ปฏิบัติไม่ได้ทำตรงนี้ จึงไม่ได้อะไรเกิดขึ้นปล่อยให้มันผ่านไป มันน่าเสียดายเลย มันก็ย้ำเข้ามาผูกในจิตใจเราตลอดปีและตลอดวันยังค่ำสมาธิจิตภาวนาไม่มีแต่อารมณ์เข้ามากระทบโดนกันไปเลยกระทบไม่ได้ เหมือนไข่เป็ด ไข่ไก่ กระทบมันก็ต้องแตก ต้องเป็นไข่หิน อดทน อดกลั้น จำไว้เลยจิตไม่สงบมี ๘ ข้อ

จิตท่านไม่เป็นสมาธิมี ๗ ข้อ นักกรรมฐานทั้งหมด ถ้าใครไม่นั่งก็ไม่ต้องทำแล้ว ไม่ฝึกไว้ก่อนแล้วจะไม่มีทางแก้ปัญหาชีวิตได้เลย ขอฝากญาติโยมไว้ในที่ประชุมนี้ด้วย

อาตมานึกได้ ทำกรรมฐานไปไม่ต้องออกมาเป็นตัวหนังสือ นี่ก็หนังสือไม่มี ตัวบอกเอง พรุ่งนี้หัวหลุดหัวจะขาด มีเล่มไหนมันบอกเราไหม ไม่มีบอกหรอก รองอัยการสูงสุด **นายชัยวัฒน์ เกิดปรีชาสวัสดิ์** บอกว่า หลวงพ่อครับผมมีปัญหา ๕ ข้อ ผมจะยังไม่บอกหลวงพ่อ ผมจะลองมาแก้ดู เอาละ ท่านอัยการนั่งไปเลยนะ อย่าไปพูดกับใครนะเอาตามนี้ เดี๋ยวจะสอบอารมณ์ให้ เดินอย่าไปพูดกับใคร เดินแล้วนั่ง นั่งแล้วเดิน ๓ - ๔ วัน เอากระดาษจด ๕ ข้อ แก้ได้หมด นี่หนังสือตัวอย่าง พูดกับท่าน ท่านจะเข้าใจคำพูดนี้ไหมทุกคนนี่ พูดเข้าใจไหม หนังสือไม่มีตัว คือ ประสบการณ์ชีวิต กรรมฐาน อาตมาคอหักเมื่อ ๑๔ ตุลาคม หนังสือมีตัวอย่างมันบอกได้เลย กฎแห่งกรรมมันผุดขึ้นมาทันทีนะ ๑๔ ตุลาคม เที่ยงสี่สิบห้าท่านจะมรณภาพ ต้องตาย รถชนคอหักตาย กดปุ่มใหม่คอมพิวเตอร์มันจะตีออกมา เมื่ออยู่มัธยมสาม ไปหักคอนกหนองสาหร่ายโน่น ไปดูแผนที่ กรมแผนที่มาถ่ายทางอากาศ ถ่ายไว้ให้หนองสาหร่าย นี้หนังสือมีตัวแล้ว

บางคนก็มาถามอาตมา หลวงพ่อคะนั่งกี่วันผัวจะกลับบ้าน อ๋อ มานั่งแก้บนหรือนี่ มีครูอยู่ที่สกลนคร ผัวหายไปสามปีสี่ปีไม่กลับบ้าน มีลูกอยู่สามคนจะไม่ออกชื่อพ่อผัว แม่ผัว ขายที่ได้เป็นร้อยล้าน แล้วก็เอาไปกี่ร้อยล้านไม่รู้ หายไปเลย เข้าใจว่าไปโดนคนทุบตาย พระหมอดูก็แน่ บอกว่าผัวตายแล้ว พ่อแม่ก็ทำบุญ ๗ วัน

แล้ว ๑๐๐ วัน แล้วเรียบร้อย แต่ครูคนนี้เดินทางมาจากสกลนคร มานั่งกรรมฐานที่วัดนี้ ๒ ครั้ง บอกนี่เราสอนเองมานี่เดินจงกรม ๑ ชั่วโมง ไม่ได้ดีอย่าหยุดนะ เดินอย่างนี้ อย่างนี้ ยืนหนออย่างนี้ อย่างนี้ แล้วก็นั่ง ๑ ชั่วโมง ไม่ได้อย่าหยุดนะ เดินอย่างนี้ ยืนหนอ อย่างนี้ แล้วก็นั่ง ๑ ชั่วโมงอย่างต่ำ ไม่ใช่สิบนาทียี่สิบนาที ไม่เอา ตายให้มันตายจะได้รู้กัน นั่งให้มันถึงจริงซิ มันถึงจะซึมออกมา เข้าไม่ถึงทำความดียังไม่ได้ขั้น แบบโบราณท่านว่าไว้ อาตมาจำได้มาจนบัดนี้ตอนเป็นเด็กไว้ผมเปีย พระท่านเทศน์ **มีบ้านต้องมีครัว มีหัวต้องมีผม ผู้หญิงต้องมีนม ขนมต้องมีไส้ ไม้ไผ่ต้องมีใบ ดันให้มันถึงที่ ทำความดีให้มันถึงขั้น** โยมไปสอนลูกมั่งซิ *หมั่นจดหมั่นจำหมั่นจำหมั่นจด สิ่งใดงามอย่าได้งด หมั่นจำหมั่นจำเป็นตำรา* ตอนที่อาตมาอยู่ประถมสองนี่ท่องประถมจรรยาได้หมด ถึงได้มาพิมพ์หนังสือพัฒนาคำกลอนจิตพัฒนามารยาทไทยให้สอนสั่งในชั้นมหาวิทยาลัย

แล้วครูคนนั้นก็นั่งแผ่เมตตาให้สามี ไม่เชื่อว่าผัวตาย แต่พ่อผัวแม่ผัวทำบุญแล้ว ให้พระหมอดูนะเอาไปหาให้เขาไปเปล่าๆ ขอฝากแม่บ้านไว้ด้วย อย่าไปเชื่อหมอดูนะ

ครูคนนี้บอก หลวงพ่อ หนูตัดกังวลได้เป็นสมาธิแน่ที่หลวงพ่อพูดหนูไม่กังวลกับสามีแล้ว ตัดขาดไปแล้ว ไม่กังวลแน่ หนูมีแต่สมาธิจิตด้วย จะตั้งใจเลี้ยงลูก ๓ คนนี้ให้เป็นใหญ่เป็นโตต่อไปให้จงได้ ตามที่หลวงพ่อสอน หนูทำได้แล้วแผ่เมตตาแผ่ส่วนกุศลไปให้สามีจะอยู่แห่งหนตำบลใด ขอให้สามีปลอดภัย ในโลกมนุษย์และสัมปรายภพภายเบื้องหน้าสืบไป ไม่ต้องไประลึกชาติ ทำบุญก็เห็น

เดี๋ยวนี้ ทำบุญถ้าไม่ได้ด้วยความตั้งใจแล้วมันจะไปเอาชาติไหน ชาตินี้ก็ไม่ได้ ชาติหน้ามันจะได้หรือ ขอฝากไว้อย่างนี้

เมื่อภรรยาไม่มีกังวล สมาธิเกิดดลบันดาล เมื่อแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลให้สามีถึง ก็ปรากฏว่าสามีได้เงินแล้วหอบหิ้วไปกับทหารเข้าไปเมืองกัมพูชาไปตั้งบริษัทกับญี่ปุ่น กับคนไทยและกัมพูชาเข้าหุ้นด้วย รวยมหาศาลแต่เอาเงินออกไม่ได้ เขมรที่ไม่ให้ออกมา ก็นั่งพิจารณาถึงภรรยาที่แผ่เมตตาให้ เห็นภรรยาทุกวันก็ทำให้เกิดปัญญาจึงรีบขายบริษัท เพราะอยากส่งเงินมาให้ภรรยาบ้าง เขมรก็ไม่ยอมให้ส่งเงินผ่านทางธนาคาร เลยขายบริษัททั้งหมดให้ญี่ปุ่นไป เอาเงินดอลล่าร์ที่เมืองกัมพูชา พอขายได้แล้วทำยังไงจะกลับได้ เขมรต้องตรวจด่าน ภรรยานี่ก็แผ่เมตตาออกไปขอให้สามีปลอดภัยมีโชคมีชัยเท่านี้เอง เลยก็เกิดมีปัญญาขึ้นมาเอาเงินห่อสามสี่ชั้น ใส่กระเช้าแล้วสอดผักบ้าง ขนมบ้างอยู่ข้างนอกเงินดอลล่าร์ยัดๆ ไป จ้างคนเขมรหามเอามาส่ง เสี่ยงออกชายแดนมาได้ ถึงบ้านสกลนคร พ่อแม่นึกว่าผีมา พอกลับมาก็เลี้ยงลูกอย่างดีตลอดมา แล้วเงินที่ได้มาก็สร้างบ้าน ซื้อที่ดินไว้ แล้วทำบ้านจัดสรรขึ้นมา รวยเลย ก็ร่ำลือถึงสกลนคร หนองคาย เขาได้เอาของมาถวายมากมายก่ายกอง อาตมาถามว่าเป็นไง สามีตอบว่า ลำบากจริงๆ หลวงพ่อ นี่ผมมาแทบจะกราบเท้าภรรยาเลยว่าลำบากจริงๆ ภรรยาเลยบอกว่าอุตส่าห์เลี้ยงลูกให้ได้ดี แล้วก็นั่งกรรมฐานแผ่เมตตาที่วัดหลวงพ่อนี้ตลอด

อาตมาจึงได้ตั้งตำราขึ้นมา จิตไม่สงบมี ๘ จิตไม่มีสมาธิมี ๗ ทำยังไงมันก็ไม่เกิด แต่วุ่นวาย ยิ่งนั่งยิ่งวุ่นวายทำให้เบื่อหน่าย

ในการนั่งสมาธิ ทำให้หนีออกจากสมาธิไปเลย แล้ววุ่นวายใจใหญ่ กำหนดไม่ได้ ก็หอบเสื่อกลับบ้าน พระอาจารย์ที่เขาสอนบอกว่า ได้ญาณหอบเสื่อแล้ว เตรียมจะสำเร็จมรรคผลแล้ว เลยต้องไป ตามตัวมาใหม่ เขาก็ไม่มาแล้ว นี่อาจารย์ต้องดูลูกศิษย์ อย่าให้หนี ออกไปได้ เพราะแสดงว่าทำผิดทางแล้ว ทำผิดทางต้องดึงตัวไว้ ก่อน ให้ทำให้ถูกให้ได้ ถ้าทำถูกแล้วก็ปล่อยกลับไป จะเรียกว่าญาณ หอบเสื่อได้ไง มาแต่งตำราเกินกว่าของพระพุทธเจ้าได้ไง ไปเพิ่มเติม ของพระพุทธเจ้าได้ไง ขอฝากพี่น้องทุกคนไว้ด้วย นี่แหละจิตไม่สงบ จิตไม่เป็นสมาธิเพราะตามที่กล่าวมาเช่นเดียวกัน

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ **คุณชาลี อินทรวิจิตร** ศิลปินแห่งชาติ แต่งเพลงเก่งมาก ตามปกติเขาสวดพาหุงมหากาทุกคืน วันหนึ่งขณะ กำลังแต่งเพลงอยู่ เกิดอาการแน่นหน้าอก หมอบอกว่าเส้นเลือด หัวใจตีบตันต้องส่งโรงพยาบาลด่วน ถ้าช้าตายแน่ ต้องรีบผ่าตัด คุณชาลีเล่าว่า *ขณะอยู่ในรถ ในใจก็อยากบอกหลวงพ่อว่าหายใจ ไม่ได้แล้วคงไม่ทันถึงโรงพยาบาลแน่นอน แล้วแกก็ตัดสินใจเอา หนังสือสวดมนต์มาสวด เอามือกำหัวใจไว้ อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู ไม่ต้องหายใจ หายใจไม่ได้ พอพาหุงมหากาจบ อิติปิ โส ภะคะวา หายใจโล่งเลย นั่งได้ทันที*

คุณชาลี อินทรวิจิตรมานั่งกรรมฐานที่วัด บอกหลวงพ่อครับ ผมขอกราบเท้าหลวงพ่อในวันนี้ด้วยความขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง ที่ช่วยชีวิตผม ผมสวดมนต์แล้วผมบอกว่าหลวงพ่อจรัญช่วยนะ หลวงพ่อจรัญช่วยนะถ้าไม่ช่วยตาย เมียผมหายไปคนแล้วผมจะ

หายอีกคนหรือนี่ พอสวดแล้วมือกำหัวใจไว้ สวดมนต์นี่ทำให้เกิดสติจำไว้ ทำให้เกิดสมาธิ ตายให้ตาย บอกหลวงพ่อปั้นปลายชีวิตแล้วผมจะเจ็ดสิบแล้ว ได้หนังสือสวดมนต์มาก็เลยสวดไป *หลวงพ่อจรัญช่วย หลวงพ่อจรัญช่วย อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู* ว่าเต็มที่แล้วหลับตาให้คนประคองไป บอกว่า*คุณชาลีตั้งสติไว้ คุณชาลีตั้งสติไว้* หมอที่ไปหาเขาก็บอกว่าไม่รอด ไม่ถึงโรงพยาบาลใหญ่ คุณชาลีก็บอกอาตมาว่า เรียกหลวงพ่อช่วยแล้วก็บอกหายใจไม่ออก แล้วก็สวด *อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู* โล่งเลย หายใจออกเสียนี่ ส่วนบางคนที่เป็นโรคภัยไข้เจ็บ มาจิ้มๆ จ้ำๆ โยมจะหายอย่างไร อีกอักก็หลวงพ่อช่วยแผ่เมตตาให้หน่อย แผ่มันก็ไม่ออก โยมหม้อแบตเตอรี่หมดไฟแถมเก็บไฟไม่อยู่ในหม้อแบตเตอรี่เสียแล้ว ช่วยไม่ได้หรอกขอเจริญพรอย่างนั้น

ผู้ที่มาปฏิบัติธรรมก็มีความหมายอย่างนี้ ก็ขอเจริญพรไว้คนสวดมนต์นี้ก็สวดให้มันจริงๆ หน่อย สวดไม่จริง สวดแล้วก็ทิ้งๆ ขว้างๆ ไป ไม่มีทางได้หรอก มีเรื่องยกตัวอย่างอยู่มากหลาย จะเป็นฆราวาส ภิกษุสงฆ์องค์เจ้าทำได้ มันจะเป็นอย่างที่กล่าว จิตจะสงบตลอด จิตจะเป็นสมาธิตลอดเวลาดังหลักฐานที่กล่าวชี้แจงมานี้จิตสงบไม่มีวุ่นวาย ต้องมีน้ำอดน้ำทนทุกคนนะ ไหนๆ มาอยู่แล้วไม่ใช่มาวันเดียว บางคนมาวันเดียวก็ไม่ได้ พอโดนกระทบหน่อยหนีกลับไปเลย มีอยู่หลายราย ลูกผู้ดีมีศักดิ์ ไม่มีความอดทนเลยเขาบอกว่าตรงนี้ทิ้งขยะไม่ได้มันสกปรกเท่านี้กลับเลย โดนกระทบ

นิดหน่อยกลับเลย เขาก็เตือนเพื่อหวังดี

ขอฝากบอกว่าคนไม่อดทนไม่ต้องมาทำกรรมฐาน *ปวดหนอ ปวดหนอ* ก็ยังกำหนดปวดไม่ได้ ไม่ได้ตั้งสติให้ดี บอกปวดหนอเข้าถึงธรรมะแล้วมันก็จะตั้งอยู่และดับไปเวทนามันจะแยกออกไป จิตจะไม่ได้เป็นอุปาทานยึดมั่นอยู่ในจุดนั้นถึงจะเป็นสมาธิ ตรงนี้ขอฝากไว้ด้วยนะ แต่อย่าไปวัดโน้นออกวัดนี้ ไปบวชชีพราหมณ์ไปฟังพระเทศน์กับพูด ถ้าโยมชอบฟังกับชอบพูดอย่ามาวัดนี้เลย เสียเวลาปฏิบัติ ไม่ได้พูด จะคุยพูดได้เป็นบางอย่าง อย่าไปคุยท้าวความหลัง พูดเรื่องโน้นเรื่องนี้เอามาพูดทำไม ปากอย่าไวซิ ใจอย่าเบา เรื่องเก่าอย่ามารื้อฟื้น เรื่องอื่นที่คิดชอบทำให้มันเสร็จ อนาคตไม่แน่นอน อย่าจับให้มั่นคั้นให้ตาย โยมจะผิดหวังและเสียใจตลอดชีวิต ตรงนี้น่าคิดแต่ทำไมไม่ทำกันเล่า ดูอย่างคุณชาลี แกบอกถ้าไม่ได้หลวงพ่อผมตายแล้ว หนังสือหลวงพ่ออยู่ในกระเป๋าผม ผมสวดไปด้วย แต่งเพลงไปด้วย บางครั้งแต่งเพลงไม่ออกแต่เดี๋ยวนี้แต่งสดๆ เลย แล้วบางทีมานั่งอยู่อาตมาบอกโยมช่วยแต่งเพลงให้สักเพลง ร้องให้ฟังด้วยนะ คุณชาลีนั่งแต่งเดี๋ยวนี้เลยไม่พอชั่วโมง ๒ หน้ากระดาษ และกินข้าวก็แต่งเพลงด้วย แหมโรงครัววัดอัมพวันมีอะไร มีน้ำยา ขนมจีนผสมกันอร่อยยังไง เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ยังไงแต่งเป็นเพลงได้ โยมแต่งได้ โยมนั่งกรรมฐาน ไม่ได้กลับไปแต่งเพลงหรอก แต่งเนื้อหาสาระของคนให้มีแก่นสารต่อลูกหลานต่อไป

บางคนมานั่งกรรมฐานมันไม่เอาไหน จะสู้อิสลามไม่ได้ อิสลามไม่พูดไม่คุยเลย มาถือศีลอด มาจากเทคนิคมีนบุรี กินอาหารเช้าก่อนพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว ตั้งแต่เช้าถึงเย็นน้ำถ้วยเดียวไม่กินเลยนะ

เดินจงกรมไม่พูดจากับใครด้วย นี่ซิอิสลาม ได้ผลอย่างนี้ คริสต์ก็ได้ผล ก็ไม่ได้หมายความว่าเอาอิสลามมาเป็นพุทธ หรือเอาพุทธมาเป็นอิสลามแต่ประการใด ต้องการมีของดีแจกก็แจกไป นับถือศาสนาของคุณไปเถอะ เราไม่ว่ากันนะ คนเป็นอิสลามก็นับถืออิสลามไปนะ เป็นพุทธก็นับถือพุทธไป เป็นคริสต์ก็นับถือคริสต์ไป แต่เรามีบริษัทเพชรนิลจินดาขาย แล้วก็ให้ฟรีลองไปใช้ดู ถ้าใช้ไม่ดีก็ทิ้งไป ไม่มีปัญหาอันใด ไม่ดีทิ้งไป ตัดมันออกไป มันจะเสียหายอะไรเขาชอบใจมาก ก็ขอสรุปใจความแต่เพียงเท่านี้

๑ พ.ค. ๓๙

การเจริญ สติปัฏฐาน ๔
ทางสายเอกของพระพุทธเจ้านี้ ถ้าทำได้

๑. ระลึกชาติได้จริง ระลึกได้ว่า เคยทำอะไรดีอะไรชั่วมาก่อน ไม่ใช่ระลึกว่าเคยเป็นผัวใครเมียใคร

๒. รู้กฎแห่งกรรม จะได้ใช้หนี้เขาไปโดยไม่ปฏิเสธทุกข้อหา

๓. มีปัญญาแก้ไขปัญหาชีวิต ไม่ใช่ไปหาพระรดน้ำมนต์ ไปหาหมอดูฯ

พระธรรมสิงหบุราจารย์
(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี

จากหนังสือ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ หน้า ๑๙
นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง

พัฒนาจิตให้ทันโลก

พระธรรมสิงหบุราจารย์

คนเราที่เกิดมาในโลกนี้ประกอบด้วยส่วน ๒ ส่วน คือ กาย กับใจ หรือ รูปกับนาม และทั้ง ๒ ส่วนนี้จำเป็นต้องดำเนินไปด้วยกันจะแยกจากกันไม่ได้ แยกจากกันเมื่อใดก็ได้ชื่อว่าตายเมื่อนั้น และในขณะที่กายกับใจยังเป็นอยู่เช่นนี้ จะต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นประณีตขึ้นตามลำดับ มิใช่ปล่อยไปตามธรรมชาติ จะต้องมีการปรับปรุงบริหารให้ดีขึ้น แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการพัฒนาจิตเท่านั้น เพราะคนเราหากจิตได้รับการพัฒนาดีแล้ว ในส่วนกายก็ได้รับการพัฒนาไปด้วย เพราะสิ่งทั้งหลายสำเร็จมาจากจิตเสมอ

คำว่า **"จิต"** นั้น แปลว่า ธรรมชาติที่คิดอ่านอารมณ์, ธรรมชาติที่รู้อารมณ์, สภาพที่นึกคิด

คำว่า **"อารมณ์"** แปลว่า เจตสิกธรรมทั้งในส่วนดีและส่วนชั่ว, สิ่งที่ยึดหน่วง, สิ่งที่ถูกรู้หรือถูกรับรู้

ตามธรรมดาจิตของเรามักตกไปสู่อารมณ์ฝ่ายต่ำเสมอ ต้องคอยยกจิตใจขึ้นจากอารมณ์ฝ่ายต่ำอันเย้ายวนชวนให้พอใจ

จิตของคนเรานั้นเปรียบเหมือนน้ำ ธรรมชาติน้ำมักไหลลงสู่ที่ต่ำ หากไม่มีการปิดกั้นหรือทดน้ำแล้วไม่มีทางที่น้ำจะไหลกลับหรือขึ้นที่สูงได้ จิตใจของคนเราก็เหมือนกัน มักจะคิดแส่ไปสู่อารมณ์ฝ่ายต่ำเสมอ

เพราะฉะนั้น จึงต้องพยายามดึงจิตของตนไม่ให้เป็นไปในอำนาจของอารมณ์อันเป็นที่ตั้งของความโลภ โกรธ หลง จะต้องต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเรา

กล่าวโดยสรุป เราควรใช้จิตของเราให้เป็นไปในทางที่ชอบ คือจิตคิดไปในทางที่ชอบ ดังนั้นจึงมีคำพูดที่ว่า **"จิตมีเอาไว้ตรอง สมองมีเอาไว้คิด ชีวิตมีเอาไว้ต่อสู้ ศัตรูมีเอาไว้เพิ่มพลัง"** หมายความว่าคนเราจะทำอะไรพูดอะไร จะต้องตริตรองพิจารณาก่อนให้มีสติกำหนดพิจารณา ไม่ใช่สักแต่ว่าทำไปหรือพูดไปเท่านั้น

ใช้สมองคิดวางแผนในการทำงานในการดำเนินงาน ตลอดถึงทำงานนั้นๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง สังคม ตลอดถึงประเทศชาติ ไม่ใช่อยู่สักแต่ว่ามีลมหายใจเท่านั้น เห็นอะไรเป็นสารประโยชน์ก็ควรกระทำ หรือแสวงประโยชน์อันนั้นเพื่อความสุขความเจริญ ถือเอาแต่สิ่งที่เป็นสาระแก่นสาร

คนเราจะทำอะไรได้ก็ช่วงมีชีวิตอยู่นี้แหละ ในช่วงที่มีชีวิตเท่านั้น เมื่อตายแล้วไม่สามารถจะทำดีอะไรได้ คนตายไม่สามารถทำความดีหรือความชั่วได้เลย ฉะนั้นในช่วงที่มีชีวิตอยู่ควรที่จะทำความดีใช้ชีวิตให้เป็นสาระ จะต้องต่อสู้กับความไม่ดีงามทั้งหลายที่มีอยู่รอบตัวเรา

การต่อสู้กับชีวิตที่สำคัญมากก็คือ การต่อสู้กับ**กิเลส** โดยเฉพาะกิเลสในส่วนของโลกธรรม มีสาเหตุมาจากโลกธรรม ซึ่งเป็นธรรมสำหรับโลก มีอยู่ ๒ ส่วน คือ

๑. ส่วนที่น่ายินดีน่าพอใจ เรียกว่า **อิฏฐารมณ์** ได้แก่ มีลาภ มียศ สรรเสริญ และมีความสุข

๒. ส่วนที่ไม่น่ายินดีไม่น่าพอใจ เรียกว่า **อนิฏฐารมณ์** ได้แก่ เสื่อมลาภ เสื่อมยศ ถูกนินทาว่าร้าย และมีความทุกข์

ทั้งสองอย่างนี้ สำหรับคนที่ไม่เคยพัฒนาจิต เมื่อประสบกับอารมณ์ดังกล่าวนี้ก็จะหวั่นไหว กล่าวคือ ถ้ารับอารมณ์ที่น่าพอใจก็จะดีใจเกินไป อาจทำให้เสียปกติไปได้ หรืออาจจะทำให้มัวเมาประมาทได้ หากได้ประสบกับโลกธรรมที่ไม่น่าพอใจ ก็จะทำใจปรับใจไม่ค่อยได้บางคนถึงกับเสียคนไปเลยก็มี

เพราะฉะนั้น เราต้องฝึกหัดต่อสู้กับอารมณ์ทั้งสองนี้ให้ดี ฝึกหัดจิตให้ลดความเครียดเสียแต่เนิ่นๆ เปรียบเหมือนนักกีฬามีนักมวยเป็นต้น จะต้องมีการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี เมื่อถึงคราวเข้าแข่งขันก็จะมีความองอาจสามารถ ต่อสู้ได้อย่างสมศักดิ์ศรี

ฉะนั้นคนเราก็เหมือนกัน ต้องฝึกจิตของตนให้ต่อสู้กับกิเลสในส่วนโลกธรรมให้ดี ต้องหัดฝึกจิตใจของตนไว้ ไม่ให้หวั่นไหวไปตามโลกธรรม เมื่อถึงคราวประสบกับโลกธรรมเข้าก็จะสามารถพิจารณาเห็นความเป็นจริงได้ ทำใจได้ จะไม่ยินดีเกินไปในเมื่อประสบกับอิฏฐารมณ์ จะไม่เสียใจเกินไปในเมื่อประสบกับอนิฏฐารมณ์ ทั้งนี้ก็เพราะได้เคยต่อสู้มาแล้วเป็นอย่างดี มีประสบการณ์มาดีแล้ว

บางท่าน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นพระภิกษุสงฆ์ครูบาอาจารย์ จะพร่ำสอนอยู่บ่อยๆ ว่าอย่าโลภ อย่าโกรธ อย่าหลงเลย เพราะความโลภ โกรธ หลง เป็นสิ่งไม่ดีควรละมันเสีย

ความจริง กิเลสเหล่านี้ใครๆ ก็รู้ว่ามันไม่ดี สำหรับคนที่เคย

ฝึกหัดต่อสู้กับกิเลสเหล่านี้ หรือเคยฝึกหัดพิจารณาเห็นสภาพของธรรมมาบ้างแล้วก็พอจะทำได้บ้างแต่สำหรับคนที่ไม่เคยต่อสู้ไม่เคยฝึกหัดปฏิบัติเพื่อละสิ่งเหล่านี้มาก่อน จะทำได้หรือไม่ ถ้าเพียงคำพูดก็ดูจะไม่ยาก แต่ถ้าถึงขั้นปฏิบัติแล้ว ดูจะยากอย่างยิ่งทีเดียว

เรื่องของความโกรธ ความฉุนเฉียวต่างๆ ซึ่งเรียกรวมๆ ว่า **โทสะ** เป็นสิ่งที่ละยาก บางคนโกรธง่ายหายเร็ว บางคนโกรธง่ายหายช้า อุบายแก้ความโกรธ โดยอาศัยแนวคัมภีร์วิสุทธิมรรคในเบื้องต้นมีว่า

ถ้าระงับความโกรธไม่ได้ ก็ให้ใช้สติพิจารณา โดยให้ใช้สติยั้งคิด มีคำพูดว่า "ถ้าโกรธมากให้นับหนึ่งถึงร้อย ถ้าโกรธน้อยให้นับหนึ่งถึงสิบ" หมายความว่า ให้ใช้สติพิจารณาถึงความโกรธว่าเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ทำประโยชน์ให้กับใคร ไม่ว่าจะเป็นผู้โกรธเองหรือผู้ที่ถูกโกรธ จนกว่าความโกรธนั้นจะบรรเทาลง

ถ้ายังไม่ระงับ ก็ขอให้พิจารณาโดยสอนตนเองตามหลักคัมภีร์วิสุทธิมรรค ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. ถ้าศัตรูทำความทุกข์ให้แก่เราในสิ่งอันเป็นวิสัยคือร่างกายของเรา ไฉนเราจึงปรารถนาจะทำทุกข์ไว้ในใจของเราซึ่งไม่ใช่ร่างกายของเขาเล่า

๒. เมื่อตอนฝึกปฏิบัติ เรายังละพ่อแม่ซึ่งมีอุปการคุณมากออกมาได้แล้ว ทำไมจึงละความโกรธ อันเป็นศัตรูหาความฉิบหายใหญ่ให้เสียไม่ได้เล่า

๓. ถ้าเราพอใจมีความโกรธ อันเป็นตัวตัดมูลรากของคุณความดีทั้งหลายที่เรารักษาเสีย ถามว่ามีใครโง่เหมือนเราบ้าง

๔. ถ้าโกรธว่า คนอื่นทำความไม่ดีให้แก่เราทำไมเล่าเราจึงปรารถนาจะทำกรรมเช่นเดียวกันนั้นเสียเอง

๕. คนอื่นอยากให้เราโกรธจึงทำความไม่พอใจให้ ทำไมเราจึงจะช่วยทำให้เขาพอใจ หรือให้เขาสำเร็จความต้องการ ให้ความโกรธเกิดขึ้นแก่เราด้วย

๖. เมื่อเราโกรธแล้วจะทำให้เขาได้รับทุกข์หรือไม่ก็ตาม แต่เดี๋ยวนี้เราก็ได้เบียดเบียนตนเองด้วยความโกรธของเราเอง (ความทุกข์ใจเพราะความโกรธ)

๗. ถ้าเห็นว่าศัตรูมีใจอำมหิต คือมีความโกรธแล้วไซร้ เหตุไฉนเราจึงโกรธเลียนแบบเขาด้วยเล่า

๘. ศัตรูอาศัยความโกรธของเราทำให้เราไม่พอใจได้ เราจงตัดความโกรธให้ได้เถิด เราจะมาเดือดร้อนในฐานะอันไม่สมควรจะเดือดร้อนทำไมกัน

๙. ศัตรูทำสิ่งไม่พอใจให้กับเราด้วยขันธ์เหล่าใด ขันธ์เหล่านั้นก็ดับไปแล้ว (ความโกรธเป็นสังขารขันธ์ฝ่ายชั่ว) เพราะว่าธรรมทั้งหลายเป็นไปชั่วขณะ แล้วทีนี้เราจะมาโกรธใครกัน

๑๐. ศัตรูทำความทุกข์ให้แก่ผู้ใด หากไม่มีผู้นั้นเสีย ศัตรูนั้นก็จะทำทุกข์ให้ใครได้ ตัวเราเป็นเหตุของทุกข์อยู่นั่นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ทำไมเราจึงไปโกรธเขาเล่า

หากสอนตนตามหลักการนี้แล้ว ความโกรธยังไม่หาย ก็ควรพิจารณาให้เห็นว่าตนและคนอื่นมีกรรมเป็นของของตนต่อไป โดยขอให้พิจารณาในฝ่ายตนก่อนว่า "เราโกรธเขาแล้วเราจักทำอะไร กรรมอันมีโทสะเป็นเหตุนั้นมักจะทำความเสื่อมแก่ตัวเอง

มิใช่หรือ เพราะว่าเราเป็นผู้มีกรรมเป็นของของตน เป็นผู้รับมรดกของกรรม เป็นผู้มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่อาศัย เราทำกรรมอันใดไว้ เราจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น”

อนึ่ง กรรมคือความโกรธนี้ไม่สามารถจะให้เราได้สำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณได้ จะไม่สามารถทำให้เราเป็นคนดีได้ ไม่สามารถทำให้เราเป็นพระอินทร์ เป็นพระพรหม หรือเป็นพระเจ้าจักรพรรดิได้ ที่แท้กรรมนี้มีแต่จะทำให้เราห่างจากพระศาสนา แล้วยังจะทำให้เป็นคนเข็ญใจในภายหน้าได้ กับทั้งจะทำให้เราได้รับทุกข์ในนรกเป็นต้น ตัวเราเมื่อทำกรรมอันนี้ก็เท่ากับเผาตนเอง และทำตนเองให้เหม็นก่อน ดังคนที่จับถ่านที่กำลังติดไฟปราศจากเปลวก็ดี จับสิ่งปฏิกูลมีอุจจาระเป็นต้นก็ดี ด้วยมือทั้งสอง โดยหวังจะขว้างคนอื่น ก็เท่ากับเผามือตนเองก่อนหรือทำมือของตนเองให้เหม็นก่อนฉะนั้น

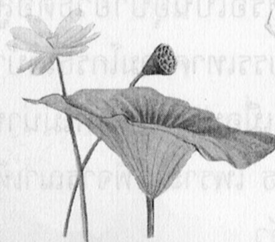
เมื่อพิจารณาฝ่ายตนได้อย่างนี้แล้วความโกรธยังไม่ระงับ ต้องพิจารณาฝ่ายคนอื่นบ้างว่า หากเขาโกรธเราแล้วจักทำอะไรให้ กรรมที่มีความโกรธเป็นเหตุนั้นจักทำความเสื่อมเสียแก่เขาเองมิใช่หรือ เพราะว่าท่านผู้นี้เป็นผู้มีกรรมเป็นของตน เป็นผู้รับมรดกของกรรมนั้น โดยให้พิจารณาดุจการพิจารณาในส่วนตนนั้นเหมือนกัน

นี้เป็นพิธีการหรือเป็นอุบายวิธีต่อสู้กับความโกรธ เมื่อพิจารณาได้ดังนี้ก็จะบรรเทาความโกรธได้บ้าง หรือแก้ความโกรธให้หมดไปจากจิต ในเมื่อประสบสิ่งที่ไม่น่าพอใจอันเป็นที่ตั้งของความโกรธก็จะไม่โกรธ เพราะได้พิจารณาเห็นโทษของความโกรธหรือโทสะ ดังกล่าวแล้ว

เรื่องของความหลง คนเรามีความหลงเป็นเจ้าเรือน คือมีอยู่ในใจของตนอยู่แล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ควรอบรมปัญญาให้เกิด ให้มีความรู้ความฉลาด ในเบื้องต้นควรศึกษาเล่าเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจทั้งในทางโลกและทางธรรม พิจารณาให้เห็นว่าอะไรควรอะไรไม่ควร แล้วเลือกเอาสิ่งที่ดีมีประโยชน์มาปฏิบัติ เว้นสิ่งที่ไม่ดีไม่มีประโยชน์

การพัฒนาจิตใจให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและของสังคม เช่นไม่ยินดียินร้ายไปตามกระแสโลกธรรมก็ตาม ในส่วนของอกุศลมูล คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลงก็ตาม ชื่อว่าเป็นการทำจิตให้มีคุณภาพโดยแท้ เพราะถ้าคนเราได้พัฒนาจิตใจดีแล้วอะไรๆ ก็ดีไปหมด เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จมาจากจิต จึงมีคำพูดว่า **"จะพัฒนาอะไรก็ไม่เกิด ถ้าจิตไม่พัฒนา"** ดังนี้

เพราะฉะนั้นการพัฒนาจิตใจให้กล้าแข็งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เมื่อจิตได้พัฒนาดีแล้วจะไม่หวั่นไหวไปตามคำนินทาและสรรเสริญ และไม่เป็นไปในอำนาจของความอยากได้เกินไป จะไม่เป็นคนเกรี้ยวกราด แต่จะเป็นคนมีเหตุผล ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เป็นคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมสืบไป

การพัฒนาภูมิปัญญา

พระราชสุทธิญาณมงคล

๑ ธันวาคม ๒๕๔๒

ขออนุโมทนาสาธุการแก่บรรดาญาติธรรม ผู้ปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนา สร้างความดีถวายเป็นพระราชกุศลบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า ในช่วงจังหวะเวลาอันสมควรเช่นนี้ การปฏิบัติธรรม ๗ วัน ๗ คืน เพื่อหาเส้นทางของชีวิตให้ได้ การมาสร้างความดีถวายเป็นพระราชกุศลนั้นน้อยคนจะระลึกได้ ทำกันโดยที่ว่าแลกเปลี่ยนกันเท่านั้น สร้างความรู้ก็หามีไม่ ไปทำบุญตักบาตรวัดโน้นวัดนี้ ทัวร์บุญกันมากหลายแล้วก็ว่าได้บุญ ข้อเท็จจริงไม่ใช่ น่าจะเดินเส้นทางของชีวิตให้ถูกต้อง สร้างความดีของใครของมันให้เกิดปัญญาให้ได้ ในเมื่อเกิดปัญญาแล้วถึงจะเกิดข้อคิดในเส้นทางของชีวิตได้ ความเป็นอยู่ของชีวิตก็จะดีขึ้น จะเป็นประโยชน์แก่ตัวเองมาก

วันนี้อาตมาจะพูดในเรื่องการพัฒนาภูมิปัญญาของพระพุทธเจ้าที่ทรงสอนเรา ให้เราต่ออายุตรงไหนบ้าง การเจริญกรรมฐานเป็นการแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างไร ทำไมไม่แก้ให้ตรงกับปัญหาไปแก้ปัญหาด้วยการหาพระสะเดาะเคราะห์ เด็กรุ่นใหม่เรียนปริญญาโทปริญญาเอกก็ยังเชื่อเรื่องแบบนี้ เป็นที่น่าเสียดายเวลาที่มีประโยชน์มากที่สุด

เส้นทางชีวิตนี่ของใครของมันนะญาติโยม เราจะไปเดินเส้นเขาก็ไม่ได้ ต่างคนต่างเดิน แต่ก็ทำงานร่วมกันได้ หาความถูกต้องอย่าหาความถูกใจ ก็คือใช้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าทำงานร่วมกันได้แน่นอน แต่เราก็หาความถูกต้องร่วมกันยังไม่ได้ น่าเสียดายที่เราไม่เข้าใจตัวเราเองและเข้ากับใครเขาไม่ได้ น่าจะปรับตัวได้แล้ว เหมือนอย่างรับประทานอาหาร รสเปรี้ยวหวานมันเค็มไม่เหมือนกัน ก็สามารถรับประทานร่วมวงเดียวกันได้ต่างคนต่างเติม ถ้าเรามีธรรมะของเส้นทางชีวิตถูกต้องแล้ว จะไม่มีปัญหาเลย

การเจริญพระกรรมฐานเป็นบทความของชีวิต คือเส้นทางของชีวิตแท้ๆ ต่างคนต่างเดิน เดินคนละเส้นทาง แต่ทำไมหนอจึงไม่ใช้หลักธรรมดำเนินวิถีชีวิตเล่า พระพุทธเจ้าสอนเน้นเรื่องภูมิเป็นอันดับแรก คือกรรมฐานนี่เอง กรรมฐานทำให้คนเกิดปัญญาพิจารณาละเอียดอ่อนด้วยปัญญา ยกตัวอย่างปัญญาของคนโบราณสร้างศาลาการเปรียญสำหรับทำบุญและเรียนหนังสือ ไม่มีฝาลมเข้าทั้งสี่ด้าน ไม่ร้อน บ้านทรงไทยมีห้องรับแขก เรียกว่าหอนั่งเป็นที่โล่งไม่มีฝา ลมเข้าทั้งสี่ด้านเย็นสบาย คนละสมัยกับปัจจุบันนี้นี่คือภูมิปัญญาของคน

เมื่อสมัยอาตมาเป็นเด็ก เขามีงานกันจะให้พวกสาวๆ ที่มาช่วยงานนอนในห้อง พวกผู้ชายนอนข้างนอก เพราะผู้หญิงเวลานอนหลับไม่มีสติเป็นภาพที่ไม่น่าดู พระพุทธเจ้าท่านละเอียดอ่อนมากได้กำหนดพระวินัย เวลาพระจะจำวัดให้เข้ากุฏิ ไม่ให้นอนข้างนอกเป็นอาบัติโทษ ต้องจำวัดที่มุงบังให้เรียบร้อย ถ้าหากว่าพระท่านเจริญกรรมฐาน ไม่ใช่พระบวชใหม่ จะหลับก็กำหนดพองหนอยุบหนอ ตั้งสติไว้แล้วหลับไปด้วยกัน จะรู้ภายในเลยว่าพลิกตัวกี่ครั้งแต่ภายนอกไม่รู้

ผู้ปฏิบัติกรรมฐานทำให้ได้หน่อยได้ไหม หายใจยาวๆ ค่อยๆ จับว่าจะหลับตอนไหน ก่อนจะหลับมันจะเผลอ มันจะเพลิน เพลินแล้วเผลอแวบไปเลย จับไม่ค่อยได้ ถ้าเรามีสติครบวงจรจะจับได้เพลินก่อนแวบดับลงไป มันจะดิ่งลงไป ข้างนอกไม่รู้ อายตนะ ธาตุอินทรีย์ไม่รับสัมผัส แต่ข้างในรู้ จะพลิกตัวกี่ครั้งก็รู้ ถ้าจิตตกกังวลเอาจิตมาตั้งไว้ที่ลูกกระเดือก หายใจยาวๆ ถ้าสมาธิดีจะหลับทันทีหลับแล้วจิตจะเลื่อนลงไปที่พองยุบ มันจะบอก และข้างในรู้หมดแต่ข้างนอกไม่รับสัมผัส

ถ้าสติยังไม่พอ แต่สมาธิดี กำหนดพองหนอ ยุบหนอ มันจะวูบไปตอนพอง ถ้าวูบไปตอนยุบแสดงว่าสติใช้ไม่ได้เลย เวลานอนให้กำหนดไปเรื่อยๆ ตั้งสติไว้ครบวงจร ถ้าทำได้สักครั้งได้หมด กำหนดยืนหนอ ๕ ครั้งก็เหมือนกัน ถ้าทำได้สักครั้งได้หมด

เรานั่งฝึกกำหนด พองหนอ ยุบหนอ ก่อนจะนอน ถ้ากำหนดพองหนอ ยุบหนอได้จังหวะแล้ว จิตออกจะรู้ ถ้าไม่ได้จังหวะจิตออกจะไม่รู้เลย บางทีกำหนดพองหนอ ยุบหนอ จิตไปคิดถึงคนโน้นบ้าง

คนนี้บ้าง จิตหนึ่งก็พองหนอ ยุบหนอ อีกจิตหนึ่งก็คิดไปเรื่อยๆ เราทราบหรือไม่ว่าจิตออกไปตอนไหน ถ้าขาดสติจะจับไม่ได้ ถ้าสติดีครบวงจรจะจับได้เลย

การเจริญสติปัฏฐานสี่ทำให้จิตมีสติได้มาก ถ้าสมาธิมากกว่าสติ กำหนดพองหนอ ยุบหนอ จิตออกไปแล้ว พองหนอ ยุบหนอ มันจะเพลิน สติน้อยนี่จะเพลิน เพลินแล้วจะเผลอตัว เผลอแวบเดียวจิตออกไปคิดแล้ว จิตหนึ่งก็ยังอยู่ ผู้ปฏิบัติต้องสังเกตตรงนี้ ถ้าหากว่าเราสติดีครบวงจร จิตจะออก มันจะเพลินก่อน แวบไปแล้ว ถ้าขาดไม่ติดตามนะ ไม่กำหนดรู้หนอนะ รับรองจิตพองหนอ ยุบหนอ จิตหนึ่งคิดหลายอย่างรวมกันเลยในเวลาเดียวกัน สมาธิดี แต่สติไม่เกิด คิดตั้ง ๕-๖ อย่างรวมเป็นอันเดียว อย่างนี้ใช้ไม่ได้

เมื่อนั่งแล้วมานอน ถ้าสติครบวงจร หลับจะรู้เลยว่าหลับตอนพองหรือตอนยุบ มันจะบอกทันที มันจะเพลินนะ เพลินแล้วตั้งสติไว้ มันก็จะไม่หลับ พอสติครบวงจร แวบ พองหายไปเลย แล้วจะไม่รู้ข้างนอก ตา หู จมูก ลิ้น จะไม่รับสัมผัส จะไม่รับแขก แขกที่มาเยือนเราคือ รูป เสียง กลิ่น รส ปิดประตูแล้ว แขกไม่มา แต่อายตนะภายในรู้แน่ รู้ข้างในว่าเราจะพลิกตัวกี่ครั้งรู้หมด และตั้งสัจจะว่าข้าพเจ้าจะตื่นตีสี่ พอถึงตีสี่ปั๊บสัมผัสทันที หูจะสัมผัสก่อน ขอให้ผู้ปฏิบัติจับไว้ให้เป็นหลัก จะรู้ได้เลย ถ้าผู้ปฏิบัติไม่สังเกตปล่อยไปตามอัธยาศัย ถึงเวลาก็เดินจงกรมแล้วก็นั่ง ไม่มีทางที่จะรู้รายละเอียด จะไม่เข้าใจด้วย

การพัฒนาปัจจุบัน หมายถึงเรามานั่งกรรมฐานพัฒนาความรู้ รู้เวทนา รู้กายในกาย รู้เวทนาในเวทนา กายใน กายนอก มันปวด

เมื่อยเหลือเกิน กำหนด ปวดหนอ ปวดหนอ กายนอกปวดมาก ที่เราต้องกำหนดเพื่อจะรู้กายใน เรียกว่ากายทิพย์ คือกายที่มีรูป นาม ขันธ์ห้า เป็นอารมณ์ มีสติครบวงจร พอมีสติดีแล้วจะรู้เลยว่า เวทนานี่ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป จิตก็คลายอุปาทาน ไม่ยึด กายปวดจะหายไปเลย เพราะเราไม่ได้ไปจับมัน **อันนั้นเป็นสมถะ ไม่ใช่วิปัสสนา** พอเรารู้จริงแล้วเป็นพระไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา **พระไตรลักษณ์ก็คือวิปัสสนา** รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รู้ของจริง ของจริงเรียกว่าวิปัสสนา ของไม่จริงคือการศึกษา เรียกว่าสมถะ ถือบัญญัติเป็นอารมณ์ ถ้าเราจับได้นะ มีสติครบ เรียกว่า **กายในกาย**

เวทนาในเวทนาคืออะไร ปวดหนอ ปวดหนอ กำหนดไป อย่าเลิกนะ ปวดหนอเป็นสมถะ ถือบัญญัติเป็นอารมณ์ ความปวดเป็นอารมณ์ แต่เวทนาบังคับไม่ได้ มันเกิดเอง บังคับมันไม่ได้จะทำอย่างไร ก็ตั้งสติไว้ ปวดหนอ ยิ่งปวดหนัก อย่าหนี ศึกษาต่อไป พอศึกษาพบของจริงแล้ว เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เป็นพระไตรลักษณ์ อนิจจังเอ๋ย ไม่เที่ยงเป็นทุกข์ จับทุกข์เป็นอนัตตา อนัตตาแปลว่าศูนย์ เป็นความจริงแล้ว ก็เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ไม่มีอะไรคงที่ นั่นคือพระไตรลักษณ์ รูป นาม ขันธ์ห้า เป็นอารมณ์ พระไตรลักษณ์เป็นวิปัสสนา

ที่เราเดินจงกรมนี่เป็นสมถะทั้งนั้น ขวาย่างหนอ ยึดบัญญัติเป็นอารมณ์ ซ้ายย่างหนอ เป็นสมถะ พอจับจิตได้ จิตมีกี่ดวง จิตขวาและจิตซ้ายเป็นคนละดวงแล้ว เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป พอขวาย่างหนอ จิตนี่ดับ ซ้ายย่างหนอ จิตเกิดใหม่แล้ว อ๋อ ขันธ์ห้า รูปนามเป็นอารมณ์ **แยกรูปแยกนามได้ถึงจะเป็นวิปัสสนา** ผู้ปฏิบัติต้องเข้าใจแยก ถ้าแยกได้ถึงจะรู้ว่าอะไรเป็นอะไร

ถ้าเราแยกรูปนามกันไม่ออก จะไม่รู้ว่าดีหรือชั่วเป็นประการใด ถ้าเราแยกออกจะรู้ว่าดีหรือชั่ว นั่นคือรูป นามขันธ์ห้าเป็นอารมณ์ นั่นเอง อะไรเป็นรูป อะไรเป็นนาม เสียงเป็นอะไร หูเป็นอะไร คนละอันแท้ๆ เรากลับรับเสียงไม่ดีเข้ามา ถ้าจิตดีมีปัญญา จะไม่เอาเสียงชั่วมาไว้ในใจ จะไม่เก็บความโกรธไว้ในใจเลย ถ้าเกิดโกรธขึ้นมา ทำอย่างไร กำหนด "โกรธหนอ" ที่ลิ้นปี่ กำหนดให้ได้ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ความโกรธหายไปเลย เป็นการขัดเกลากิเลสของตนที่มันเกิดขึ้น ณ บัดนี้ เป็นข้าศึก เป็นศัตรูของเราอย่างชัดเจน

การปฏิบัติกรรมฐานเป็นการกำจัดศัตรูที่เกิดขึ้นมาในตัวเรา ให้เบาบางลงไป ถ้าผู้ปฏิบัติทำได้นะ นี่ปวด เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เท่านี้เองนะ ถ้าแยกไม่ได้ มันจะปวด รู้จริงถึงจะเป็นพระไตรลักษณ์ รู้ไม่จริงเป็นอัตตา หาได้เป็นอนัตตาไม่ จะเป็นพระไตรลักษณ์ได้อย่างไร ในเมื่อเป็นพระไตรลักษณ์ไม่ได้มันก็ต้องปวดอย่างนี้ทุกครั้ง เพราะเวทนาอยู่เป็นประจำ

กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน กายในกาย จับกายภายในให้ได้ ทั้งนอกทั้งใน เวทนาในเวทนาคือจิตนี่เอง ไม่ไปยึดอุปาทาน เรียกว่า ในเวทนา จิตในจิต จิตมีความคิด จิตมีปัญญา ปัญญาในตัว ปัญญาภายนอก นี่คือจิตในจิต จิตเป็นธรรมชาติต้องคิดอ่านอารมณ์ รับรู้อารมณ์ไว้ได้เป็นเวลานานเหมือนเทปบันทึกเสียง ไม่มีตัวตนให้คลำ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป จิตมีตั้ง ๑๒๑ อารมณ์ ถ้าจับได้ เป็นจิตในจิต

ตัวอยากคือเจตสิก อยากดื่มน้ำ อยากทานอาหาร เจตสิกอาศัยหทัยเดียวกันเกิด มีหลายอย่าง ถ้าเรารู้จิตในจิตเกิดขึ้น คือเจตสิกตัวหทัยอยากหยิบมันก็เป็นตัวอยาก ถ้าเราตั้งสติดีแล้ว รู้หยิบน้ำ

ไปดื่ม ตั้งสติไว้ จิตในจิตก็เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และก็ดับไป จิตเป็นธรรมชาติและกระแสไฟดังที่กล่าวมา ธรรมในธรรม กุศล อกุศล กุศลคืออะไร อกุศลคืออะไร จะบอกออกมาชัดเจนมาก นั่นแหละเป็นภาคปฏิบัติโดยเฉพาะ ถ้าผู้ปฏิบัติไม่เน้นตรงนี้ จะไม่รู้อะไรเลยนะ จะผ่านไปอย่างน่าเสียดาย เห็นด้วยปัญญาเสียหน่อยได้ไหม สมาธิดี สติดี จะรู้ เข้าใจ ตัวรู้นั้นรู้จริง เข้าใจจริง แปลว่า รู้กาละ เทศะ กิจจะ ลักษณะ เป็นภูมิปัญญา

อาตมากล่าวอยู่เสมอ "คิดหนอ" กำหนดตรงลิ้นปี่นี่ หายใจยาวๆ ถ้าหากว่าสติครบวงจร จะคิดออกมาเลย แปลว่าคิดออกมาได้ด้วยวงจรโดยอ่านหนังสือไม่ต้องมีตัว มันจะไหลออกมาทันที เรียกว่าตัวปัญญา ปัญญารอบรู้สิ่งที่เคยรู้ สิ่งที่ไม่เคยรู้ สิ่งที่เคยรู้ที่จะต้องแก้ไขปัญหา "คิดหนอ" "รู้หนอ" ที่ลิ้นปี่ เมื่อสมัยอาตมาคอหัก สติอยู่ที่ลิ้นปี่ มันอยู่ตรงนี้ แต่อาตมาไม่รู้ว่าปากพูดหรืออะไรพูด มันไม่รู้สึก แต่รู้สึกขึ้นมาตรงที่ลิ้นปี่ ผู้ปฏิบัติอย่าทิ้งตรงนี้นะ

เมื่อเกิดความโกรธ กำหนด "โกรธหนอ โกรธหนอ" ที่ลิ้นปี่ พยายามอย่าฝากความโกรธความแค้นเคืองไว้ มันจะเป็นอารมณ์ค้าง ตอนเช้าจะไม่เกิดประโยชน์เลย ต้องแก้ไขขณะปัจจุบัน เรียกว่า

ภูมิปัจจุบัน

ถ้าเสียใจ เราปล่อยความเสียใจไว้มันจะเน่า เขาเรียกว่าสิ่งแวดล้อมเสีย พระพุทธเจ้าทรงสอนได้ยอดเยี่ยมมาก ทรงสอนเรื่องสิ่งแวดล้อม ต้องบำบัดน้ำเน่าในหัวใจก่อน นี่คือกรรมฐาน เป็นภูมิปัญญาที่กำจัดสิ่งแวดล้อมเสียในตัวออก พูดกับฝรั่งต้องพูด

ตรงนี้ นี่แหละพระพุทธเจ้าทรงสอนชัด สิ่งแวดล้อมคืออะไร กำจัดน้ำเน่าออกจากหัวใจเสียให้ได้ ความเสียหายของชีวิต โลภ โกรธ หลง เป็นน้ำเสียที่หัวใจ มันเน่า แถมริษยาอีก ถ้ากำจัดน้ำเน่าตรงนี้ออกได้ อย่างอื่นดีหมด นี่คือกรรมฐาน

ญาติโยมทำกรรมฐานอย่าหวังผลไปสวรรค์นิพพาน เอาพื้นฐานนี่ก่อนได้ไหม บางคน เสียงหนอ มึงด่ากูหรือ วิ่งออกไปเลย พูดอยู่แค่นี้ยังไม่พอ จะออกไปฟังให้ใกล้ๆ ขึ้นอีก "โกรธหนอ โกรธหนอ มึงด่ากูหนอ กูจะต้องตบมึงก่อนหนอ" ถ้ากำหนดได้จะมีไปตบเขาไหม จะมีเรื่องไหม กำจัดน้ำเน่าออกเสีย

กรรมฐานทำให้เกิดปัญญา ปัญญาแปลว่ารอบรู้ทุกอย่าง รู้สิ่งที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ รู้กาละ เทศะ กิจจะ ลักษณะ รู้จักเด็ก รู้จักผู้ใหญ่ รู้สิ่งที่เป็นไปได้ตามความเป็นจริง รอบรู้อย่างนั้น และรู้บาป รู้บุญ รู้คุณ รู้โทษ อย่างนี้เรียกว่าตัวปัญญาพื้นฐาน

"เห็นหนอ" เห็นด้วยปัญญา อย่าไปเห็นด้วยกิเลส ถ้าเราขาดสติปัญญาจะเห็นเป็นกิเลสหมด จะมองคนในแง่ร้าย จะไม่มองคนในแง่ดีเลย ถ้าเรามีปัญญาดี สติครบวงจร ๘๐% จะมองคนดีหมด จะไม่มองคนในแง่ร้าย เพราะทุกคนที่นั่งนี่มีดีทั้งหมด ไม่ใช่มีเสียทั้งหมด ถ้าคนมีจิตดีจะมองคนในแง่ดีก่อน ถ้าจิตเสีย จิตเน่าจะมองคนไม่ดีหมด

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้เกิดภูมิรู้ อันดับหนึ่ง การเจริญกรรมฐานเป็นการศึกษาความรู้ รู้เส้นทางของชีวิต อ่านตัวให้ออก บอกตัวให้ได้ ใช้ตัวให้เป็น จะได้เห็นตัวตาย จะได้คลายทิฏฐิ จะได้ดำริชอบ จะได้ประกอบกุศล ได้ผลอนันต์ เป็นหลักฐานสำคัญ

เอาตราชั่งขึ้นมาดู เอาตราชูขึ้นมาชั่ง ไม่ใช่มานั่งกรรมฐานไปสวรรค์นิพพานนะ

การเจริญกรรมฐานไม่มีทางจบ ไม่ใช่วิชาการ ถ้าใครบอกจบก็เป็นพระอรหันต์ จะบังอาจเกินไป เรียนความรู้วิชาการจบตามหน่วยกิตเท่านั้น แต่ความดีให้กันมันมีหมดหรือ มันไม่มีทางหมด ถ้าพูดประสบการณ์กับปัญหาต่างๆ ไม่มีทางจบ มันเป็นหน่วยกิตของชีวิต

ภูมิรู้เกิดจากการดำเนินกิจกรรมของคนที่ต้องสร้าง ๔ ประการได้แก่

๑. สิ่งที่ต้องเรียนให้รู้

๒. สิ่งที่ต้องละความชั่วทั้งหมด

๓. สิ่งที่ทำให้แจ้งถึงใจ

๔. สิ่งที่ต้องพัฒนา

กิจกรรม ทั้งสี่ประการนี้เป็นกรรมฐานเบื้องต้น เรียกว่า**ภูมิรู้** เมื่อมีภูมิรู้แล้วสามารถแสดง**พฤติกรรม** ให้คนอื่นเขาเห็นได้ แยกความดี ความชั่วออกไป แล้วแสดงให้คนอื่นเขาเห็น ด้วยการยืน เดิน นั่ง นอน คู้แขน เหยียดขา คนอื่นเขาเห็นดีชั่วประการใด จะบอกได้ชัดเจน **พฤตินัย** แปลว่าประสบการณ์ด้วยตนเอง เรียกว่าเส้นทางของชีวิตนำมาเขียนเป็นวิทยานิพนธ์ได้ สอนอนุชนรุ่นหลังต่อไป เรียกว่าพฤตินัย นี่คือกรรมฐานทั้งนั้นเลย แล้วทำไมแยกไปสวรรค์ ไปนิพพาน น่าจะปฏิบัติพื้นฐานนี้ให้ได้ก่อน

อาตมาพูดอยู่เสมอว่า เดินตามกฎจราจรของชีวิต เรียกว่าเส้นทางของชีวิต ถึงจะถูกต้อง จะเกิด ๕ ภูมิ ได้แก่ ภูมิรู้ ภูมิธรรม

ภูมิฐาน ภูมิปัญญา และภูมิปัจจุบัน

ภูมิรู้ ได้แน่นอน เรียกว่ากิจกรรมต้องสร้าง แสวงหาความรู้ทุกอย่าง ต้องละทุกอย่าง ละแล้วยังไม่พอ ต้องทำให้แจ้งถึงใจ เรียกว่ากายในกาย เวทนาในเวทนา จิตในจิต ธรรมในธรรม นั่นคืออะไร ทำให้แจ้ง รู้แจ้งด้วยตนของตนเอง รู้แจ้งในอริยสัจสี่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค หาเหตุที่มาของทุกข์ได้ และดับทุกข์ได้ด้วยรู้จริง รู้เข้าใจ รู้แจ้งแทงตลอดในสัจธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

แจ้งถึงใจนี่เป็นปัจจัตตัง ของใครของมัน อย่าไปเอาความรู้ของคนอื่นมา เป็นทิฏฐิมานะของคน จริตของคนไปเอาของเขามาไม่ได้ ความรู้เรียนทันกันได้ แต่โดยนิสัยปัจจัยเรียนทันกันไม่ได้ เป็นกฎแห่งกรรมจากการกระทำของตน ทำให้แจ้งถึงใจได้จากการนั่งกรรมฐาน รู้เฉพาะตัวของท่านเอง คนอื่นไม่รู้หรอก นี่แหละท่านจะแก้ไขปัญหาของท่านได้เอง

ความรู้เรียนทัน เป็นดอกเตอร์ด้วยกันได้ จะเรียนวิชาอะไรก็ตาม คณิตศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ หรือ รัฐศาสตร์ จะเรียนวิชาไหนได้เหมือนกัน แต่ความดีของตัวเองที่จะแก้ปัญหาของชีวิตได้ไม่เหมือนกัน ต้องฝึกเอง ปฏิบัติเอง คือความดีส่งเสริมวิชาการให้ดีขึ้น เรียกว่าความรู้คู่กับความดี เป็นการพัฒนา**ภูมิรู้**

ภูมิรู้คู่ความดีคือพัฒนาธรรม **ภูมิธรรม** เกิดขึ้นแล้ว **ภูมิฐาน** ก็เกิดขึ้น ฐานะจะดีมีปัญญา จะแก้ไขปัญหาได้ มีภูมิธรรมแล้วเกิดอะไร ที่แก้ไขปัญหาได้เพราะมี**ภูมิปัญญา** ภูมิปัญญาเกิดขึ้นแล้วจะเกิด**ภูมิปัจจุบัน** เอาปัจจุบัน อดีตเป็นความฝัน ปัจจุบันเป็นความจริง อนาคตไม่แน่นอน ที่ผ่านมานี่เป็นความฝันทั้งหมด

อย่าไปคิดมัน นี่เป็นภูมิปัจจุบัน เป็นข้อสุดท้าย

ขอให้นักกรรมฐานทั้งหลายถือปัจจุบันเป็นหลัก เรื่องเก่าอย่ารื้อฟื้น เรื่องของคนอื่นอย่านำมาคิด กิจที่ชอบทำ ไปฟื้นฝอยหาตะเข็บ หยิกเล็บมันจะเจ็บเนื้อ อาตมาจึงเขียนขึ้นมาเป็นประสบการณ์ว่า *ไปไหนปากอย่าไว ใจอย่าเบา เรื่องเก่าอย่ามารื้อฟื้น เรื่องของคนอื่นอย่านำมาคิด กิจที่ชอบทำ อนาคตไม่แน่นอน อย่าจับให้มั่น คั้นให้ตาย ผิดหวังจะเสียใจ*

"เห็นหนอ" โปรดส่งกระแสจิตทางหน้าผาก อุณาโลมาปจชายเต พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยจะมีตัว ***อุ*** ที่ อุณาโลม เข้าหลักกับของอาตมาที่ได้จากขอนแก่น ***อุ*** ตัวนี้ ***อยากเรียนรู้ถามหญิงคันหูก อยากทำถูกถามเด็กเลี้ยงควาย คนสามบ้านกินน้ำบ่อเดียว เดินทางเดียวอย่าเหยียบรอยกัน นะอยู่หัว สามตัวอย่าละ นะอยู่ที่ไหนตามเอามาให้ได้*** มะอะอุ มาจากไหน สามตัวอย่าละมาจากไหน ศีล สมาธิ ปัญญา มะอะอุ อุอะมะ คือธาตุทั้งสี่ ศีล สมาธิ ปัญญา ได้จากขอนแก่น หลวงพ่อในป่าขอนแก่นบอกไว้ชัดเจนมาก

ยืนหนอ ๕ ครั้ง ท่านบอกว่า กรรมฐานต้องแปลว่า เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ตโจ ทันตา นขา โลมา เกสา เบื้องต่ำตั้งแต่ปลายผมลงไป เบื้องบนตั้งแต่ปลายเท้าขึ้นมา ท่านถามว่า เธอบวชอุปัชฌาย์ให้กรรมฐานหรือเปล่า ถ้าไม่ได้กรรมฐานท่านจะไม่ให้ห่มผ้าอย่างนี้ ทำให้ได้หน่อยได้ไหม ถ้าได้แล้ว เห็นคนเดินมา **"เห็นหนอ"** มันจะสัมผัสบอก แขกที่มาเยือนเรานิสัยไม่ดี แขกคนนี้อย่านับถือ อย่าคบค้าสมาคม จะไปไม่รอด พอเห็นปั๊บ สัมผัสเลย ไม่ได้อยู่ในหนังสือ ต้องได้จากการปฏิบัติขึ้นมา ถ้าได้แล้วจะได้ตลอดไป

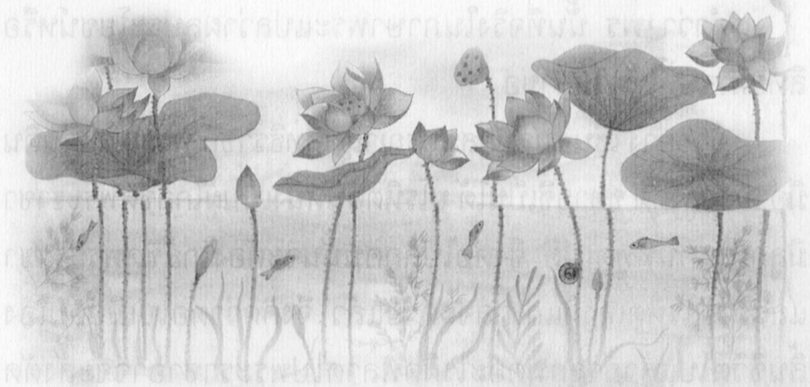
พอเห็นปั๊บ มันจะบอกยี่ห้อ คนนี้คบได้หรือไม่ได้ แล้วเราจะรู้โดยปัจจัตตังว่า คนนี้เคยเป็นญาติกับเราไหม มันจะบอกชัด คนนี้เป็นศัตรูกับเรา ในเมื่อเป็นศัตรูกับเราแล้วแก้อย่างไร ก็แผ่เมตตาให้เป็นมิตรกับเรา อย่าไปเป็นศัตรูกับเขาเลย นี่วิธีแก้ หลวงพ่อในป่าบอกให้ทั้งนั้น จงแผ่เมตตาให้ศัตรูเป็นมิตรกับเรา เรารักกันอย่ารักด้วยกิเลส จงมองคนด้วยเมตตา ปรารถนาดีต่อกัน เราจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อย่ามองคนในแง่ร้าย นี่คือกรรมฐาน

ญาติโยมที่มาปฏิบัติขอให้ทำตามนี้ แล้วเอาของดีถวายพระราชกุศล บรมบพิตรพระราชสมภารเจ้าให้จงได้ ขอเน้นหลักนี้ให้แน่น ***อนาคตอย่าจับให้มั่น คั้นให้ตาย*** อันนี้เรียกว่า***ภูมิปัจจุบัน*** นั่งกรรมฐานนี้ให้ได้ภูมิปัจจุบันเป็นข้อสุดท้าย ถ้าโยมไม่มีภูมิรู้ ไม่มีภูมิธรรม ไม่มีภูมิฐาน ไม่มีภูมิปัญญา ภูมิปัจจุบันจะไม่รู้เรื่อง ปัจจุบันคือเดี๋ยวนี้ คนเราถ้ามี ๕ ภูมิ รับรองรู้จักนิสัยกัน จะไม่แหนงแคลงใจต่อกันเลย พี่จะรักน้อง น้องจะรักพี่ สร้างความดีให้พ่อแม่ จะไม่โกงกัน จะไม่แย่งสมบัติกันแน่

กรรมฐานสามารถต่ออายุได้ ขอให้ญาติโยมทั้งหลายโปรดพิจารณาเดี๋ยวนี้ว่า เมื่อสมัยโบราณอาตมาบวชใหม่ๆ เขานิมนต์พระไปสวดต่อนาม พ่อแม่เขาป่วย นิมนต์พระไปสวดให้ฟัง อาตมาก็เป็นพระบวชใหม่ไม่รู้ก็สวดไป ได้บ้างไม่ได้บ้าง ถามสมภารว่าต่อนามเป็นอย่างไร สมภารบอกว่าถ้าเราสวดแล้วเขาฟื้นจะมีชื่อเสียง แต่ถ้าเราไปสวดแล้วเขาตาย จะไม่มีใครมานิมนต์อีก อาตมาก็พยายามสวด นึกในใจขอให้เขาฟื้นหน่อยเถอะ เขาก็เกิดฟื้นขึ้นมา ไปสวดต่อนามก็คือไปสอนกรรมฐาน อวิชชา ปัจจยา สังขารา มีรูป

เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ปัญจักขันธา รูปักขันโธ สวดคิริมานนทสูตร ที่พระอานนท์สวดถวายพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทรงพระประชวร หายพระประชวรได้ ทั้งๆ ที่พระพุทธเจ้าเป็นยอดในโลกยังต้องรับฟัง ไปสวดต่อนามก็คือไปสวดสอนกรรมฐานนั่นเอง คนป่วยฟังรู้เรื่อง พนมมือฟัง สวดสอนกรรมฐานและสวดสติปัฏฐานสี่

สรุปใจความว่า การเจริญกรรมฐานเป็นการต่ออายุต่อนามของเราเอง ไม่ต้องไปหาหมอต่ออายุ ไม่ต้องไปหาหมอดูสะเดาะเคราะห์ใดๆ โบราณเขาบอกว่า หากเคราะห์หามยามร้ายสร้างพระเข้าตัว เลยจำผิดเป็นสร้างพระเท่าตัว สร้างถวายกันเกะกะศาลาเขาไปหมด สร้างพระเข้าตัวคือเอาพระมาไว้ในใจนี่ คือนั่งเจริญกรรมฐาน อายุมั่นขวัญยืน ต่ออายุได้ ขอให้เข้าใจให้ถูกต้องด้วย

พรที่สัมฤทธิ์แก่ผู้ดำเนินชีวิตที่ดี

พระธรรมสิงหบุราจารย์

พรคืออะไร ทำอย่างไรจะได้พร

ถ้าพูดตามภาษาพระ พรเป็นสิ่งที่เราจะต้องสร้างขึ้นเอง จตุรพิธพรชัย คือ พรสี่ประการ ได้แก่ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ต่างๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่น่าใคร่ น่าปรารถนา น่าพอใจ แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นเพียงด้วยการอ้อนวอนหรือความปรารถนาเท่านั้นก็หาไม่ ท่านทั้งหลายที่ปรารถนาสิ่งเหล่านี้จะต้องปฏิบัติสิ่งที่เป็นเหตุปัจจัยที่จะให้เกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้นเอง

คำว่า **พร** นั้นที่จริงในภาษาพระแปลว่าผลประโยชน์หรือสิทธิพิเศษที่ให้ตามคำขอ

ตัวอย่าง เช่น ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ พระเจ้าแผ่นดินมีอำนาจสูงสุด ชี้ตายชี้เป็นได้ ปุโรหิตคนหนึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดพระราชา มีลูกเป็นคนที่พูดไม่ดี ซึ่งต่อไปลูกคนนั้นจะต้องใกล้ชิดพระราชา และตัวปุโรหิตเองก็แก่ใกล้จะตายแล้ว จึงคิดว่าต่อไปเมื่อตนเองสิ้นชีวิตไปแล้วถ้าลูกพูดอะไรผิดพลาดไปพระราชาอาจจะสั่งตัดศีรษะได้

เมื่อคิดอย่างนี้แล้วท่านปุโรหิตก็เลยขอพรจากพระราชาว่า ลูกของข้าพระองค์นี้เป็นผู้มีวาจาไม่ดี ฉะนั้นถ้าว่าเขาพูดอะไรผิดพลาดไปขอพระองค์ได้โปรดยกโทษให้ไม่เอาโทษเถิด

การขอสิทธิพิเศษอย่างนี้เรียกว่า ขอพร และเมื่อพระเจ้าแผ่นดินพระราชทานให้ โดยตรัสว่าตกลงเรายอมให้อย่างนี้ เรียกว่า ให้พร

เป็นอันว่าพร หมายถึง สิ่งที่เป็นผลประโยชน์หรือสิทธิพิเศษที่ให้ตามที่ขอ เขาขอแล้วให้ก็เรียกว่า ให้พร อย่างเช่นพระนางผุสดีขอพร ๑๐ ประการจากพระอินทร์ ก็หมายความว่าตัวเองต้องการอะไรก็ขอไป แล้วเขาให้ เรียกว่า ให้พร นี้เป็นความหมายเดิมแท้ของพร

คราวนี้มีอีกความหมายหนึ่งคือ **"พร"** แปลว่า ประเสริฐ อะไรก็ตามที่เป็นของประเสริฐ เช่น พระรัตนตรัยก็เป็น พร คือ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ ปัญญาก็เป็น พร คือ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ ฯลฯ ทั้งหมดนี้เป็นพรทั้งนั้น

พร ก็คือสิ่งที่ประเสริฐ พระรัตนตรัยก็เป็นพร ปัญญาก็เป็นพร สติก็เป็นพร สมาธิก็เป็นพร คือเป็นสิ่งที่ดีงามประเสริฐ

ที่ว่ามานี้เป็นความหมายเดิมของท่าน แต่ปัจจุบันเราใช้คำว่า พร ในความหมายว่า สิ่งที่เราปรารถนา สิ่งดีงามที่อยากจะได้ นี่คือผิดเพี้ยนไปจากเดิม

ในที่นี้เราจะมาประยุกต์ความหมายเสียใหม่ว่า **พร** คือ สิ่งที่เราปรารถนา พร้อมทั้งเป็นสิ่งที่ดีงามประเสริฐด้วย กล่าวคือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าล้ำเลิศ

สิ่งที่มีคุณค่าล้ำเลิศที่เราปรารถนานั้นก็มีหลายอย่าง แต่ในที่นี้เราจะมองตามถ้อยคำที่คุ้นๆ กันอยู่แล้ว เช่น อายุ วรรณะ สุขะ พละ เป็นต้น

ถ้าอธิษฐานเป็น จะเอาพร ๔ หรือ พร ๕ ก็ได้

ทีนี้จะอธิบายความหมายคำว่า อายุ วรรณะ สุขะ พละ

“อายุ” คืออะไร อายุในภาษาทั่วไปมีความหมายที่ค่อนไปในทางลบมากกว่าทางบวก กล่าวคือ ถ้าพูดว่าคนมีอายุมากก็มีความหมายไม่ดี คือ แก่จะแย่แล้ว แต่ถ้าอายุน้อยกลับดี แสดงว่ายังเด็ก ยังหนุ่มสาว

ส่วนในภาษาพระนั้น อายุมากยิ่งดี อายุน้อยไม่ดี อายุน้อยก็คือ พลังจวนหมด จะแย่แล้ว

เพราะในภาษาพระนั้น อายุคือ พลังหล่อเลี้ยงชีวิตฉะนั้น ท่านจึงให้พรอย่างหนึ่งว่า **อายุ**

ถ้าอายุเป็นของไม่ดีแล้ว พระจะมาให้พรว่า ให้คุณมีอายุมากอย่างนี้ เราก็คงต้องบ่นว่า ทำไมพระจะให้เราแก่เสียล่ะ แต่ที่จริงไม่ใช่อย่างนั้น ที่บอกว่าให้มีอายุนั้น หมายถึงให้เรามีพลังหล่อเลี้ยงชีวิตมากๆ ใครมีพลังหล่อเลี้ยงชีวิตมาก คนนั้นก็จะมีชีวิตแข็งแรงอยู่ได้ยืนยาว

“วรรณะ” ก็คือผิวพรรณผ่องใสมีสง่าราศี

“สุขะ” ก็คือ ความสุข ความคล่อง ความปราศจากเรื่องบีบคั้นติดขัด คับข้อง

"พละ" ก็คือ กำลังความเข้มแข็งมีเรี่ยวแรง รวมทั้งมีสุขภาพดี

พร ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ หรือ **จตุรพิธพร** นั้นเราได้ยินบ่อย

แต่พร ๕ ท่านมีเพิ่มอีกอย่างหนึ่ง เป็น อายุ วรรณะ สุขะ **โภคะ** พละ คือ เติมโภคะ ทรัพย์สมบัติ เข้ามาอีกอย่างหนึ่งรวมเป็น ๕ อย่าง ถ้าเรียกเป็นคำพระก็เป็น **เบญจพิธพร**

ทีนี้ ท่านบอกว่า สิ่งเหล่านี้มิใช่จะได้มาด้วยการอ้อนวอนปรารถนา การที่เราให้พรกันนี้ ก็คือ เรามาแสดงความปรารถนาดีต่อกัน เรามาตั้งจิตปรารถนาประโยชน์สุขแก่กันและด้วยพลังจิตที่ปรารถนาดีนี้ ก็จะเกิดคุณธรรมความดีงามขึ้นมาในใจของผู้ให้ซึ่งมีผลต่อจิตใจของเรา

ในเวลาเดียวกัน ทางฝ่ายผู้รับก็พลอยมีจิตใจบันเทิงเอิบอิ่มชื่นบาน คือ ซาบซึ้งในน้ำใจเมตตา หรือไมตรีของผู้ให้นั่นเอง อันนี้แหละก็เกิดเป็นความสุขและความมีไมตรีจิตตอบแทนขึ้นในใจของเขา จึงกลายเป็นคุณธรรมเกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย

ทีนี้ถ้ามีความเชื่อมั่นจริงๆ และเกิดกำลังใจแรงกล้าจะมีความเป็นไปที่เกิดขึ้นโดยกลไกทางจิต ซึ่งเป็นเรื่องของอำนาจจิตหรือพลังของจิตนั่นเอง ไม่ใช่ว่าใครมาดลบันดาลให้หรอก ถ้าเราทำถูกต้อง เราปฏิบัติถูกต้อง แล้วผลดีก็เกิดขึ้นตามเหตุปัจจัย

แต่สำหรับผู้คนที่ไม่ศึกษาเล่าเรียน ก็นึกว่าเป็นอำนาจภายนอกบันดาล ส่วนคนที่ได้ศึกษาแล้วก็จะรู้ว่าที่จริงเป็นกลไกของจิตนั่นเอง ถ้าเราเชื่อมั่นจริงๆ แล้วมันก็มีกำลังมีพลังอำนาจมาก

ฉะนั้นเราจึงควรปฏิบัติให้ถูกต้องต่อสิ่งเหล่านี้

ถ้าท่านต้องการได้พรเหล่านี้ ก็ต้องทำจิตใจให้ถูกต้อง โดยเฉพาะจะต้องมีความเชื่อมั่น ทำจิตใจให้สงบผ่องใส พร้อมทั้งมีความมั่นใจ มีกำลังใจเข้มแข็งที่จะทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นซึ่งตรงกับที่ทางพระเรียกว่า **อธิษฐานจิต**

การอธิษฐานจิต นั้น ท่านแปลว่า การตั้งจิตให้แน่วแน่มั่นคง หรือการตั้งใจเด็ดเดี่ยว

ที่ว่า ตั้งจิตมั่น คือ ตั้งใจเด็ดเดี่ยว หมายความว่าตั้งใจมุ่งว่าจะทำเรื่องนั้นๆ หรือความดีงามนั้นให้สำเร็จให้ได้ เหมือนอย่างที่พระพุทธเจ้าทรงอธิษฐานพระทัยว่าจะเพียรพยายามปฏิบัติให้บรรลุโพธิญาณ ถึงพระโลหิตจะเหือดแห้งไป ถ้ายังไม่สำเร็จ ก็จะไม่ยอมหยุดเลิกเสีย

พูดง่ายๆ ว่า *อธิษฐานเพื่อจะทำ*

แต่ในปัจจุบัน อธิษฐาน มีความหมายเพี้ยนไป กลายเป็นว่าอ้อนวอนปรารถนา กลายเป็นอธิษฐานเพื่อจะได้และขอให้ได้โดยตัวเองไม่ต้องทำ คือจะให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาลให้

เพราะฉะนั้น ควรปรับความเข้าใจให้ถูกต้อง จำง่ายๆ ว่า ***อธิษฐานเพื่อจะทำ ไม่ใช่อธิษฐานเพื่อจะเอา*** **หรือ** ***เพื่อจะได้***

ใครที่จะทำอะไรอย่างเอาจริงเอาจัง มุ่งมั่นที่จะให้สำเร็จ ควรจะอธิษฐานจิต คือตั้งใจเด็ดเดี่ยวตั้งแต่เริ่มต้นว่าเราต้องทำสิ่งนั้นให้สำเร็จให้จงได้ ให้ถึงจุดหมายอย่างแน่นอน ซึ่งทำให้มีพลังที่จะทำต่อไปอย่างจริงจัง เมื่อเริ่มต้นดีก็อย่างที่พูดกันว่า สำเร็จไปครึ่งหนึ่งแล้ว อะไรทำนองนี้

เคล็ดลับของการมีอายุยืน

อายุนี้ท่านอธิบายสำหรับพระก่อน แต่ก็ใช้สำหรับฆราวาสได้ด้วย **อายุ** ตามความหมายในทางธรรมคือ ***อิทธิบาท ๔***

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าพระองค์ปรารถนาจะอยู่เกินกว่ากัปก็อยู่ได้ โดยเจริญ อิทธิบาท ๔ นี้

คำว่า "**กัป**" ในที่นี้ หมายถึง อายุกัป คือ กำหนดอายุของมนุษย์ หมายถึง อายุ ๑๐๐ ปี พระพุทธเจ้าอยู่แค่ ๘๐ ปี แต่พระองค์ตรัสว่าถ้าพระองค์ต้องการจะอยู่ถึง ๑๐๐ ปี ก็อยู่ได้ โดยเจริญอิทธิบาท

คนอื่นก็เหมือนกัน ถ้าต้องการให้อายุยืนถึง **กัป** ก็ให้เจริญอิทธิบาท ๔

อิทธิบาท ๔ ประการ คือ อะไรบ้าง

ขอพูดถึงชีวิตของคนไทยในสภาพแวดล้อมปัจจุบันก่อน คนจำนวนไม่น้อยก่อนเกษียณก็แข็งแรงดี สุขภาพดี ปราดเปรียว กระฉับกระเฉง แต่พอเกษียณแล้วไม่ช้าเลยก็เฉาแล้ว ไปๆ ไม่ช้าก็อายุหมด คือสิ้นชีวิต ให้ลองสังเกตดู นี่เป็นเพราะอะไร

อีกคนหนึ่งเป็นคนขี้โรค น่าจะย่ำแย่อายุสั้น แต่กลับอยู่ได้ทนนาน เจ็บๆ หายๆ ไม่ตายสักที อะไรที่เป็นกลไกสำคัญในเรื่องนี้สิ่งหนึ่งก็คือ อิทธิบาท ๔ นี้แหละ

อิทธิบาท ๔ เริ่มต้นด้วย **ฉันทะ** คือ มีสิ่งดีงามที่ใจใฝ่รักต้องการจะทำ ถ้าใครอยากอายุยืน ต้องมีจิตใจผูกอยู่กับการกระทำอะไรสักอย่างที่ดีงาม ใจคอยบอกตัวเองอยู่ว่าฉันต้องการทำสิ่งนี้ให้ได้ หรือมีสิ่งดีที่ต้องการจะทำแล้วรักที่จะทำ ตั้งขึ้นมาก่อน

อย่างนี้เรียกว่าฉันทะ แล้วทำสิ่งนั้น จนไม่มีช่องว่าง ไม่เปิดช่องว่างให้แก่ความห่วงความกังวลหรือความกลุ้มใจอะไรเลย

คนที่เขายุ่งอยู่กับงาน และงานนั้นเขาพอใจรัก เขาเห็นว่าดีงามมีคุณค่า และทำจนกระทั่งไม่ห่วงกังวลอะไรในใจ ไม่มีช่องให้แก่เรื่องยุ่งวุ่นวาย รำคาญใจ มีฉันทะ นี้เป็นเคล็ดลับตัวแรกที่ทำให้อายุยืน

แม้แต่คนป่วยก็ให้ใช้หลักนี้ คือให้ตั้งเป้าหมายอะไรไว้สักอย่างที่เป็นสิ่งดีงาม ซึ่งใจอยากจะทำ ใจรักจะทำแล้วตั้งใจจดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น นี่คือ ฉันทะ

โดยเฉพาะผู้สูงอายุหรือผู้ที่เกษียณแล้ว ที่อยู่ไม่ได้ยาวนานก็มักเป็นเพราะมีความเหี่ยวเฉา มีความรู้สึกว่างเปล่าไร้ค่า ไม่มีอะไรจะทำ ชีวิตเหงาหงอย เปิดช่องปล่อยให้เรื่องจุกจิกรบกวนใจเข้ามาบั่นทอนพลังชีวิต คือ อายุของตน

เพราะฉะนั้นพอเกษียณแล้วต้องตั้งใจสักอย่างที่จะทำ หรือให้ชีวิตอยู่กับสิ่งที่งดงาม ที่ตนเห็นคุณค่าเป็นประโยชน์ แล้วใจมุ่งไปทำสิ่งนั้น อาจจะเป็นการทำสวนหรืองานอดิเรกอะไรสักอย่าง หรือการศึกษาธรรมก็ได้

ตอนนี้แหละ ชีวิตก็จะมีพลังขึ้นมาทันที พลังนี้แหละคือตัวอายุ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเกิดจาก ฉันทะ

พอฉันทะเกิด ต่อไปก็ถึง **วิริยะ** คือ ความมีกำลังใจเข้มแข็งแกล้วกล้า ใจสู้ กล้าเผชิญความยากลำบากและอุปสรรค เห็นว่าสิ่งนั้นๆ ท้าทาย เพียรพยายามที่จะเอาชนะ ทำให้สำเร็จให้ได้ มีความกล้าหาญที่จะทำ

ต่อไป คือ ข้อ **จิตตะ** หมายถึง การอุทิศตัวอุทิศใจให้กับสิ่งนั้น ใจมุ่งจดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น

เมื่อใจจดจ่อมุ่งอยู่กับเรื่องที่ทำ ใจก็ไม่เก็บเรื่องจุกๆ จิกๆ ที่ขัดหู ขัดตา กระทบใจ หรือผ่านเข้ามาเดี๋ยวเดียวก็ลืม เพราะใจอยู่กับเรื่องที่จิตจะทำนั้น ก็ไม่มีเรื่องรบกวน รำคาญใจ ทำให้สงบมั่นถึงขั้นสมาธิก็ได้

สุดท้ายก็มาถึง **วิมังสา** คือ คอยใช้ความคิดพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนั้นอยู่ตลอดเวลา หมั่นทบทวนตรวจสอบและทดลองค้นคว้าหาวิธีการต่างๆ ให้รู้ว่าทำอย่างนั้นอย่างนี้แล้วเป็นอย่างไร มีอะไรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข และจะปรับปรุงแก้ไขได้อย่างไร วุ่นอยู่กับเรื่องที่ทำนั้น และใจก็สนุกกับสิ่งที่ทำ มีความร่าเริงเบิกบาน แจ่มใสตกลงว่าเวลาผ่านไปอยู่ได้เรื่อย

ฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า อิทธิบาท ๔ นี้ เป็นตัวอายุ ท่านบอกว่า ผู้ที่ปรารถนาอายุ ไม่พึงพอใจอยู่กับการอ้อนวอนปรารถนาให้มีอายุ ซึ่งไม่ทำให้สำเร็จได้แท้จริง แต่ต้องทำตามข้อปฏิบัติที่จะให้อายุนั้นสำเร็จ และข้อปฏิบัตินั้น ก็คือ อิทธิบาท ๔ นี้ คือ เคล็ดลับ พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ให้แล้ว ถ้าใครต้องการอายุยืนก็ตั้งฉันทะขึ้นมาเลยจนครบอิทธิบาททั้ง ๔

<u>ได้อะไรจึงจะคุ้มค่ากับเวลาที่ผ่านไป</u>

พรข้อต่อไป **วรรณะ** คืออะไร สำหรับพระท่านว่า คือ ศีล การที่พระมีความประพฤติดีงาม มีความสำรวม มีปฏิปทาบริสุทธิ์ผุดผ่อง นั่นคือ ความงามหรือวรรณ ของพระองค์นั้น

สำหรับคนทั่วไปก็เหมือนกัน ความสุจริต ความมีชีวิตที่ดีงาม ความเป็นผู้บริสุทธิ์ในการดำเนินชีวิต ความบริสุทธิ์สุจริตนี้เป็นความงามของบุคคลนั้นๆ

ต่อไปพรที่ ๓ คือ **สุขะ** ความสุข ความสุขนี้มี ๒ แบบ ได้แก่ ความสุขที่มีอยู่กับตัว กับความสุขที่หวังข้างหน้า

ปุถุชนคนทั่วไปมักจะมีความสุขที่หวังข้างหน้าเป็นส่วนมาก ไม่ค่อยมีความสุขที่อยู่กับตัวในปัจจุบัน ทางพระท่านต้องการให้เรามีความสุขอยู่กับตัวเป็นปัจจุบัน ในขณะนี้เลย ทำอย่างไรเราจะมีความสุขอยู่กับตัวในบัดนี้

คนที่เจริญจิตภาวนาให้ได้ ฌาน เป็นตัวอย่างหนึ่งของผู้ที่มีความสุขในปัจจุบันทันที สำหรับคนเราทั่วไปถึงแม้ว่าจะไม่สามารถทำจิตใจได้ถึงขนาดนั้น แต่เราก็สามารถทำใจของเราในแต่ละวันให้มีความสุขได้ตลอดเวลา หรือให้มากที่สุดเท่าที่จะมีสติช่วยได้ คือ มีความสุขด้วยการทำจิตใจให้เบิกบานร่าเริงผ่องใสให้ยิ้มได้

ทีนี้ เพื่อให้เป็นประโยชน์ที่จะปฏิบัติในเวลาแต่ละวัน ขอให้คิดถึงคติตามพุทธภาษิตที่อาตมายกมาให้ฟังข้างต้นแล้วว่า **อโมฆํ ทิวสํ กยิรา อปฺเปน พหุเกน วา - เวลาแต่ละวันอย่าปล่อยให้ผ่านไป ไม่มากก็น้อยต้องให้ได้อะไรบ้าง** สิ่งหนึ่งที่ควรจะได้เป็นอย่างน้อยก็คือ การได้ทางจิตใจ ซึ่งตรงกับที่กำลังพูดกันอยู่นี้ ได้แก่ การได้ความร่าเริง ความอิ่มใจ และความเบิกบานผ่องใส

วันหนึ่งๆ ควรพิจารณาว่า วันนี้เรายิ้มได้บ้างหรือเปล่า ตลอดวันนี้เรามียิ้มได้บ้างไหม ถ้าพิจารณาตลอดวันแล้วยังไม่ได้ยิ้ม ต้องรีบยิ้มเสีย หาคนมารับยิ้มได้สักครั้งหนึ่งก่อนที่จะนอนหลับ

สิ้นวันไป ถ้าใจยังไม่เบิกบาน ไม่ปราโมทย์ ไม่ปลื้มปีติสักครั้งต้องทำให้ได้

พระพุทธองค์ตรัสว่า ใจประกอบด้วยเมตตา แม้ชั่วขณะลัดนิ้วหรือดีดนิ้วเปาะเดียว ก็เป็นบุญเป็นกุศลใหญ่หลวงแล้ว ฉะนั้นเวลาในแต่ละวันนี้ อย่าปล่อยไปกับความเครียด ความทุกข์ ความเศร้า ความหงอยเหงา ความเบื่อหน่าย หรือความเร่าร้อนกระวนกระวาย แต่ต้องให้ได้ความสุข คือความชื่นบาน ความโปร่งโล่งเบาสบาย หรือสภาพจิตที่ดีอย่างใดอย่างหนึ่งบ้าง

อย่างน้อยพิจารณาตรวจสอบตัวเองก่อนที่จะผ่านวันนั้นไป อย่าไปคิดแต่จะได้ทางกาย หรือทางเศรษฐกิจอย่างเดียว ทางจิตใจต้องพิจารณาว่าเราได้บ้างไหม

คนเราทั่วๆ ไป เมื่อฟังพระสอนว่าเวลาแต่ละวันอย่าให้ผ่านไปเปล่า ไม่มากก็น้อยต้องให้ได้อะไรบ้าง ก็มักจะนึกถึงการได้เงินได้ทอง หรือได้สิ่งของต่างๆ ว่าวันนี้เราได้เงินบ้างหรือไม่ ได้มากหรือน้อยเท่านั้นเท่านี้ หรือได้ผลประโยชน์ต่างๆ ที่ดีขึ้นมาหน่อยก็นึกถึงการได้งานว่า ทำงานไปได้เท่านั้นเท่านี้ งานก้าวหน้าสำเร็จลุล่วงไปได้แค่ไหน ตลอดจนนึกถึงการได้ทำความดีงามหรือบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคม ซึ่งทั้งหมดนี้ก็รวมอยู่ในการตรวจสอบตามหลักธรรมนี้ด้วย

แต่สิ่งที่ใกล้ตัวที่สุด ซึ่งคนทั้งหลายมักมองข้ามไป ก็คือ การได้ทางจิตใจอย่างที่ว่ามาแล้ว ซึ่งอย่างน้อยก็ควรให้ได้สภาพ**จิตที่ดีงาม มีความสุข** ท่านเรียกว่า

ปราโมทย์ คือ ความร่าเริงเบิกบานใจ

ปีติ คือ ความอิ่มใจปลื้มเปรมใจ

ปัสสัทธิ คือ ความผ่อนคลายไร้เครียด เย็นใจ

สุข คือ ความคล่องใจ โปร่งเบาสบายใจ

สมาธิ คือ ความมีใจสงบ มั่นคงอยู่กับสิ่งที่คิดที่ทำ

ความสุขที่แท้จริงนั้นอยู่ในใจ คุณสมบัติ ๕ อย่างนี้เอามาพิจารณาว่า วันหนึ่งเราจะต้องทำให้ได้บ้างไม่มากก็น้อย ให้ได้ปีติปราโมทย์ ความอิ่มใจ เบิกบานใจ ผ่องใส สงบใจบ้าง

คนเราที่หาเงินหาทอง ผลประโยชน์ หรือลาภผลต่างๆ นั้นก็เพื่อให้ได้ความสุข แต่บางทีมุ่งแต่หาสิ่งเหล่านั้น หาไปๆ กลับมีแต่ความทุกข์ความเร่าร้อนกลัดกลุ้มกังวลใจ หาความสุขแทบไม่ได้เลย แล้วก็ลืมนึกถึงความสุขทางจิตใจที่ตนควรจะได้ด้วย

คนที่หาเงินหาทองได้มาก แต่ไม่ได้ความสุขในจิตใจเลย อย่างนี้ต้องเรียกว่าเป็นคนเสียหลัก ดำเนินชีวิตผิด เงินทองและลาภผลที่หามาได้ มีความหมายน้อยไม่ให้สาระอะไรแก่ชีวิต

เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะได้อะไรเท่าไรก็ตาม ก็อย่าลืมให้ได้สภาพจิตใจที่ดีงาม ๕ อย่างที่กล่าวมานี้

ทรัพย์แท้ คือ ทรัพย์ภายใน พลังแท้คือความเป็นไท

พรอีกข้อหนึ่ง คือ **โภคะ** ที่เพิ่มเข้ามาเป็นข้อที่ ๔ ในพร ๕ ประการ

โภคะ คือ ทรัพย์สมบัติ ทรัพย์สมบัติเรามีไว้ทำไมก็เพื่อใช้สอย แต่ทางพระท่านบอกว่า โภคะ หรือทรัพย์สมบัติทางจิตใจ ได้แก่คุณธรรม คือ **พรหมวิหาร ๔** เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา นี่แหละเป็นทรัพย์สมบัติที่อยู่กับตัว ใช้ไม่รู้จักหมด

เมตตา มีไมตรีจิตมิตรภาพกับคนทั่วไป เจอใครทักทาย ยิ้มแย้มแจ่มใส รักใคร่ ปรารถนาดี ต่อทุกๆ คน

กรุณา เห็นใครตกทุกข์ได้ยาก ช่วยเหลือเขาไป

มุทิตา เห็นใครดีประสบผลสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้า ก็โมทนาส่งเสริมไป

อุเบกขา มีเรื่องมีราวทะเลาะเบาะแว้งกัน เราวางใจเป็นธรรม ให้ความเป็นธรรม วางใจเป็นกลาง ใช้ปัญญา ฝึกให้คนรู้จักรับผิดชอบ

เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา นี้เป็นทรัพย์ที่เราสร้างไว้กับตัว เป็นโภคะ ที่มองไม่เห็น ใช้ไม่รู้จักหมด บางทีของบางอย่างซื้อด้วยเงินไม่ได้ แต่ใช้เมตตาก็สำเร็จได้ ไม่ต้องขอไม่ต้องบอก ก็จะมีคนขนของเอามาให้เองเลย บริการเต็มที่ และใช้ได้กับสิ่งที่ทรัพย์สินเงินทองซื้อไม่ได้ด้วย จึงเป็นทรัพย์สมบัติที่มีลักษณะพิเศษ คือ

ใช้ไม่หมด

ซื้อสิ่งที่ซื้อด้วยเงินไม่ได้

ฉะนั้น โภคะ คือ พรหมวิหารนี้ จึงเป็นสิ่งที่ควรจะสร้างขึ้นมา ถ้าเราทำได้ ก็เป็น "โภคะ" อันประเสริฐ

พรข้อสุดท้าย คือ **พละ** ได้แก่ กำลัง ตามความหมายนี้ เราจะนึกถึงว่า กำลังกายก็ตาม กำลังใจก็ตามท่านว่าใช่ทั้งนั้น

ท่านมีหมวดธรรมให้ตั้งมากมาย **พละ ๕** ที่พูดถึงกันอยู่เสมอในวงการของนักปฏิบัติธรรม คือ สัทธา วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา ก็เป็นกำลังทางจิตใจ แต่เราไม่มีเวลาพูดมากพอ เพราะฉะนั้น เรามาพูดถึงกำลังขั้นสุดยอดกันเลยกำลังขั้นสุดยอดนี้ ก็คือ **อิสรภาพ**

ทำไมพระพุทธเจ้าว่าอย่างนั้น อิสรภาพ เป็นกำลังได้อย่างไร ขอให้พิจารณาดู

คนจะมีกำลังเท่าไรก็ตาม ร่างกายจะเข้มแข็งเท่าไรก็ตาม ถ้าร่างกายนั้นถูกมัดเสียจะเป็นอย่างไร ตอบได้เลยว่าไม่มีความหมาย กำลังมากมายไม่มีความหมาย ทำอะไรไม่ได้

ในทางตรงข้าม คนมีกำลังน้อยก็ตาม มากก็ตาม ถ้าร่างกายเป็นอิสระ ไม่ถูกจับมัด เขามีกำลังเท่าใดก็ใช้ได้เต็มที่เท่านั้น ฉะนั้น ความเป็นอิสระจึงเป็นกำลังที่สำคัญที่สุด

ที่พูดมานั้นเป็นเรื่องของอิสรภาพหรือความเป็นอิสระทางกาย แต่ยังมีอีกด้านหนึ่ง คือ อิสรภาพหรือความเป็นอิสระทางจิตใจ ซึ่งสำคัญยิ่งกว่าอิสรภาพทางกาย

<u>**ความเป็นอิสระของจิตใจ** มีลักษณะที่สำคัญ ๒ อย่าง คือ</u>

๑. จิตใจนั้นไม่ถูกกิเลสครอบงำ หรือไม่อยู่ใต้อำนาจบังคับของกิเลส จะพูดว่าไม่เป็นทาสของกิเลสก็ได้ กิเลสที่จะมาครอบงำนั้นมีมากมาย พูดง่ายๆ ก็อย่างโลภะ โทสะ โมหะ หรือความโลภ โกรธ หลง

จะทำอะไรก็ตาม ถ้ามัวแต่คำนึงถึงลาภสักการะ หรือถูกความโกรธแค้น ความพยาบาท ความน้อยใจ เข้าครอบงำ จะเสียกำลังทำอะไรไม่ได้เต็มที่อย่างง่ายๆ ถูกความกลัวคุกคามบ้าง ถูกความเกียจคร้านหน่วงเหนี่ยวไว้บ้าง ก็สูญเสียกำลังทำอะไรไม่ได้เต็มที่

เพราะฉะนั้น ความเป็นอิสระในการที่จิตใจไม่ถูกกิเลสครอบงำจึงเป็นกำลังที่เข้มแข็งอย่างยิ่ง

๒. จิตใจมีกำลังเท่าใด ใช้ได้เต็มที่ เพราะไม่มีอะไรผูกมัดไว้ การจะทำอะไรต่างๆ ไม่ว่าจะทำความดีก็ตาม จะทำการงานก็ตาม ถ้าไม่มีห่วงกังวลอะไรเข้ามาผูกมัดใจเราก็ทำได้เต็มที่

แต่ทั้งๆ ที่เรามีกำลังกายเข้มแข็ง ถ้าใจเราถูกผูกมัดเสีย เช่น มีห่วง มีกังวล มีอะไรต่างๆ หน่วงเหนี่ยวหรือผูกมัดใจอยู่ ก็ทำไม่ได้ ไม่สามารถจะทำสิ่งนั้นได้เต็มที่ ในทางตรงข้าม ถ้าไม่ถูกผูกมัดเป็นอิสระแล้ว ก็จะทำสิ่งนั้นได้เต็มที่ ฉะนั้น ความเป็นอิสระจึงสำคัญมาก

ความเป็นอิสระนี้มีหลายขั้น ในทางพระมีศัพท์เรียกสั้นๆ ว่า **วิมุตติ** แปลว่า ความหลุดพ้น หรือจะแปลว่าการปลดปล่อยก็ได้ คือปลดปล่อยจิตใจให้พ้นเป็นอิสระไปจากกิเลสที่ครอบงำ และสิ่งที่ผูกมัดหน่วงเหนี่ยวทั้งหลาย ตลอดจนพ้นจาก อวิชชา คือความไม่รู้

อิสรภาพ หรือ วิมุตติ ที่มีหลายขั้นนั้นในครั้งนี้ พูดมาเท่านี้ก็ควรจะพอก่อน

ความสุขที่ส่งให้ได้จริง คืออย่างไร

อายุ วรรณะ สุขะ โภคะ พละ ก็ตีความออกมาเป็นธรรมอย่างที่ว่ามานี้

อายุ พลังสืบต่อชีวิต คือ อิทธิบาท ๔

วรรณะ ความงาม คือ ศีล

สุขะ ความสุข คือสภาพจิตใจที่ดีงามตั้งแต่ปราโมทย์จนถึงฌาน ๔

โภคะ ทรัพย์สมบัติ คือ พรหมวิหาร ๔

พละ กำลังคือความเป็นอิสระ ที่ทางพระเรียกว่า วิมุตติ

นี้คือพรปีใหม่ ถ้าทำได้เราก็ทำให้แก่ตัวเอง ถึงพระไม่ได้บอกโยมก็ทำได้เอง

ฉะนั้น การมาพูดเรื่องพรปีใหม่วันนี้ ที่จริงก็ไม่ต้องมาอวยพร เพราะหวังว่า ทุกท่านคงทำพรขึ้นมาได้ด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม เราก็สามารถให้พรกันได้

ในการให้พรกันนั้น องค์ประกอบที่สำคัญก็คือ

๑. เรามีจิตปรารถนาดีต่อกัน

๒. ผู้ให้ตั้งจิตที่ประกอบด้วยเมตตาหรือไมตรี ตั้งจิตปรารถนาดีด้วยใจจริง ส่วนทางฝ่ายผู้รับก็ตั้งจิตให้ซาบซึ้งในความปรารถนาดีของผู้ให้ พร้อมทั้งทำใจให้น้อมรับพรนั้น

นอกจากนั้น การที่ผู้หนึ่งตั้งใจให้พรขึ้นมาก็เป็นจุดเริ่มกระตุ้นใจให้ฝ่ายผู้รับทำการอธิษฐานจิต ที่จะทำสิ่งดีงามต่างๆ ให้เกิดขึ้น อันเป็นพลังเริ่มต้นที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ได้อธิบายแล้ว ในโอกาสขึ้นปีใหม่นี้ เรานิยมส่งความสุข ก่อนที่เราจะส่งความสุขให้ผู้อื่นเราเองก็ต้องมีความสุขอยู่ที่ตัวเราก่อนปัญหาว่าเรามีความสุขที่จะส่งให้หรือเปล่า ใจเรามีความสุขไหม บางทีเราก็ส่งกันเป็นธรรมเนียมเท่านั้น

ถ้าส่งความสุขกันเพียงตามธรรมเนียมเราก็ไม่มีความสุขจะส่ง เพราะฉะนั้นคนที่ได้รับก็เลยไม่ได้ความสุข เพราะคนส่งไปไม่มีความสุขที่จะให้ เราจึงจะต้องทำใจของเราให้มีความสุขเสียก่อน

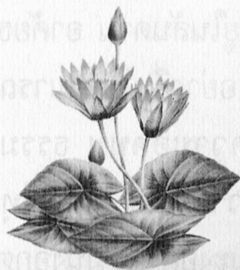
การตั้งใจปรารถนาดีต่อผู้อื่น มีเมตตาและไมตรีธรรม ก็ทำใจให้เป็นสุข ถ้าทำได้อย่างนี้แล้ว เราก็จะมีความสุขที่จะให้แก่ผู้อื่น ยิ่งกว่านั้นถ้าทำได้จริงตามความหมายทางธรรมที่ได้อธิบายมาแล้ว

ก็จะเป็นพรปีใหม่ที่แท้จริง ซึ่งมีผลต่อชีวิตและสังคมอย่างเป็นเนื้อหาสาระแน่นอน และไม่ใช่เป็นเพียงพรปีใหม่ สำหรับเวลาที่ผ่านปีเก่าไปนี้เท่านั้นแต่จะเป็นพรตลอดกาลทีเดียว คือ เป็นพรทั้งตลอดปี และตลอดไป

ฉะนั้น โอกาสนี้ อาตมาก็ขอตั้งใจ ด้วยเมตตาและไมตรีธรรมปรารถนาดีต่อทุกท่าน

ในโอกาสปีใหม่ อันนิยมกันเป็นมงคลนี้ ก็ขอตั้งจิตประกอบด้วยเมตตา และไมตรีธรรมนั้น อ้างถึงอานุภาพคุณพระรัตนตรัยอวยชัยให้พร **รตนตฺยานุภาเวน รตนตฺตยเตชสา** ด้วยอานุภาพคุณพระรัตนตรัยพร้อมทั้งบุญกุศล มีศรัทธาและไมตรีจิตของท่านทั้งหลาย ที่มีอยู่ในใจ อันประกอบด้วยเจตนาที่ดี เป็นบุญกุศลนั้นจงเป็นปัจจัยอภิบาลรักษาให้ทุกท่านเจริญด้วยพรทั้ง ๕ ประการ

จงเจริญก้าวหน้า พรั่งพร้อมด้วยกำลังใจ กำลังกาย กำลังปัญญา ที่จะดำเนินชีวิต ประกอบกิจการงานให้เจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จ มีความร่มเย็นเป็นสุขในพระธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทั่วกันทุกท่าน ยิ่งๆ ขึ้นไปตลอดกาลนานเทอญ

ธรรมะคือธรรมชาติ

พระราชสุทธิญาณมงคล

การเจริญกุศลภาวนาเพื่อการปฏิบัติพระกรรมฐาน ก็คือปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระพุทธเจ้านั่นเอง บางคนเรียกว่าปฏิบัติธรรม แต่ก็ไม่ทราบว่าธรรมะนั้นมาจากไหนได้แก่อะไร ธรรมะตัวนี้แปลว่าที่ตั้งของการงานและหน้าที่ที่ถูกต้อง ก็คือกรรมฐาน ธรรมะแปลว่าสร้างความดี ไม่มีเหตุผลไม่มีเหตุร้ายเจือปน นี่ก็เรียกว่าธรรมะ ธรรมะแปลว่าธรรมชาติของความดี ธรรมะแปลว่าความคิด ธรรมะแปลว่าสติปัญญา ธรรมะแปลว่าแก้ไข ธรรมะแปลว่าเดินไกล ธรรมะแปลว่าละแล้วซึ่งความชั่วทั้งหลาย ถึงจะแปลว่าธรรมะ

บางท่านมาปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล ก็เนื่องจากว่า ตั้งใจมาปฏิบัติ ๗ วัน พออยู่ได้คืนเดียวกลับแล้ว บ่นบอกว่าทำไม่ได้ ปวดหัว ไม่สบาย ข้อเท็จจริงนั้น ถ้าเราไม่สบาย เราไม่ค่อยสบาย ทางด้านกาย ปวดศีรษะ หรือเครียด และเราไม่สบายทางด้านจิตใจ ปฏิบัติธรรมไม่ได้ผลแน่ แต่ก็คนปฏิบัตินี้ไม่ได้ผลก็ไม่มีความอดทน และก็มีทิฐิมานะนอนเนื่องอยู่ในสันดาน อาศัยธรรมะของพระพุทธเจ้าเท่านั้นเองที่จะแก้ไขได้ อย่างอื่นไม่สามารถจะแก้ไขได้แน่นอน

ธรรมะ แปลว่า**ความอดทน** ธรรมะแปลว่ากำปั้นทุบดิน ดีทุกแง่ทุกมุม นั่นเรียกว่าธรรมะ ดีทุกแง่ทุกมุมไม่มีเสีย มีแต่งอก มีแต่งาม ผู้ที่ปฏิบัติธรรมะงอกงาม มันงอกตรงไหนมันงามตรงไหน

มันงอกอยู่ที่จิตใจ จิตใจดีจิตใจมีปัญญาแล้วเรียกว่างอก ถ้าหากว่าคนไร้ธรรมะไม่ได้ปฏิบัติธรรมะแล้ว จิตมันก็จะหดเหี่ยว จิตใจมันจะแห้งแล้ง จิตใจจะตรอม จิตใจไม่กลมกล่อม มันก็ออกมาทำนองนี้ทั้งนั้นแต่ที่ท่านทั้งหลายจะเป็นอุบาสกอุบาสิกาหรือจะเป็นพระสงฆ์องค์เจ้าก็ตาม ถ้าไม่ปฏิบัติธรรมแล้วมันก็ไม่อดทน ผู้ที่ถึงธรรมะและปฏิบัติในตัวในขณะนี้และปัจจุบันนี้ มีแต่ความอดทนอดกลั้น และอดออม มีอะไรก็ประนอมยอมความ บัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น ก็เรียกธรรมะ ผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร **วิริเยนะ ทุกขะมัจเจติ** ก็เรียกว่าธรรมะ เราจะล่วงทุกข์ พ้นทุกข์ไปได้ก็เพราะความพยายามและความเพียรของเรา และอุตสาหะพยายามงานต้องสำเร็จและดีและถูกต้อง ก็เรียกว่าธรรมะทั้งนั้น คนไร้ธรรมะคนไม่มีธรรมะประจำใจ ก็คือคนเกียจคร้านในหน้าที่ ไม่รับผิดชอบตัวเองและตัวเองก็ขาดสัจจะ ไม่มีสัจจวาจา ธรรมะแปลว่าผู้มีสัจจวาจาก็เรียกธรรมะทั้งนั้น แต่ก็แยกเรียกกันไปตามศัพท์แสงของธรรมะก็เรียกว่าภาวนา ๒ สมถภาวนา วิปัสสนาภาวนา แต่แล้วก็ต้องอดลงท้ายธรรมะไม่ได้ **กรรมฐาน** เรียกว่า **ธรรมะ สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน** การทำให้ฐานเกาะ ทำให้จิตใจเบิกบาน ทำให้จิตใจยิ้ม ทำให้จิตใจไม่เศร้าหมอง จิตใจปรองดอง สามัคคีกายสามัคคีจิต ชีวิตแจ่มใส ก็คือธรรมะ ถ้าคนมีธรรมะประจำจิตประจำใจ มันก็ต้องงอกบริบูรณ์เพิ่มพูนบริบูรณ์ทุกประการ

ท่านทั้งหลายเราเจริญกรรมฐาน เจริญสติปัฏฐาน ๔ ก็ต้องให้จิตใจนั้นประกอบไปด้วยธรรมะทุกด้านทุกวิถีทางเพื่อขันติธรรมค้ำแห่งความอดทน เรามีสติควบคุมจิตเมื่อใดมีความรู้เกิดขึ้นเมื่อนั้น

คนที่ไร้สติขาดสติแล้ว จิตไม่มีความรู้จริงเลย มันจะรู้ปลอม มันจะรู้ย้อมใจ จะไม่เกิดประโยชน์โสตถิผลแต่ประการใด บางท่านตั้งใจเต็มที่เลยจะปฏิบัติ ๗ วัน สองวันก็กลับแล้ว ไม่อดทนแถมเลือกอาหารอีก คนที่มีธรรมะประจำใจน่ะเขาไม่เลือกอาหารส่วนใหญ่จะเป็นคนจีน เราจะเห็นมาจากเมืองจีนนี่จีนมีธรรมะ เขาสามารถรับประทานได้ง่ายๆ ข้าวเหนียวจิ้มน้ำพริกปลาป่น เขาก็มีธรรมะอดทน คนที่ไม่มีธรรมะ จะเลือกอาหาร กินไม่ได้ ต้องกินอย่างดี คนกินอย่างนี้ไม่ใช่คนมีธรรมะอย่างที่พระพุทธเจ้าสอนภิกษุสงฆ์ผู้ทรงศีลสังวรพระวินัย สังวรสำรวมแล้วฝากชีวิตไว้กับญาติโยม โยมมีเกลือก็ฉันเกลือ โยมมีมะเขือก็ฉันมะเขือ โยมมีน้ำปลาก็ฉันน้ำปลา เพราะพระท่านมีธรรมะ เพราะพระท่านใจประเสริฐ ภันเต ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ คนที่เจริญแล้วอริยเจ้าด้านจิตใจแล้วรับประทานอะไรได้ทั้งหมด แต่ของนั้นจะเป็นของอะไรก็ตาม จุดมุ่งหมายต้องการให้สะอาดไม่สกปรก ทำให้สะอาดถึงภาชนะนั้นจะเป็นกะโหลกกะลาใส่เป็นภาชนะ แต่ก็สะอาดสวยงาม แต่เครื่องโถลายทองเครื่องสังคโลกของแพงแต่สกปรกเปื้อนเปรอะเลอะเทอะไม่สะอาดพอที่จะใส่ของนั้นได้ ก็นี่แหละเป็นธรรมะ

คนที่มีธรรมะประจำใจ หนึ่ง จะไม่ถือตัว มีอะไรก็รับประทานได้ แต่เท่าที่อาตมาสังเกตโยมมาอยู่กรรมฐานมาบ่นให้ได้ยินว่า กับข้าวกินไม่ได้ เราอยู่บ้านเคยกินไอ้นั่นไอ้นี่ซื้อเอา แต่มาอยู่นี่กินไม่ได้ เราก็ปฏิบัติไม่ได้ อย่างนี้คนไร้ธรรมะ คนไม่มีเหตุผล พระพุทธเจ้าของเรานะเป็นจักรพรรดิ เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ เป็นจักรพรรดิราชาธิราชเสด็จออกบรรพชา

แล้วก็พวกชาวบ้านชาวเมืองรู้ว่าเจ้าชายเสด็จมาก็ยังไม่ทราบเพราะตอนนั้นท่านยังไม่ได้ฉายาว่าพระพุทธเจ้าในโลกเพียงแต่เป็นนักบวช เป็นนักบวชก็แสวงหาโมกขธรรมแสวงหาความจริงของชีวิตต้องอยู่ด้วยธรรมชาติ นอนกับดินกินกับทราย นั่นคือพระพุทธเจ้า เป็นลูกของจักรพรรดิ เป็นลูกของพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อญาติโยมเอากับข้าวมาแล้วแต่ประเพณีนิยมเขาให้ทานอะไรเขาก็เอาเข้ามา บางถิ่นฐานรับประทานข้าวไม่เหมือนกัน ยกตัวอย่างให้เห็น อย่างโยมภาคเหนือภาคอีสาน ก็ชอบรับประทานข้าวเหนียว ภาคกลางนี่ไม่ชอบข้าวเหนียว ชอบรับประทานข้าวเจ้าและข้าวเหนียวก็ทานน้อย แต่ส่วนญาติโยมประเพณีบางบ้านทานข้าวเหนียวทั้งบ้าน อาตมาเคยเดินธุดงค์ไปอยู่ในบ้านนั้น ในหมู่บ้านเขามาใส่บาตรข้าวเหนียวทั้งนั้นก็ต้องฉันจะเป็นอะไรก็ตามกินได้ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อร่างกายก็แล้วกัน

บางแห่งทำกับข้าวมาถวายเจ้าชายจักรพรรดิพระองค์จะอยู่ในรั้วในวัง จะเสวยพระกระยาหารยังไงก็ได้ ปราสาทมีถึง ๓ ฤดู ฤดูร้อนก็อยู่ปราสาทนี้ ฤดูหนาวก็อยู่ปราสาทโน้น ฤดูฝนก็ต้องอยู่ปราสาทนั้น มีถึง ๓ ฤดู จะอยู่ยังไงก็ได้สบายจริงๆ สะดวกสบายจริงๆ คนที่มีความสบายและสะดวกจะไม่พบของจริง มันมีพวกดีด สี ตี เป่า พระเจ้าสุทโธทนะให้นางสนมกำนัลนางมาดีด สี ตี เป่า ร้องรำทำเพลงกล่อมทุกวัน เพื่อจะไม่ให้เจ้าชายเสด็จออกบรรพชา เพราะพราหมณาจารย์ทำนายไว้ พราหมณ์ทั้ง ๘ ได้ทายไว้ พราหมณ์ ๗ ท่านทายว่าเป็น ๒ สถาน ถ้าออกบวชก็จะได้เป็นพระพุทธเจ้า ถ้าครองราชสมบัติจะไม่มีใครสู้ได้ เป็นจักรพรรดิ

แต่พราหมณ์หนุ่มที่สุด คือ **อัญญาโกณฑัญญะ** ทายไว้ในลักษณะเดียว ต้องเป็นพระพุทธเจ้า ๑๐๐% ไม่ต้องอยู่ครองฆราวาส ครองราชสมบัติ ต้องออกบวช จึงต้องมีนางสนมกำนัลนางมาร้องรำทำเพลงยั่วยุ สร้างปราสาทถึง ๓ ฤดู ให้แก่เจ้าชายแล้วไม่ให้เสด็จไปทางไหน กลัวจะไปเจอเทวทูตเข้าเดี๋ยวจะเบื่อหน่าย จะเสด็จบรรพชา แต่แล้วพระองค์ก็ร้อนรุ่มกลุ้มใจออกเสด็จไปประพาสป่า ประพาสทุกยาม ทำให้เจอเทวทูต คนกำลังเกิด แก่ แล้วก็กำลังเจ็บ เหลือแต่กระดูก แล้วก็ใกล้จะตายแล้วก็เห็นคนตายหามไปหามมานำไปเผากันมากหลาย ทำให้พระองค์คิดได้ ทบทวนจิตนี่แหละเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันแก้ไม่ได้ แก้ไม่ได้เลย แต่ของแก้ได้ก็ควรจะแก้ มีของแก้บ้างมั๊ย มียาชนิดไหนมั๊ยกินไม่แก่ แก้ไม่ให้เจ็บ แก้ไม่ให้ตาย มันไม่มีเลย ทรงเล็งเห็นเช่นนั้น เลยก็จะมียาอีกชนิดหนึ่ง วิชาชนิดหนึ่งต้องไปแสวงหาเอาเอง คือวิชามาแก้ไม่ให้เกิด แก้ไม่ให้แก่ แก้ไม่ให้เจ็บ แก้ไม่ให้ตาย พระองค์ก็ออกเสด็จบรรพชาต้องการวิชาเหล่านั้นเพื่อช่วยชาวโลกทั้งหลายลืมตาอ้าปากเห็นโลกสว่างไสว ทำจิตให้เบิกบาน ท่านทั้งหลายไม่ต้องกลัวตายกลัวเจ็บ เพราะทุกคนไหนๆ มันก็เกิดมามันก็ต้องตายทุกคน มันก็ต้องเจ็บด้วยกันทุกคน มันก็ต้องพลัดพรากจากของอันเป็นที่รักของที่ชอบใจด้วยกันทุกคนแก้ไม่ได้ ส่วนที่แก้ได้ เราก็แก้ ที่แก้ไม่ได้อย่าไปแก้มันเลย โยมอุบาสกอุบาสิกามันแก้ไม่ได้ ไม่ต้องไปแก้มัน มันจะต้องแก่แล้วมันก็ต้องเจ็บ มันก็ต้องจากมันก็ต้องตาย สู่สัมปรายภพ อย่าไปหลงใหลไชชอนยั่วยุ เอามาแก้เลย

บางทีคนแก่ก็อยากจะให้สวย ปกปิดความแก่ แล้วมันก็ต้องเจ็บ มันก็ต้องจาก สู่สัมปรายภพ อย่าไปหลงใหลไชชอนยั่วยุ เอามาแก้เลย สิ่งใดแก้ได้ก็แก้นะ สิ่งใดแก้ไม่ได้ อย่าไปแก้ให้มันเสียเวลาไปเปล่า จะไปหายาอายุวัฒนะที่ไหนเล่า กินไม่ให้แก่ไม่ให้ตาย ไม่มีทางแล้ว อย่าไปแก้มันเลย วิชาที่พระพุทธเจ้าแก้ไม่ให้เกิด ก็วิชากรรมฐาน วิชาโมกขธรรม พระองค์ได้ไปเห็นของจริงมาแล้วอยู่ถึง ๖ พรรษา นอนกับดินกินกับทราย ถึงจะเห็นของจริง เดี๋ยวนี้นั่งกรรมฐานในห้องแอร์กันในกรุงเทพฯ ของปลอมทั้งนั้น หนาวก็ทนไม่ได้ ร้อนก็ทนไม่ได้ ทนไม่ได้ทั้งนั้น ร้อนจัดก็เลิกทำ หนาวจัดก็เลิกเร็ว เร็วไปสายไป บ่ายไป เย็นไปทั้งนั้นเลย เป็นสิ่งที่เราควรจะแก้ ก็ค่อยแก้ แก้ไม่ได้ก็ไม่ต้องไปแก้ ถ้าเกิดเจ็บไข้ถ้าไม่ถึงวาระและเวลามันก็แก้ได้ คนนั้นถึงวาระขั้นสุดท้ายก็ต้องตายให้หมอเทวดาก็เอาไว้ไม่ได้ ยาเทวดาก็เอาไว้ไม่ได้ เทวดาก็ต้องจุติ พระอินทร์ก็ต้องจุติ ก็ต้องตายด้วยกันทั้งนั้น หลักเกณฑ์วิธีการเป็นเช่นนั้น

ในเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ท่านทั้งหลายเอ๋ยเราจะหาอะไรมาแก้มันไม่มีอีกแล้ว พ้นนอกเหนือจากการเจริญพระกรรมฐานดีที่สุด จะได้ไม่ต้องกลัวตาย ไม่ต้องกลัวแก่ ไม่ต้องกลัวเจ็บ ถึงคราวเจ็บก็ต้องเจ็บ ถึงคราวตายก็ต้องตาย นึกถึงความตายไว้ให้มันเคยชิน นึกถึงความตายไว้ให้เคยชินวันละหลายๆ ครั้ง หายใจเข้าออกในขณะนี้ เราอาจจะตายคืนนี้ เราอาจจะตายวันพรุ่งนี้ใครจะรู้ได้ ถ้าเราเคยชินกับความตาย เราจะได้ไม่ต้องกลัวตาย จิตใจจะได้เข้มแข็ง จิตใจจะได้มีแรงขยันอดทนต่อไป **ถ้าท่านทั้งหลายกลัวตาย**

ต้องตายแน่ๆ และตายไวด้วย จิตตกทับก็ยิ่งซ้ำเป็นโรคมะเร็งไปเลย ตายไวเลย นี่แหละพระพุทธเจ้าสอนให้เคยชินเสีย เคยชินกับความแก่ ความเจ็บ ความตาย เคยชินต่อการที่จะต้องพลัดพรากจากของอันเป็นที่รัก ของที่ชอบใจด้วยกันทั้งสิ้น ไม่มีใครจะอยู่กับของที่รักตลอดไป มันก็ต้องจากกันไป บางคนไม่จากเป็นมันก็ต้องจากตาย บางคนเสียดายเหลือเกินจากกันตอนเป็นสามีภรรยาทิ้งขว้างกัน ทิ้งลูกทิ้งครอบครัว เป็นที่น่าเสียดาย ถึงยังไงก็ต้องทิ้งกันได้แน่นอนคือตาย แต่ยังไม่ตายนี่ไม่น่าจะทิ้งกันน่าจะช่วยเหลือกันไปก่อนนะอย่างนี้เป็นต้น

ท่านทั้งหลาย คนที่มานี่ทุกประเภทที่วัดเรานี้นะ ก็ขอฝากความจริงใจไว้ บางคนพูดให้ได้ยินเลย กับข้าวกินไม่ลง ที่บ้านเรากินหมูเห็ดเป็ดไก่ อย่างนี้กินกับเขาไม่ได้หรอก ไม่ใช่วิสัยพระพุทธเจ้าเสียอีก เราเป็นลูกตถาคตโยมเป็นอุบาสกอุบาสิกาก็เรียกว่าลูกตถาคต ก็เรามาเนกขัมมปฏิบัติก็เรียกว่า **ลูกตถาคต** เราเป็นลูกของพระพุทธเจ้ากันทั้งนั้นทุกคน แต่ว่าเป็นพระสงฆ์องค์เณร ก็เป็นญาติโยม ก็เราเป็นลูกท่านทั้งนั้นแต่ไม่เชื่อพ่อไปเชื่อใคร จะกินหมูเห็ด เป็ด ไก่ บางคนก็รับประทานเจก็ได้ ก็ไม่ได้ห้าม พระพุทธเจ้าก็ไม่ได้ห้ามมังสวิรัติ พระองค์ก็ไม่ได้ห้ามพระภิกษุเลยนะ แต่ท่านห้ามไว้อย่าฉันเนื้อมนุษย์ เนื้องู เนื้อเสือ ก็ว่าไปตามเรื่องห้ามเพราะสัตว์ประเภทนี้ไม่ควรจะไปฉัน แต่บางท่านก็ติพระเณรว่ายังฉันเนื้อสัตว์อยู่เลย แล้วจะเป็นพระได้อย่างไร พูดกันเยอะแยะข้อเท็จจริงพระไตรปิฎก ดูพระธรรมวินัยให้ครบไม่มีข้อบัญญัติเลยว่าห้ามไม่ให้ฉัน แต่มีปัญหามีอยู่อันหนึ่ง ถ้าเราไปบ้านเขา

เขาไปเอาไก่มาฆ่าต่อหน้า แล้วก็เอามาแกงให้พระ ถ้ารักษาวินัยฉันไม่ได้ เขาฆ่าเพื่อเรา เราก็บาปด้วยซิ แต่ของที่เขามีอยู่แล้วเราไปที่บ้านเขา เขาแกงไว้ก่อนตั้งแต่เช้าแล้ว เขาก็ไม่หมายความว่าจะมาถวายพระหรือไม่ เราไปเขามาถวายเราก็ฉันได้ ไม่ใช่เราไปให้เขาฆ่า พอพระมาบ้านไม่หากับข้าวไม่ได้

เราเคยไปผจญมา โยมขยิบหูขยิบตาให้ลูกไปเอาไก่เอามาฆ่าแล้วมาแกง เราก็ยังอุตส่าห์ขอบิณฑบาตเขาอย่าเลย น้ำปลาก็ได้โยมน้ำพริกก็ได้โยม อย่าสร้างบาป อาตมามาโปรดโยมนะไม่ได้มาทำให้โยมเป็นบาปเป็นเปรต เคยประสบด้วยตนเองแล้วอย่าบอกว่าท่านรู้ได้ยังไงก็เรามีจิตวิทยารู้ได้บ้าง เขาสั่งลูกให้ไปเอาไปฆ่า ไม่มีอะไรเลยวันนี้ กับข้าวไม่มี ในครัวเขามีน้ำพริกปลาร้า มีผัก ไม่มีกับข้าวถวายก็อายต้องการเอาไก่มาฆ่า เอาเป็ดมาฆ่าถวาย แล้วเราก็ขอบิณฑบาต บอกเขาน้ำปลาถ้วยเดียวก็ได้ไม่เป็นไรหรอกนะ

นี่แหละท่านภิกษุทั้งหลายเราฝากชีวิตไว้กับญาติโยมทั้งนั้น โยมมีเกลือฉันเกลือ โยมมีมะเขือฉันมะเขือ ไม่มีไม่ฉัน ถึงจะได้ธรรมะถึงจะได้ความอดทน เห็นแก่ปากเห็นแก่ท้องไม่สำเร็จมรรคผลหรอก นี่แหละพระพุทธเจ้าท่านก็เสด็จอรัญราวป่า อรัญวาสี แล้วนั้นไปแสวงหาที่ชอบ ที่ต้องการแสวงหาวิชาแก้ไขปัญหากับแก้ไขทุกข์ ชาวบ้านก็เห็นว่าพระองค์เสด็จมาก็เอาของมาถวาย ข้าวก็แดง แกงก็เค็ม สิทธัตถะหรือจะเต็มใจกลืน กลืนไม่ลง ในเมื่อกลืนไม่ลงเช่นนี้แล้วเราอยู่ในปราสาทราชวัง เสวยพระกระยาหารยังไงก็ได้ แต่แล้วเจ้าชายพิจารณาปัจจัย ๔ จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ คิลานเภสัช จะมีหลักขึ้นมา เวลารับประเคนก็ **ยถาปัจจเวกขณะ** เวลาจะฉันก็

ปะฏิสังขา โยนิโส ปิณฑะปาตัง ปะฏิเสวามิ ก็ออกมาในรูปแบบนี้ ให้พิจารณาข้าวก็แดง แกงก็เค็ม สิทธัตถะต้องเต็มใจกลืน สันโดษมักน้อย โยมมียังไงก็ฉันอย่างนั้น ไม่ใช่ว่า หลวงพ่อลูกฉันมาบวชที่นี่น่ะฉันไอ้นั่นไม่ได้นะ อาหารก็ต้องมีไอ้นั่นนะ ต้องมีไอ้นี่นะลูกฉันจะฉันได้ บอกถ้าอย่างนั้นก็ไปบวชที่อื่นเลย ใครจะหามาให้ฉันจะไปฆ่ากุ้งฆ่าหมูที่ไหนล่ะ

ท่านทั้งหลายเอ๋ย เราเป็นนักบวชแล้วมีอะไรฝากชีวิตกับญาติโยม *ภิกษุ* แปลว่า *ว่านอน สอนง่าย ไม่ดื้อรั้น เลี้ยงง่าย* มีอะไรก็ฉัน ไม่มีก็ไม่ต้องฉัน โยมเขาไม่มีเราก็ไม่ต้องฉัน ถ้าอย่างนี้ลูกตถาคตแน่ นี่แหละท่านทั้งหลายเอ๋ย นอนกับดินกินกับทรายเดี๋ยวนี้ลูกผู้ดีมันไม่ใช่ผู้ดีนะซิ ไม่ใช่ลูกสัญชาติผู้ดี แต่เป็นลูกที่พ่อแม่เอาใจ มาเลี้ยงด้วยความเอาใจตามใจลูกตลอดมา โตขึ้นว่านอนสอนยาก ถ้าไปตั้งหลักฐานหางานก็เลี่ยงงานเก่ง หนักไม่เอาเบาไม่สู้คนประเภทไร้ธรรมะ ที่หนักก็ไม่เอาเบาก็ไม่สู้ตลอดรายการได้ตำราที่วัดนี้ก็มาก บางทีเต็มใจจะมานั่งกันก็มีศรัทธามาจากบ้านกันเต็มที่ อยู่ได้คืนเดียวเช้าลาแล้ว บอกเหตุใดจึงกลับ ลูกเขากินไม่ได้แล้วก็ปวดหัว นี่แหละคนตามใจตัวใช่มั๊ย ตามใจตัวไม่ได้พบธรรมะ ตามอารมณ์ตัวไม่พบธรรมะเลย พ่อแม่เลี้ยงมาอย่างดีแต่ไม่รู้เลยว่าพ่อแม่จนมาก่อน พอมามีเงินทองได้ลูกมันเกิดมา เกิดมาในกองเงินกองทองที่พ่อแม่ต้องเหนื่อยยาก ก็ขอเจริญพรญาติโยมว่าคนที่มีเงินมีทองนี่ เขาจนมาก่อนทั้งนั้น ไม่มีใครรวยมาจากท้องแม่หรอก มีเงินมีทองมาจากท้องแม่แต่ประการใด

ท่านพระภิกษุนวกะทั้งหลาย ดูจักรพรรดิพ่อของเรานั้นนอน

อยู่โคนไม้รุกขมูลทั้งๆ ที่เป็นจักรพรรดิ สมบัติมากมาย ก็เปรียบเทียบอีกครั้งหนึ่ง ก็คือพระโพธิสัตว์ พระเวสสันดรกับพระนางมัทรีสี่กษัตราตลอดก็ต้องชาลีและกัณหาโน่นอยู่ป่าหิมพานต์ ต้องเดินเท้าตลอดรายการ ต้องไปหาผลหมากรากไม้มาฉัน ข้าวปลาอาหารก็ไม่มีจะรับประทาน นั่นคือพระพุทธเจ้าที่เสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดร ลำบากลำบนก่อน คนที่จะได้ดิบได้ดีนั้น มีความสุขต้องเกิดจากความทุกข์ ต้องระทมขมขื่นมาก่อน หนักก็ต้องเอาเบาก็ต้องสู้ ความรู้ก็ดี พอไปตั้งหลักฐานก็จะอดทนต่อสู้ต่อไป เดี๋ยวนี้ผู้ปฏิบัติธรรมไม่ใช่ผู้ดีหรอก ผู้ดีต้องมีระเบียบแบบแผน ผู้ดีต้องเลี้ยงง่ายไปบ้านใครก็ไม่ถือตัว บ้านนั้นก็มีเฉพาะน้ำปลาร้ากับน้ำพริกไม่ถือตัว ดูง่ายๆ ยกตัวอย่างให้เห็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ข้าราชบริพารในสำนักพระราชวังที่ตามเสด็จไปเล่าให้อาตมาฟัง เสด็จเมืองจีน เมืองจีนเอาตุ๊กแกเอามาให้เสวยก็เสวยได้ เขาให้ยังไงเอาอย่างนั้น ทานอย่างนั้น ถึงเข้าจิตเข้าใจกันได้ รู้จิตรู้ใจกันได้ ถึงจะเป็นเพื่อนที่ดี เป็นมิตรภาพที่ดีออกไปแบบนั้น นี่พระพุทธเจ้าของเราท่านจึงมีให้พระสงฆ์องค์เจ้าพิจารณาปัจจัย ๔ จะห่มจีวร บิณฑบาต เสนาสนะ คิลานเภสัช ต้องพิจารณาก่อน ก่อนจะฉัน เวลาจะรับประเคนนั้นแหละคือกรรมฐาน ไม่ใช่รับประเคนส่งเดช แล้วก็ฉันเลยนะเป็นอาบัติโทษ เป็นบาปเป็นกรรมนี่แหละท่านทั้งหลายที่มานั่งกรรมฐาน บางคนก็บ่นว่ากับข้าวไม่อร่อย ไม่มีอะไรเลย แต่อย่าลืมว่า เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ต้องกำหนดว่า รสหนอ รสหนอ เป็นต้น เราฉันเพื่อยังชีวิตไปวันหนึ่ง *โภชะเน มัตตัญญุตา* รู้จักประมาณการอาหารพอสมควร ไม่มากเกินและ

ไม่น้อยจนเกินไป ให้มันสะอาดอย่าให้สกปรก ก็พอจะรับประทานได้ พวกที่ไม่ถือมียังไงก็กินอย่างนั้น

บางทีพระท่านออกธุดงค์เดินกลางดงกลางป่าก็ฉันหัวเผือก หัวมัน ฉันยอดไม้ ผลหมากรากไม้ โยคี ฤๅษี ชีไพร ก็มีมากหน้าหลายตา ยกตัวอย่างพระมหากษัตริย์เมืองหนึ่งไปบวชเป็นฤๅษีชีไพร ก็ไม่มีข้าวปลาอาหาร มันอยู่ในดงในป่าหิมพานต์มีแต่ผลหมากรากไม้ที่จะต้องฉันเท่านั้นเรียกว่า **โยคีฤๅษีชีไพร** ผู้ที่มาปฏิบัติกรรมฐานนี้เรียกว่า **โยคี** ผู้บำเพ็ญเพียร ไม่ใช่ผู้ขี้เกียจ **โยคี** ผู้บำเพ็ญเพียร ผู้ขันติความอดทน คนที่มีขันติความอดทนและบำเพ็ญเพียรไปนั้นจะสำเร็จมรรคผลได้แน่นอนทุกคน คนที่อดทนไม่ได้ไม่มีความเพียร อาหารก็เลือก กินไม่ได้ กินไม่ลง รับรองกี่ร้อยชาติก็ไม่สำเร็จ ทำอะไรก็ไม่มีสำเร็จแต่ประการใด เราจะเห็นคนมาจากเมืองจีนอยู่เมืองไทย ก็เล่าให้อาตมาฟัง บอกหลวงพ่อเอ๋ย ผมกว่าจะรวยมาเป็น ๑๐๐ ล้าน ๑,๐๐๐ ล้าน กินข้าวปูเค็ม กินข้าวกับปลาทู ราคาถูกๆ บางครั้งก็กินข้าวกับน้ำปลา บางครั้งเลยก็กินข้าวกับเกลือ บัดนี้ผมเป็นเศรษฐีแล้ว คนที่ถือตัวและถืออาหารเป็นอะไรไม่ได้เลยนะ เข้ากับใครก็ไม่ได้ด้วย อดทนไม่ได้ โยมหญิงโยมชาย มนุษย์อะไรกันทดสอบอะไรบ้างบางคนก็ไม่รู้อีก ไม่มีความเข้าใจแต่ประการใด มีความหมายอยู่ไม่ใช่น้อย นี่แหละความอดทนอดกลั้น อดออม **ทองคำต้องสู้ไฟ ไม้ใหญ่ต้องสู้ลม** ขันติความอดทนนั่นเองมีประโยชน์มาก

พระพุทธเจ้าของเราเป็นจักรพรรดิไม่ทรงถือพระองค์แต่ประการใด เข้ากับเด็กได้ผู้ใหญ่ดี กระทั่งโสเภณีงามเลิศงามโฉม

นำข้าวอาหารบิณฑบาตท่านยังไปรับ ไปเสวยพระกระยาหาร โสเภณี เพื่อต้องการจะไปโปรดให้โสเภณีกลับร้ายกลายดีได้ไม่เคยถือพระองค์แต่ประการใด อันนี้ก็ขอฝากพวกโยคีนักปฏิบัติไว้ด้วย ต้องอดทน ต้องมีความเพียร ถึงจะได้ผล อาหารการบริโภคนี่เรารับประทานเพื่อยังชีวิตให้อยู่ในวันหนึ่งเท่านั้นเองนะ ไม่ใช่รับด้วยกามคุณ ๕ หรือรับอาหารไปเพื่อกาม เพื่อบำรุงร่างกายให้แข็งแรงเท่านั้น โยคีผู้บำเพ็ญเพียร รับอาหารเพื่อยังชีวิตให้อยู่ไปวันหนึ่งเท่านั้น แล้วจะสร้างความดี และอดทนต่อไปด้วย

อาตมาไปธุดงค์กับหลวงพ่อใหญ่ในป่า ท่านบอกรับบิณฑบาตวันนี้ไม่ได้ข้าว อยู่ในป่าดงพงไพร วิธีปฏิบัติของท่านทำอย่างไร ท่านบอกว่าเอาน้ำสะอาดในบาตรเข้าพิจารณาปฏิสังขาโย แต่ไม่ใช่เสกคาถา พิจารณาที่เราจะฉันนะ ก็ดื่มน้ำไปเต็มบาตรฉันให้หมดให้อิ่มเลยทีเดียวแล้วก็เดินไปได้วันหนึ่ง ขาดน้ำไม่ได้ ท่านบอกว่าต้องอดทนนะ คนที่จะดีได้ต้องอดทนได้ กระทบกระเทียบไม่ต้องโกรธไม่ต้องอะไรใครอดทนตลอดต้นชนปลาย รับรองได้ดีแน่ๆ *ความอดทนเป็นสมบัติของนักต่อสู้ ความรู้เป็นสมบัติของนักปราชญ์ ความสามารถเป็นสมบัติของนักประกอบกิจ ความมีระเบียบทุกชนิดถึงจะเป็นคุณสมบัติของผู้ดี* กินอะไรไม่ลง อดทนก็ไม่ได้ เป็นผู้ดีได้อย่างไร เป็นผู้ดีนะอดทนยิ้มสู้ตลอดรายการ หนักเอาเบาสู้ทั้งนั้น ปฏิบัติหน้าที่ เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว หาผู้ดีเต็มขั้นไม่ได้เลย ดูในครัวเขามีกล้วยน้ำว้า มีปลาทูปูเค็มแล้วมีผักกาดดอง หอมดอง กระเทียมดอง จิ้มน้ำพริก จิ้มเต้าเจี้ยว บางคนไม่ทานน้ำพริกปลาร้าก็ใช้เต้าเจี้ยวหลน เคยไปดูในครัวคนที่เขาจนมาก่อน แล้วเขาก็

รวยมา ณ บัดนี้ นี่แหละคนรวยมาจากความจน ท่านมีความสุข รู้ว่าความสุขแท้จริงท่านต้องผ่านทุกข์มาก่อนเหมือนพระพุทธเจ้า ไปอยู่ในกลางป่าทรมานอยู่ในกลางป่า ไม่มีอะไรจะเสวยเลยนะ อดทนต่อสู้เพราะของกินแน่ๆ เราหิวแล้วหายมันก็เจ็บ มีแต่เวทนา ตลอดรายการ ก็ต้องกำหนดจิตตั้งสติปัญญาไว้อดทนอดกลั้นไว้ เดี๋ยวนี้คนอดทนไม่ได้

อาตมานี่มานึกดูโอ้คนนี้มีบุญจริงๆ คนมีบุญนะอดทน อดอยากปากแห้งก็ต้องทน คนมีบุญ คนไร้บุญวาสนาเหมือนสำรวย สวยหรูพัฒนาน่าดูพิลึก ชอบสังคมชอบเที่ยว ชอบแต่งตัวไปใน สังคม แล้วเวลาจะทานอาหารข้าว ๕ แกง ๕ ทานไม่ได้ ต้องไปนั่ง โต๊ะนั่งเหลา ต้องกินอาหารราคาเป็นพันเป็นหมื่น คนประเภทนี้ ทุกวันนี้ รวยถึงขนาดไปนั่งกินเหลา คนที่ดีมีปัญญานั้นข้าวแกง ข้างถนนเขาก็กินได้ ข้าวตักเข้าเอาแกงราด น้ำปลาใส่พริกขี้หนู หน่อย เขายังกินได้ นั่นคนรวย คนเศรษฐี แต่เดี๋ยวนี้ไม่ใช่เศรษฐี แต่ไม่มีคำว่ารวยอยู่ในจิตใจ รวยจิตใจจะต้องรวยธรรมะ ธรรมะนี่ ทำให้คนรวย รวยแล้วก็สวยน่าดูชม อดทนตลอดไปถึงจะถูกต้อง เดี๋ยวนี้ไม่อดทนแล้ว บางทีหนุ่มๆ สาวๆ รุ่นๆ มากับแม่บอกจะอยู่ ๗ วัน บอกอยู่ได้นะ อยู่ได้ค่ะ เอานะต้องอดทนนะ เขาอยู่บ้านตื่น ๒ โมงเช้า แม่เขาตามใจ ต้องทำกับข้าวให้พร้อมก่อนแล้วไปปลุก ลูกมากินก็ทำให้เคยชินเช่นนี้ ไม่ต้องมาปฏิบัติหรอก เขาตื่นมาตี ๓ ตี ๔ ลูกเธอตื่น ๒ โมง ๓ โมงเช้า แล้วพ่อแม่ก็ต้องปลุกลูกให้ตื่น ขึ้นมา อดทนไม่ได้ แบกหามไม่เป็น อย่างนี้มีมากในวัดเรานี้นะ ก็ขอฝากญาติโยมไว้ด้วย เป็นตำราให้อาตมาแล้วถูกต้องเป็นของจริง

ไม่มีปลอมแล้ว คนที่รักต้องการจะสร้างชีวิตจริง ต้องนอนอยู่ใต้โคนไม้ที่ชอบเดินจงกรมได้ ปฏิบัติอดทน ปวดกำหนด เสียใจกำหนด ดีใจกำหนด ตั้งสติอดทนรับรองได้ผลอย่างแน่นอน

บางคนไม่เอา นั่งไม่ได้ขอกลับ บอกมันเป็นยังไงหรือ นั่งแค่ ๕ นาที ฉันจะตาย ไม่เคยอดทน ถามไปถามมา อยู่บ้านเขาไม่ค่อยเอางานเอาการ พ่อแม่ทำให้หมดเลยนะ แล้วมันจะอดทนอะไรได้ จะเป็นโยคีได้อย่างไร โยคีผู้บำเพ็ญเพียร จึงเรียกว่า โยคีหรือโยคาวจร พวกสัญจร พวกโยคีปฏิบัติหน้าที่อดทนตลอดรายการมีน้อยเหลือเกิน แล้วไหนเล่าจะสำเร็จมรรคผล ทำงานจะสำเร็จได้อย่างไร ออกมารูปแบบนี้ ไม่มีความอดทนเลย แล้วก็กินไม่ได้ เมื่อสามปีมานี่ จำได้ชัดยังจดไว้ หลวงพ่อวัดนี้อดมั้ย กับข้าวอย่างงั้นมีมั้ย กับข้าวอย่างนี้มีมั้ย ให้แม่ครัวทำให้ลูกฉันด้วยนะ เพราะว่าลูกฉันกินยาก เอ บวชแล้วต้องกินง่ายซิ ข้าวคลุกน้ำปลาก็กินได้ ถ้าหากว่าอดไม่ได้นะ ทนไม่ได้ไปบวชวัดอื่น ไปบวชอยู่กลางตลาดนู้น มันมีข้าวแกงขาย บวชอยู่กลางตลาดเลย วัดอยู่กลางตลาดเลย อย่างสิงห์บุรีมีอยู่วัดหนึ่ง วัดโพธิ์แก้ว อยู่กลางตลาดเลยก็ซื้อปิ่นโตเข้ากินอย่างดีเลย กินกุ้งเผา ปลามันแม่ลา จะกินหมู เห็ด เป็ด ไก่ สบายมาก ถ้าประเภทนี้แล้วเอาปูนหมายหัวไว้ก่อน เอาดีไม่ได้เลย ไม่ได้ดีแน่นอน ก็ขอฝากญาติโยมไว้ในวันนี้ ได้ตำราจริงหลายราย

บางคนพากันมา ตั้งใจจะกำหนดว่ามีความทุกข์ เข้างานก็มีคนอิจฉา ไปทำงานโน้นอิจฉาลาออกมา มาบริษัทนี้ก็โดนอิจฉา ไปที่โน่นก็โดนอิจฉา ก็จะหนีไปไหนเล่า อดทนซิ ใครอิจฉาใครด่า ใครว่า อดทนหน่อยได้ไหม กำหนดจิตมีสติ ก็มานั่งกรรมฐานแล้ว

ยังใช้ไม่ได้ แล้วก็ยังมาบอกกับเราให้แผ่เมตตาหน่อย เจ้านายเกลียด ผู้บังคับบัญชาเกลียด ก็ทำให้เขารักง่ายนิดเดียว อย่าไปขัดคอเขา อย่าไปกล่าวร้ายเขา พูดดีๆ พูดให้เพราะ อ่อนน้อมถ่อมตนต่อท่านผู้ใหญ่ไว้ ผู้ใหญ่จะได้เมตตา มานั่งกรรมฐานไม่ได้มาอยู่ ว่าจะอยู่ ๗ วัน ที่วัดเราตั้งกติกาไว้ว่า ๗ วันนั้น เนื่องจากว่า ถ้าทำเก่งทำดีอยากต่อก็ไม่มีปัญหา สำคัญมาอยู่ยังไม่ทัน ๗ วัน ออกไปแล้วซิ ประเภทนี้ เขาจึงตั้งกติกาไว้ ไว้ให้คนอื่นที่เขาทำ คนที่ไม่สนใจไม่มีศรัทธาจะได้ออกไป คนที่มีศรัทธา มีขันติความอดทนเขาจะได้อยู่ปฏิบัติไป เพราะมันเป็นการถ่ายเทไม่ใช่อยู่ประจำ ถ้าอยู่ทุกห้องทุกกุฏิเลยล่ะก็ คนใหม่ก็มากันไม่ได้ ก็ไม่หมายความว่าให้โยมอยู่แค่ ๗ วันเท่านั้นนะ ถ้าโยมตั้งใจมีศรัทธาต่อ ทำเก่ง แล้วก็ไม่ได้ทำให้คนอื่นเดือดร้อน มีอะไรกินอย่างนั้น มีเกลือกินเกลือ มีมะเขือกินมะเขือ ไม่มีไม่กิน ก็ให้ต่อได้ อยู่ต่อไปอีก ๗ วันก็ได้ ไม่มีปัญหาอะไร

แต่ปัญหานะจะอยู่แค่นั้นก็เนื่องจากว่า บางคนไม่อยากทำกรรมฐาน มาเสียงเอ็ดเสียงดังต่อผู้บำเพ็ญสมณธรรม เดี๋ยวเที่ยวไปตลาด เดี๋ยวออกไปนู้นออกมาที่นี่ ไม่นั่งเจริญกรรมฐานก็ให้เขาออกไป หลักกติกาจึงมีความหมายอย่างนั้น ก็ไม่หมายความว่าห้ามเสมอไป ต้องมีกรณีพิเศษเหมือนกัน ถ้าตั้งใจทำอย่างดีบางคนเด็กเล็กๆ อดทนปฏิบัติให้แม่หายจากโรคมะเร็งได้ พ่อล้มลงไปอยู่ห้อง ไอ.ซี.ยู ลูกมา ๒ คน อดทนทำตลอดเราให้ทานอะไรก็ไม่ค่อยจะทาน บอกไม่เป็นไรหลวงพ่อหนูทานได้ทั้งนั้น ปฏิบัติซึ่งปฏิบัติจริง ก็ได้ผลธรรมะจริง พ่อฟื้นเลย จากห้อง ไอ.ซี.ยู บัดนี้ยังอยู่ได้ ๘๐ กว่าแล้ว อายุมาก ขอฝากญาติโยมไว้ มันอยู่ที่ความจริงใจและอดทน บางที

พระมาบวชก็ไม่อดทน ไม่อยากจะได้ของดี ของดีนี่มันทำยากหายาก ของไม่ดีนี่ง่ายนิดเดียวหลั่งไหลไปสู่ที่ต่ำตลอดรายการ ของดีนี่ถ้าเราดีก็ได้บุญ ถ้าเราไม่ดีมันจะได้ของดีได้อย่างไร ไม่อดทนอดกลั้นตลอดรายการ เดินจงกรมก็ไม่เอา นั่ง ๕ นาทีก็เลิกแล้ว แล้วจะไม่พบของดีและของจริงในตัวเองแต่ประการใดเลย

ขอฝากญาติโยมไป กลับไปบ้านแล้วทำต่อไป เดินจงกรมนั่งเข้าก็มีประโยชน์มาก มีบริษัทหนึ่งอย่าไปออกชื่อเขา บอกหลวงพ่อหนูนี่แย่แล้ว สามีไม่ดูแลห้างหุ้นส่วนจำกัด ก็เที่ยวไป หนูมีลูกตั้ง ๕ คน จะทำอย่างไร อดทนต่อไปนั่งกรรมฐาน มาเจริญกรรมฐาน ๕ วัน อดทนทุกอย่าง กลับไปนี่หลวงพ่อหนูจะสู้ต่อไป ถึงสามีไม่มาช่วยดูแลหนูก็จะจัดการด้วยตนเอง บัดนี้บริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัดดีขึ้นเยอะแล้ว มีบริวารมากมายก่ายกอง แต่สามีไม่เอาไหนเลย นี่ก็ได้ผลจากการเจริญกรรมฐานให้อดทน ทำให้เกิดปัญญาแก้ไขปัญหา สามารถจะดูลูกได้ถึง ๕ คน เข้ามหาวิทยาลัยได้ เป็นผู้หญิงแม่บ้านมันมีตัวอย่างมากมายแต่เราจะอดทนได้หรือไม่ได้มันอยู่ที่โยมแล้ว ถ้าโยมไม่สนใจตัวเองนะก็น่าสงสารที่เกิดมาเสียชาติเกิด ไม่มีความสนใจตัวเองแต่ประการใด ต้องทนทุกข์ทรมานก่อน บางคนกำพร้าพ่อกำพร้าแม่ อยู่กับน้า ต้องอดทนทุกอย่าง ล้างถ้วยล้างชามทำงานอดทนไปเป็นลูกจ้าง ไปเรียนหนังสือ บัดนี้มีเงินมีทองมากมายก่ายกอง นี่กำพร้าพ่อแม่แต่เล็ก พ่อแม่ตายหมด เพราะอะไรรู้มั๊ย รถชนตาย พ่อแม่ตายทั้งคันรถ เลยก็ต้องอาศัยน้าอยู่ตลอดรายการ บอกหลวงพ่อคะ หนูกำพร้าพ่อกำพร้าแม่มา พ่อแม่ตาย บอกเป็นอะไรตายล่ะหนู พ่อแม่ถูกรถชนตาย ขับรถไป

พ่อเป็นคนขับแม่นั่งคู่ หมดเลยตายหมดทั้ง ๒ คน พ่อก็ตายแม่ก็ตาย บอกว่าหนูนึกเอาตัวไม่รอดแล้ว เลยก็น้ารับเลี้ยงต่อไป ก็ดูแลเรียนหนังสือ เจียมตัว เจียมตนว่าพ่อแม่ไม่มีกำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่เล็กๆ บัดนี้กิจการงานใหญ่โตมาก เลยน้านั่นก็เป็นคนดูแลเป็นที่พึ่งของเขามาจนบัดนี้ นี่แหละก็ได้จากความขันติความอดทน

การเจริญกรรมฐานต้องฝึกให้อดทน ฝึกให้มีสติ ฝึกให้มีปัญญา ฝึกให้แก้ปัญหา มีอะไรก็ได้ผลอันสมมาดปรารถนา จิตตรงนี้เป็นหลักสำคัญ เดี๋ยวนี้ไม่อดทนกันเลย นี่เมื่อวานซืนกลับบ้านไป ๒ คน ตั้งใจเต็มที่เลยออกไปแล้วคืนเดียวโดดนะ บอกว่าฉันเคยตื่นสาย ที่นี่เขาตื่นแต่เช้ากัน ก็หัดตื่นซิ หัดตื่นตี ๔ กับเขา ตี ๓ ครึ่งเขาตีระฆังแล้ว ตื่นซิจะได้เคย ไม่ได้ ทำไม่ได้ขอกลับ ไม่เป็นไรนะเสียสัจจะแล้วทำอะไรไม่ขึ้นแน่นอน ทำอะไรไม่ได้ผลเพราะเสียสัจจะ นี่ตัวนี้ตายแน่ๆ ขอฝากญาติโยมไว้ด้วยในที่นี้ ทำอะไรทำให้จริงหน่อย ทำไม่จริงไม่มีความอดทนพอเดินเข้าหน่อยก็ขี้เกียจแล้ว พอนั่งหน่อยก็ขี้เกียจทำ ขี้เกียจกำหนดจิต เพราะจิตมันเคยตามใจมันมา ตามใจตัวเองมาตลอด ในเมื่อตามใจตัวเองเช่นนี้แล้วไม่มีโอกาสที่จะดีได้ คนจะดีได้ต้องละชั่วได้หมด ละทิฐิมานะจะทานอะไรเลี้ยงก็ง่าย ไปไหนก็ถือกันเอง มีอะไรก็หยิบกินหยิบใช้กันมันก็ไม่เสียหายประการใด เราไม่ไปหวงกันกิน หวงกันใช้แต่ประการใด ขอให้ตั้งใจและอดทน แล้วสร้างความเพียรให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ต้องสำเร็จแน่ เคยบอกพระภิกษุนวกะที่บวชน้อยๆ ตั้งใจปฏิบัติเต็มที่แล้วก็ให้ศึกษา**นวโกวาท**แล้วก็ตั้งใจทำ ตั้งใจปฏิบัติกิจวัตร รับรองได้ผลแน่ๆ ถ้าหากว่าเธออยู่เฉยๆ ระวังบาปนะ

บาปแล้วก็สึกหาลาเพศชนักติดหลังไปด้วย เลยก็ทำอะไรไม่ขึ้น

ถ้าเสียสัจจะในโรงอุโบสถ หรือเสียสัจจวาจาที่ตั้งใจมาก็กลายเป็นกฎแห่งกรรม จะทำอะไรก็ไม่ขึ้น คนอื่นเขาค้าขายร่ำรวย เราค้าขายขาดทุน นี่มันไม่ตรงกัน บางคนรับราชการตำแหน่งวิ่งฉูดเลย บางคนเป็นเพื่อนกันแท้ๆ ก็ได้แค่นี้เองนะ เอ้าขอฝากญาติโยมไว้ เป็นหลักปฏิบัติด้วยการเจริญกรรมฐานต้องการฝึกให้อดทน ฝึกให้เรามีกุศลจิต ฝึกให้เราเกิดมาเมตตา ฝึกให้มีเมตตาเพื่อแผ่เมตตาให้ศัตรูเป็นมิตรกันให้หมด เราจะไม่มีอิจฉาริษยาจะไม่มีศัตรูในตัวเองอีกต่อไป ถึงใครจะเป็นศัตรูกับเรา แต่เราก็แผ่เมตตาไป ให้เขาเหล่านั้นมาเป็นมิตรกับเราเถิด ด้วยการอุทิศส่วนกุศลและแผ่เมตตาดังกล่าวมาเป็นอนุโมทนาสาธุการแก่ท่านทั้งหลายผู้มีขันติธรรม ความอดทนสำคัญมากเป็นยารักษาโรคจิตดีที่สุด ความอดทน วิริยะความเพียรเป็นยาอันหนึ่งที่ทำให้เราอายุยืนได้เหมือนกัน สติปัญญาทำให้คนอายุยืน

คนที่มีอารมณ์ดีทำให้อายุยืน คนมีอารมณ์ร้ายอิจฉาริษยาอายุสั้น อายุสั้นตัดทอนบ่อนทำลายตัวเอง ตัวเองก็เอาดีไม่ได้ตลอดรายการ นี่แหละขอฝากยาอายุวัฒนะ ขอให้สร้างอารมณ์ดี อย่าให้อารมณ์ร้าย ทำอะไรอย่าผูกความโกรธเข้าไว้ อย่าผูกพยาบาทคาดเวรเจ้ากรรมนายเวรเจ้าเวรนายกรรมอีกต่อไป อายุยืนจะทำอะไรก็สำเร็จ ไม่มีศัตรูในตัวเอง ไม่มีศัตรูในหมู่บ้าน มีแต่ญาติสนิทมิตรสหายโดยทั่วไปถือสายธารธรรม ธรรมะแปลว่าอย่างนั้น ไม่ใช่แปลว่าอ่านหนังสือเป็นธรรมะ ไม่ใช่อย่างนั้น

สุดนี้ก็ขอฝากไว้ ไปลามาไหว้ อโหสิกรรมหมดเวรหมดกรรมกันได้ ไม่มีเวรกรรมติดตัวไปแน่นอน ก็ขออำนาจบุญกุศล อำนาจพระกรรมฐาน และอำนาจบุญกุศล ทาน ศีล และภาวนา โปรดประสาทพรให้แก่ผู้ปฏิบัติธรรมทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ จงมีแต่ความสุขความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพร และจงเจริญไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใดสมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

๑๙ มี.ค. ๓๙

สิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกรรมฐาน

พระราชสุทธิญาณมงคล

ท่านสาธุชนและผู้ปฏิบัติธรรมทุกๆ ท่านที่พร้อมใจกันมาหลายคณะด้วยกัน โดยเฉพาะชมรมพุทธศาสน์สถาบันราชภัฏธนบุรีและมหาวิทยาลัยสยาม มาเพื่อปฏิบัติน้อมนำจิตเข้าไปสู่การกุศล ญาติโยมอุบาสกอุบาสิกาที่พร้อมหน้าพร้อมตากันมาเพื่อปฏิบัติธรรม ขณะนี้ผู้ที่มาใหม่ก็เข้ารับกรรมฐาน คำว่า **รับกรรมฐาน** หมายถึง *สมาทานศีล สมาทานพระกรรมฐาน* สมาทานแปลว่า รับสัจจะไปปฏิบัติให้สมควร และเหมาะสมกับที่สมาทานเหล่านั้น ด้วยสัจจวาจาของตนเอง ยืนยันต่อคณะสงฆ์ที่นั่งพร้อมกัน ณ บัดนี้ และญาติโยมอุบาสกอุบาสิกาคณะหนึ่ง ปฏิบัติพอควรแก่อัตภาพ พอได้เป็นนิสัยปัจจัย เพื่อจะน้อมนำไปปฏิบัติประจำจิตประจำใจตลอดชีวิต แล้วจึงกราบนมัสการลากลับเคหสถานเพื่อไปปฏิบัติงานของท่านจะเป็นนิสิตนักศึกษาหรือจะเป็นเจ้าของธุรกิจการงานต่างๆ เพราะคนเราเกิดมา ต้องพึ่งพาการทำงานและหน้าที่

ถ้าการงานไม่มี หน้าที่ไม่มีแล้วเราจะอยู่ในโลกไม่ได้ ก่อนจะพึ่งหน้าที่กับการงานนั้น ต้องแสวงหาความรู้เพิ่มพูนบริบูรณ์ในด้านวิชาและเทคโนโลยีทุกประการ จะได้ผลสมมาดปรารถนาการอยู่ในโลกต้องพึ่งหน้าที่กับการงาน ถ้าไร้วิชา ขาดความรู้ ก็ไม่ทราบว่าจะทำหน้าที่อะไร การงานที่เราจะทำจะใช้วิชาอื่นใด *ถ้าเราไม่เรียนหรือไม่ศึกษาไม่แสวงหาความรู้แล้ว ไหนเลยจะรู้ว่าหน้าที่กับการงานคืออะไร* ถ้าไม่มีหน้าที่ไม่รับผิดชอบงานของตนแล้ว ไหนเลยจะอยู่ในโลกอย่างสะดวกสบาย

ท่านสาธุชนทั้งหลาย เราอยู่ได้ด้วยหน้าที่กับการงาน แต่ท่านทั้งหลายเรียนสำเร็จวิชาได้หลายสาขา จะเป็นสาขาใด สถาบันใดก็ตาม ถ้าท่านขาดหลักธรรมในใจ ขาดกรรมฐาน หน้าที่การงานของท่านจะไร้ความหมาย จะไร้เหตุผลไม่ได้สนใจชีวิตของตนแต่ประการใด แต่ก็มิได้หมายความว่ามีวิชาความรู้แล้วจะเป็นคนดีนะไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น มีความรู้แต่ไม่สู้งาน ฐานะจะดีมีปัญญาได้อย่างไร ดังนั้นจึงต้องฝึกจิตพัฒนาจิตให้เข้มแข็งและอดทนต่อสู้กับการงานและหน้าที่ ถ้าท่านเป็นนิสิตนักศึกษา ท่านควรจะท่องไว้ให้ขึ้นใจ ๒ ข้อดังนี้

ข้อ ๑. *เรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้จริง* ไม่ยอมเรียนหรือจะรู้ไม่ยอมดูหรือจะเห็น ไม่ยอมฟังหรือจะได้ยิน ไม่ยอมทำหรือจะเป็นจะลำเค็ญย่ำแย่จนแก่ตาย ไม่เอาเหนือเอาใต้ นี่แหละต้องท่องเรียนรู้ ดูจำ ทำจริง

ข้อ ๒. *เรียนรู้จะได้ไปสู้งาน ฐานจะดีและมีปัญญา* ฐานก็คือฐานะ นี่แหละหน้าที่กับความสะดวกสบายด้วยประการทั้งปวง

อย่างนี้ ชัดเจนชัดแจ้ง เห็นชัด เห็นแจ้ง ว่าถ้าเราขาดการพัฒนาจิตแล้ว ไหนเลยท่านจะเข้มแข็งอดทนต่อสู้กับหน้าที่การงานของท่านได้ มีแต่สร้างกุศลก็ไม่ได้พบผลงานแต่ประการใด ไหนเลยเล่าท่านจะทำอย่างไรได้ไม่ใช่หมายความว่าไปบวชชีพราหมณ์วัดโน้นออกวัดนี้ไปสวรรค์ นิพพาน เหมือนบริจาคทานบาทเดียวปรารถนาไปสวรรค์ ปรารถนาไปนิพพาน นี่แหละอาตมาจึงว่า ทำบุญค้ากำไรเกินควร

ท่านทั้งหลายมาสร้างความดีต้องละความชั่วได้ ถ้าละชั่วไม่ได้ก็ดีไม่ได้ **เราจะไปทำบุญต้องละบาปได้ ถ้าละบาปไม่ได้บุญมันจะเข้าไม่ถึงจิต** ชีวิตจะไม่ถึงใจ การเจริญกรรมฐานตามคำสอนของพระพุทธเจ้านี้ ก็จะเป็นผู้บริหารจิตให้เข้มแข็ง บริหารกายให้เข้มแข็ง บริหารเวลาให้มีประโยชน์

การปฏิบัติกรรมฐานต้องการให้ชีวิตมีค่า ต้องการให้เวลามีประโยชน์แก่ท่านเอง ถ้าไม่มีหน้าที่การงานทำแล้วท่านอย่าอยู่ในโลกนี้เลย โฉลกไม่ดีแล้วไปเหนือมาใต้ก็ไม่มีหลักฐาน งานก็ไม่เป็นหลักแหล่ง ทำอะไรก็จิ้มๆ จ้ำๆ ไม่อดทนต่อการงาน และหน้าที่ ควรจะต้องมีผลงานในชีวิตของตนบ้างพอสมควรแก่อัตภาพมีความหมายอย่างนั้นชัดแจ้งชัดเจน ขอเจริญพรอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการมาปฏิบัติธรรมเข้าวัดให้มันครบ ๓ วัด

วัดต้นก็คือ **วัตถุธรรม** ต้องแสวงหาการบริกรรมจิตสร้างข้อคิดให้เกิดปัญญา เรียกว่า วัตถุธรรม ถ้าคนไหนมีธรรมะ วัตถุสะอาดดูกันตรงนั้นนะ วัตถุสะอาดหมายความว่ากระไร ที่กินสะอาด ที่ถ่ายสะดวก *กินของร้อน นอนในมุ้ง ทุ่งในส้วม สวมรองเท้า*

ยืนลุก ยืนรับ ยืนคำนับผู้บังคับบัญชา แสดงฐานะต่อท่านผู้ใหญ่ เป็นผู้น้อยทำไมนิ่งดูดาย ไร้มารยาทขาดเหตุผล ไร้ผู้ดีมีปัญญา **ผู้ดีต้องมีระบบระเบียบ เพียบด้วยวินัย** ออกมาอย่างนี้เห็นแจ้งเห็นชัด ชัดเจนแล้ว ขอเจริญพร หมายความอีกประการหนึ่งธรรมะแปลว่ากระไร ที่เราจะปฏิบัติกันต่อไป ธรรมะ แปลว่า **ธรรมชาติ** เกิด แก่ เจ็บ ตาย ก็ธรรมชาติ ดอกไม้ที่สวยงามที่มาถวายสักครู่นี้ ขณะนี้มันสวย เดี๋ยวมันก็จะโรยร้างห่างไกล เดี๋ยวก็เลือนลางหายไป สาวจริงไหม หนุ่มจริงไหม ไม่จริงเลย หลอกลวงกันชั่วคราวใช่หรือไม่ นี่คือธรรมชาติ พระพุทธเจ้าสอน ธรรมชาติคือตัวธรรมะ ไม่ใช่ไปทำแมะ เหยาะแหยะตามวัดโน้นออกวัดนี้ ทัวร์บุญกันทั่วไป วันเสาร์ - อาทิตย์ ไม่ทัวร์บุญ น่าจะทัวร์อารมณ์ของตนเองบ้าง ดูอารมณ์ของตนเองบ้างดีกว่าไปทัวร์ทั่วไป จะเสียเงินมากมายก่ายกอง เป็นที่น่าเสียดายมาก ขอเจริญพรอย่างนั้น ควาหมายอย่างนี้ ธรรมะแปลว่าธรรมชาติ ท่านเป็นหนุ่มเป็นสาว หลอกลวงกันชั่วคราวเท่านั้น อายุ ๒๐ ปี ๓๐ ปีแล้ว เข้าสู่ปัจฉิมวัย แล้วก็ผ่านไปโดยธรรมชาติ นี่แหละ พระพุทธองค์รงสอนชัดเจนมาก เกิดจริงไหม เกิดจริง แต่เกิดมามันก็มีทุกข์ เกิดแล้วแก่ก็มีทุกข์ เจ็บก็มีทุกข์ แล้วก็พลัดพรากจากกันก็มีทุกข์ทั้งนั้น ทุกข์ประจำ ทุกข์จร ทุกข์ใน ทุกข์นอก พิจารณาอย่างนั้น เอาตาชั่งขึ้นมาดู เอาตราชูขึ้นมาชั่ง จะเห็นทุกข์ในตัวเอง นี่แหละ ธรรมชาติไม่ใช่อย่างอื่นแต่ประการใด

พระพุทธเจ้าสอนง่าย แต่ไปตีความยาก จนปฏิบัติลำบาก มองเห็นชัด สาวก็ชั่วคราว หนุ่มก็ชั่วคราว เดี๋ยวก็เฒ่าชะแรแก่ชรา

แล้วก็ตายจากกันไป นี่ธรรมชาติใช่หรือไม่ เจ็บ ไม่สบายก็มีแต่ความทุกข์ หาความสุขไม่ได้ หิวโหย โรยรา ก็เรียกว่าเจ็บ ไม่มีอะไร มีแต่ความทุกข์ มีแต่ความยาก มีแต่ความลำบากตลอด จึงต้องแสวงหาธรรมะแหล่งความดีของชีวิต เป็นข้อคิดของนักปัญญา ผู้มีสติปัญญาจึงจะคิดได้ ผู้ไร้ปัญญาจะคิดไม่ออก บอกไม่ได้ ใช้ไม่เป็น จะไม่เห็นตัวตาย จะไม่คลายทิฐิ จะไม่ดำริชอบ จะไม่ได้ประกอบกุศล จะไม่ได้ผลอนันต์ เป็นหลักฐานสำคัญตรงนั้นเป็นจุดมุ่งหมายอันนี้

ท่านสาธุชนผู้ใคร่ธรรมทั้งหลาย เราต้องเข้าวัด วัตถุธรรม ธรรมะแปลว่าอะไรอีก แปลว่าต้องฝืนใจ ถ้าฝืนใจไม่ได้ ดีไม่ได้ ปล่อยไปตามอารมณ์ตามใจตนได้หรือ ปล่อยไปตามกระแสคลื่นลมที่เรามีอยู่ เดี๋ยวขื่นก็จะต้องอม ขมก็จะต้องกลืน ค่ำคืนก็จะฝันหวาน หนุ่มก็จะเที่ยว สาวก็จะเที่ยว สรวลเสเฮฮา คบแต่อันธพาลสันดานบาป หยาบช้าในสังคม ทุกวันนี้เป็นที่น่าเสียดายมาก พระพุทธเจ้าทรงสอนนักสอนหนา สอนให้หาวัตถุธรรม

ถ้าสาวหนุ่มมีธรรมะจริง เขาจะไม่เที่ยวเขาจะไม่สรวลเสเฮฮา เขาจะแสวงหาแต่วิชา หาหลักฐานมีงานทำจะมีคู่ครองหรือก็เป็นทองแผ่นเดียวกัน มีมนุษย์สัมพันธ์ในสังคม เหงื่อออกตอนหนุ่มสาวไม่เป็นไร อย่าไปออกตอนแก่มันจะแย่ลงไป มันจะออกทั้งน้ำตาไหลไม่พัก พระพุทธเจ้าทรงสอนชัด นี่คือธรรมชาติ

มีคนเล่าให้อาตมาฟัง ว่า ลูกอาเสี่ยที่กรุงเทพฯ พ่อแม่มีลูกชายคนเดียว จบ ม.๖ แล้วไปเข้ามหาวิทยาลัยซื้อรถ บี.เอ็ม. ซื้อวิทยุ ซื้ออะไรหลายๆ อย่างให้ลูก เดี๋ยวนี้ไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว ต้องเอามาอยู่ที่บ้าน นี่แหละ ตามใจลูก นี่หรือผูกพัน นี่หรือตัวธรรมะ

ธรรมะแปลว่าต้องฝืนใจ ถ้าฝืนใจไม่ได้ ดีไม่ได้เสียหายมาก เป็นที่น่าเสียดาย

วันนี้ก็มาร้องไห้กับอาตมาที่กรุงเทพฯ เรียนหนังสือไม่ทันเขาแล้ว คิดจะเอาลูกไปเรียนเมืองนอก อาตมาว่าไม่เป็นผลจะเสียหายมากกว่านี้ มหาวิทยาลัยเมืองไทยมีมากมาย บางแห่งดีกว่ามหาวิทยาลัยเมืองนอก เช่น จุฬาฯ ธรรมศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ ก็มี มหาวิทยาลัยเอกชนก็มีมากมายหลายแห่งในกรุงเทพฯ แต่ทำไมไม่เรียน เพราะมันเรียนไม่ได้นี่แหละ ตามใจเหมือนอย่างคนเรานี่ ปฏิบัติธรรมต้องการจะฝืนใจตัวเอง ให้กำหนดจิตของตัวเองให้มีสติสัมปชัญญะ ถ้าตามใจตัวนี่เสียหมด ธรรมะเขาตามใจไม่ได้ ต้องฝืน ต้องเหนื่อย ต้องยาก ต้องลำบาก นี่แหละท่านทั้งหลาย ผู้ดีมีปัญญาเขาสร้างความดีนั้น ต้องลงทุนความลำบากได้ ถ้าลงทุนความลำบากไม่ได้เป็นคนดีไม่ได้ คนชั่วดูตรงนี้ สร้างความชั่ว ชอบลงทุนความสบาย กินสบาย นอนสบาย ชอบไม่เอาการเอางาน ไม่มีกรรมฐานในตัว เลี่ยงงาน คนพวกนี้กำลังชั่วโดยไม่รู้ตัว

จิตเป็นธรรมชาติ เกิดทางทวารหก เรียกว่าอินทรีย์ หน้าที่การงานซึ่งเราจะต้องรับผิดชอบกันต่อไปด้วยการกำหนดทางตา ทางหู จมูก ลิ้น กาย ใจ สัมผัสจิต มโนธรรม กิจกรรมก็จะดีขึ้นด้วย การพัฒนาจิตเช่นนี้จิตจะได้เข้มแข็ง จิตจะอดทน ท่านมีนิพนธ์คาถาว่า *ขันติเป็นสมบัติของนักต่อสู้ ความรู้เป็นสมบัติของนักปราชญ์ ความสามารถเป็นสมบัติของนักประกอบกิจ ความเป็นระเบียบทุกชนิดเป็นสมบัติของผู้ดี* คนไม่มีระเบียบขาดระบบ ไม่ใช่ผู้ดีนะ ผู้ดีจากธรรมชาติจะต้องมีระเบียบ ทำอะไรเพียบด้วยวินัย ตั้งอก

ตั้งใจทำงานด้วยความเรียบร้อย ทำด้วยความสะอาดหมดจด อยู่ในจิตใจของตน ขันติความอดทนเป็นต้น ได้บอกไว้ชัดเจนมาก ท่านจะปฏิบัติธรรมวัดไหนล่ะ จะไปสวรรค์ นิพพาน ญาณโน้น ญาณนี้ขึ้น เอาตรงนี้ก่อนได้ไหม ฝืนใจตัวเองให้ได้ ก็ขอเจริญพรต่อไปว่า **หญิงที่น่าเกลียด คือผู้หญิงที่ตามใจตัว ผู้ชายที่น่ากลัว คือผู้ชายไม่รู้จักเกรงใจคน** ถ้าไม่เกรงใจคนเป็นที่น่ากลัวทีเดียว ไม่รู้จักเกรงอกเกรงใจกัน ส่วนผู้หญิงที่น่าเกลียด คือ ผู้หญิงที่ตามใจตัวพันพัวอยู่ในกิเลส จะเสียหายมาก ต้องฝืนใจ นี่คือตัวธรรมะ วัตถุธรรม วัตถุมีธรรมะประจำจิต วัตถุสะอาด บ้านนั้นจะสะอาดมากทีเดียว ทำงานมีระบบระเบียบ เพียบด้วยวินัย

วัดที่สอง คือ**วัดอารมณ์** เรามาเจริญกรรมฐานต้องวัดอารมณ์ ดูอารมณ์เราดีไหม เป็นประการใด นั่งกำหนดจิตดีไหม เป็นประการใด นั่งกำหนดจิตดีไหม เจริญสติปัฏฐาน ๔ เป็นทางสายเอกที่พระบรมโลกเชษฐ์ชี้แจงแสดงมาให้ท่านเข้าใจตัวเอง *อ่านตัวออก บอกตัวได้ ใช้ตัวเป็น จะได้เห็นตัวตาย* คลายทิฐิได้แน่นอนออกมาทำนองนี้เป็นต้น ไม่ใช่มาเล่นกันสนุก หรือมาต้องการได้ญาณไปสวรรค์ นิพพาน แต่มนุษย์สมบัติยังรักษาไว้ไม่ได้ ไหนเลยจะย่างเหยียบเข้าไปสวรรค์ นิพพาน ไปไม่ได้ ไม่ใช่เอนทรานซ์ได้ เอนทรานซ์ไม่ได้ ต้องไปตามขั้นตอนสมบัติมนุษย์ ถ้าเราขาดสมบัติมนุษย์แล้ว สวรรค์จะไม่มาเลย ไม่มีทางสอบตก เป็นมนุษย์ยังสอบตก ไม่มีคุณสมบัติของมนุษย์ มนุษย์มีคุณสมบัติของมนุษย์แล้วก็เยื้องย่างที่จะก้าวเข้าไปสู่สวรรค์ คือความสะดวกสบายปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ท่านจะมีที่พึ่งทางใจสะดวกสบายในโลก

สวรรค์และนิพพานก็จะมาคอย ทำตามขั้นตอนของชีวิตของเขาเหล่านั้น นี่แหละเรียกว่าวัดอารมณ์ วัดอารมณ์จิต ใช้สติปัญญาเรียกว่า ใช้สติปัฏฐาน ๔ ออกมาทำนองนี้เป็นต้น

วัดที่สาม ก็คือ**วัดจิต** ธรรมชาติของจิตต้องวัดจิตโดยโปรดเอาตาชั่งขึ้นมาดู เอาตราชูขึ้นมาชั่ง วัดแล้ววัดเล่าเฝ้าแต่วัดในจิตใจของตนเป็นอย่างไร ไม่ใช่ไปเที่ยวกับชมรมเข้าวัดโน้นออกวัดนี้ เดี๋ยวนี้เขาไปเสาร์ - อาทิตย์ ไปชมวัด เสียดายน่าจะชมอารมณ์ตัวเองว่าเป็นอย่างไร ขอฝากท่านชมรมพุทธศาสน์ไว้ด้วย ตีความหมายให้มันใกล้ชิดตัวเองมากกว่านี้ บางทีไปชมบารมีพระสุปฏิปันโนวัดโน้นวัดนี้ ขอกล่าวเมื่อ ๑๐ - ๑๕ ปีก่อนนี้ให้ท่านฟัง**หลวงปู่แหวน**แห่งวัดดอยแม่ปั๋ง ชาวสิงห์บุรีไปมากหน้าหลายตาไปเพื่อชมบารมีหลวงปู่แหวน หลวงปู่ออกบิณฑบาต แล้วก็บอก *ไงเจ้าอยู่ไหนน้อ อยู่ไหน สิงห์บุรี มาทำไม มาชมบารมีหลวงปู่เขาเล่าลือเป็นพระสุปฏิปันโน พระอรหันต์ ฉันก็มาชม* ท่านก็ยิ้มแล้วก็บอกว่า *โยม อาตมามีบารมีก็เป็นบารมีของอาตมาเพียงคนเดียว* ไปชมบารมีเหมือนไปชมเขาปลูกมะม่วงดก ก็ไปชมว่ามะม่วงบ้านนี้ดก มะพร้าวดกเหลือเกิน ทุเรียนดกเหลือเกิน แล้วอยากจะถามโยมบ้างว่า โยมเคยปลูกบ้างไหม ปลูกมะม่วงบ้างไหม ที่ท่านว่านั้นเพื่อให้ชาวสิงห์บุรีได้คิดว่า อ๋อนี่ไปชมคนอื่นเขา แต่ตัวเองไม่เคยสร้างบารมีเลย ไม่เคยปฏิบัติธรรมนั่นเอง เราไปชมคนอื่นเขา และเราก็ไม่ต้องปลูกมะม่วง ไม่ต้องปลูกขนุน ไม่ต้องประกอบอาชีพการงานสร้างบารมีให้แก่ตนเองเลย ไปชมบ้านโน้นออกบ้านนี้ ชมที่โน้นเขาดี ตายพอดีนะโยมนะ ตายพอดี นี่

หลวงปู่แหวนท่านพูดให้ข้อคิดว่าเราต้องสร้างด้วยตนเอง ไม่ต้องไปชมคนอื่นเขา นี่เรียกว่าชมอารมณ์ ชมอารมณ์ นะชมรมพุทธศาสน์ ขอฝากไปชมรมพุทธศาสน์ต้องชมตัวเอง สร้างบารมีให้แก่ตนเอง คือ สร้างความดีให้แก่ตนเอง เป็นชมรมบารมีของตน เราจะได้สร้างความดีให้แก่ตนบ้าง จะไปชมคนอื่นเขาได้ดิบได้ดีและเราก็ไม่ได้อะไรเกิดขึ้น ตั้งใจสร้างความดีตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จะมีประโยชน์มากแก่ชีวิตของท่าน การเจริญกรรมฐาน ก็ต้องการจะให้รู้จักหน้าที่การงาน เพราะเราพึ่งการงานกับหน้าที่เท่านั้น

กรรม แปลว่า**การกระทำ** **ฐาน** แปลว่า **จิตจับอยู่ที่ฐานดี** จะได้มีปัญญา ไม่ทิ้งงาน ไม่เสียหน้าที่ ไม่เสียการงาน ไม่เบื่อการเบื่องานแต่ประการใด มีศรัทธาที่จะต้องทำงานอยู่เสมอ *ชีวิตนี้คืองานบันดาลสุข จงทำงานให้สนุก มีความสุขในการทำงาน* นี้เรียกว่า *กรรมฐาน* แปลให้มันชัดเจนเสียหน่อย ถ้าคนไหนขาดหน้าที่การงานท่านจะอยู่ในโลกไม่ได้ ท่านจะเป็นขี้ข้าเขาตลอดไป เพราะฉะนั้นเราพึ่งหน้าที่การงาน เราก็จะมีหน้าที่การงานทำ ทำอะไรก็ให้เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ ต่อชีวิตของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จะออกมาทำนองนี้ชัดแจ้ง ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติธรรมน่ะ ไม่ใช่มาไปสวรรค์ นิพพาน อย่างที่โยมผู้สูงอายุเข้าใจ นี่ขอฝากพวกนิสิตนักศึกษา เราต้องมีการศึกษา พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ชัดมีความรู้คู่กับความดีด้วย จะเอาแต่ความรู้อย่างเดียว ความดีไม่มีเลย ในเมื่อความดีไม่มี ความรู้ก็ไร้ความหมาย

การเจริญกรรมฐาน ต้องการหน้าที่กับการงาน มีวิชาความรู้นั่นเป็นมหานิยม พระพุทธเจ้าบังคับไว้ในหลักธรรมว่า **คันถธุระ**

ไม่เรียนไม่ได้ ต้องเรียนหาวิชาใส่ตนเป็นมหานิยม ในเมื่อท่านทั้งหลายนิสิต นักศึกษา สำเร็จปริญญาโท เอก ไปไหนมีคนรับรอง มีคนชื่นชมยินดี ถ้าท่านทั้งหลาย โยมผู้เฒ่าผู้แก่ที่เคารพถ้ามีลูกมีหลานให้สำเร็จปริญญาโทปริญญาเอก ปริญญาตรีไม่ต้องพูด เท่ากับประถมสี่รุ่นเก่า แถวนี้ปริญญาตรีเยอะแยะ แต่ไม่มีน้ำยา อย่างต่ำต้องปริญญาโท ปริญญาเอก ถ้าลูกเราสำเร็จปริญญาไปไหนมีหน้ามีตา มีคนนิยมชมชอบใช่หรือไม่ ท่านทั้งหลายต้องตรึกตรองหามุมกลับมุมมอง และแง่ชีวิตของผู้มีปัญญาบ้าง ท่านจะได้ประโยชน์แก่ตนเองโดยเฉพาะถ้าลูกท่านไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่มีความรู้แต่ประการใดเลยไหนเลยจะมีคนมองหน้า ลูกเรานี่แหละมหานิยมอยู่ที่วิชา ขอฝากท่านไว้ด้วย

ถ้าลูกเราไม่มีความรู้ เปรียบเสมือนเลี้ยงลูกเราไม่โต ปลูกต้นโพธิ์ไม่ได้ร่ม มันจะได้ประสบผลอะไร เลี้ยงลูกต้องโตด้วยวิชาการ มีหลักฐาน มีงานทำ ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น จะมีคู่ครองเป็นทองแผ่นเดียวกันมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม จะเกิดผลสมมาดปรารถนา ตรงนี้เป็นหลักปฏิบัติต้องเรียนต้องหาวิชาใส่ตน ตั้งแต่เป็นหนุ่มเป็นสาว อย่าเที่ยวกันนัก มีรถเบนซ์ รถบีเอ็ม พ่อแม่ตามใจซื้อให้ขับไปหาเพื่อน พ่อแม่ว่าเข้าเลยไม่กลับบ้านเลย วันนี้มาร้องไห้กับอาตมาที่กรุงเทพฯ ชัดเจนมากลูกไม่ยอมเรียนหนังสือนี่ลูกอาเสี่ย ลูกอาเสี่ยหนักเข้าก็กลายเป็นอาเฮียไป ชัดเจนมาก ส่วนลูกคนจนพ่อก็จนแม่ก็จนเลือกเกิดไม่ได้ แต่ลูกเป็นนายพลเอกได้ ลูกเป็นดอกเตอร์ได้ที่สิงห์บุรีนี่พ่อเป็นจับกัง แม่รับจ้างซักรีด เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๐ ลูก ๓ คน ผู้ชายเป็นดอกเตอร์อยู่วอชิงตัน ลูกสาว ๒ คน คนเล็กเป็นเถ้าแก่เนี้ย

ขายทองที่กรุงเทพฯ นี่แหละพ่อก็จนแม่ก็จน ลูกเลือกเป็นดอกเตอร์ได้ ลูกเลือกเป็นเศรษฐีได้ แล้วพวกที่พ่อรวยเป็นเศรษฐี ลูกเป็นอะไรบ้าง

การเจริญกรรมฐาน ถ้าต้องการพัฒนาจิตตนเอง ให้เข้าถึงแก่นแท้ในพระพุทธศาสนาให้เกิดปัญญาในตัวเอง การพัฒนาจิตจิตดีแล้วท่านจะต้องศึกษาเล่าเรียนวิชาการ ท่านจะได้มีวิชาความรู้ไปประกอบอาชีพการงาน คนเราจะทิ้งหน้าที่กับการงานไม่ได้ เรียกว่าพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบอาชีพการงานให้เป็นหลักฐานเป็นหลักแหล่งให้มีบ้านอยู่เป็นของตนเอง มีงานทำเป็นของตัวเอง ไม่ต้องไปง้อใคร ไม่ต้องไปเป็นลูกจ้างเขา เป็นขี้ข้าเขาต่อไป วิชาความรู้อันนั้นที่ได้เรียนมาต้องมีพัฒนาจิตก่อน ถ้าจิตไม่ดีแล้ว การศึกษาหาความรู้มันจะไม่เข้าท่า จะไม่เป็นผลในวิชาที่เราศึกษาเล่าเรียนเลย การเจริญพระกรรมฐาน ต้องกระตุ้นเตือนจิตให้มีสติปัญญา จำหน้าหนังสือได้แม่นยำ จำวิชาได้แม่นยำ มีสมาธิภาวนาดังนี้ เป็นต้น

นอกเหนือจากนั้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ อาชีพกับการงาน จะได้ร่ำรวย สวยดี จะได้ไม่มีปัญหาใช่หรือไม่ พัฒนาสังคม เรามีกรรมฐานดี มีสติปัญญาดี สังคมอยู่ด้วยความเมตตา อยู่ได้ด้วยความเอื้ออารีและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีอะไรก็สู่กันกินกันใช้ เห็นหน้ากันก็ยิ้มแย้มแจ่มใสตั้งใจสนทนา เจรจาไพเราะ สงเคราะห์เอื้อเฟื้อจะเป็นมนุษย์สัมพันธ์ในสังคมได้ ถ้าขาดการเจริญกรรมฐานก็รับรองได้เลยว่าจะไม่เป็นผลงานในชีวิต เราอาศัยหน้าที่กับการงานเท่านั้น ถ้าไม่มีหน้าที่กับการงาน เราจะอยู่ได้อย่างไร ถ้าไม่มีการงานและ

หน้าที่แล้ว เรารับผิดชอบหน้าที่ไหม เราเป็นเจ้าของกิจการ เจ้าของไม่รับผิดชอบตัวเอง และไม่รับผิดชอบคนอื่นด้วยแล้ว การงานจะอยู่ได้ไหม บริษัทก็อยู่ไม่ได้ การค้าก็อยู่ไม่ได้ ธุรกิจก็อยู่ไม่ได้ นี่แหละจึงต้องเจริญกรรมฐานเป็นหัวใจพัฒนาชีวิต ชีวิตเดินไปด้วยความแจ่มใส เดินทางถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เป็นแก่นหลักการนำชีวิต เดินไม่ผิดทิศทาง

กรรมฐาน คือ *กายานุปัสสนา* และเข้า *ทาน ศีล ภาวนา* แน่นอน การยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้ายแลขวา คู้แขน เหยียดขา เอาศีลอัดเข้าไป *ศีล* แปลว่า สติ ศีลแปลว่าปกติ *ศีลปกติ* หมายความว่ากระไร หมายความว่า *มีสติสัมปชัญญะ* คนนั้นจะเป็นคนปกติ มนุษยสัมพันธ์ มนุษย์สังคม มนุษยชาติ มนุษยธรรม เกิดขึ้นเป็นกิจกรรมของชมรมพุทธศาสน์เป็นต้น ออกมาชัดเจนนะ นอกเหนือจากนั้นแล้ว ในเมื่อจิตดีมีผลงาน ก็คือ สติสัมปชัญญะเป็นศีล จะยืน เดิน นั่ง นอน จะเหลียวซ้าย แลขวา คู้แขน เหยียดขา มีระบบระเบียบ นั่นคือสติสัมปชัญญะ ด้วยการกำหนดจิต ให้เรามีสตินั่นเอง ในเมื่อเรามีสติดีแล้ว มารยาทก็ออกมาสวยน่ารัก จะยืนก็น่ารัก จะเหลียวซ้ายแลขวาก็เป็นที่น่ารัก นั่นคือศีลใช่หรือไม่

การเจริญกรรมฐานก็คือศีลนั่นเอง ศีลเรามีสติ การเดิน เช่น ยืนหนอ ๕ ครั้ง มีสติอยู่กับจิตไหม "ยืน-หนอ" ๕ ครั้ง ขอให้ครูอาจารย์สอนให้ละเอียด ทำให้ละเอียดด้วย เดี๋ยวจะเสียหาย เขามาแล้วก็ไม่ได้อะไรกลับไป อาตมาเสียใจเหลือเกินนะ มาแล้วไม่ได้กรรมฐานไปเลย จะเอาดีได้อย่างไรล่ะ ถ้าคนขาดสติสัมปชัญญะ จะบกพร่องในเรื่องการเป็นมนุษย์ คนที่ขาดสติสัมปชัญญะ

มันจะบ้าบอคอแตก ออกมาทางกายบ้าง โวยวายบ้าง พูดจาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่ไพเราะ พูดจาไม่มีสัจจะ พูดจาก็เหลวแหลกแตกลาญหละหลวม เหลาะแหละ เหลวไหล ไหนเลยจะเอาดีได้ ตรงนี้เป็นจุดสำคัญ ใครจะเถียงขึ้นมาได้ อันนี้สำคัญคือ ศีล สติสัมปชัญญะทำให้คนเป็นมนุษย์ แม้แต่ ๕ นาที เราจะเอาสติมาไว้กับจิต เราจะทำได้ไหม ให้สงบปรารถนาธรรม จึงฝึกหัดให้ชำนาญงานในจิต โดยมีสติอยู่กับตัวตลอดรายการ เรียกว่าเดินจงกรม และกำหนดอายตนะ

อายตนะ คือรู้จักจิตของตน ต้องพัฒนาตรงนั้น ตาเห็นรูป มันเกิดก็ต้องกำหนดที่สายตาออกไป *เห็นหนอ* เห็นด้วยปัญญา ตั้งสติไว้ ไม่ใช่เห็นด้วยกิเลส มันเป็นเหตุทำลายตนเอง *เสียงหนอ* เกิดจิตที่หูใช่หรือไม่ หูมันจะบอกว่าเสียงเขาจะด่า เขาจะด่าอะไรก็ตาม ตั้งสติเอาไว้ เสียงหนอ เสียงที่มันเลว มันก็กลับไปหาคนที่มันด่า สติปัญญาก็เกิดขึ้นกับเรา จะไม่บันทึกหลักฐานเสียงด่าไว้ในจิต เอาสิ่งทั้งหลายมาไว้ในจิต เพียงแต่กำหนดว่า เสียงหนอ ถ้าโกรธก็กำหนดที่ลิ้นปี่ กำหนดโกรธหนอ เดี๋ยวก็หาย แต่เสียใจด้วย ผู้ปฏิบัติไม่ทำตาม ปวดหัว ปวดท้อง ปวดอะไรเมื่อย ไม่กำหนดเวทนาแล้ว เสียใจด้วยว่าผู้ปฏิบัติไม่ได้ผล สอบตกตั้งแต่เวทนาแล้ว ไม่ผ่านเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน มีความหมายอย่างนั้น

เวทนาคือสุขกับทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์มันก็ดีใจ กับเสียใจเท่านั้น บังคับบัญชาไม่ได้ ต้องตั้งสติ *ปวดหนอ ดีใจหนอ เสียใจหนอ* ต้องกำหนดที่ลิ้นปี่ ถ้ามันปวดตรงไหนก็เอาจิตไปปักตรงนั้น เอาสติอัดเข้าไป เอาศีลไปไว้ตรงนั้น ศีลแปลว่าปกติ มันจะปกติ เวทนา

เกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปแล้วก็ไม่มีปวดตรงนั้นอีก อุปาทาน ไม่ยึดตรงนั้นต่อไป ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติมาก เวทนา เสียใจก็กำหนด อย่าปล่อยเสียใจค้างคืนไว้ อย่าปล่อยความโกรธค้างคืนนะ อารมณ์จะค้างตอนเช้า ถ้าท่านทั้งหลายเป็นนิสิตนักศึกษาจะเรียนไม่ได้ผล ถ้าท่านเป็นครูบาจารย์อารมณ์ค้างไปสอนจะไม่ได้ดี ท่านเป็นนักธุรกิจการค้า ถ้าอารมณ์ค้างจะขายของไม่ได้ดี จะไปซื้อของก็ไม่ได้ ติดต่อธุรกิจก็ไม่ได้เลย เพราะอารมณ์มันเสีย อารมณ์ไม่ดีเสียแล้ว ออกมาอย่างนี้ *คนใจดีก็กลายเป็นคนใจดำ คนใจสูงก็กลายเป็นคนใจต่ำ คนใจงามก็กลายเป็นคนใจง่าย คนไว้ใจได้ก็กลายเป็นคนโลเล คนมีเสน่ห์ก็กลายเป็นคนน่าชัง คนพูดจาน่าฟังก็กลายเป็นพูดไม่เข้าหูคน* จะได้มีปัญญา อย่าให้อารมณ์ค้างไม่ดีแน่ๆ ตรงนี้น่ากลัวมาก จึงต้องสร้างอารมณ์อย่าให้อารมณ์ค้างนะ โยมที่จะกลับบ้านไป ขอฝากไปด้วยนะ ถ้าไม่สบายใจกำหนดใหญ่เลย ไม่หายให้รู้ไป ไม่สบายใจหนอ ถ้าสมาธิดีเกิดขึ้นไม่สบายใจหายวับไปกับตาดับไปเลย สบายใจก็เกิดเป็นสุข ไม่มีความทุกข์ อารมณ์ก็ไม่ค้าง ทำอะไรจะได้ผล ในตอนเช้าอย่าให้อารมณ์ค้าง ตอนกลางคืนไม่สบายอกสบายใจ โกรธกับแฟนหรือโกรธกับใคร โกรธลูกโกรธเต้าแล้วปล่อยค้างความโกรธเข้าไว้ ตอนเช้าก็จะติดอารมณ์ค้างไป ท่านจะทำมาหากินไม่ขึ้นจะไม่มีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม ทำอะไรก็ไม่ได้ผล ขอฝากญาติโยมที่จะนมัสการลากลับไป หมั่นสวดมนต์ไหว้พระด้วย ต้องกำหนดจิตทำให้ติดต่อกันไป อาตมาคิดว่าต้องได้ผล ๑๐๐% ทำอะไรติดต่อกันไป สร้างความดีแค่ ๒-๓ วัน ทำชั่วตั้งหลายวัน มันจะลบล้างกันไม่ได้ ก็ขอฝากไว้

บางคนมาบอกอาตมาว่า หลวงพ่อนั่งวันเดียวได้ไหม เอ้า ถ้างั้นไม่ต้องนั่งเลยดีกว่า มาคุยกันเถอะ นั่งวันเดียวมันจะได้อะไรเล่า แหม! เรียนมา ป.๑ - ป.๖ เรียนตั้ง ๖ ปี เรียน ม.๑ - ม.๖ ก็เรียนตั้ง ๖ ปี เรียนมหาวิทยาลัยปริญญาตรี ๓ ปี ๔ ปี เรียนปริญญาโท ๒ ปี, เอก ๒ ปี ก็อาจสำเร็จ อาจใช้เวลานาน ก็แค่นั่งวันเดียวมันจะได้อะไรหรือ สร้างความดีแค่ชั่วโมงเดียว สร้างความชั่วตั้ง ๒๔ ชั่วโมง มันจะลบล้างกันได้อย่างไร คอมพิวเตอร์จะตีออกมาติดลบหรือติดบวกประการใด มาพูดกันอย่างนี้หลายคน บางคนก็บอกหลวงพ่อคะ ฉันดูหนังสือทำที่บ้านได้ไหม ได้ ทำแบบหนังสือนะ แต่โยมก็ไม่ได้อะไรเลย ขอถามโยมเถอะเรียน ม.๑ - ม.๖ มีครูสอนไหม บอกมี นี่เมื่อไม่มีครูจะทำได้หรือ

งานปฏิบัตินี่ยากกว่าการเรียนหนังสือนะไม่ใช่ง่ายไม่มีครูแนะนำ พร่ำสอน ครูรัก ครูจำ ครูแนะ ครูนำ ครูพร่ำ ครูสอน โยมนี่พูดเอาแต่มักง่าย มักได้นะ ถ้าทำดีละก็ไม่อยากจะทำ ถ้าทำชั่วละก็ทำเยอะแยะ คนเรานี่มันก็ชั่วมากกว่าดีนะ มีดีน้อยมาก เห็นแก่ตัวมาก มักง่ายมักได้เหลือเกิน ขอเจริญพรอย่างนั้น เอาตัวขึ้นเหนือลม แต่บอกให้สร้างความดีละก็ตาไปทางโน้น หูไปทางนี้ ถ้าบอกว่าออกไปเที่ยวกันละก็อกผายไหล่ผึ่งหน้าตึงตาโต พอจะสร้างความดี ไม่มีใครสนใจ แต่ไม่เป็นไร เป็นบุญกรรมของท่านเอง ท่านมีบุญวาสนาท่านก็ทำเองนะ ท่านไร้บุญวาสนา ท่านจะไม่สนใจในเรื่องกรรมฐานแต่ประการใด ก็เป็นแกนนำของชีวิตทำให้คนมีวาสนา มีบารมีมีกุศลส่ง ผลกุศลก็จะได้ด้วยการปฏิบัติธรรมอย่างนี้

ขอให้ทำตามที่ครูสอนทุกประการ กำหนดจิตให้ได้ละเอียด *ต้องกินน้อย นอนน้อย พูดน้อย ทำความเพียรมาก* คุยไม่ได้เสียอารมณ์ เรามาพูดคุยกันแล้วไม่นั่งสมาธิ ที่พูดคุยกันมันจะออกมาให้อารมณ์เสีย อันนี้เรื่องจริง แต่ผู้ปฏิบัติธรรมนั้นไม่ค่อยปฏิบัติตาม จึงไร้ผลไม่ฟังครูบาอาจารย์สอนแต่ประการใด ขนาดที่มีครูอาจารย์ ยังไม่เอาไหนเลย ปฏิบัติที่บ้านไม่มีครู ไม่สบายเลยหรือ เลยนั่งในมุ้ง นั่งไปนั่งมา นั่งพองหนอ ยุบหนอ ง่วงแล้วนอนหนอเลย นอนหนอๆๆๆ แล้วจะตื่นตี ๔ หนอ พอตี ๔ ก็ไม่ตื่น พอตี ๔ ระฆังดัง นาฬิกาดังกริ๊ง โอ๊ยเมื่อยจังเลยนอนต่อไป ๒ โมงเช้าก็ไม่ตื่น นี่คนผัดวันประกันพรุ่งนะ *นอนตื่นสาย หน่ายหากิน ไปหมิ่นเงินน้อย ไปนั่งคอยวาสนา* วาสนามาหาเองไม่ได้ ต้องทำต้องสร้างความดี ไม่สร้างไม่ได้หรอก

ความชั่วไม่ต้องสร้าง มาเอง มันชั่วอยู่ทุกวัน จิตใจมันหลั่งไหลไปสู่ที่ชั่วทุกวันตลอดเวลากาล ไม่ต้องสร้างนิดเดียวมันก็ไปแล้ว จิตเลเพลาดพาด หละหลวม เหลวไหลตลอดรายการ แต่ความดีนี่ทำยากต้องสร้างสรรหาแสวงหาความดีให้แก่ตนเอง และก็ตัวเองมีความดีอยู่แล้ว ๑๐๐% จิตประภัสสร แต่เราเอาความดีในตัวไปทิ้งเสีย น่าเสียดายเอาความชั่วมาแทนที่ ความดีก็มีไม่ได้ นี่แหละสร้างความดีนี่ต้องสร้างต้องเสริม ต้องส่งในกุศลให้แก่ตนมีจิตมั่นคงคือสมาธิภาวนา มีปัญหาแก้ไขปัญหาได้ คนที่สร้างความชั่วนี่นะไม่ต้องมีตำราหรอก เพราะเราตามใจตัวเอง จิตใจก็เหลวแหลก แตกไปในทางต่ำ ยกตัวอย่างว่าจิตมันเป็นน้ำ โยมลองเทน้ำดูสิ มันจะไหลไปที่สูงหรือที่ต่ำ จิตมันชอบต่ำ

ชอบไอ้โน่น ชอบไอ้นี่ อาหารของจิตก็คือกิเลส ความโกรธ ความโลภ ความหลง ความหายนะ เป็นอาหารของจิต แต่เราต้องฝืนไม่ให้มันกินอย่างนั้น ต้องฝืนใจอย่างมากกว่าจะได้ดี

ขอเจริญพรว่า **ความขยันได้มาจากความขี้เกียจ** กว่าจะขยันได้ ขี้เกียจมาก่อน **ความสุขเราได้มาจากความทุกข์** ต้องมีความทุกข์ร้อนใจเหลือเกิน กว่าจะพบความสุขที่แน่นอนเช่นดังกล่าวแล้ว มันมีแต่ความทุกข์ระทมขมขื่น ต้องผ่านทุกข์ก่อนจึงจะพบความสุขที่แน่นอน อาตมาผู้หนึ่งขี้เกียจที่สุด บัดนี้เราต้องฝืนใจ กว่าจะขยันกว่าจะทำอะไรให้สำเร็จ ฝืนใจจนขยัน บัดนี้จะกลับไปขี้เกียจคงไม่ได้แล้ว ไม่ได้แน่ ถ้าโยมเคยขี้เกียจแล้วไม่ฝืนใจ ไม่ขยัน มันก็แค่นั้น ทำอย่างไรก็แค่นั้น ดีไม่ได้แน่นอนเหมือนหมากรุก ๖๔ ตา เดินตาเดียวอยู่ตลอดกาลเวลา จะดีได้อย่างไรเล่า เพราะฉะนั้น ทาน ศีล ภาวนา นี่ครบ ทานการให้แต่ศีลก็คือสติกรรมฐาน ถ้าเราเจริญสติกรรมฐาน แล้วจะพบทาน ๓ อย่าง ถ้าได้สติสัมปชัญญะแล้วจะพบทาน ๓ อย่าง

ทานข้อ ๑ คือ **ให้แล้วไม่หวังผลตอบแทน**

ทานที่ ๒ คือ **ธรรมทาน** ให้ธรรมะเป็นทาน พิมพ์หนังสือสวดมนต์บ้าง พิมพ์หนังสือธรรมะแจกกัน เรียกว่าธรรมทานมันก็ได้ผล ทานข้อแรกคงจะไม่ใช่สัปปุริสทานมันเป็นสังฆทานนะ ทานกรรมฐานเป็นสังฆทานแน่เพราะจิตไม่หวังผล ก็ต้องให้สาธารณประโยชน์ สาธารณชนทั่วไป

ทานที่ ๓ ของกรรมฐานคือ **อภัยทาน** ให้อภัยได้ อภัยโทษไม่โกรธกัน เรียกว่าทานกรรมฐาน ถ้าโยมไม่เจริญกรรมฐานรับรอง

หมื่นเปอร์เซ็น จะให้อภัยใครไม่ได้ ผูกพยาบาทตลอดเวลา ถ้าท่านไม่มีกรรมฐานแล้ว ท่านจะให้อภัยทานได้ยาก อโหสิกรรมกันได้ยาก มีแต่ผูกใจโกรธ ผูกพยาบาท ฆ่ารันฟันแทงกัน ถึงคนนั้นจะบริจาคทาน สร้างวัดสร้างวาก็วัดก็ตาม ก็ยังให้อภัยทานไม่ได้ ต้องมีจิตสูงในกรรมฐาน ต้องมีสติปัฏฐานกำหนดจิต รู้หนอๆ รู้อย่างไร รู้ว่าเราโกรธเขา รู้หนอๆ อย่าโกรธเขาเลย ให้อภัยเขาเถอะ มันด่าเรา กำหนดต่อไป ด่าเรายังโกรธก็โกรธหนอๆ อ๋อบัดนี้ข้าพเจ้าไม่โกรธแล้ว ข้าพเจ้ามีกรรมฐาน ข้าพเจ้าจะไม่ขอโกรธท่าน เรียกว่า **อโหสิกรรม**

กรรมนั้นจะไม่ต่อให้ยืดยาว เรียกว่าตัดมันให้สั้นเหมือนรถหมดน้ำมัน ไม่วิ่งอีกแล้ว กรรมไม่ต่อกรรมอีกแล้วเรียกว่าอโหสิกรรม

นี่แหละกรรมฐานจึงแก้กรรมได้ เจริญกรรมฐานอโหสิกรรมได้ จะได้ไม่มีกรรมเวรกันไปในชาติหน้า เราจึงนิยมการที่จะลากรรมฐานขออโหสิกรรม ขอขมาลาโทษพระรัตนตรัย มีพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ อาจจะเจตนาไม่ดี คิดไม่ดี อาจจะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นบาปเป็นกรรมทั้งนั้น จึงต้องให้อภัยทาน ให้อภัยโทษ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **อโหสิกรรม** จะไม่เอาเวรกรรมกันต่อไปอีก กรรมสิ้นกันเสียที นับตั้งแต่บัดนี้ คือการเจริญพระกรรมฐาน

ถ้าโยมไม่เจริญกรรมฐาน กรรมไม่รู้จักสิ้น จะแก้กรรมอะไรไม่ได้ จะต่อเวรต่อกรรมให้มันยืดยาวออกไป จะไปถึงลูกหลาน ลูกหลานก็จะลำบาก กระเสือกกระสนในอนาคต ตรงนี้สำคัญ ถ้าโยมหญิง โยมชาย รู้ว่าสร้างกรรมไว้กับใคร ก็ขอประทานโทษ โปรดอภัยเถิดนะเจ้าคะ ขอเจริญพรว่า ภรรยาเคยว่าสามี หรือคิดในใจว่าสามีของข้านี้ไม่ดี เท่านี้ก็บาปนะ กระทั่งสามีไม่ได้เป็น

เช่นนั้น สามีก็เช่นเดียวกัน ไปนินทาว่าภรรยาของเราไม่ดี เท่านี้บาปนะ จะทำกรรมฐานไม่ได้ผลหรอก **ด่าสามี มาทำกรรมฐานไม่ได้ผล จะได้ผลต้องอโหสิกรรมเสีย** อภัยทาน อภัยโทษ ได้ผลแน่นอน ก็ขอเจริญพรฝากญาติโยมไว้ อย่าโกรธอย่าลงโทษกันเลย ให้อภัยกันเถิด หนักนิดเบาหน่อยให้อภัย บางคนมาที่วัดนี้นานแล้วตั้ง ๒๐ ปี จำได้ คนมันแน่น มีงานขึ้นในวัด เขาเหยียบเท้ากันเหยียบเท้าลงไปที่เท้าคนอื่นนะ เขาก็รู้ตัวว่าไปเหยียบเท้าคนอื่นเขาขอโทษครับ คนนั้นมันเมามันไม่อโหสิ ชกกันเลย ต่อยกันแหลกไปเลยคนที่ขอขมาลาโทษก็หนีไป เห็นไหม คนไม่มีกรรมฐาน

คนที่เจริญสติได้ เขาจะให้อภัยทุกประการ นี่ขอฝากไว้ถ้าคนขอโทษอย่าโกรธเขานะโยมนะ มาขอโทษโปรดอภัย รับผิดแล้วให้อภัยเขาเถอะ เรียกว่าอภัยทาน อภัยโทษ อย่าโกรธกันไว้ในใจทำไมเล่า พกความโกรธไว้ในใจเหมือนไฟเผาหัวจิตหัวใจเศร้าหมองทำใจร้อนรน ทนไม่ไหว กินไม่ได้ นอนไม่หลับ เป็นบาป เหมือนตกนรกทั้งเป็นเลยนะ อย่าไปมั่วสุมเช่นนั้นเลย พวกนิสิตนักศึกษาทั้งหลาย *อย่าคบพาล* นี่วันนี้ เขาก็เล่าให้เราฟังแล้วแม่เขาก็ร้องไห้ลูกไม่เรียนหนังสือ ขับรถ บี.เอ็ม. มีวิทยุมือถือ มีทั้งอะไรหลายๆอย่าง พร้อมมูลบริบูรณ์ทุกอย่างเลยนะ แหมไปเรียนมหาวิทยาลัยต้องมีรถ บี.เอ็ม. แม่เขาบอกว่าลูกเอ๋ยเราก็มีสตางค์เยอะ แต่รถเจ้านี่อย่าเอา บี.เอ็ม. เลย เอาคืนมาขาย เอารถปิคอัพไปขับ ไม่เรียนหนังสือ บอกรถปิคอัพมันไม่มีศักดิ์ศรี เขาว่าอย่างนั้น เด็กรุ่นใหม่แหม ไม่อดทน ใช้ไม่ได้เลยนี่อย่างนี้ เราก็บอกเหตุผล ให้เจริญกุศลภาวนา สวดมนต์ ไหว้พระเถิดประเสริฐที่สุดแล้ว ต้องอดทนก่อนจะได้ดิบได้ดี มีปัญญา เขาก็จนกันมาก่อน คนจีนมีเสื่อผืนหมอนใบ

เข้ามาเป็นอาเสี่ยในประเทศไทย เป็นเจ้าของที่เจ้าของทางในไทย ไทยต้องเรียกเขาเสี่ย เรียกอาเฮีย กันมากมาย ก็เพราะความขยัน ความมีธรรมะของเขา อดทนอย่างนี้เป็นต้น ทุกคนก็ไม่ได้สนใจเรื่องนี้ นี่แหละ ท่านทั้งหลายเอ๋ย เราให้อภัยกันแล้ว ก็ประทานอภัยกัน ยกโทษกัน ไม่โกรธกัน นี่เป็นทานสูงสุด โดยไม่ต้องใช้สตางค์เอามาถวายพระ สังฆทานต้องเสียสตางค์ต้องเสียเงินทองมากมายก่ายกอง ก็เป็นทานชั้นต่ำ ใครก็ทำได้ แต่การให้อภัยกันไม่โกรธ ไม่เกลียดไม่มีอะไรกัน นี่แหละทานชั้นสูง ก็เนื่องจากว่าท่านทั้งหลายต้องเจริญกรรมฐานถึงที่สุด มีสติสัมปชัญญะครบถ้วนขบวนการแล้วนั้น ก็จะได้ผลสมมาดปรารถนาทุกประการ

ขออนุโมทนาสาธุการแก่ท่านทั้งหลายผู้สนใจในธรรมสัมมาปฏิบัติในที่นี้ แต่ท่านจะทำได้แค่ไหนก็ไม่ทราบ ถ้าทำอะไรทำด้วยความตั้งใจ ทำด้วยความเคารพ ทำด้วยศรัทธา ทำด้วยความเต็มใจและฉันทะ ความยินดีในการปฏิบัติ รับรองได้ผลแน่ ถ้าท่านไม่ได้ตั้งใจ ทำส่งเดช หรือมากับเขาเพื่อสนุกสนาน ท่านจะไม่ได้อะไรกลับไปเลย จะว้าเหว่ต่อไปในภายหน้า นี่แหละกรรมฐาน จึงมีความหมายดังได้ชี้แจงมา ณ บัดนี้ จะได้ให้อภัยได้ทุกประการสูงสุดแล้ว พระพุทธเจ้าทรงสอนมาชัดเจนมาก ไม่มีอะไรที่ติดขัดแต่ประการใด

สุดท้ายนี้ ขออนุโมทนาสาธุการ แผ่บุญกุศลทั้งหลายโดยทั่วหน้ากัน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย บุญกุศลทั้งหลายโปรดประทานพรให้ท่านทั้งหลายโดยทั่วหน้ากัน จงประสบแต่ความสุขความเจริญ และเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใด ขอให้สมมาดปรารถนาโดยทั่วหน้ากัน ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

บทสวดมนต์ไหว้พระ

อนุโมทนา

สวดมนต์ไหว้พระเป็นธรรมประจำชีวิต เป็นข้อคิดประจำชีวิต เกิดผลผลิเพื่องอกงาม สร้างความดีให้แก่ตน ผลกำไรเป็นความดี เพื่อมอบให้แก่เพื่อนร่วมชาติร่วมโลก ได้อยู่ด้วยความมีโชคดีทุกๆ ท่าน

ขอให้ท่านพร้อมสมาชิกในครอบครัวได้สวดมนต์กันทุกคน ทุกครอบครัว เพื่อเป็นมงคลในชีวิต จะเกิดฐานะดีมีปัญญา จะได้มีความสุข ความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไปในชีวิต

ขอให้ท่านชวนลูกหลานทุกๆ คนสวดมนต์ก่อนนอน ถ้าท่านทั้งหลาย ตั้งใจ ศรัทธา เชื่อมั่น ลูกหลานได้สวดมนต์ตามหนังสือนี้แล้ว ผลที่ได้รับจากการสวดมนต์นั้น

๑. ลูกหลานจะมีระเบียบวินัยที่ดี

๒. ลูกหลานจะไม่เถียง จะเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เขาจะรู้ว่า เขาเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ จะวางตัวได้เหมาะสม

๓. เมื่อเจริญวัยเป็นหนุ่มสาว ก็จะเป็นลูกหลานที่ดีของพ่อแม่ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

๔. ผู้ที่สวดและปฏิบัติเป็นประจำจะเจริญรุ่งเรือง พัฒนาสถาพร จะรวย จะสวย จะดีมีปัญญา จะสมประสงค์ในสิ่งที่ดีงามตลอดไปทุกประการ

ขออำนวยพร

พระธรรมสิงหบุราจารย์

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี

วิธีสวด

ให้เริ่มสวดตั้งแต่บทบูชาพระรัตนตรัย (หน้า ๑๗๗, ๑๗๘, ๑๗๙, ๑๘๐, ๑๘๑, ๑๘๒, ๑๘๓) เพียง ๑ จบ จากนั้นให้สวดบทอิติปิ โส เท่าอายุบวกด้วย ๑ จบ (หน้า ๑๘๓) เสร็จแล้วให้แผ่เมตตา (หน้า ๑๘๔, ๑๘๕) จบแล้วให้แผ่ส่วนกุศล (หน้า ๑๘๕, ๑๘๖) เสร็จแล้วจะสวดพระคาถาอื่นๆ หรือไม่สวดก็ได้ ถ้าสวดได้ก็ยิ่งดี แล้วจึงอธิษฐานตามสิ่งที่ปรารถนา

บูชาพระรัตนตรัย

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อะภิปูชะยามิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อะภิปูชะยามิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อะภิปูชะยามิ

กราบพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สังฆัง นะมามิ (กราบ)

ขอขมาพระรัตนตรัย

วันทามิ พุทธัง, สัพพัง เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต,
วันทามิ ธัมมัง, สัพพัง เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต,
วันทามิ สังฆัง, สัพพัง เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต,

นมัสการพระพุทธเจ้า

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต
สัมมาสัมพุทธัสสะ (สวด ๓ จบ)

ไตรสรณคมน์

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ถวายพรพระ (อิติปิ โสฯ)

พุทธคุณ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

ธรรมคุณ

ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ (อ่านว่า วิญญูฮีติ)

สังฆคุณ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

พุทธชัยมงคลคาถา (พาหุงฯ)

บทพาหุงมหากา เป็นบทสวดมนต์ที่สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้วได้ถวายให้สมเด็จพระนเรศวรมหาราชไว้สวดเป็นประจำพระองค์กล่าวถึงชัยชนะ ๘ ครั้งของพระพุทธเจ้า ที่มีต่อพญาวสวัตดีมาร อาฬวกยักษ์ ช้างนาฬาคิรี องคุลิมาล นางจิญจมาณวิกา สัจจกนิครนถ์ พญานันโทปนันทนาคราช และท่านท้าวพกาพรหม เป็นชัยชนะที่พระพุทธองค์ ทรงได้มาด้วยอิทธิปาฏิหาริย์ และด้วยอำนาจแห่งบารมีธรรมโดยแท้

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ <u>เต</u>° ชะยะมังคะลานิ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ <u>เต</u>° ชะยะมังคะลานิ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ <u>เต</u>° ชะยะมังคะลานิ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต[๑] ชะยะมังคะลานิ

กัตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต[๑] ชะยะมังคะลานิ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต[๑] ชะยะมังคะลานิ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต[๑] ชะยะมังคะลานิ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พ์รัห์มัง[๒] วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต[๑] ชะยะมังคะลานิ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิต๎วานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ

ชัยปริตร (มหากาฯ)

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรต๎วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต[๑] ชะยะมังคะลัง

ชะยันโต โพธิยา มูเล สัก๎ยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ต๎วัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ[๒] ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ
สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พ๎รัห๎มะจาริสุ[๔]
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต[๑] ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัต๎วานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต[๑]

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต[๑]

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต[๑]

อิติปิ โส เท่าอายุ บวกด้วย ๑ จบ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

ให้สวดเกินอายุ ๑ จบ เช่น อายุ ๓๖ ปี ต้องสวด ๓๗ จบ

การสวดอิติปิ โส เท่าอายุบวก ๑ จบ เปรียบเสมือนค้าขายมีอายุเป็นต้นทุน ถ้าสวดเท่าอายุ เท่ากับเสมอทุน ส่วนที่สวดเกินอายุคือกำไร ถ้ายิ่งสวด ๑๐๘ จบ ได้ยิ่งดี ทำอะไรก็เจริญรุ่งเรือง

---

๑ ถ้าสวดให้ตัวเอง ให้เปลี่ยนจากคำว่า **เต** เป็น **เม**

๒ อ่านว่า **พรัมมัง**

๓ ถ้าสวดให้ตัวเอง ให้เปลี่ยนจากคำว่า **ต์วัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ** เป็น **อะหัง วิชะโย โหมิ ชะยามิ**

๔ อ่านว่า **พรัมมะจาริสุ**

แผ่เมตตาแก่ตนเอง

อะหัง สุขิโต โหมิ	ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุข
นิททุกโข โหมิ	ปราศจากความทุกข์
อะเวโร โหมิ	ปราศจากเวร
อัพ์ยาปัชโฌ โหมิ	ปราศจากอุปสรรคอันตรายทั้งปวง
อะนีโฆ โหมิ	ปราศจากความทุกข์กายทุกข์ใจ
สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ	มีความสุขกายสุขใจ รักษาตน ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

อธิษฐานอโหสิกรรม

ข้าพเจ้าขออโหสิกรรม กรรมใดที่ข้าพเจ้าทำแก่ผู้ใดไว้ในชาติใดๆ ก็ตาม ขอให้เจ้ากรรมนายเวรจงอโหสิกรรมให้แก่ข้าพเจ้า อย่าได้จองเวรจองกรรมกันต่อไปเลย

แม้แต่กรรมที่ใครๆ ทำแก่ข้าพเจ้าไว้ก็ตาม ข้าพเจ้าขออโหสิกรรมให้ทั้งสิ้น ยกถวายพระพุทธเจ้าเป็นอภัยทาน เพื่อจะได้ไม่มีเวรกรรมกันต่อไป

ด้วยอานิสงส์แห่งอภัยทานนี้ ขอให้ข้าพเจ้า ครอบครัวของข้าพเจ้า บุตรหลาน ตลอดจนวงศาคณาญาติ และผู้มีอุปการคุณแก่ข้าพเจ้าจงมีความสุขความเจริญ ประสบแต่สิ่งที่ดีและสิ่งที่ชอบด้วยเทอญ

แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

อัพ์ยาปัชฌา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีฆา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

แผ่ส่วนกุศล

อิทัง เม มาตาปิตูนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ มาตาปิตะโร ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่มารดาบิดาของข้าพเจ้า ขอให้มารดาบิดาของข้าพเจ้ามีความสุข

อิทัง เม ญาตีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้า ขอให้ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้ามีความสุข

อิทัง เม คะรูปัชฌายาจะริยานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ คะรูปัชฌายาจะริยา ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ของข้าพเจ้า ขอให้ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ของข้าพเจ้ามีความสุข

อิทัง สัพพะเทวานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เทวา ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่เทวดาทั้งหลายทั้งปวง ขอให้เทวดาทั้งหลายทั้งปวงมีความสุข

อิทัง สัพพะเปตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เปตา ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่เปรตทั้งหลายทั้งปวง ขอให้เปรตทั้งหลายทั้งปวงมีความสุข

อิทัง สัพพะเวรีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เวรี ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายทั้งปวง ขอให้เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายทั้งปวงมีความสุข

อิทัง สัพพะสัตตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ สัตตา ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ขอให้สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงมีความสุขทั่วหน้ากันเทอญ

กรวดน้ำให้เจ้ากรรมนายเวร

ข้าพเจ้าขออุทิศบุญกุศลจากการเจริญภาวนานี้ ให้แก่เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายของข้าพเจ้า ที่ข้าพเจ้าได้เคยล่วงเกินท่านไว้ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ ท่านจะอยู่ภพใดหรือภูมิใดก็ตาม ขอให้ท่านได้รับผลบุญนี้ แล้วโปรดอโหสิกรรมและอนุโมทนาบุญแก่ข้าพเจ้า ด้วยอำนาจบุญนี้ด้วยเทอญ

พระคาถาชินบัญชร

ก่อนที่เจริญภาวนาให้ตั้งจิตใจให้เป็นสมาธิแล้วระลึกถึงเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พฺรหฺมรํสี) แล้วตั้งนะโม ๓ จบ

ส่วนบทนำข้างล่างนี้ตามฉบับเดิมนั้นไม่มี ไม่ทราบว่าผู้ใดต่อเติมเข้าไป บทนี้เป็นบทให้พรแก่ผู้อื่นของเจ้าประคุณสมเด็จโต ท่านใช้เวลาให้พรแก่พวกญาติโยมที่ไปหาท่าน ผู้ใดจะสวดด้วยหรือไม่ ก็ไม่เป็นไร แล้วแต่ความศรัทธา

ปุตตะกาโม ละเภ ปุตตัง ธะนะกาโม ละเภ ธะนัง
อัตถิกาเยกายะญายะ เทวานัง ปิยะตัง สุต๎วา

แปลตามใจความว่า ผู้ปรารถนาบุตร ขอให้ได้บุตรสมความปรารถนา ผู้ปรารถนาทรัพย์ จงได้ทรัพย์สมความปรารถนา และขออัญเชิญเทวดาจงมาร่วมรับรู้อนุโมทนาให้เขาเหล่านั้น จงสำเร็จตามความปรารถนาทุกประการ

๑. ชะยาสะนากะตา พุทธา เชต๎วา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา

๓. สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ท๎วิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร

๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส๎มิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา[๑]
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก

๖. เกสะโต ปิฏฐิภาคัส์มิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลีนันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
เอตาสีติ[๒] มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา

๑๐. ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง

๑๑. ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา

๑๒. ชินาณา[๓] วะระสังยุตตา สัตตัปปาการะลังกะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา

๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร

๑๔. ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัง มะหีตะเล*

สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา

๑๕. อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข

ชินานุภาเวนะ ชิตุปัททะโว

ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโค

สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย

สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติ

(ชินะปัญชะระคาถา นิฏฐิตา)

ฉบับถูกต้องตรวจตามไวยากรณ์โดย

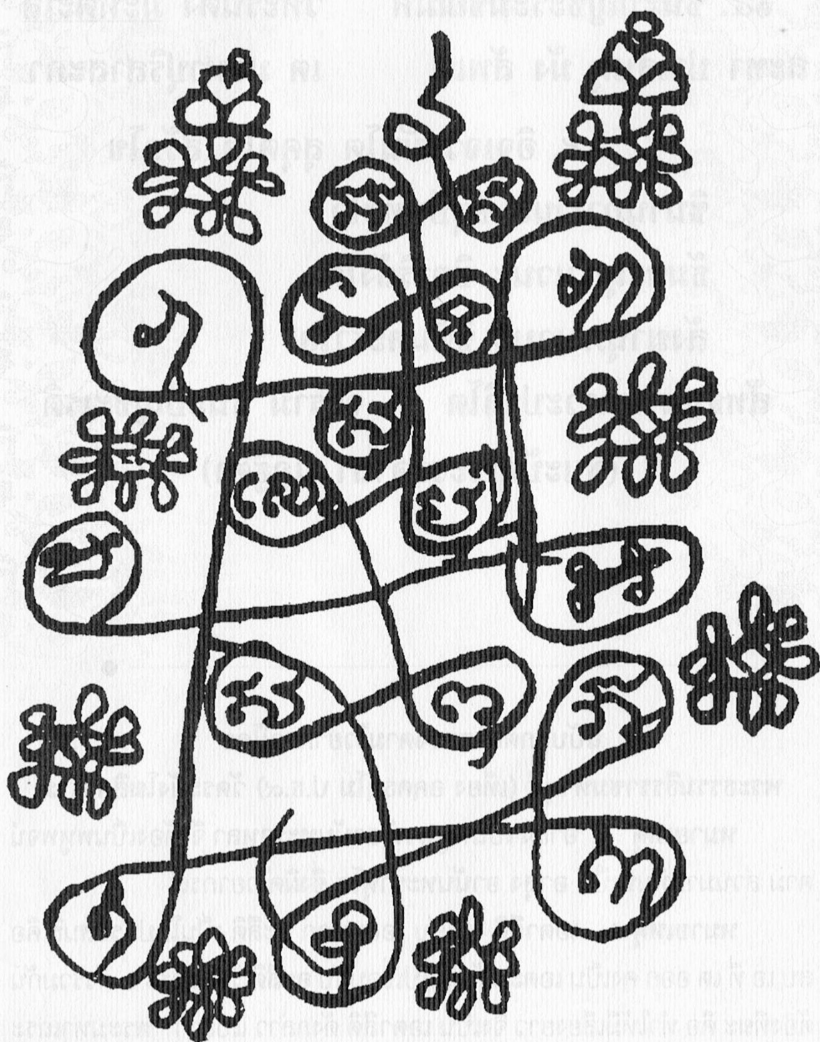
พระธรรมธีรราชมหามุนี (เที่ยง อคฺคธมฺโม ป.ธ.๙) วัดระฆังโฆสิตาราม

หมายเหตุ ๑. อาสุง เป็นพหูพจน์ **อานันทะราหุลา** จึงต้องเป็นพหูพจน์ตาม ส่วนมากพิมพ์เป็น **อาสุง อานันทะราหุโล** ซึ่งผิดไวยากรณ์

หมายเหตุ ๒. เอตาสีติ เท่ากับ **เอเต** บวก **อะสีติ** เป็นโลปสระสนธิ คือ ลบ **เอ** ที่ **เต** ออก คงเป็น **เอตะ** แล้วนำไปเชื่อมกับ **อะสีติ** รัสสะสระ ๒ ตัวรวมกันต้องทีฆะ คือ ทำให้มีเสียงยาว จึงเป็น **เอตาสีติ** ดังกล่าว แปลว่า “พระมหาเถระ ๘๐ เหล่านั้น”

หมายเหตุ ๓. ชินะ บวก **อาณา** เท่ากับ **ชินาณา** และ **อาณา** แปลว่า “อำนาจ” ส่วนมากพิมพ์เกินเป็นชินานานา ซึ่งไม่รู้แปลว่าอย่างไร

*ออกเสียงว่า **มะฮีตะเล**

มหายันต์แห่ง
ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกฉบับที่พิมพ์นี้ เป็นฉบับที่มีท่านผู้รู้และคณาจารย์ได้ทำการแก้ไขปรับปรุง พิจารณาเห็นว่ามีส่วนที่ถูกต้องในด้านเชิงภาษาและความหมาย จึงได้ถือเอาฉบับนี้เป็นหลักเพื่อพิมพ์เผยแผ่ บางฉบับของบทสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกมีความแตกต่างกัน เหตุเพราะว่าแต่เดิมมีการท่องจำกันมาด้วยปากเปล่า และคัดลอกกันต่อๆ มา ก็ย่อมมีโอกาสที่จะสะกดคำผิดพลาดได้ แต่อย่างไรก็ตาม จุดประสงค์แห่งการเจริญพุทธมนต์เป็นการน้อมรำลึกถึงคุณพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง เป็นการเจริญภาวนาเพื่อให้จิตใจสงบ ปล่อยวาง

ฉะนั้นให้เราทำความเข้าใจว่า ถึงแม้อักขระจะผิดพลาดไปบ้าง แต่ถ้าเวลาสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก ไม่ว่าบทไหน หากเราสามารถทำใจให้สงบได้ดี ก็ย่อมมีอานิสงส์ดุจเดียวกัน...

อานิสงส์แห่งการสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ผู้ใดได้สร้างยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้เป็นธรรมทานและสร้างไว้สวดมนต์สักการบูชา ผลานิสงส์สุดที่จะพรรณนาให้ทั่วถึงได้เป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่ จะมีความสุขสิริสวัสดิ์เจริญรุ่งเรืองต่อไปทั้งปัจจุบันกาลและอนาคตภายภาคหน้าตลอดบุตรหลานสืบไปด้วยอำนาจของความเคารพในพระคาถานี้

พิธีไหว้พระและสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ก่อนเข้าห้องบูชาพระควรอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด และนุ่งห่มให้เรียบร้อย เข้านั่งที่ด้วยความสำรวมกายใจ ตั้งจิตให้แน่วแน่ เพ่งตรงยังพระพุทธรูป ระลึกถึงพระรัตนตรัย แล้วค่อยกราบ ๓ ครั้ง สงบจิตระลึกถึงคุณบิดามารดา ซึ่งเป็นพระอรหันต์ของบุตร จากนั้นจึงจุดเทียนบูชา ให้จุดเล่มด้านขวาของพระพุทธรูปก่อน แล้วจุดเล่มด้านซ้าย ต่อไปจุดธูป ๓ ดอก เมื่อจุดเทียนธูปที่เครื่องสักการบูชาเสร็จแล้ว เอาจิตนึกเห็นพระพุทธองค์มาเป็นประธาน พึงนั่งคุกเข่าประนมมือตั้งใจบูชาพระรัตนตรัย นมัสการพระรัตนตรัย นมัสการพระพุทธเจ้า และนมัสการพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ แล้วจึงเจริญภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก จะเพิ่มความขลังและศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น จะเกิดพลังจิตและมีความมั่นคงในชีวิต พึงทราบด้วยว่าการเจริญภาวนาทุกครั้งควรอยู่ในสถานที่อันสมควร ขอให้ทำจิตตั้งมั่นในบทสวดมนต์ จะมีเทพยดาอารักษ์ทั้งหลายร่วมอนุโมทนาสาธุการด้วย

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

๑. อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง วะตะ โส ภะคะวา. อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา สุคะโต วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู วะตะ โส ภะคะวา.

อะระหันตัง สะระณัง คัจฉามิ.

อะระหันตัง สิระสา นะมามิ.

สัมมาสัมพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

สัมมาสัมพุทธัง สิระสา นะมามิ.

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สะระณัง คัจฉามิ.

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิระสา นะมามิ.

สุคะตัง สะระณัง คัจฉามิ.

สุคะตัง สิระสา นะมามิ.

โลกะวิทัง สะระณัง คัจฉามิ.

โลกะวิทัง สิระสา นะมามิ.

๒. อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา ปุริสะทัมมะสาระถิ วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา พุทโธ วะตะ โส ภะคะวา.

อะนุตตะรัง สะระณัง คัจฉามิ.

อะนุตตะรัง สิระสา นะมามิ.

ปุริสะทัมมะสาระถิ สะระณัง คัจฉามิ.

ปุริสะทัมมะสาระถิ สิระสา นะมามิ.

สัตถา เทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ.

สัตถา เทวะมะนุสสานัง สิระสา นะมามิ.

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

พุทธัง สิระสา นะมามิ.

๓. อิติปิ โส ภะคะวา รูปะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

๔. อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะวี ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อาโป ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา เตโช ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วาโย ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อากาสะ ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะ ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา จักกะวาพะ ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

๕. อิติปิ โส ภะคะวา จาตุมมะหาราชิกา ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ตาวะติงสา ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ยามา ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ตุสิตา ธาตุ สะมาธิญาณะ
สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา นิมมานะระตี ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา กามาวะจะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา รูปาวะจะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะรูปาวะจะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา โลกุตตะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

๖. อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะมะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ทุติยะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ตะติยะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา จะตุตถะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะ ธาตุ สะมาธิ
ญาณะสัมปันโน.

๗. อิติปิ โส ภะคะวา อากาสานัญจายะตะนะ ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะ ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อากิญจัญญายะตะนะ ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ
ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

๘. อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปัตติมัคคะ ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สะกิทาคามิมัคคะ ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิมัคคะ ธาตุ สะมาธิ
ญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะมัคคะ ธาตุ
สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปัตติผะละ ธาตุ สะมาธิ
ญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สะกิทาคามิผะละ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิผะละ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะผะละ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

๙. กุสะลา ธัมมา อิติปิ โส ภะคะวา อะอา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ชัมภูทีปัญจะ อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นะโม พุทธายะ นะโม ธัมมายะ นะโม สังฆายะ ปัญจะพุทธา นะมามิหัง อาปามะจุปะ ทีมะสังอังขุ สังวิธาปุกะยะปะ อุปะสะชะสะเห ปาสา ยะโส

โสโสสะสะอะอะอะอะนิ เตชะสุเนมะภูจะนาวิเว อะสัมวิสุโลปุสะพุภะ อิส์วาสุ, สุส์วาอิ, กุสะลา ธัมมา จิตติ วิอัตถิ.

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง อะอา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ สาโพธิปัญจะ อิสสะโร ธัมมา.

กุสะลา ธัมมา นันทะวิวังโก อิติ สัมมาสัมพุทโธ สุคะลาโน ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

๑๐. จาตุมมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา อิติ วิชชาจะระณะสัมปันโน อุ อุ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นันทะ ปัญจะ สุคะโต โลกะวิทู มะหาเอโอ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ยามา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา พ๎รัห๎มา สัททะ ปัญจะ สัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร ยะมะ กะขะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตุสิตา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา ปุ ยะ ปะ กะ ปุริสะทัมมะสาระถิ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

นิมมานะระตี อิสสะโร กุสะลา ธัมมา เหตุโปวะ สัตถา เทวะมะนุสสานัง ตะถา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี อิสสะโร กุสะลา ธัมมา สังขาระขันโธ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ พุทธะปะผะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

พ๎รัห๎มา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นัตถิ ปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๑. นะโม พุทธัสสะ นะโม ธัมมัสสะ นะโม สังฆัสสะ พุทธิลา โลกะลา กะระกะนา เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู ส์วาหายะ

นะโม พุทธัสสะ นะโม ธัมมัสสะ นะโม สังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ วัตติ วัตติ มะยะสุ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู ส์วาหายะ.

อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พ์รัห์มะสาวัง มะหาพ์รัห์มะสาวัง จักกะวัตติสาวัง มะหาจักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสีสาวัง มะหาอิสีสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนีสาวัง สัปปุริสะสาวัง มะหาสัปปุริสะสาวัง พุทธะสาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิวิชชาธาระนังสาวัง สัพพะโลกาอะริยานังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ.

สาวัง คุณัง วะชะพะลัง เตชัง วิริยัง สิทธิ กัมมัง ธัมมัง สัจจัง นิพพานัง โมกขัง คุยหะกัง ทานัง สีลัง ปัญญา นิกขัง ปุญญัง ภาคะยัง ยะสัง ตัปปัง สุขัง สิริรูปัง จะตุวีสะติเทสะนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู ส์วาหายะ.

๑๒. นะโม พุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม อิติปิ โส ภะคะวา.

นะโม ธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สฺวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม.

นะโม สังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตัง.

นะโม พุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะ ตัสสะ หาโย โมนะ อุอะมะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุอะมะอะ วันทา นะโม พุทธายะ นะอะกะติ นิสะระณะ อาระปะขุทธัง มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

วิปัสสิต

สัพพะทุกขา สัพพะภะยา สัพพะโรคา วินัสสันตุ

กรวดน้ำ (ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก)

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ ด้วยเดชะผลบุญแห่งข้าพเจ้า (ชื่อผู้สวด) ได้สวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ ขออุทิศถวายกุศลแด่ คุณพระศรีรัตนตรัย คือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระมหากษัตริย์ทุกๆ พระองค์ และอุทิศส่วนกุศลให้แก่ บิดา มารดา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ ญาติสนิท มิตรสหาย ผู้มีพระคุณ และเทพเทวดาทั้ง ๑๖ ชั้นฟ้า ๑๕ ชั้นดิน เบื้องบนตั้งแต่ชั้นจาตุมหาราชิกา จนถึงที่สุดพรหมา เบื้องล่างตั้งแต่อเวจีขึ้นมาจนถึงมนุษยโลก โดยรอบสุดขอบจักรวาล อนันตจักรวาล ท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ สิริคุตอำมาตย์ ตลอดทั้ง อินทร์ พรหม ยม ยักษ์ คนธรรพ์ นาคา พระพิรุณ พญายมราช นายนิรยบาล เจ้ากรุงพาลี แม่พระธรณี แม่พระคงคา แม่โพสพ พระเพลิง พระพาย พระภูมิเจ้าที่ เพื่อนสาราสัตว์น้อยใหญ่ เจ้ากรรมนายเวร ท่านทั้งหลายที่ได้ทุกข์ ขอให้พ้นจากทุกข์ ท่านทั้งหลายที่ได้สุข ขอให้สุขยิ่งๆ ขึ้นไป

ด้วยเดชะผลบุญแห่งข้าพเจ้าอุทิศให้ไปนี้ จงเป็นอุปนิสัยปัจจัยให้ถึงพระนิพพานในปัจจุบัน และอนาคตกาลเบื้องหน้าโน้นเทอญ

พุทธัง อะนันตัง ธัมมัง จักกะวาฬัง
สังฆัง นิพพานะปัจจะโย โหตุ ฯ

พระคาถาบูชาดวงพระวิญญาณเสด็จพ่อ ร.๕

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(ว่า ๓ จบ)

พระสยามมินโท วะโร อิติ พุทธะสังมิ อิติ อะระหัง สะหัสสะกายัง วะรัง พุทโธ นะโม พุทธายะ (ว่าทั้งหมด ๓ จบ) ให้ตั้งจิตอธิษฐาน ปรารถนาสิ่งใดให้ขอกับท่าน

ปิยะ มะมะ นะโม พุทธายะ (ว่า ๓ จบ)

การบูชาเสด็จพ่อ ร.๕

- **ควรบูชาทุกวัน** หากไม่ได้บูชาทุกวันเพราะมีกิจจำเป็นก็ให้บูชาทุกวันอังคาร (ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระองค์) และวันพฤหัสบดี (ซึ่งเป็นวันครู) และควรบูชาในทุกวันพระเป็นประจำทุกวันพระก็ได้ แต่มีข้อแม้ว่าถ้าบูชาแล้วต้องถวายติดต่อกันไป ไม่ใช่ทำๆ หยุดๆ และในวันพระให้ยกเว้นการบูชาสิ่งที่เป็นอบายมุข เช่น บุหรี่ เหล้า
- **สิ่งที่ท่านโปรด** คือ น้ำมะพร้าวอ่อน กล้วยน้ำว้า ทองหยิบ ทองหยอด บรั่นดี ซิการ์ ข้าวคลุกกะปิ และดอกกุหลาบหรือดอกไม้ที่เป็นสีชมพูอันเป็นสีของวันพระราชสมภพ
- จุดธูปบูชาครั้งแรกให้จุดธูป ๑๖ ดอก แล้วต่อไปจุดธูป ๙ ดอก หรือ ๕ ดอก

- ว่าคาถาบูชา (ตั้งจิตอธิษฐานขอสิ่งที่ต้องการจากท่านอย่าบนบานศาลกล่าว)

เคล็ดลับการบูชาดวงพระวิญญาณเสด็จพ่อ ร.๕

๑. สำหรับคนธรรมดาทั่วไป

ตั้งพระบรมฉายาลักษณ์ไว้ในที่สูง จากนั้นหาหิ้งหรือโต๊ะ ขนาดพอสมควรกับฐานะตั้งแจกันดอกไม้ในตอนเช้า ก็ถวายพระสุธารส (ชาหรือกาแฟหรือน้ำหวานกับผลไม้ หรือขนมตามสมควรแก่ฐานะ หรือจะเป็นอาหารชุดเล็กเหมือนถวายข้าวพระพุทธก็ได้)

๒. สำหรับคนที่มีฐานะ

(เจ้าของเคล็ดลับเป็นเศรษฐีหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่)

จัดหามุมหนึ่งของบ้านในห้องพระชั้นบนบ้านหรือในมุมบ้านมุมใดมุมหนึ่ง ตั้งพระบรมฉายาลักษณ์ในที่สูงๆ ด้านล่างมีโต๊ะแบบหลุยส์และเก้าอี้แบบหลุยส์หรือแบบอื่นที่งดงามตามกำลังมาวางไว้ใต้พระบรมฉายาลักษณ์

แก้วแบบใช้ดื่มไวน์หรือแก้วมีก้าน ถวายผลไม้อย่างดี และเครื่องคาวหวานในถาดเครื่องถ้วยชามที่งดงาม รินน้ำใส่ในแก้วก้าน รินเหล้าอย่างดีจะเป็นเหล้าองุ่น หรือเหล้าแบบคอนยัคก็ตามแต่ลงไปในแก้วก้าน ชงกาแฟ ขนมปังใส่ในถ้วยกาแฟ จานรองถวายพร้อมกับเครื่องคาวหวาน และแจกันดอกไม้

พ้นเที่ยงแล้วยกอาหารคาวหวานและกาแฟออก ทิ้งผลไม้และน้ำตลอดจนเหล้าไว้ที่เดิมจนพระอาทิตย์ตกดิน จึงเก็บเหล้าให้

เทออกเก็บใส่ขวดไว้ เหล้าที่เหลือกรอกใส่ขวดนั้นให้เอาไว้กิน เพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บหรือแก้อาการเจ็บป่วยได้อีกด้วย

การบูชา ให้จุดธูปอัญเชิญดวงพระวิญญาณมารับเครื่องสักการบูชา ทำอย่างจริงใจและนอบน้อม จะได้ทำมาค้าคล่องและมีความสุขความเจริญทั่วไป สุขกันทั้งครอบครัว ตำแหน่งหน้าที่การงานก้าวไกล

คำไหว้ปาระมี ๓๐ ทัศ (แบบครูบาศรีวิชัย)

ทานะปาระมี สัมปันโน ทานะอุปะปาระมี สัมปันโน ทานะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา

สีละปาระมี สัมปันโน, สีละอุปะปาระมี สัมปันโน, สีละปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

เนกขัมมะปาระมี สัมปันโน, เนกขัมมะอุปะปาระมี สัมปันโน, เนกขัมมะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

ปัญญาปาระมี สัมปันโน, ปัญญาอุปะปาระมี สัมปันโน, ปัญญาปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

วิริยะปาระมี สัมปันโน, วิริยะอุปะปาระมี สัมปันโน, วิริยะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

ขันติปาระมี สัมปันโน, ขันติอุปะปาระมี สัมปันโน, ขันติปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา

มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

สัจจะปาระมี สัมปันโน, สัจจะอุปะปาระมี สัมปันโน, สัจจะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

อะธิฏฐานะปาระมี สัมปันโน, อะธิฏฐานะอุปะปาระมี สัมปันโน, อะธิฏฐานะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

เมตตาปาระมี สัมปันโน, เมตตาอุปะปาระมี สัมปันโน, เมตตาปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อุเปกขาอุปะปาระมี สัมปันโน, อุเปกขาปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

ทะสะปาระมี สัมปันโน, ทะสะอุปะปาระมี สัมปันโน, ทะสะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภะคะวาฯ

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ นะมามิหังฯ

คำอธิษฐานขอพร

ข้าพเจ้าขออาราธนาพระบารมี ๓๐ ทัศ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เสด็จนิพพานไปแล้ว มากยิ่งกว่าเม็ดกรวดเม็ดทรายในท้องมหาสมุทรทั้ง ๔ ด้วยเดชะพระพุทธานุภาพ พระธัมมานุภาพ พระสังฆานุภาพ พระบารมี พระโพธิสัตว์ พระปัจเจกโพธิสัตว์เจ้า พระอรหันต์ทั้งหลาย และพระบารมีขององค์พระสมณะโคดมบรมครู ขอได้ส่งพลังมายังตัวข้าพเจ้า จงดลบันดาลให้ข้าพเจ้าหายจากโรคภัยไข้เจ็บ และสรรพเคราะห์ทั้งหลายในกายของข้าพเจ้าจงหายไปสิ้นทั้งหมด

ขอให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ชนะต่ออุปสรรคและมารทั้งหลาย

ขอให้ข้าพเจ้าและครอบครัวปลอดภัยจากราชภัยทั้งปวง

ขอให้ข้าพเจ้าพ้นจากความทุกข์ทั้งหลาย

ขอให้การประกอบอาชีพของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าตลอดไป

ขอให้ข้าพเจ้าสมบูรณ์พร้อมด้วยอำนาจและตบะเดชสมบัติธนสารสมบัติและบริวารสมบัติ

ขอให้ข้าพเจ้าประสบความสุข ความเจริญ ความสำเร็จตามที่ข้าพเจ้าปรารถนาทุกประการ

หากข้าพเจ้ายังไม่ถึงซึ่งนิพพาน ชาติหน้าขอให้ข้าพเจ้าได้ไปเกิดในตระกูลที่ดี เป็นผู้มีธรรมะบริสุทธิ์ สมบูรณ์พูนสุขทุกประการเทอญ

(ปรารถนาสิ่งใด ขอจงตั้งจิตอธิษฐานตามที่ต้องการ)

คำชี้แจง

ในการสวดบทสวดมนต์คาถาของเจ้าแม่กวนอิมมหาโพธิสัตว์นี้ เพื่อให้บังเกิดความศักดิ์สิทธิ์ เมื่อสวดมนต์บทสรรเสริญพระคุณ เจ้าแม่กวนอิมมหาโพธิสัตว์จบ ๑ เที่ยว ให้จุดทึบที่วงกลม ๑ วง ทุกครั้ง เมื่อสวดครบจำนวนวง แล้วท่านพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน จำนวน ๑,๒๐๐ เล่ม บุคคลใดตั้งใจแน่วแน่ในการสวดพระคาถานี้ และทำตามคำแนะนำก็จะสมหวังตามที่ได้ตั้งใจไว้ทุกประการ ฯ

บทสวดบูชาเจ้าแม่กวนอิม

นำโมไต๋ซื้อ ไต๋ปุย กิวโค่ว กิวหลั่ง กวงไต๋เล่งก๋ำ กวงสี่อิมผู่สัก (กราบ)

นำโมไต๋ซื้อ ไต๋ปุย กิวโค่ว กิวหลั่ง กวงไต๋เล่งก๋ำ กวงสี่อิมผู่สัก (กราบ)

นำโมไต๋ซื้อ ไต๋ปุย กิวโค่ว กิวหลั่ง กวงไต๋เล่งก๋ำ กวงสี่อิมผู่สัก (กราบ)

นำโมฮู๊ก นำโมหวบ นำโมเจ็ง นำโม กิ้วโค่ว กิวหลั่ง กวงสี่อิมผู่สัก ทั่งจี้โต โอม เกียล้อฮวดโต เกียล้อฮวดโต เกียออฮวดโต ล้อเกียฮวดโต ล้อเกียฮวดโต ซำผ่ออ เทียง ล้อซิ้ง ตี่ล้อซิ่ง นั้งลี่หลั่ง หลั่งลี่ซิง เจ็กเฉียก ใจเอียงห่วย อุ่ยติ๊ง

นำมอมอ ออป่อเยี้ย ปอหล่อบิ๊ก (กราบ)

เจ้าแม่กวนอิมมหาโพธิสัตว์ (อวโลกิเตศวร) ผู้ทรงแบ่งภาคได้หลายภาค เพื่อมาโปรดสรรพสัตว์ทั้งหลายและทรงเอื้ออารีแก่มวลมนุษย์ที่ได้กราบไหว้บูชา ให้ประสบผลสำเร็จอันพึงปรารถนาอย่างมหัศจรรย์ สามารถช่วยปัดเป่าความทุกข์ภยันตรายนานาอย่างได้ผล ปรากฏการณ์นี้ได้พบเห็นเด่นชัดต่อเนื่องกันมานานนับเป็นปีๆ ขอท่านสาธุชนผู้ใฝ่ในสันติสุข หวังผลสำเร็จความสุขในชีวิตปัจจุบันกาล อนาคตกาล จงสวดคาถาอันเป็นมหามงคล บูชาเจ้าแม่กวนอิมให้ครบ ๑๐๘ จบทุกวันโดยท่านตั้งจิตให้แน่วแน่ ท่านจะได้ผลสำเร็จอันพึงปรารถนาทุกประการ

พระประจำวันเกิด

พระปางถวายเนตร ประจำวันอาทิตย์

ประวัติ พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้แล้ว เสด็จออกจากใต้ร่มโพธิ์ ประทับยืนทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) ทอดพระเนตรต้นโพธิ์โดยไม่กระพริบพระเนตร ๗ วัน รำพึงถึงคุณประโยชน์ของต้นมหาโพธิ์ที่แผ่กิ่งก้านประทานร่มเงาให้ความชุ่มชื่นร่มเย็นจนได้ตรัสรู้

ทิศมงคล ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เว้นทิศเหนือ

สีมงคล สีเขียวใบไม้ ส่วนสีแดง เป็นสีบริวาร เช่น เครื่องเรือน เครื่องประดับ เครื่องนุ่งห่ม เว้นสีฟ้า

วันมงคล อังคาร, พุธ, พฤหัส เว้นวันศุกร์

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **อะ วิช สุ นุต สา นุส ติ** ๖ จบ

พระปางห้ามญาติ ประจำวันจันทร์

ประวัติ พระญาติฝ่ายพุทธบิดาคือกรุงกบิลพัสดุ์ และพระญาติฝ่ายพุทธมารดา คือ กรุงเทวทหะ ซึ่งอาศัยอยู่คนละฝั่งของแม่น้ำโรหิณี เกิดทะเลาะวิวาทแย่งน้ำเพื่อไปเพาะปลูกกันขึ้น ถึงขนาดจะยกทัพทำสงครามกัน พระพุทธองค์จึงต้องเสด็จไปเจรจาห้ามทัพ คือห้ามพระญาติทั้งสองฝ่ายมิให้ฆ่าฟันกัน

ทิศมงคล ทิศตะวันตกเฉียงใต้ เว้นทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

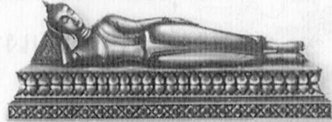
สีมงคล คือสีน้ำเงิน, ดำ, ม่วง, เว้นสีแดง ส่วนสีบริวาร พวกบ้านเรือน เครื่องประดับ เป็นสีขาว เหลือง หรือครีมดีที่สุด

วันมงคล พุธ, ศุกร์, เสาร์ เว้นอาทิตย์

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **อิ ระ ชา คะ ตะ ระ สา** ๑๕ จบ

พระปางไสยาสน์ ประจำวันอังคาร

ประวัติ เมื่อพระพุทธองค์ประทับอยู่ ณ วัดเชตวัน ในพระนครสาวัตถี มีอสุรินทราหูจอมอสูร ซึ่งสำคัญว่า มีร่างใหญ่โตกว่าพระพุทธเจ้า ไม่ยอมแสดงความอ่อนน้อม พระพุทธองค์จึงเนรมิตกายให้โตกว่า ในท่าประทับนอน แล้วแสดงธรรมโปรด อสูรจึงละทิฐิและยอมอ่อนน้อมต่อพระพุทธองค์

ทิศมงคล ทิศตะวันออกเฉียงใต้ เว้นทิศตะวันออก

สีมงคล สีแดงแสด สีบริวารพวกบ้านเรือน เครื่องประดับ เป็นสีชมพู เว้นสีเขียว, ขาว, ครีม

วันมงคล เสาร์, พฤหัสบดี, ศุกร์, อาทิตย์ เว้นจันทร์

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **ติ หัง จะ โต โร ถิ นัง** ๘ จบ

พระปางอุ้มบาตร ประจำวันพุธ (กลางวัน)

ประวัติ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงแสดงธรรมเวสสันดรชาดก โปรดพระพุทธบิดา และหมู่พระญาติ พระประยูรญาติต่างมีความแช่มชื่นโสมนัส จนลืมกราบทูลอาราธนาให้มารับภัตตาหารเช้าในพระราชวัง พระพุทธองค์จึงเสด็จรับบิณฑบาต จากประชาชนในกรุงกบิลพัสดุ์

ทิศมงคล ทิศเหนือ เว้นตะวันตกเฉียงใต้

สีมงคล สีควันบุหรี่, สีเทา สีบริวาร พวกเครื่องเรือน เครือประดับเป็นสีเขียวหรือเขียวใบไม้ เว้นสีชมพู

วันมงคล ศุกร์, พุธ, อาทิตย์ เว้นเสาร์

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **ปิ สัม ระ โล ปุ สัต พุท** ๑๗ จบ

พระปางป่าเลไลย์ ประจำวันพุธ (กลางคืน)

ประวัติ ในสมัยพุทธกาล ภิกษุชาวเมืองโกสัมพีเกิดทะเลาะวิวาทกันด้วยเรื่องบางอย่าง พระพุทธเจ้าทรงทราบ และตรัสห้ามถึง ๓ ครั้ง แต่ทั้ง ๒ ฝ่ายไม่ปฏิบัติตาม พระพุทธเจ้าจึงเสด็จหนีออกไปจำพรรษาที่ป่ารักขิตวัน ซึ่งมีพญาช้างชื่อ "ปาลิไลยกะ" และพญาลิง ถวายปรนนิบัติด้วย

อาหาร ผลไม้ และป้องกันอันตรายต่างๆ มิให้มากล้ำกราย ต่อพระพุทธเจ้า

ทิศมงคล ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เว้นทิศตะวันตก

สีมงคล เหลือง, ขาว, ครีม, ส่วนสีบริวาร พวกเครื่องเรือน เครื่องประดับ เป็นสีควันบุหรี่หรือสีเทา เว้นแดงแสด

วันมงคล อาทิตย์, จันทร์, เสาร์ เว้นพฤหัสบดี

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **คะ พุท ปัน ทู ทัม วะ คะ** ๑๒ จบ

พระปางสมาธิ ประจำวันพฤหัสบดี

ประวัติ ภายหลังพระมหาบุรุษ ได้กำราบพญามารลงแล้ว พระองค์ตั้งพระทัยเจริญสมาธิ จนบรรลุญาณขั้นต่างๆ และในที่สุด ก็ได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ (วันวิสาขบูชา)

ทิศมงคล ทิศเหนือ เว้นทิศตะวันตกเฉียงใต้

สีมงคล คือสีแดง, สีบริวาร พวกเครื่องเรือน เครื่องประดับ เป็นสีแดงแสด เว้นสีน้ำเงิน, ดำ, ม่วง

วันมงคล พุธ, ศุกร์, อาทิตย์ เว้นเสาร์

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **ภะ สัม สัม วิ สะ เท ภะ** ๑๙ จบ

พระปางรำพึง ประจำวันศุกร์

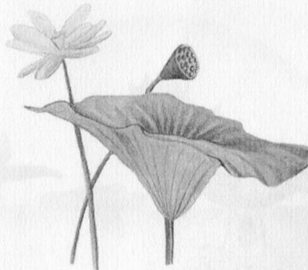
ประวัติ ภายหลังที่ตรัสรู้ได้ไม่นาน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งประทับอยู่ใต้ร่มไทร ได้ทรงรำพึงถึงธรรมที่ได้ตรัสรู้ว่าเป็นธรรมที่ละเอียดยากแก่การเข้าใจ รู้สึกอ่อนพระทัยที่จะนำออกโปรดสัตว์ แต่พระองค์เห็นว่า สรรพสัตว์มีภูมิต่างกัน จึงทรงพระดำริจะแสดงธรรมตามภูมิชั้นแห่งปัญญาสรรพสัตว์นั้นๆ

ทิศมงคล ทิศตะวันออก เว้นทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

สีมงคล สีชมพู ส่วนสีบริวาร พวกเครื่องเรือน เครื่องประดับเป็นสีฟ้า เว้นสีเทา, สีควันบุหรี่

วันมงคล จันทร์, อังคาร, พฤหัสบดี เว้นพุธกลางคืน

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **วา โธ โน อะ มะ มะ วา** ๒๑ จบ

พระปางนาคปรก ประจำวันเสาร์

ประวัติ เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประทับเสวยวิมุตติสุขอยู่ใต้ต้นจิก (มุจลินท์) มีฝนตกหนักตลอด ๗ วัน พญานาคมุจลินท์ ได้เลื้อยมาทำขนด ล้อมพระวรกายของพระพุทธองค์ ๗ ชั้น แล้วแผ่พังพานปกไว้เบื้องบน เหมือนกั้นฉัตรประสงค์จะกำบังลมฝนมิให้ต้องพระวรกาย

ทิศมงคล ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เว้นทิศใต้

สีมงคล สีฟ้า สีบริวาร พวกเครื่องเรือน เครื่องประดับ เป็นสีน้ำเงิน, ดำ, ม่วง เว้นสีเขียวใบไม้

วันมงคล พุธกลางคืน, อังคาร, ศุกร์ เว้นวันพุธ

สวดคาถา ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วสวด **โส มา ณะ กะ ริ ถา โธ** ๑๐ จบ

พระคาถาสะเดาะเคราะห์ต่ออายุ

อิติปิ โส ภะคะวา พระอาทิตย์เทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระจันทร์เทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระอังคารเทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระพุธเทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระพฤหัสเทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระศุกร์เทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระเสาร์เทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระราหูเทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา พระเกตุเทวา วิญญาณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง
อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ
อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา สุคะโต
อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู
อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ
อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง
อิติปิ โส ภะคะวา พุทโธ
อิติปิ โส ภะคะวา ภะคะวา ภะคะวาติ

ให้ใช้ภาวนาสำหรับคนที่ดวงชะตาขาด คนที่ดวงไม่ขาดก็ใช้ได้ เป็นการต่อดวงชะตาชีวิต และจะมีอานุภาพให้เกิดโชคลาภ อำนาจ บริวาร และปราศจากภัยอันตราย จะมีความเจริญรุ่งเรือง ให้ภาวนาทุกเช้าค่ำ

กะระณียะเมตตะสุตตัง (ย่อ)

เมตตัญจะ สัพพะโลกัส๎มิง
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ
อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง
ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา
สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ
เอตัง สะติง อะธิฏเฐยยะ
พ๎รัห๎มะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา
ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง
นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรตีติ

ใช้สวดภาวนาเพื่อสร้างความเมตตา แผ่ให้บรรดาภูตผี ปีศาจบ้านไหนเจ้าที่เจ้าทางแรง อย่าหาอาจารย์มาขับไล่ท่าน ท่านอยู่ของท่านมาก่อนเรา ไม่ว่าจะเป็นเจ้าที่ คริสต์ อิสลาม พุทธ ใช้ได้หมดให้สวดบทนี้มากๆ ท่านจะรักเรา ท่านจะช่วยคุ้มครอง ช่วยดูแลบ้านเราให้ปลอดภัย อยู่เย็นเป็นสุข มีความเจริญรุ่งเรือง

โพชฌังคะปะริตตัง

กล่าวถึงหลักธรรมที่ทำให้ตรัสรู้ ๗ ประการ ซึ่งโบราณาจารย์ได้นำมาประพันธ์เป็นคาถาสำหรับเจริญภาวนา โดยน้อมมาเป็นสัจกิริยาเพื่อให้**พระปริตรเป็นธรรมโอสถ บังเกิดพุทธานุภาพขจัดโรคภัยไข้เจ็บ ให้อันตรธานหายไป** เกิดเป็นความสุขสวัสดี เมื่อเจ็บป่วยไม่สบายก็จะสวดโพชฌังคปริตร ซึ่งเป็นทั้งโอสถเป็นทั้งมนต์ เป็นการคุ้มครองป้องกันไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บและให้มีอายุยืน

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
วิริยัมปีติปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร
สะมาธุเปกขะโพชฌังคา สัตเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

เอกัสมิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
คิลาเน ทุกขิเต ทิส์วา โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
เต จะ ตัง อะภินันทิต์วา โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

เอกะทา ธัมมะราชาปิ เคลัญเญนาภิปีฬิโต
จุนทัตเถเรนะ ตัญเญวะ ภะณาเปต์วานะ สาทะรัง

สัมโมทิต๎วา จะ อาพาธา ตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ติณณันนัมปิ มะเหสินัง
มัคคาหะตะกิเลสา วะ ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

โพชฌงค์ ๗ ประการ คือ สติสัมโพชฌงค์ ธรรมวิจัยสัมโพชฌงค์ วิริยสัมโพชฌงค์ ปีติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ สมาธิสัมโพชฌงค์ อุเบกขาสัมโพชฌงค์เหล่านี้ อันพระมุนีเจ้าผู้เห็นธรรมทั้งสิ้นตรัสไว้ชอบแล้ว อันบุคคลมาเจริญ ทำให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อนิพพาน และเพื่อความตรัสรู้ ด้วยคำสัตย์นี้ขอความสวัสดีจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้า ทอดพระเนตรพระมหาโมคคัลลานะและพระมหากัสสปะอาพาธ ได้รับทุกขเวทนาแล้ว ทรงแสดงโพชฌงค์ ๗ ประการ ท่านทั้ง ๒ ชื่นชมภาษิตนั้น หายโรคในขณะนั้น ด้วยคำสัตย์นี้ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ครั้งหนึ่ง แม้พระธรรมราชา อันความประชวรเบียดเบียนแล้ว รับสั่งให้พระจุนทเถระ แสดงโพชฌงค์นั้นโดยเอื้อเฟื้อ ก็ทรงบันเทิงพระหฤทัย หายประชวรโดยพลันด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ก็อาพาธทั้งหลายนั้น อันพระมหาฤษีทั้ง ๓ องค์ ละได้แล้วถึงความไม่บังเกิดเป็นธรรมดา ดุจกิเลสอันมรรคกำจัดแล้ว ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

คาถากันโรคภัยไข้เจ็บ

สักกัตวา พุทธะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง หิตัง เทวะมะนุสสานัง พุทธะเตเชนะ โสตถินา นัสสันตุ ปัทวา สัพเพ ทุกขา วูปะสะเมนตุ เมฯ

สักกัตวา ธัมมะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง ปะริฬาหูปะสะมะนัง ธัมมะเตเชนะ โสตถินา นัสสันตุ ปัทวา สัพเพ ภะยา วูปะสะเมนตุ เมฯ

สักกัตวา สังฆะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง สังฆะเตเชนะ โสตถินา นัสสันตุ ปัทวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เมฯ

คาถาบูชาเทพยดานพเคราะห์

พระคาถาหลวงพ่อเดิม พุทธสโร

วัดหนองโพ นครสวรรค์

(นะโม ๓ จบ)

นะโม เม สัพพะเทวานัง สัพพะคะระหะ จะ เทวานัง
สุริยัญจะ ปะมุญจะถะ สะสิ ภุมโม จะ เทวานัง
วุโธ ลาภัง ภะวิสสะติ ชีโว สุกะโร จะ มะหาลาภัง
โสโร ราหูเกตุ จะ มะหาลาภัง สัพพะภะยัง วินาสสันติ
สัพพะทุกขัง วินาสสันติ สัพพะโรคัง วินาสสันติ
ลักขะณา อะหัง วันทามิ สัพพะทา สัพเพ เทวา มัง ปาละยันตุ
สัพพะทา เอเตนะ มังคะละเตเชนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ เมฯ

เพื่อเสริมดวงชะตา จงผูกดวงชะตาของตน พร้อมเขียนชื่อนามสกุลของตนไว้ใต้ดวงชะตา หรือดวงที่เรียกว่า “ดวงพิชัยสงคราม” แล้วเอาดวงชะตาบรรจุ หรือวางตั้งไว้ข้างฐานพระ เมื่อจะบูชาดวงชะตาพึงว่าคาถานี้ เพื่อจะได้เกิดลาภสักการะ เป็นสุขสวัสดิ์พิพัฒนมงคลเลิศล้นดีนักแลฯ

คาถาอิติปิโส ๘ ทิศ

คาถายันต์เกราะเพ็ชร

สมเด็จลุน แห่งนครจำปาศักดิ์

ตั้งนะโม ๓ จบ

๑. อิ ระ ชา คะ ตะ ระ สา บทนี้ชื่อกระทู้ ๗ แบก ประจำอยู่ทิศบูรพา (ทิศตะวันออก)

๒. ติ หัง จะ โต โร ถิ นัง บทนี้ชื่อว่า ฝนแสนห่า ประจำอยู่ทิศอาคเณย์ (ทิศตะวันออกเฉียงใต้)

๓. ปิ สัม ระ โล ปุ สัต พุท บทนี้ชื่อ นารายณ์เกลื่อนสมุทร ประจำอยู่ทิศทักษิณ (ทิศใต้)

๔. โส มา ณะ กะ ริ ถา โธ บทนี้ชื่อ นารายณ์ถอดจักร ประจำอยู่ทิศหรดี (ทิศตะวันตกเฉียงใต้)

๕. ภะ สัม สัม วิ สะ เท ภะ บทนี้ชื่อ นารายณ์ขว้างจักรตรีงไตรภพ ประจำอยู่ทิศประจิม (ทิศตะวันตก)

๖. คะ พุท ปัน ทู ทัม วะ คะ บทนี้ชื่อ นารายณ์พลิกแผ่นดิน ประจำอยู่ทิศพายัพ (ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ)

๗.วา โธ โน อะ มะ มะ วา บทนี้ชื่อ ตวาดฟ้าป่าหิมพานต์ ประจำอยู่ทิศอุดร (ทิศเหนือ)

๘. อะ วิช สุ นุต สา นุส ติ บทนี้ชื่อ นารายณ์แปลงรูปประจำอยู่ทิศอีสาน (ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ)

คาถาเงินล้าน

(ตั้งนะโม ๓ จบ)

สัมปะจิตฉามิ

นาสังสิโม

พรหมา จะ มหาเทวา สัพเพ ยักขา ปะรายันติ

(คาถาปัดอุปสรรค)

พรหมา จะ มหาเทวา อภิลาภา ภะวันตุ เม

(คาถาเงินแสน)

มหาปุญโญ มหาลาโภ ภะวันตุ เม (คาถาลาภไม่ขาดสาย)

มิเตพาหุหะติ (คาถาเงินล้าน)

พุทธะมะอะอุ นะโมพุทธายะ วิระทะโย วิระโคนายัง วิระหิงสา วิระทาสี วิระทาสา วิระอิตถิโย พุทธัสสะ มานี มามะ พุทธัสสะ สวาโหม (คาถาพระปัจเจกพุทธเจ้า)

สัมปะติจฉามิ (คาถาเร่งลาภให้ได้เร็วขึ้น)

เพ็ง ๆ พา ๆ หา ๆ ฤา ๆ

(บูชา ๙ จบ ตัวคาถาต้องว่าทั้งหมด)

ผู้หมั่นภาวนาก่อนที่จะทำบุญให้ทานใดๆ หรือสวดก่อนที่จะเข้านอนเสมอๆ มิได้ขาด ท่านว่าจักเป็นบุญบันดาลอันประเสริฐเลิศล้ำ ด้วยลาภผล เป็นเศรษฐีมิต้องยากจนแล

หลวงพ่อพระราชพรหมยาน (ฤๅษีลิงดำ)

เมตตามอบให้

คาถาพระพุทธเจ้าชนะมาร

(พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต) ตั้ง นะโม ๓ จบ

ปัญจะ มาเร ชิโน นาโถ ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง

จะตุสัจจัง ปะกาเสสิ ธัมมะจักกัง ปะวัตตะยิ

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เม ชะยะมังคะลัง

ป้องกันอันตรายทั้งปวง ศักดิ์สิทธิ์ยิ่งนัก

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี สอนว่า "ความดี เราไม่สงวนลิขสิทธิ์ ดังนั้นหนังสือธัมมะของเรา จึงไม่สงวนลิขสิทธิ์ อยากให้พิมพ์เผยแพร่มากๆ จะได้มีอ่านกันทั่วถึง และคนที่มีอาชีพธุรกิจโรงพิมพ์ เขาจะได้มีเงินทองใช้กัน ขอสงวนลิขสิทธิ์อย่างเดียวคือ ความชั่ว" นี่คือคำพูดของพระเดชพระคุณหลวงพ่อที่บอกแก่ญาติโยมที่มากราบนมัสการเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

จากคำปรารภ หนังสือใบไม้ในกำมือ

นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร รวบรวมและเรียบเรียง ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

"ของดีของเราไม่ต้องสงวนลิขสิทธิ์ ใครอยากได้ก็ให้เขาไป
แต่ของไม่ดีของเราต้องสงวนไว้ ไม่ให้คนอื่นมาใช้"

จากหนังสือกฎแห่งกรรม ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๑๖ ภาคธรรมปฏิบัติ หน้าที่ ๒๑๔ ย่อหน้าที่ ๒

รหัสวิริยะ 2070

พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนาโรงพิมพ์ จำกัด

106/204 หมู่ที่ 4 แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพฯ 10230
โทร. 0-2517-7445, 0-2918-0192-3, 0-2918-1336, 0-2918-1338-9, 0-2918-1171-2, 0-2540-7860
โทรสาร 0-2917-9072, 0-2918-1218 มือถือ 081-446-5071, 081-666-0797, 089-784-8758, 089-789-3226
E-mail : viriya999@gmail.com, viriya_999@yahoo.com
Website : www.rvpprinting.com

พิมพ์บน กระดาษถนอมสายตากรีนรี้ด ช่วยถนอมสายตาและลดแสงสะท้อนในการอ่าน www.greenread.com

SCG PAPER

รายนามผู้จัดพิมพ์

กลุ่มบริษัท ตะวันออกโปลีเมอร์/บริษัท ร่วมทุน และบุคคลภายนอก
ได้ร่วมกันจัดพิมพ์หนังสือสวดมนต์และซีดีธรรมะ
ถวาย (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี
ผู้ร่วมบุญพิมพ์หนังสือสวดมนต์จำนวนเงินทั้งสิ้น = ๔๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้ร่วมบุญแผ่นซีดี (ธรรมะหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) MP๓ ๕๗ ตอน จำนวนเงินทั้งสิ้น = ๗๐,๐๐๐ บาท
รวมจำนวนเงินผู้ร่วมบุญหนังสือและซีดีธรรมะทั้งสิ้น = ๔๗๐,๐๐๐ บาท

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
ดร.ชิวซี แซ่ตั้ง, นางชิวบ๊วย แซ่เตีย, นางวราพิณ วิทูรปกรณ์ (ประธานกลุ่มบริษัท ตะวันออกโปลีเมอร์) ดร.ภวัฒน์-นางปิยณี วิทูรปกรณ์, นายธีระวัฒน์-นางสมรวล วิทูรปกรณ์ นายชำนาญ-นางศรีสันต์ วิทูรปกรณ์, นายเฉลียว-นางกัลยรัตน์ วิทูรปกรณ์ นายเอกวัฒน์-นางสุภาวดี วิทูรปกรณ์, นางรติพิณ และครอบครัววงศ์กิจรุ่งเรือง น.ส.เนาวรัตน์-น.ส.รุ่งระวี วิทูรปกรณ์ นายธนาวัฒน์-นางรุ่งฟ้า วิทูรปกรณ์ นางรติพร และครอบครัวใช่ยั่งยืน-ครอบครัวธีระจารุวัฒน์	๒,๕๑๘	๑,๗๔๕

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
สายคุณปัญจาภรณ์ อ้งคะลา		
(ฝ่ายขายพลาสติก) บริษัท อิสเทิร์นโพลีแพค จำกัด		
คุณชูชัย สุทธิทรงธรรม คุณศุภลักษณ์ จิรวิทยาภรณ์	๒๕๐	
บจ.อินโนเวท อินเตอร์ คอมเมอร์เชียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด	๑๐๐	๑๐๐
คุณยุทธชัย รุ่งนภาเวทย์	๑๐๐	๑๐๐
คุณชญานิศ ศิริพลไพบูลย์	๑๐๐	๑๐๐
พนักงานบริษัทไมตี้ อีเล็คทริค (ไทยแลนด์) จำกัด	๙๕	
คุณสุรศักดิ์ วัชระประไพพันธ์ คุณพรพรรณ วัชระประไพพันธ์	๕๐	
คุณเกรียงศักดิ์ เตียงพิทยากร และครอบครัว	๕๐	
คุณชัยเกียรติ ลืองามวงศ์ และครอบครัว	๕๐	
คุณบุญถิ่น บุญปีติกุล และครอบครัว	๕๐	
คุณเชน เกตุวัฒนกิจ และครอบครัว	๕๐	
คุณวินศักดิ์ ชื่อพัฒนะพันธ์ และครอบครัว	๕๐	
คุณเยาวภา ภู่สงค์ และครอบครัว	๕๐	
คุณประเสริฐ พจนพันธ์ และครอบครัว	๕๐	
คุณเชี่ยงยิ่ง แซ่เล้า คุณอุษา จิรวิทยาภรณ์	๕๐	
คุณสุเมธ จิรวิทยาภรณ์	๕๐	
คุณภูวเดช สุทธิทรงธรรม	๕๐	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณสลิลสา ตนะศุภผล	๕๐	
คุณธีรภัทร์ สุทธิทรงธรรม	๕๐	
ว่าที่ ร.ต.สมชาย-คุณสรวิศ ภาคินนท์กุล คุณสุวรรณี จิรวิทยาภรณ์	๕๐	
คุณวลัยพรรณ จิรวิทยาภรณ์ คุณธัญรส-คุณฐิตาภา แซ่เตียว	๕๐	
นางวิไลวรรณ เสาวณีย์วาทกุล	๕๐	
นายสมบูรณ์ เสาวณีย์วาทกุล	๕๐	
คุณวิบูลย์พงศ์ อังคะลา และครอบครัว	๕๐	
คุณปัญจาภรณ์ อังคะลา และครอบครัว	๕๐	
เด็กชายคุณานนท์ อังคะลา และครอบครัว	๕๐	
คุณสมพงษ์ ศิริพลไพบูลย์	๓๐	๓๐
คุณจำปี ศิริพลไพบูลย์	๓๐	๓๐
คุณเสาวณี นัยนิต	๓๐	๓๐
คุณสมใจ เรืองเดชรังสี และครอบครัว	๒๕	
คุณสมชาย-คุณทำเนียม มลชัยสวัสดิ์	๒๕	
คุณวิรัช คุณารักษ์นิยม และครอบครัว	๒๕	
คุณสมยศ แซ่โค้ว และครอบครัว	๒๕	
คุณอำนวย จตุรังคจิตร์ และครอบครัว	๒๕	
คุณมุ้ยยู้ แซ่ตั้ง คุณปัญญา สุทธิทรงธรรม	๒๕	
คุณชญากร เทพกาญจนา คุณอุษณีย์พัฒน์ เทพกาญจนา	๒๕	
คุณกันต์พิพัฒน์-คุณสมหญิง เทพกาญจนา	๒๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกิรณา-คุณณัฐภัทร คุณณัชพล จิรวิทยาภรณ์	๒๕	
คุณจิดาภา สุทธิทรงธรรม	๒๕	
คุณกาญจนา จีรัญพงษ์ และครอบครัว	๒๕	
คุณนุชนาถ ขวัญเมือง และครอบครัว	๒๕	
คุณสิทธิโชค ขวัญเมือง และครอบครัว	๒๕	
คุณพัชรา สุจินดา	๒๕	
คุณณัฐอมร สุจินดา	๒๕	
ด.ญ.ณิศรา สุจินดา	๒๕	
ด.ญ.นิยาพร สุจินดา	๒๕	
คุณแม่จำเนียร จารีย์ และครอบครัว	๒๕	
คุณบังเอิญ ฉายา	๒๕	
คุณสุนีย์-คุณสุทิศา แพประสิทธิ์	๒๐	
คุณพรรษมน เรียงจันทร์ และครอบครัว	๒๐	๒๐
คุณณัฐภัสสร รุ่งนภาเวทย์ และครอบครัว	๒๐	๒๐
คุณปุญปวีย์ ชุมสวี และครอบครัว	๒๐	๒๐
คุณขวัญเรือน สุทธิประภา	๒๐	๒๐
นางสาวธมลวรรณ เสาวณีย์วาทกุล	๒๐	
นางสาววารุณี เสาวณีย์วาทกุล	๒๐	
นางสาวรัชนก สังข์วิลัย	๑๙	
นางสาวชุติพร ขาวบาง	๑๙	
นายไพบูลย์ ขาวบาง	๑๙	
คุณบัวคำ กันทา	๑๕	
คุณสรัญรัตน์ ธนมัยวีรกุล	๑๐	
คุณสุภาพร วงษ์พันธุ์	๑๐	๑๐
คุณอรัญญา บุญรอด	๑๐	
นางสาวกนกวรรณ สังข์วิลัย	๙	
นายวีระชาติ สังข์วิลัย	๙	
คุณทวี ประพันธ์พงพินิจ และครอบครัว	๕	
คุณฉวีวรรณ ลิมปธัญรัตน์ และครอบครัว	๕	
คุณอภิษฐา สุทธิทรงธรรม	๕	
คุณเกษมธงไชย เชื่อมวราศาสตร์	๕	
คุณวัชรี สถาวร และครอบครัว	๕	
คุณมลรพี ปัทมภาสพงษ์ และครอบครัว	๕	
คุณเสาวรส ครุฑประรก	๕	
คุณสุภาวดี ใจจิตร์	๕	
คุณอารยา พรหมมินทร์ และครอบครัว	๕	
คุณอุไรลักษณ์ วิชระโภชน์ และครอบครัว	๕	
คุณสิรินภา นามสม	๕	
คุณไพฑูรย์ บัวเปื่อย	๕	
คุณแว่นทิพย์ แท่งทอง	๕	
คุณเสาวรักษ์ ครุฑประรก และครอบครัว	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกชกร สายสังข์ และครอบครัว	๕	
นางสาวณัฐภัสสร ไตรภพพนันลือ	๕	
คุณศศิวิมน สุวรรณชัย	๕	
คุณสุรีรัตน์ รักษา	๕	
คุณเพิ่มพูน ศรสินธ์	๔	
คุณมรกต (โย่ซิน หลอ)-คุณใจหลี เจิ้ง คุณแม่เม่ยเจิน เฉิน-คุณพ่อติ้งซิง เจิ้ง คุณแม่ไชจัน เฉิน ด.ช.สรสิช-ด.ช.จิรพันธ์-ด.ช.จิติพงศ์ เจิ้ง หจก.ใจหลี ฮวดพลาสติก หจก.เอส.เจ.ที พลาสติก	๑๙๘	๒๑๙

รวมสายคุณปัญจาภรณ์ อังคะลา

บริษัท อิสเทิร์นโพลีแพค ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๕๕,๒๔๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๓,๔๙๕ แผ่น

สายคุณสมรวล วิฑูรปกรณ์

(กรรมการบริหาร) กลุ่มบริษัท ตะวันออกโปลีเมอร์

	เล่ม
ครอบครัวไชยั่งยืน	๑๕๐
นางนพรัตน์ สุทธินิรันดร์กุล	๑๐๐
คุณนิดา วงศ์หนองเตย	๕๐
ครอบครัวรักพันธ์ดี	๕๐
ครอบครัวคุณเฉลียว วิฑูรปกรณ์	๕๐
ครอบครัวคุณภวัฒน์ วิฑูรปกรณ์	๕๐
นางประภาวัลย์ ลิ้มภานุสรณ์ และครอบครัว	๕๐
นางวรรณี แซ่จัง และครอบครัว	๕๐
นางศุภมาส แท่นรัตน์สุวรรณ และครอบครัว	๕๐
น.ส.สุนันทา คันธวณิช	๕๐
นางประภาวัลย์ รัศมินทราทิพย์	๕๐
คุณวิภา พัชรเศรณี	๕๐
คุณสุวิภา อัตตสิริลักษณ์	๕๐
คุณเพียรเพ็ญ คุณากรไพบูลย์ศิริ	๕๐
คุณสุดา ประเสริฐสิทธิ์	๕๐
คุณมลิวัลย์ จิตบรรจง	๕๐
คุณนภัสรพี ธนไพสินพิพัฒน์	๕๐
คุณพรพิมล พรนำพา	๕๐
คุณมาลี จิวรงค์	๕๐
คุณเรวดี ธนานิมิตร	๕๐
คุณสมบูรณ์ สงวนศักดิ์สิทธิ์	๕๐
คุณสมเดช โกวินานุพงศ์	๕๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณทนงศักดิ์ ส่งกิตติคุณ	๕๐	
คุณพิพัฒน์ โลหะจรูญ	๕๐	
คุณพิชิต ว่องเศรษฐชัย	๕๐	
คุณสมยงศ์ นรินทร์สุขสันติ	๔๐	๔๐
คุณฐิตินันท์ นรินทร์สุขสันติ	๔๐	๔๐
คุณเสรี-คุณกาญจนา ไชยมนัส และครอบครัว	๒๕	
ครอบครัวคุณบุญชู วงศ์กิจรุ่งเรือง	๒๕	
นางยินดี สิริพฤติชัยพงศ์	๒๕	
น.ส.ศรีจันทร์ องค์สิริมีมงคล	๒๕	
คุณอรุณ-คุณสมพงษ์ นรินทร์สุขสันติ	๒๐	
นายธนาวัฒน์-นางรุ่งฟ้า วิทูรปกรณ์ ด.ช.ณัฐวินท์-ด.ช.ชวณัฐ วิทูรปกรณ์	๒๐	
คุณสัมฤทธิ์-คุณประทุม กำจาย	๑๕	
คุณปรัชญา ลลิตนรเศรษฐ์	๑๐	
คุณปริญญา ลลิตนรเศรษฐ์	๑๐	
คุณปวีณา ลลิตนรเศรษฐ์	๑๐	
คุณสมจิตต์ ลลิตนรเศรษฐ์	๑๐	
คุณวสันต์ ลลิตนรเศรษฐ์	๑๐	
คุณเจษฎา ใช่ยั่งยืน	๑๐	
คุณศิลปชัย พรไพบูลย์พงษ์	๑๐	
บริษัท เกียรติไพศาลแทนเบอร์รี่ จำกัด	๑๐	
คุณศิริพร ตั้งเฉลิมกุล	๑๐	
คุณมาลี บูรณะบุญวงศ์	๑๐	
คุณสุดารัตน์ ตะล่อมสิน	๑๐	
นายเกรียงศักดิ์ อัศวไมตรี	๑๐	
คุณชนาธิป นรินทร์สุขสันติ	๕	
คุณช้วน นรินทร์สุขสันติ	๕	
คุณทิพวรรณ ใช่ยั่งยืน	๕	
คุณบัญชา ใช่ยั่งยืน	๕	
คุณสมศรี ตรุวรรณ์	๕	
คุณทวี ชมญาติ และครอบครัว	๕	
คุณทองใบ ยนนาเรือง และครอบครัว	๕	
คุณวริยา ธีระจารุวัฒน์ และครอบครัว	๕	
คุณสุนีย์ บงกชพรรณราย	๕	
คุณสุภัทรา บงกชพรรณราย	๕	
คุณสมศรี หล่อวิทย์โอฬาร	๕	
คุณไพรวัลย์ จงสาครสิน	๕	
คุณสุวรรณี อนันต์พงษ์สุข	๕	
คุณนันทวดี พัฒนพืชัย	๕	
คุณมาลี เตชะวงศ์ชัย	๕	
คุณจริยา ดำรงค์ศักดิ์กุล	๕	
คุณอภิวดี พงศ์สภาพธรรม	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณวิรัตน์-คุณจินตนา ประเสริฐ์สกุล	๕	
ด.ช.ปัณณวัฒน์ วิทูรปกรณ์	๕	
ด.ญ.ปุณยภา วิทูรปกรณ์	๕	
คุณกรรณิกา ตะล่อมสิน	๕	
คุณชำนาญ วิทูรปกรณ์	๕	
คุณศรีสันต์ ตะล่อมสิน	๕	
คุณนงลักษณ์ ขจรมณี	๕	
คุณดอกไม้ ปานปิ่น	๕	
คุณนงนุช บุญมา	๕	
คุณรุ่งเรือง บุตรดี	๕	
คุณบุญภัช พันธ์แน่น	๕	
นายธิติ คงเสถียร	๕	
คุณสมพงษ์ พิสวาส และครอบครัว	๕	
คุณชลราษฎร์ นรินทร์สุขสันติ	๓	
ด.ช.ภากร-ด.ญ.กันติชา วงศ์หนองเตย		๘

รวมสายคุณสมรวล วิทูรปกรณ์
กลุ่มบริษัท ตะวันออกโปลีเมอร์ ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๓๘,๑๖๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๔๔๐ แผ่น

สายคุณครูรัชนี กีระวงษ์
โรงเรียนนายกวัฒนากร (บ้านนา) จ.นครนายก

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางสาวฐาปนีย์ จำปา นายสำรวย เด็กหญิงกุลภัสสร์ แสงอินทร์	๑๐๐	
ผอ.เจษฎา-ครูปราณี ราชิวงศ์ นายณัฐพงศ์-เด็กชายณัฐพล ราชิวงศ์	๖๕	
นายสมควร-นางจิราลักษณ์ รังศิริ	๕๐	
คุณธนิดา เจริญสุข	๕๐	
คุณสุภัทรา วาสกุล และครอบครัว	๕๐	
ผอ.ละอองดาว พรายงาม	๕๐	
คุณสมลักษณ์ จันทร์ปิยวงศ์	๒๕	
นางเยาวมาลย์ ปันส่วน	๒๕	
พระนาคินทร์ พุทฺธพโล	๒๕	
นางเกสร ศรีเทพ	๒๕	
ร.อ.พีรวิชญ์ สมีแจ่ม	๒๕	
คุณธัญญารัตน์ ศรีเทพ	๒๕	
คุณอุไรวรรณ คชวัตร และครอบครัว	๒๕	
นางมาลี เหรียญทอง และครอบครัว	๒๕	
คุณแม่แฉล้ม มั่นเพชร	๒๕	
ด.ต.อนุรักษ์ ครูสิตานัน สุขเปีย	๒๕	
นางสาคร-น.ส.วิสารัตน์ กุศลส่ง และครอบครัว	๒๐	
นางอนงค์ลักษณ์ ทองลอย	๒๐	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นายประจวบ-นางลำไย แสงระวี		
น.ส.อำภา-ด.ช.นิกร แสงระวี	๒๐	
นายปรีชา แสงระวี และภรรยา		
นางสาวรุ้งตะวัน หีบสำฤทธิ์	๑๕	
นางมนตรี ทัดประดิษฐ์	๑๕	
คุณดวงเดือน-คุณชนิสรา พรวัฒนา	๑๕	
นางสุภาพรรณ สายสินธุ์ และครอบครัว	๑๕	
นางบัวลอย วากระโทก และครอบครัว	๑๕	
คุณสิริพร ประมินทร์ และครอบครัว	๑๕	
ครูจินดา แดงวิจิตร	๑๕	
ครูรัชนี ถีระวงษ์	๑๕	
คุณชนาทิพย์ คุณมาริษา ประเสริฐ	๑๕	
ครอบครัวรุจิรวัฒน์	๑๒	
เด็กหญิงณิชทัชชา ขาวอรุณรุ่ง	๑๑	๑
นางสาวธัณยภัทร์ พงษ์ภักดีโชติ	๑๑	๑
นายปิณชัย-นางชุติมา กลิ่นบุบผา	๑๐	
นางสาวทัศนา ซื่อมั่น	๑๐	
นางสาวสุพัตรา บำรุงกิจ	๑๐	
นางสมพร พึ่งเพียร	๑๐	
นางสาวโสภิดา วงค์ดวง	๑๐	
นางสาวตุลาพร สุขสงวน	๑๐	
นายมั่นคง-นางกมลลักษณ์ แดงโชติ	๑๐	
นายเมษา สนองคุณ	๑๐	
นายทองจันทร์ อรนนท์ และครอบครัว	๑๐	
คุณสุเพ็ญลักษณ์ พวยอ้วน	๑๐	
คุณรติมา รอดเกตุกุล	๑๐	
คุณปิลันธนา จันทร์ตอ	๑๐	
คุณสมควร ทวีทรัพย์	๑๐	
คุณสมพร จันทร์ปิยวงศ์	๑๐	
คุณพัชรี รอดสั้น	๑๐	
นางศรีสุดา วงค์ดวง	๑๐	
นายณรงค์ ผลแย้ม		
นางกมลลดา ผลแย้ม และครอบครัว	๑๐	
นางส้มเช้า นวลจันทร์	๑๐	
นางวิภารัศมี อิทธิชัยโฆษิตกุล	๑๐	
นางสาวจาริณี บุญรอด	๑๐	
นางวรรณา วิชิตะกุล	๑๐	
นางสมจิตร จอกแก้ว และครอบครัว	๑๐	
นางสายหยุด ดีอ่วม	๑๐	
นางพรรณี ฉิมสุวรรณ และครอบครัว	๑๐	
คุณสมร คุณฉวีวรรณ สมีแจ่ม	๑๐	
ครูกิ่งแก้ว โตมะ	๑๐	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นายวิสัย มากุลวงษ์	๑๐	
ร.ต.สมนึก-นางอัมพรรณ์	๑๐	
นางสาวพรนภา แสงอนิทร์	๑๐	
นายพิพัฒน์ วรชื่น	๑๐	
ครูชโยดม บุญช่วยชู	๑๐	
ครูณัฐวรรณ คุณวันชัย		
เด็กชายนนทชัย ศรีม่วง	๑๐	
คุณประทีป ครูอนุศรา		
เด็กหญิงเอวิตรา คล้ายแสง	๑๐	
คุณเสน่ห์ คุณเรณู พรมเกิด	๑๐	
คุณอุทุมพร ชินคำ	๑๐	
เด็กหญิงชนัญชิดา-เด็กชายเตชินท์ วาสกุล	๑๐	
คุณชัชชัย-คุณนัยนา จำเริญศักดิ์ศรี		
และครอบครัว	๑๐	
เด็กหญิงอัญชิษฐา ดวงอาทิตย์	๕	
นายล้วน ถือมั่น	๕	
นายภานุวัตร กลิ่นบุบผา	๕	
นายเจตน์ กลิ่นบุบผา	๕	
นางสาววิลาวัณย์ พุทธสุวรรณ	๕	
นางสาวชัญญาภัค บุนนาค	๕	
นางป้อม บุนนาค	๕	
นางสาวรุจิเรข บุนนาค	๕	
นายสมศักดิ์ ญาณฤทธิ์ และครอบครัว	๕	
นางหอมจันทร์ แมลงภู่	๕	
นางกาญจนา ชูปัญญา	๕	
นางสาวจินตนา แดงสง่า	๕	
นางสาวปาริชาติ พร้อมสินทรัพย์	๕	
นางสาวสุภาวดี เบญจนพคุณพร	๕	
นายจำเนียร ธาตุทอง	๕	
นางสาวสุพักตรา รักการ	๕	
นางสุดาพร-นายนิรุทธิ์ ราชาวงศ์	๕	
นายถิน ทองอ่อน	๕	
นายสมทรง ญาณฤทธิ์ และครอบครัว	๕	
คุณจารุณี จันทร์เปล่ง	๕	
คุณเนตรอรุณ วรรณพาหุล	๕	
คุณนิศารัตน์ วสยางกูร	๕	
คุณวรรณิศา ฮวดหลี	๕	
นางเจริญศรี ขาวอรุณรุ่ง	๕	
นางบังอร ถือมั่น	๕	
นางจิราพร ชื่นจันทร์ และครอบครัว	๕	
นางสาวภูริสา พรหมธีระวุฒิ	๕	
นางณัฐชานันท์ พรหมธีระวุฒิ	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นายพณวรรธ์ พรหมธีระวุฒิ	๕	
นางสาวกนกวรรณ พรหมธีระวุฒิ	๕	
นายชัยพันธุ์ พรหมธีระวุฒิ	๕	
นางสุพรรณี เกิดสมบุญ	๕	
นางพิชญาภา เมืองคำ	๕	
นางสาวเมธาวี พูลสวัสดิ์	๕	
นายวรพันธ์ ขาวอรุณรุ่ง	๕	
คุณธนวัฒน์-คุณธัญญาพร ชเรอเดอร์	๕	
นางสาวสุคนธา กิตติวาณิชวงศ์	๕	
นายกุลทนันท์ เทพมงคล	๕	
นางจารุวรรณ แจ้งหิรัญ	๕	
นางสุรภา-นางสาวปภัชญา ผาสุกธรรม	๕	
นายไสพล รังศิริ	๕	
นายศรัณย์ รังศิริ	๕	
นางสุนิษา ตันติมาลา	๕	
นางสาวณภาดา มีวัยสม และครอบครัว	๕	
นางพนาวัลย์ พลเศษ	๕	
นางสาวสาลินี ศรีทอง	๕	
นางวลัยทิพย์ ฉายะพงษ์	๕	
นางสาวพัชรินทร์ ศรีนิล และครอบครัว	๕	
นางสาวรินดา อุ่นใจชน	๕	
ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุพัตตรา บุษราคำ และครอบครัว	๕	
นางบุญนำ จันทร์จิระ และครอบครัว	๕	
นางนัฐวรรณ สีสด และครอบครัว	๕	
นางสาววิยะดา เจริญวงษ์ และครอบครัว	๕	
นางสาวกฤษณา อินทรสิทธิ์	๕	
นางกัณฐิกา นนทรี	๕	
นางสาววนิดา สุภาผล และครอบครัว	๕	
เด็กชายกันต์พัฒน์ อ่อนสลุง	๕	
ครอบครัวนารถนรกิจ	๕	
นางณัฐชยา ศัทธาชีพ	๕	
คุณจำนงค์-คุณรัชนีกร ศรีเมฆ คุณศิริมาศ-คุณกรรณิการ์ ศรีเมฆ	๕	
คุณสุทัศน์ แสงก้อน	๕	
นางสาวสุทิตา ถึงนาค และครอบครัว	๕	
นางพรรณี เสนไสย	๕	
นางสาวนิดา อุดรบูรณ์	๕	
นางบุญเลิศ แสงคำ	๕	
นางซ่อนกลิ่น พานสำฤทธิ์	๕	
นางอภิชญา วงษ์วิกย์กรณ์	๕	
นางปิยพร บัญญัติ	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางสาวศิริวรรณ์ นิ่มโพธิ์	๕	
นางสมควร ปัญญา	๕	
นางกิมลั้ง เจดีย์	๕	
นางสาวภัชรพร เจดีย์	๕	
เด็กหญิงอนุสรา แสงอินทร์	๕	
นางยวดี สิริสมพรคง	๕	
นายมนตรี-นางปนัดดา ทิพย์สุข	๕	
นางสิริรักษ์ คงศิลป์	๕	
นางสาวสีนวล ไข่แก้ว	๕	
นางบุญชู สำราญจิตร์	๕	
นางสาวนันท์พร แดงสง่า	๕	
นางจุฑารัตน์ เวทยนุกูล และครอบครัว	๕	
นางสุรีรัตน์ แหยมประสงค์	๕	
คุณถนอม ถีระวงษ์ เด็กหญิงวนิดา พลายชุมพล	๕	
คุณยุพวรรณ ไพธิ์วิเชียร	๕	
นางสาวปริญญา บุญวิเศษ	๕	
คุณยุทธการ หอมหวน	๕	
คุณบุญตา-คุณศิริพร แซ่ลิ้ม	๕	
ครูอุดมศรี วงษ์สง่า	๕	
ครูบุญมา ระงับทุกข์-คุณสุธีรา ญาณวารี	๕	
คุณทวีวรรณ-คุณนัฐนภูมินทร์ พลเผือก	๔	๑
เด็กชายพงศธร เพ็ชรคุ้ม	๓	
เด็กชายพีระวัฒน์ เพ็ชรคุ้ม	๓	
นางสาวเพ็ญพักตร์ชนก เปี่ยมสุข	๓	
นางสาวลัดดา ยุติภูมิ	๓	
นายฐิติพงษ์ คมขำ	๓	
นางสาวนปภัช สีลูกหว้า	๒	๒
นางรุ่งนภา คนึงเหตุ	๒	
นางสาววันเพ็ญ กลิ่นขจร	๒	
นางสมหทัย รวมพล และครอบครัว	๒	๒
นางประนอม เอียมเทียน	๒	
นางยุพาพร สุขเกษม	๑	
นางสาวจรัสพิมพ์ สุวรรณมณี	๑	
นางมาลัย เกลียวทอง	๑	
นางสาวปฐมาวดี เกตุทอง	๑	
นางสารินี การะยะ	๑	
นายสุริยา จันทร์ประสพโชค	๑	
นางสุวารี สอาดศรี	๑	

รวมสายคุณครูรัชนี ถีระวงษ์

โรงเรียนนายกวัฒนากร จ.นครนายก ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๓๓,๘๐๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๓๕ แผ่น

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
สายคุณอัมพร ขัตติยะวงศ์		
บริษัทแอร์โรเฟลกซ์ จำกัด (ออฟฟิตเทพารักษ์)		
คุณมะลิวรรณ กิตติวิริยะการ	๗๕	๑๐๐
นางสาวกนกพร ถนอมนิรชรชัย และครอบครัว	๗๕	๑๐๐
นางสุคนธ์ กูลโฆษะ	๕๐	๑๐๐
นายสุดจิต เหมโสรัจ	๕๐	๕๒
นางสงวนจิตร-นายสันติภาพ คำสะอาด และครอบครัว	๔๐	๔๐
นางสาวกนกวรรณ ถนอมนิรชรชัย และครอบครัว	๔๐	๔๐
นายนิมิตร โฮ่กี้	๔๐	๔๐
นางสมใจ และนายทองจันทร์ บุตรกะ และครอบครัว	๔๐	๔๐
คุณจารุกิตติ์ ตาแก้ว	๓๖	
คุณศุภชัย จิราพัชรสิน	๓๐	๘๐
นายจรินทร์ วารินทราพร	๒๐	๒๐
นายภานิชร์ ปรากฏ	๒๐	๒๐
นายโชคชัย สุทธินรากร	๒๐	๑๐
อุทิศแด่คุณแม่สมใจ ประเสริฐวิริยะกุล และคุณพ่ออึ้งยุ่ยเหลียง	๒๐	
นางสาวพรพิมล โอหารนิธิกุล	๒๐	๒๐
คุณศิลป์อรชร วงศ์พิมพ์	๒๐	
คุณวิระรงค์ อติวิรัชชัยกุล	๒๐	
นายรุ่งเรือง และนางสกาวเดือน บุตรดี	๒๐	๔๐
คุณรำไพ-คุณกรศักดิ์ ประเสริฐสังข์ และครอบครัว	๑๙	๑๙
คุณเสาวภาคย์ วิจารณ์ปัญญาสกุล	๑๕	๓๐
นายชนัตถ์ อ่อนภูเขา	๑๐	
คุณวิษณุกรณ์ ชูหา	๑๐	
คุณอินธิพล คันที	๑๐	
คุณสุกัญญา มีสุข และครอบครัว	๑๐	
คุณนิตยา นาคราม และครอบครัว	๑๐	๑๐
น.ส.มนัชชภร พิสวาส	๑๐	
ร.ต.อ.สุทิน-คุณณิชชา พุ่มพวง	๑๐	๑๐
ด.ญ.อภิชา พุ่มพวง	๑๐	๑๐
นางทิพาภรณ์ สุธีรางกูร	๑๐	๒๐
นางอุรัตน์ ปิ่นแจ้ง	๑๐	
นายสุจินต์ มีประเสริฐ	๑๐	๑๒
นางสาวศิราณีย์ ว่องไว	๑๐	
คุณวรรณิภา เลียบฮวด	๑๐	
นางสาวสุภาวรรณ์ จันทน์แดง	๑๐	๑๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางสาวอัมพร ขัตติยะวงศ์	๑๐	๒๐
อุทิศให้นายฮวด-นางเพ็ง ขัตติยะวงศ์ น.ส.ประพิณ-นางพุททรง ขัตติยะวงศ์	๑๐	๒๐
นางสาวปรียา เย็นสบาย	๑๐	
นายเศรษฐพัส โดดชัย	๑๐	
นางสมจิตร สิทธิโชค	๑๐	๑๐
นางเกษณี ยางงาม	๑๐	๑๐
นายสัญญา ยางงาม	๑๐	๑๐
นายจตุพล บุญญาภรณ์พิทยา	๑๐	๒๐
นางจารุวรรณ บุญญาภรณ์พิทยา	๑๐	๒๐
ร.ต.ท.วิรัช-ด.ช.วรถาวร บุญญาภรณ์พิทยา และครอบครัว	๑๐	๒๐
นายจิรภาส น้อยสำลี และนางสาวอินทิรา บุญญาภรณ์พิทยา	๑๐	๒๐
นายวิชิต นำสุย และครอบครัว	๑๐	๒๐
ด.ช.วรชัย บุตรดี	๑๐	๒๐
ด.ช.ครรชิต-ด.ช.ชัยวัฒน์ จันทำ นายบรรดิษ และนางพรรณิดา จันทำ	๑๐	๒๐
นายวัชรินทร์ จันทำ และคุณจารุวรรณ พันธ์ทอง	๑๐	๒๐
คุณสามารถ-คุณลัดดา พึ่งประยูร	๑๐	๒๐
คุณเขมจิรา ห้าวเหิม	๑๐	๒๐
คุณณัฏฐกา-ด.ช.ณัฐศักดิ์ เหมบุรุษ	๑๐	๑๐
นายเล็ก-นางวาริน พัดโบก	๙	
นายบุญเลิศ-นางแป้งร่ำ ทำบุญ พร้อมครอบครัว	๙	
น.ส.สุพัด-นายมนัส บุญลัย	๙	
ด.ช.สุขสันต์ กาญจนสีมา	๙	
คุณเพ็ญนภา ณรงค์ชัย และครอบครัว	๙	๙
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณพ่อเงิน คุณแม่ป้อม แปลงแก้ว	๙	๔
คุณจินตนา จันทร์ผึ้ง และครอบครัว	๙	๙
คุณมานิตย์-คุณปรีดา-ด.ช.ชนาธิป สมมุติ และครอบครัว	๙	๙
คุณลินดา วรรณศรี และครอบครัว	๙	๙
คุณนรีพัฒน์ อินทร์เรือง	๙	๙
คุณพ่อประเทือง-คุณแม่มะปราง อินทร์เรือง	๙	๙
คุณสงกรานต์-คุณสุธาทิพย์ อาสานอก และครอบครัว	๙	๙
คุณทองจันทร์ และคุณณัฐวดี ชาสุทธสี และครอบครัว	๘	๑๐
ด.ช.ปัณณวัฒน์ เหมาะสมาน	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
ด.ช.ทักษ์ดนัย เหมาะสมาน	๕	
น.ส.วรรณภา ห้าวเหิม	๕	๒๐
นายเสกสรร กาญจนสีมา	๕	
นางปริศนา กาญจนสีมา	๕	
นายอดุลย์ งามเลิศ	๕	
นายสินสมุทร งามเลิศ	๕	
น.ส.สุพร ช่วยศรี	๕	
นายสง่า เชื้อชัย	๕	
นางสมบูรณ์ เชื้อชัย	๕	
นายภพอิสระ เชื้อชัย	๕	
ด.ช.ภัทรภูมิ เชื้อชัย	๕	
นายประทีป ช่วยศรี	๕	
น.ส.จรัญญา มากลั่น	๕	
ด.ช.ปรัชญา ช่วยศรี	๕	
คุณประสงค์ คงศิริ และครอบครัว	๕	
คุณสุวสา ดิษทับ	๕	๒๐
คุณนงลักษณ์ ขจรมณี	๕	๒๐
คุณสมพงษ์-คุณจินตนา พิสวาส	๕	๒๐
คุณอวยพร ยอดท่าหว้า	๕	
คุณดอกไม้ ปานปิ่น	๕	
คุณศศธร-ด.ช.ธรรมนาถ ไชติธนาชัยวัฒน์ นายณรงค์ ขอนอก	๕	
นางราตรี วงษ์เงิน	๕	
คุณจุรีรัตน์ ปรางค์ชัยภูมิ และครอบครัว	๕	๑๐
คุณมาริสา-คุณมานะ สีดาต้น ด.ญ.วรัญญา สีดาต้น และครอบครัว	๕	
คุณสาวิตรี ดีเจริญ และครอบครัว	๕	
คุณสมพร แฝงจันดา และครอบครัว	๕	
คุณภาวิตรี โสภานเวช และครอบครัว	๕	
คุณจิตติมา มีชัย คุณสุเมธ โพธิ์กระจ่าง และครอบครัว	๕	๒๐
คุณศุภรินทร์ *อุทิศให้ผู้ล่วงลับ*	๕	
น.ส.วรรณิภา เลียบฮวด และครอบครัว	๕	
นายชัยพร-ด.ญ.ฐิติกา เทพาศักดิ์	๕	
นางณัฐกมล พูลสวัสดิ์	๕	
ด.ญ.ธัญณัฐ คงเกตุ	๕	
คุณวิภาวัลย์ สิริทรัพย์เจริญ	๕	
นายธนธรณ์-น.ส.วสุนันท์ กีรติมงคลกุล	๕	
คุณธนชัย-คุณศรียวง สิริทรัพย์เจริญ	๕	
คุณประพล สิริทรัพย์เจริญ	๕	
นางสาวมนัญญา สายพร้อมญาติ	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางสาวณัฐดา ขัตติยะวงศ์	๕	๒๐
นายยุทธประวี ขัติยวงศ์	๕	
คุณบังอร เจริญสวัสดิ์ และครอบครัว	๕	๕
คุณสรวงภัทร์ อร่ามผล และครอบครัว	๕	๕
คุณสุพัตร-คุณธิดารักษ์ สิมมา	๕	๑
คุณสุกัลญา จันทบุตร พร้อมครอบครัว	๕	
คุณปิยาภรณ์ สุทธานี	๕	๒
คุณอำนาจ ทับครุธ	๕	
ด.ช.ธีทัต หมัดดี และนางสาวพรนภัส บุญญาภรณ์พิทยา	๕	๒๐
คุณธวัชชัย-คุณวิรัญญา นาคประเสริฐ และคุณธันยา นาคประเสริฐ	๕	๒๐
คุณประนอม-คุณสุณิสา ป้องทองหลาง และครอบครัว	๕	๑๐
คุณกฤตยา กลางสวัสดิ์ และครอบครัว	๕	
คุณมะลิ ไชยะใส และครอบครัว	๕	๑๐
คุณสุชาดา พลายคุ่ม	๕	๑๐
นางสมัย โสรส	๕	๑๐
นางหยิน ประกอบผล และบุตร-หลาน	๔	
คุณกัญญาณี ทัตธนากุล	๓	
นายธนธรณ์ บำรุง	๓	
ด.ช.ธนากร บำรุง	๓	
นางเดือน สีมาลัย	๓	
คุณบัวเงิน แข็งขัน	๓	
คุณแม่ดวล แข็งขัน	๓	
นางสฤทัย แข็งขัน	๓	
นายอนงค์ แข็งขัน	๓	
นายปัญญา สุวรรณ์จันทร์	๓	
น.ส.เจริญ-น.ส.จรินร์-นายวิทวัส พัดโบก	๓	
น.ส.สาลี่-น.ส.บำรุง ทำบุญ	๓	
น.ส.ณฐพร จิรเลิศไพศาล	๓	๑๐
คุณนัชญาพร เนื่องมัจฉา	๓	
คุณสิราพร แสงครุฑ และครอบครัว	๒	๕
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ญ.ชญาดา เนื่องมัจฉา	๒	
อุทิศให้ พ่อบุญส่ง ประกอบผล	๒	
อุทิศให้ คุณตาภักดิ์-ยายพันธ์ เรืองพิทักษ์	๒	
อุทิศให้ นายสำราญ เรืองพิทักษ์	๒	
นายชนัตถ์ อ่อนภูเขา		๒๐

รวมยอดสายบริษัท แอร์โรเฟลกซ์
ออฟฟิตเทพารักษ์ ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๒๘,๕๘๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๗,๑๙๐ แผ่น

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
สายคุณสุปริญญา ณ ลำปาง		
(ฝ่ายจัดซื้อ) บริษัท แอร์โรเฟลกซ์ จำกัด		
คุณรัช ทองวานิช และครอบครัว	๕๐	
คุณขวัญชัย ณัฐเศรษฐ์ และครอบครัว	๕๐	
คุณอัยย์ญดา โรจน์เมธาทักษ์ และครอบครัว	๕๐	
คุณเสาวนิตย์ สิริกรกาญจน์ และครอบครัว	๔๐	๔๐
คุณจินทร์จิรา ตั้นเจริญ	๓๒	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณอนุพันธ์ ตั้นเจริญ-คุณวิรุณ คำสีทา	๒๙	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณราชัน ควรหา และครอบครัว	๒๕	
คุณแม่สมศรี วิทยาดิลก และครอบครัว	๒๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมและนายเวร		
คุณธันย์นิชา ปกรณ์วัชรพงศ์ และครอบครัว	๒๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมและนายเวร		
คุณธนกฤต คุณศิริพร ด.ญ.ธัญรันต์ ปลาละ	๒๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณสมบูรณ์ และคุณประไพ ณ ลำปาง และบุตรหลาน	๒๐	๒๐
ด.ช.ธรณ์เทพ สินธุวรรณชัย และครอบครัว	๒๐	
นายอมร โพธิ์ศรี	๒๐	
นางสาวเสาวนีย์ มัตตาฮา	๒๐	
คุณณัฐกานต์ พัชรภิญโญ	๑๙	
คุณสายสุนีย์ พงษ์สาท และครอบครัว	๑๕	
คุณพ่อสิน-คุณแม่เฉลิมศรี แสงกระจ่าง	๑๕	
คุณวรากร-คุณวสิษฐ์พล เจิมเฮงเจริญ	๑๕	
เด็กชายภาณุพงศ์ เด็กชายเจษฎากร	๑๒	๑๒
นางธมลวรรณ โพธิ์ศรี	๑๐	๕๐
คุณพรพรรณ ไชยจันทร์	๑๐	๒๐
คุณอรอนงค์ จันทบ	๑๐	๒๐
คุณจินดารัตน์ ศรีภิรมย์	๑๐	๒๐
คุณวราทิพย์ ศรีภิรมย์	๑๐	๑๐
คุณทองเวียง-คุณจิราพร คงมั่น คุณจารุวิทย์-ด.ญ.วรรณพร คงมั่น	๑๐	๖
อุทิศให้ คุณพ่อบุญรัตน์ คงมั่น		
คุณพรพรรณ ชาญวิรวงศ์ และครอบครัว	๑๐	
คุณลินภัสร์ คณาพัฒน์พรกุล	๑๐	
เด็กหญิงจีรนันท์ ศรีภิรมย์	๑๐	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณมัทนา หอระดาน	๑๐	
คุณปกิจ เรืองรอง และครอบครัว	๑๐	
คุณทิวาพร อยู่สุข คุณสมชาย ปิติพันธ์สลามกุล	๑๐	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณสุพร เวสาลี	๑๐	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณสุชาติ เม้าประเสริฐ	๑๐	
คุณสำเนียง หมื่นรัตน์ และครอบครัว	๑๐	
หจก.ธนดลแอร์เซอร์วิส	๑๐	
นายธนพดล โพธิ์ศรี	๑๐	
นางสาวนพวรรณ โพธิ์ศรี	๑๐	
เด็กชายธนดล โพธิ์ศรี	๑๐	
นายสุขสันต์ ภคพูล	๑๐	
คุณจิรภา ศรีบุญ	๙	๒๐
คุณสุรัตนา ทองสาย	๙	
คุณจิรพล-คุณรัชนีย์-น.ส.กนกวรรณ ศิลป์	๙	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณเดชา-คุณกมลทิพย์ กระแสร์สินธุ์ ด.ช.นันทกร-ด.ช.กรณ์ กระแสร์สินธุ์ ด.ญ.เบญจรัตน์ กระแสร์สินธุ์	๙	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณอลิสรา คงทรัพย์ คุณสิทธิวัลย์ ตาอุ่น	๙	
อุทิศให้แม่ขวัญเรือน และแม่วิมล		
คุณทัศนัย ลานิล คุณสมควร ประภาตะนันท์	๙	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณรุ่งนภาวรรณ งามทวี คุณจารุวรรณ-คุณรุ่งเรือง งามทวี	๙	
คุณจิรารัตน์ บำเน็จพันธ์ และครอบครัว	๙	
คุณสมพงษ์ เถื่อนเพ็ง	๕	๒๐
คุณวรางคณา มังคละคีรี	๕	๒๐
คุณอรรณพ รัตนพรวิรุฬ	๕	๒๐
นายภูมิพัฒน์ ศรีภิรมย์	๕	๒๐
ครอบครัวสังวาลย์	๕	๒๐
อุทิศให้พระศรี-คุณเทียนชัย		
คุณปรีชา-คุณพรทิพย์		
คุณแม่กาสี อินสุข	๕	๑๐
คุณวรวรรณ์-ด.ญ.ปัณฑารีย์ หมายเจริญ	๕	๑๐
คุณชูเกียรติ-คุณวันเพ็ญ ดวงสนิธ ด.ญ.มินตรา ดวงสนิธ	๕	๑๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณธีรพงษ์-คุณจิรวดี รักษาจิตร	๕	๑๐
ด.ช.จิรพงษ์ รักษาจิตร		
ด.ช.กฤษณะ ใจดี	๕	๑๐
คุณสมเกียรติ สมจินดา	๕	๕
คุณชลลดา แสงสมดี และครอบครัว	๕	๕
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณธัญญ์วีร์ ปกรวัชรพงศ์	๕	๕
คุณณิชาภัทร์ จันทร์พลอย	๕	๕
นางอำไพ แซ่ลิ้ม	๕	๔
คุณพัทร์พงษ์-ด.ญ.กนกพร ศรีสุข	๕	๑
อุทิศให้ นายมนต์รักษ์ พรมพันห่าว		
คุณบุญช่วย เกตุรุ่งศักดิ์	๕	
คุณอุติมา นาคใย	๕	
คุณช่อทิพย์ เสมทัพพระ	๕	
คุณคณาพร บูนนาค	๕	
คุณประทีป ยิ้มจันทร์	๕	
คุณอานนท์ เถื่อนเพ็ง	๕	
คุณรัตนา น้อยบุตร	๕	
คุณชิดชบา รสโสดา	๕	
คุณหนูเจน สิทธิ	๕	
คุณนิภา ชูพลา และครอบครัว	๕	
คุณอุดม ฟักสีเมือง	๕	
คุณแม่วินิจ-คุณปุณยานุช แข็งขัน	๕	
คุณพีรากร วรรณสุข และครอบครัว	๕	
คุณปัณณ์วลี เหลาหวายนอก	๕	
คุณวุฒิชัย พูลพุฒ	๕	
คุณสันชัย พรมโสภา	๕	
คุณแม่แพงพันธ์ อุนารัตน์	๕	
คุณนรินทร์-คุณปวีณา บุตรศรีแก้ว	๕	
คุณประวิทย์ จำเพาะ และครอบครัว	๕	
คุณภัททิรา ส่งเสริมความดี	๕	
คุณจิรวัฒน์ ผ่องถ้อย		
คุณนิภารันต์ สังข์คร	๕	
ด.ช.บทบาท สุขสมบูรณ์		
คุณสมจินตนา-ด.ช.ธนดล สง่าศิลป์	๕	
คุณเฉลิมเกียรติ อินทชัยศรี	๕	
ด.ช.ศักดิ์นรินทร์-ด.ช.นครินทร์ แจ่มแจ้ง	๕	
คุณไพรินทร์ สุขสุวรรณ	๕	
คุณนพคุณ พลอยมาทย์	๕	
คุณโชติกา มีศรี และครอบครัว	๕	
คุณอ่อนศรี เสาทอง และครอบครัว	๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ช.พัสกร ว่องไว และครอบครัว	๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณวิชาติ ว่องไว และครอบครัว	๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณชุติมา นำภา และครอบครัว	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณชัยวัฒน์ เรืองอมรวัฒน์ และครอบครัว	๕	
คุณศิริรัตน์-ด.ช.ศรันย์ ยางนอก และครอบครัว	๕	
คุณจุฑาวัฒน์ สาตื้อ และครอบครัว	๕	
นางศิริวรรณ แซ่ลิ้ม	๕	
นางวิมล คชสำโรง	๕	
นางสาววันวิสา คาถาพันธ์	๕	
นางสาวยุพดี คชสำโรง	๕	
นางสาวสาวิตรี คชสำโรง	๕	
นายอนุรักษ์ กิ่งประทุม	๕	
คุณขวัญเรือน ประเสริฐสุข	๔	๔
คุณภัททา อัตถวรคุณ	๔	๔
คุณวัชรี นกหรั่ง	๔	๔
คุณขวัญชนก มูลลอด	๔	๔
คุณมวย ผ่องแผ้ว	๔	๔
คุณศรัญญู ชิญช้าง	๔	๔
คุณพิยา แก้ววิเศษ	๔	๔
คุณวิภา แพทย์อดิพงศ์	๔	๔
คุณชลธิชา เกตุดี	๔	๔
คุณวิจักษณ์พงศ์ แก้วสนิท	๔	๔
คุณนฤมล นุชนาง	๔	๔
คุณสุนิสา ผ่องแผ้ว	๔	๔
คุณราณีย์ ศรีจันทร์แปลง	๔	๔
คุณปิยวดี ศรีประกฤติ	๔	๔
คุณจีรวัฒน์-คุณบุญสมใจ เจริญราษฎร์	๔	๔
คุณมิรันตี สุขโนนทอง และครอบครัว	๔	
คุณบุญเยี่ยม เกณฑ์สระคู	๓	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ญ.ภัทราพร เกณฑ์สระคู	๓	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณสมชาย ครุฑปิยะ-คุณรัตนาภรณ์ แซ่แต้	๒	
คุณสมปอง สุขเลิศ	๒	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณกรรณิกา สุขเลิศ	๒	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ญ.หิมพิกา สุขเลิศ	๒	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ช.ธามนิธิศ สุขเลิศ	๒	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ช.สมปราชญ์ สุขเลิศ	๒	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณวาสนา ละมาตร	๒	
คุณจุลเดช เจริญทรัพยานันต์	๒	
คุณชำนาญ รัตนศรีโสภา	๑	๑
คุณมณฑิรา เหมือนทัพ	๑	๑
คุณมงคล อ่อนสำลี		
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณมงคล สุ่ยหาวงศ์		๑
คุณสุกันยา น้อยแจ่ม		๑
คุณจิตตรา ละมาตร		๑
นางสาวนราวดี ศักดิ์สูงเกียรติ		๗
คุณกิตติโชติ วงษ์โสภณ		๑๐๐
คุณรำไพ วงศ์สุคนธนิตย์		๓๐
คุณกรรณิกา บุญรอด		๒๐
คุณสุวิมล พิพัฒน์ผลสกุล		๒๐
คุณนิพนธิ์ เถื่อนเพ็ง		๒๐
คุณสมพงศ์ นครังสุ		๒๐
คุณสายพิน พันธุระ		๒๐
คุณจิราวรรณ จำกัด		๑๐
คุณนงลักษณ์ นามปัญญา		๑๐
คุณอารีย์ ลาภยิ่ง		๒

รวมสายคุณสุปริญญา ณ ลำปาง
บริษัท แอร์โรเฟลกซ์ ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๒๓,๐๐๐ เล่ม
ซีดี ๓,๕๗๐ แผ่น

สายบริษัท แอร์โรเฟลกซ์ จำกัด
(โรงงาน จ.ระยอง)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกมล-คุณน้ำฝน คงเยื้องดี	๕๐	๑๐๐
คุณวิทยา-คุณณัฏฐา อินทนะนก และครอบครัว	๔๐	๔๐
คุณนภัทรศอร เนตรทองคำ	๔๐	๔๐
นายเอียทอ แซ่เตี๋ย และนางอำไพ จั้นประดับ	๒๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณนันทนา โอษคลัง และครอบครัว	๒๐	๒๐
น.ส.สิริกานต์ ธรสุกาญจน์ พร้อมครอบครัว	๑๙	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวรและสัมภเวสี		
คุณธันญชนก สีมา ด.ญ.วริศรา ศรีคำดี	๑๒	๑๒
คุณชุมพล-ด.ช.ภานุติ ศิริอรมสุข	๑๒	๑๒
คุณวิยะดา รุ่งฉวี และครอบครัว	๑๐	๒๐
คุณธีรพงษ์ ทิมเมือง	๑๐	
คุณมัณฑนา อังอัจฉะริยะ	๑๐	๔๐
คุณจิระเดช เชื้อกูล	๑๐	๔๐
นายมงคล มุระดา และครอบครัว	๑๐	
น.ส.ทัศนีย์ ศรีเครือ พร้อมครอบครัว	๑๐	
อุทิศให้ คุณแม่จ่อย ติคำรัมย์		

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางเตือนตา ไวยุวัฒน์ และครอบครัว	๑๐	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณบุญทัน-คุณสมใจ บุญเต็ม (เฉลียว CT)	๑๐	
น.ส.เลิศลักษณ์ ชุมเกษียร	๑๐	๑๐
นายสุนทร ปุยฝ้าย	๑๐	๑๐
นางอรนุช-นายธีรศักดิ์ และครอบครัวบุญคง	๑๐	๒๐
คุณสมัย-คุณสายทิพย์ จักรศรี	๑๐	
คุณประเทือง-คุณแก้วรุณ กันยะ และครอบครัว	๑๐	
น.ส.กัลยนารี วิวัฒน์บวรเดช	๑๐	๑๐
คุณดอกดิน-คุณกฤษณี ด.ญ.รัตติกาล พวงสีเคน	๑๐	๑๐
คุณมนตรี จินดาประเสริฐ และครอบครัว	๑๐	๒๐
ด.ญ.กัลยกร คำไพ	๑๐	๑๐
คุณพงษ์จรัส-คุณผ่องศรี โคจำนงค์	๑๐	๒๐
นายกิตตินนท์-คุณวรรณา อานนทกานต์ พร้อมครอบครัว	๙	
คุณชไมพร สวนดี	๙	๙
คุณวงศกร ทะรารัมย์	๙	๒
คุณสายทิพย์ ทาหว่างกัน PCI-TUBE	๙	๙
คุณสมศักดิ์-คุณวธิดา ศรีบุญเรือง	๙	
คุณยุภาพร-คุณนพอนันท์ นิลจินดา	๙	๙
คุณเหลี่ยม ธรรมพร และครอบครัว	๙	๙
ด.ช.ดนุสรณ์ มาพันธ์-คุณอรอุมา สอนเสน	๙	๙
คุณอนุชิต-คุณลำพึง ปิ่นตามูล ด.ญ.อนุชรา ปิ่นตามูล และครอบครัว	๙	๙
ด.ช.เรืองศักดิ์ วีระสัย และครอบครัว	๙	๙
คุณนุชจรี ศรีแก้ว และครอบครัว	๙	๙
คุณมยุรี มิตรมาตร และครอบครัว	๙	๙
คุณวันเพ็ญ จิติพร และครอบครัว	๙	๕
คุณดาวรุ่ง แก้วเอี่ยม และครอบครัว	๙	๙
คุณธณพรรณ เนตรจุ้น และครอบครัว	๙	๙
ด.ช.กิตติพงศ์ ชำนิถิ่นเถื่อน	๙	๙
คุณศรัญญา เรียบร้อยเจริญ	๙	๙
คุณรัสมี ด่านอุดม (เทวี (TCV)	๘	๔
นายนิเวช-นางมลศิริ ศรีสลุด	๕	๖
ด.ญ.พิชชาพร-ด.ญ.สาริศา ศรีสลุด	๕	๖
อุทิศให้ นางประหยัด คนไว		
นายบุญส่ง-นางปรานอม วุฒิโอสถ	๕	๔
คุณรอง-คุณบัวจันทร์ เคลือปละ และครอบครัว	๕	๑๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณศรายุทธ-คุณรัตติกาล เคลือสาร และครอบครัว	๕	๑๐
ด.ญ.ภาพิชมนทน์-ด.ช.ดิฐากร เครือสาร และครอบครัว	๕	๑๐
นางสาวสุพรรษา มีมานะ และครอบครัว มีมานะ	๕	๔
คุณจันทรา วานิชดี	๕	๔๐
คุณอนุชิต เมฆคง	๕	๒๐
คุณสังวร มั่นคง	๕	๒๐
คุณปาริชาติ พรมมงคล	๕	๒๐
คุณวิลัยลักษณ์ แก้วสว่าง	๕	๔
ด.ญ.ทักษพร รังทอง *อุทิศให้ น้องอาย รังทอง* *และเจ้ากรรมนายเวร*	๕	
คุณชรินทร์-คุณสายพิน วงษ์จีน	๕	
ด.ช.รัชชานนท์ วงษ์จีน	๕	
คุณนาง บรรพต (CT พี่นาง)	๕	๒
คุณสุริยา บรรพต (CT พี่นาง)	๕	
คุณกมลศรี ดีงาม (PCI-TUBE พี่จ้อด)	๕	๒
คุณพรทวี คลองเพ็ชร (แม่บ้าน Plant 3)	๕	๔
คุณกาญจนา ศรีโพธิ์ชัย FG3 (หนูแดง)	๕	
คุณเทวี เริงรื่น (เทวี (TCV)	๕	
คุณประไพ บรรพต	๕	
คุณสุพาภรณ์ สาระณา	๕	
คุณพ่อรัตน์ สระศิริ	๕	
คุณพ่อบุญเรือง คงเคน	๕	
คุณอรุณี แพสุวรรณ	๕	๒๐
คุณปราณีย์-คุณวิโรจน์ และครอบครัว	๕	๒๐
คุณผ่องศรี-คุณพงษ์จรัส โคจำนงค์ และครอบครัว	๕	
คุณเฉลียว-คุณจารึก ขุระสะ	๕	๔
คุณวรรณพร-คุณนันทวัฒน์ ชื่นชม และครอบครัว	๕	
ด.ญ.อภิญญา-ด.ญ.กรกช ขุระสะ	๕	
นางไหล ทองเนียม	๕	๑๐
คุณอำพรรณ ปานนาค คุณอารีรัตน์ ทิมกาญจน์	๕	๔
คุณอารี แขมเกษม และครอบครัว	๕	๒
น.ส.สายฝน สุดจิต และด.ช.ธนภัทร ปานปุย	๕	๔
คุณประไพ อรัญทม และครอบครัว	๕	
น.ส.จำปา ชื่นจำนงค์	๕	๑

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
น.ส.วันดี แสงล้ำ	๕	
คุณจักรภัทร อินทร์ทอง	๕	
นายมนัสชัย พุฒฤทธิ์	๕	๕
นายณรงค์ เนตรจุ่น	๕	๔
น.ส.วงพวงเพชร พ่วงพุฒ	๕	๕
คุณสมจิต เกลี้ยงเพชร	๕	๑๐
คุณกาญจนา-คุณอรรณพ ด.ญ.กัลยาณี ภารแผ้ว	๕	๑๐
ด.ญ.กัลญาภรณ์ ยางธิสาร และครอบครัว	๕	๙
คุณนิตยา ปัญญาสอาด	๕	๑๐
คุณสุพัฒน์ พรมโกฎ คุณกนกวรรณ ศรีมาท และครอบครัว	๕	๙
คุณน้ำค้าง จันทะเสาร์ และครอบครัว	๕	๑๐
คุณอชินี ปั้นหยาทอง และครอบครัว	๕	๑๐
คุณพิณทิพา อินทวงศา และครอบครัว	๕	๑๐
คุณพรพรรณ แดนสีริมา และครอบครัว	๕	๑๐
คุณนันตพร จันทรา และครอบครัว	๕	๕
ด.ญ.ธันย์ชนก-ด.ช.ภูชิต ขาวมั่นคง และครอบครัว	๕	๑๐
คุณประภัสร-คุณชาลิสา ขาวมั่นคง และครอบครัว	๕	๑๐
คุณประภัสร เกิดมณี และครอบครัว	๕	๑๐
คุณสนม การกระสัง และครอบครัว	๕	๙
คุณธีระพจน์ มหาวงศ์ คุณอุทุมพร สีสด และครอบครัว	๕	๑๐
คุณพ่อบุญสม-คุณแม่บุญช่วย สีสด และครอบครัว	๕	๑๐
คุณพิกุน กลีบแย้ม และครอบครัว	๕	๕
คุณวันชัย สังคบุตร และครอบครัว	๕	๑๐
คุณเอนก พลอยเขียว และครอบครัว	๕	๕
นายจักรกฤษณ์ สังโสม	๕	๙
คุณมณีรัตน์ ฉัตอภิวรรณ	๕	๕
ด.ช.อรรณพ ใยยะผลสุข	๕	๕
คุณเกษอร โพธินาค	๕	
คุณนิรุตต์ ชูศรีทอง	๕	๙
คุณศรชัย-คุณสมฤทัย ปัตตา และครอบครัว *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๔	๔
คุณชาญชาติ สีดา และครอบครัว	๔	๔
คุณสุมาลี ยุ่นเสียง	๔	๔
คุณพรพรรณ บัวขาว	๔	๔
คุณช่อเอื้อง สังข์ทอง	๔	๔
คุณรวิวรรณ ปัญโญ	๔	๔

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณพรรณี-คุณบุญช่วย หลำทุ่ง และครอบครัว	๔	๔
คุณนิกร-คุณทัศวรรณ ตุ๊กสันเทียะ และครอบครัว	๔	๔
ด.ช.กิตติกร รัศมีงามตา และครอบครัว คุณเอกชัย คตไชย	๔	๒๐
คุณสังคม เอื้ออ้น	๔	๔
นางอำมร แซ่เข่า และบุตร-หลาน *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๓	๓
นายไสภณ แซ่เข่า และบุตร-หลาน *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๓	๓
คุณลักขณา ชะนา	๓	๔
คุณปรียานุช ดีงาม (PCI-TUBE พี่จ้อด)	๓	
ด.ช.สุธินันท์ ดีงาม (PCI-TUBE พี่จ้อด)	๓	
คุณปัญญา ดีงาม (PCI-TUBE พี่จ้อด)	๓	
คุณบังอร ญาณอุบล	๓	
นางสาวพาพร แสนพินิจ	๒	๒
คุณสุบิน กูลเงิน *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๒	๒
คุณพรอุษา แซ่เข่า *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๒	๒
ด.ช.ภคพล กูลเงิน *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๒	๒
คุณจุไรพร ประสงค์ดี CT (หนึ่ง)	๒	๒
คุณวราภรณ์ นันทะแสง (เทวี (TCV)	๒	๒
คุณเรณู สมบูรณ์ศิลป์ และครอบครัว	๒	
คุณนภราช-คุณวนิดา ทองเกตแก้ว ด.ช.ธนภูมิ ทองเกตแก้ว	๒	
น.ส.วาสนา ทัศนา	๑	
คุณอุบลรัตน์ แสงสว่าง และครอบครัว	๑	๒
คุณมุกดา พลเมือง		๓๗
คุณเสาวณี ใยยะผลสุข		๔๕
คุณนิจติยา ศรีพรมใต้		๙

รวมสายบริษัท แอร์โรเฟลกซ์ (โรงงาน จ.ระยอง)

ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๑๙,๒๖๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๕,๘๗๐ แผ่น

สายคุณศิริพร ขันทอง

บริษัทเวิลด์ออฟลิสทริบิวชั่น จำกัด

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกาญจนา วิเชียรสมุทร และครอบครัว	๓๖	๙๙
คุณสุชาดา จิระภัทรศิลป	๒๐	๒๐
คุณณัฏฐวีร์ วัฒนกรกิจเจริญ และครอบครัว	๒๐	๒๐
คุณงามเพ็ญ แซ่ลี้ และครอบครัว	๒๐	๒๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณเจนจิรา บุญกระเตื้อง	๑๐	
คุณวรรณา พัฒนกิจจารักษ์	๑๐	๑๐
คุณกะนภา พุ่มเปี่ยม	๑๐	๑๐
คุณกิ่งกาญจน์ พนัสดิษฐ์	๑๐	๑๐
คุณจันทร์ศรี ธีรสกลภาพ	๑๐	
คุณวรวรรณ ไตอุตชนม์	๙	๙
คุณภูดินันท์ คงเศรษฐกุล	๘	๘
คุณกันยกร มะลิทอง	๕	๑๐
คุณเสาวภา กิติศรัณยา	๕	๑๐
คุณเพ็ญนภา บุญอังคณารัตน์	๕	๕
คุณวรรณพร อ่ำบริสุทธิ์	๕	๕
ด.ช.ปวเรศ สุขตระกูล	๕	๕
คุณสุระ สุขตระกูล	๕	๕
คุณวาสนา พุฒิวัฒน์ประเสริฐ และครอบครัว	๕	๒๐
คุณภัควัฒน์ พุฒิวัตน์ประเสริฐ และครอบครัว	๕	๒๐
คุณจุหามาศ วันแสน	๔	๔
คุณวีรภัทร ไกมุททกุล	๔	๔
คุณกิตติพันธ์ ปานอู	๓	๙
คุณทองขาว ต้นเวหาศิริกุล และครอบครัว	๓	๙
คุณฉอ้อนโฉม ต้นเวหาศิริกุล และครอบครัว	๓	๙
คุณบุญศรี ขันทอง และครอบครัว	๓	๙
คุณศิริพร ขันทอง และครอบครัว	๒	๖
คุณศศิธร ขันทอง และครอบครัว	๒	๖
คุณจิราวรรณ สัณหภักดี	๑	
คุณกนิษฐา สัณหภักดี	๑	
คุณสมเกียรติ สัณหภักดี	๑	
คุณศรัณย์ ยุญชานนท์	๑	
ด.ช.ปิยวุฒิ ดำดี	๑	๖
ด.ช.ดิเรก เพ็ชรแก้ว	๑	๖
คุณณัฐพงศ์ ตระกูลกิจเจริญ		๑๐๐
คุณไรจนีย์ แซ่ลิ้ม		๔๐
คุณภาสกร ตระกูลกิจเจริญ		๒๐
คุณวชิร พุทธรักษา		๒๐
คุณสุรินทร์ ใสสอาด		๒๐
คุณศุภฤกษ์ เรืองทองเมือง และครอบครัว		๒๐

หนังสือสวดมนต์ ๖๐๐ เล่ม ซีดี ๓๐๐ แผ่น

คุณไตบักเส็ง แซ่โต๋ว
และคุณสนุ่น สนั่นเสียง
คุณจำเนียร กลิ่นสวาทหอม

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
แม่ชีศรีวรรณ นาคน้อม		
ร้อยตรี จรูญ-คุณบังอร สวาสดิ์กลิ่น		
และครอบครัว		
นาวาอากาศเอก จำลอง สวาสดิ์กลิ่น		
และครอบครัว		
คุณอำพันธ์ สวาสดิ์กลิ่น และครอบครัว		
คุณกุลยา สัมมากิจ		
คุณอนงค์ เพ็งคุณ		
คุณพณิชพล กลิ่นสวาทหอม		
คุณเรณู สนั่นเสียง		
คุณศุภษา โชจินดามณี		
คุณประสงค์ กลิ่นสวาทหอม		
และครอบครัว		
คุณวิเชียร-คุณสมพร กลิ่นสวาทหอม		
คุณธนกนก กลิ่นสวาทหอม		
คุณวัชรี กลิ่นสวาทหอม		
คุณวุฒิพงษ์-คุณจินตนา กลิ่นสวาทหอม		
เด็กหญิงทานตะวัน กลิ่นสวาทหอม		
คุณณัฐวุฒิ-คุณณัฐทิชา กลิ่นสวาทหอม		
คุณอาทิชา กลิ่นสวาทหอม		
คุณสมเจตน์ สืบสมุทร		
และคุณพรสวรรค์ ภักดีโชติ		
พลตรี สมชาย ชัยวณิชยา		
คุณประทานพร ชัยวณิชยา		
เด็กชายภูมิพัฒน์ ชัยวณิชยา		
เด็กหญิงคุณลดา ชัยวณิชยา		
คุณณัฐกิตติ์ รวีนิธิพัฒน์		
และครอบครัว		
คุณอนพัทย์ สิทธิเดชบริพัฒน์		
และครอบครัว		
อุทิศให้ น้องริชชี่ สิทธิเดชบริพัฒน์		
คุณวาสนา กลิ่นสวาทหอม และน้องจีจี้		
คุณจุมพล-คุณจินตนา หิรัญสุข		
และครอบครัว		

รวมสายคุณศิริพร ขันทอง
บริษัทเวิลด์ออฟดิสทริบิวชั่น ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๑๖,๖๖๐ บาท
ซีดีธรรมะ ๔,๓๙๐ แผ่น

สายบริษัท อีสเทิร์นโพลีแพค จำกัด (โรออาน จ.ระยอง)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณชุติมา-คุณชาญ วัฒนารัตยากูล ด.ช.ภูชณญ วัฒนารัตยากูล	๔๔	๔๔

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณนมัสพร ฉิมนิกร	๒๕	
คุณอดุลย์ ปะนามะทัง	๒๐	
คุณอรรถพงศ์ชัย ดาระสวัสดิ์	๒๐	๒๐
คุณรักไทย บุญมี	๒๐	๒๐
คุณสุรีย์ อ่อนจันทร์	๑๐	๑๐
คุณจุฑาทิพย์ แก้วร่วมวงศ์	๑๐	๑๐
คุณบรรจง งามพัฒน์	๑๐	๑๐
คุณไผ่ ศรศักดิ์ดา	๑๐	๕
คุณหมื่นณรงค์ ปานอำพันธ์	๑๐	
คุณอนุชา นราพล	๑๐	
คุณประสิทธิ์-คุณพเยาว์ ลิ้มวัฒนะ	๑๐	
ด.ญ.วิชชุนันท์ ช่างแก้ และครอบครัว	๑๐	
คุณใกล้รุ่ง คงน้อย	๑๐	
คุณอภิเชษ สายอินทร์	๑๐	๑๐
คุณพดล ชูศรี	๑๐	
คุณสมปอง หรภูมิ	๑๐	๑๐
คุณธฤษณุ สิริบุปผา	๑๐	
คุณพงษ์ศักดิ์ สีสัน	๑๐	๑๐
คุณกิ่งกมล ชมพูศรี	๑๐	
คุณทวีสิน ทัพพกุญชร และครอบครัว	๑๐	๒๐
คุณทวีศักดิ์-คุณสายสุริยา วงศ์สาลี	๑๐	๒๐
คุณเดชอนันท์-คุณกมลวรรณ หนูอยู่ไพร	๑๐	๒๐
คุณพัชรีภรณ์ ผายพันธ์	๑๐	
คุณวิรัช ตุลยสิทธิชัย	๑๐	
คุณกิตติ ตุลยสิทธิชัย	๑๐	
คุณรัตนาภรณ์ วัฒนารัตยากูล	๑๐	๑๐
คุณสมถวิล ล้อมทอง	๙	
คุณจุฑาลักษณ์ แอบอุ่น	๙	๙
คุณปรียา คุ้มญาติ และครอบครัว	๙	๙
คุณนฤมล ถามิ	๙	๙
คุณสุภาพร เซ็นทุลี	๙	๙
คุณพรทิพย์ กุลพินิจ	๙	๔
คุณยุพา บุญธานี	๙	๔
คุณวิยะดา ฉิมมารักษ์	๙	๙
คุณเกียรติศักดิ์ ผ่องใส	๖	
คุณสมเดช มะในจันทร์	๕	
คุณมงคล มะนุภา	๕	๑
คุณบัญชา ลาคำ	๕	๑
คุณเพียงพงษ์ศักดิ์ จินดาสวัสดิ์	๕	
คุณศรัน ทรายแก้ว	๕	
คุณวิชา วงศ์สันติกูล	๕	๒๐
ด.ช.พิรชัช สว่างเกษมสุข	๕	๕

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณนเรศ ศรีจันทร์	๕	๑
คุณขจรเกียรติ ศรีสุวรรณ	๕	๕
คุณเผด็จ จันทร์หล่ม	๕	๒๐
คุณเกษร ส่งสุข	๕	
ด.ญ.ณิชภิชญาญ์ เทพทอง	๕	
คุณสมโภชน์ เทพทอง	๕	
คุณธีระวัฒน์ ศรีจันทร์	๑๐	
คุณทวีศักดิ์ สมหมาย	๕	๑๐
คุณชัยสนธิ์ สีหะคลัง	๕	
คุณสมควร สิงสา	๕	
คุณสำเร็จ ยงคง	๕	
คุณชัยวิชิต ดีชัยชนะ	๕	
คุณพยัคฆ์ เดชบุบผา	๕	
คุณขเชษฌ์ สหะลาภ	๕	
คุณครองไทย ทนันชัย	๕	
คุณชินโย นันเขียว	๕	
ด.ช.กัณภัทร ยอดชัย	๕	
คุณสมพงษ์ มณีวงศ์	๕	
คุณวรัญญา บุญวิจิตร	๕	
ด.ช.นิธิเดชน์ นามโคตร	๕	
คุณกมลวรรณ จันทรา	๕	
คุณรุ่งนภา บัวลอย	๕	
คุณกมลวรรณ จันทรา	๕	
คุณอาภาภัทร วอนศรี	๕	
คุณศิริวรรณ เหล่าหมวด	๕	
คุณชานุกร เสียงดัง	๕	
คุณสุพรรณี-ด.ช.วัชรกร ทรงนวล	๕	
คุณปรียชนันท์ เสาวภาคย์	๕	๕
คุณนิตยา แว่นกลาง	๕	
คุณวราภร จันทร์เพ็ญ	๕	
ด.ช.ปฐวีพัชร สาลี	๕	
คุณสมคิด สุวรรณโฉม	๕	
คุณวิทวัส รักษาวงศ์	๕	
คุณรัชนี บุญมี	๕	
คุณอำไพร พุ่มพยับ	๕	
คุณธรพร จันมนตรี	๕	
คุณสุรศักดิ์ นามโส	๕	
คุณกิตติศักดิ์ สุวรรณหงษ์	๕	
คุณเกศรา ลิ้มวัฒนะ	๕	
คุณมาลัย ลิ้มวัฒนะ	๕	
คุณพิมพรรณ ลิ้มวัฒนะ	๕	
คุณรวีวรรณ ราชเพ็ชร	๕	๑๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
ด.ญ.ศุภลักษณ์ สังกะคำ	๕	๑๐
คุณเจษฎา ปันทะวงษ์	๕	๒๐
คุณวิริญ องอาจ	๕	๒๐
ว่าที่ ร.ต.หญิง กรรณิการ์ รุ่งลอย และครอบครัว	๕	๒๐
คุณอ้อมใจ หม่องพม่า และครอบครัว *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๕	
คุณนงค์คราญ ชมภูงาม	๕	
คุณกาญจนา ทรัพย์ศิริ และครอบครัว	๕	๒๐
คุณสุกัญญา ภูทองเงิน	๕	
คุณนวลละออง สายที	๕	
คุณอรนุช พันธสี	๕	๑๐
คุณสุจินดา มงคล	๕	๑๐
คุณธัญพร-คุณธัญญรัตน์ เหิมหาญ และครอบครัว	๕	
คุณวราพรรณ์ จิตศรีดา และครอบครัว	๕	
คุณวาสนา จำนงค์พันธ์ และครอบครัว	๕	๒๐
ด.ญ.ฉัตรปวีณ์ พรจรัสโชติ	๕	
คุณทักษิณา มากรอด และครอบครัว *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๕	
คุณละออง ชื่นเผือก และครอบครัว	๕	
คุณภาธินี รุนใจ	๕	
คุณพ่อบุญส่ง จิตร์น้อม	๕	
คุณนิลาวัลย์ มูลสาร และครอบครัว *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๕	๕
ด.ญ.ชนิสรา-ด.ญ.ศิรภัสสร ทองยิ้ม	๕	๑๐
คุณทสมา ถิรโชติวัฒนา	๕	๑๐
คุณอดินันท์ สว่างนาน	๕	๑๐
คุณบุศรินทร์ หนูอุดม	๕	๑๐
คุณศุภกร สีนวล	๔	๔
คุณพรภพ บุญประเสริฐ	๔	๔
คุณธนพร เนตรแตร	๔	
คุณดิษฐ์พงษ์ เผือกหอม	๓	๑๐
คุณเอกลักษณ์ ธีรเจริญ	๓	
คุณสุริยา รัฐบาล	๓	
คุณพิมพา ชมเหิม	๓	
คุณสุดารัตน์ ทับชาลี	๓	
คุณวารินทร์ นาพะยับ	๓	
คุณกรรณิกา มีใจ	๒	
คุณสุกรรณ์ สิงสา	๒	
คุณพนิดา จันทร์เกิด	๒	
คุณสุพัฒน์ ราชเพ็ชร	๒	๔

ชื่อ	เล่ม	ซีดี (แผ่น)	ชื่อ	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณสุบัน เรืองสีรัน	๒	๔	นางวันดี อยู่ยืนยง	๑๐	๑๐
คุณสันติ ราชเพ็ชร	๒	๔	นางแสงตะวัน ศรีมาศ	๑๐	๑๐
คุณสมคิด สังกะคำ	๒	๔	นางสาวอพิญญา แซ่ล้อ	๑๐	๑๐
คุณสุพรรณณี สังกะคำ	๒	๔	นางจารุบล รสนานนท์	๑๐	๑๐
คุณจักรี ติวาติน	๑	๒	คุณมณีรัตน์ แสงสังข์	๑๐	๕๗
คุณสุทธิชัย หอมกระแจะ	๑		ไม่ประสงค์ออกนาม TER.	๑๐	๒
คุณอภิชาติ สาขำ	๑		คุณเฉลิมกิต ขันทอง	๙	๕๗
คุณวีรศักดิ์ ไพยนอก	๑		คุณวรรณพร เกาะกากลาง	๙	๑๔
คุณณัฐวุฒิ สิงห์มหาศักดิ์	๑		นางสาวสุนันทา เมืองศิริ	๕	๒๐
คุณธัชพงษ์ วงทาสี	๑		นางสาวอทิตยา ดวงแก้ว	๕	
คุณมานพ ไชยอัคณีย์	๑		นางจิราพร นาสา	๕	๖
ด.ช.ณัฏชัย เทพจันดา	๑	๙	นายพงศกร หลวงศรี	๕	๒๐
คุณกุลธิดา ควรหมั่น	๑	๕	นางสาวรติรัตน์ โรจนบุญญพัฒน์	๕	
ด.ญ.เกวลิน บุญประเสริฐ	๑	๕	นายสมโภชน์ รักปลื้ม	๕	
คุณชื่นกมล ชาติสกุล		๙	นายสุรชัย นามบุรี	๕	
คุณลลิตา แก้วรุ่งเรือง		๙	นางสาวจินตหรา เกตุบุตร	๕	๒๐
คุณอารีรัตน์ นาคะตุ		๒๐	นางอารีพร แจ่มใส	๕	
คุณพิศมาส มหาสิงห์		๕๐	นางพรรณรัตน์ ลิ่นภูเขียว	๕	

รวมสายบริษัท อิสเทิร์นโพลีแพค (โรงงาน จ.ระยอง)
ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๑๖,๙๖๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๓,๓๙๐ แผ่น

สายบริษัท โตไก อีสเทิร์นรับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

ชื่อ	เล่ม	ซีดี (แผ่น)	ชื่อ	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
			นางสาวปันจา พะคายะ	๕	
			นายสมพงษ์ โกมลดิษฐ์	๕	
			นายสุรศักดิ์ นามใหญ่	๕	๕๗
			นายปารวี อรรควิมล	๔	๒๗
			นางสาวอรวรรณ นาสา	๔	๒๖
			นายอำนาจ วราหะไพฑูรย์	๔	๒๓
นางสาวละมัย สุขแสนทวี	๒๙		นายศักดิ์ศรี ยิ่งทุนดี	๔	๕๗
เด็กหญิงดาณิมา เกษขัน	๒๕		คุณดนิตา พุ่มเหรียญ	๓	๑๔
นายกิตติ นิ่มสมุทร	๒๕	๕๗	นายวาทิตย์ ลักษณะคชา	๒	๕๗
นายอัธยา เจริญมิตร	๒๐	๑๘	คุณชาญชัย ไอภาปัญญโชติ	๒	๕๗
นางสาววีรวรรณ ยิ่งมีอยู่.	๒๐	๑๒	นางสาวเกสร ภู่เทียน		๕๐
นายกิตติศักดิ์ ชัยสมบัติ	๒๐		คุณคำปุ่น เรืองกลาง		๕๗
น.ส.หทัยทิพย์ กันเทพา	๒๐	๒๐	นางภัทรภร สุขถาวรประดิษฐ์		๖
นายอรรถพงษ์ นิลเสน	๒๐	๒๐	นางสาวละมัย สุขแสนทวี		๕
คุณสุนันทา จงเจริญมั่นคง	๒๐	๑๑๔	นายทัยวรรณ์ ละดาดก		๒๐
คุณนิลุบล เจียมประสูตร	๒๐		นายธันวา บูรณะธารารัตน์		๒๓
นางสาวกรณ์ภัสสรณ์ มอไธสง	๑๕		นายศิริชัย วันทอง		๒๑
นางสาวสมจิตร นัทธีเจริญ	๑๐		คุณสุนันทา จงเจริญมั่นคง		๓
นางสาวพรพรรณ พะโสม	๑๐	๑๐	คุณสุนันทา จงเจริญมั่นคง		๓
นางสาววราภรณ์ สาลีพวง	๑๐		คุณจารุพิชญา วาทไธสง		๒๐
นางประภาศรี พุ่มเหรียญ	๑๐		คุณจารุพิชญา วาทไธสง		๒๐
นางสาววิรัช จีนสีนำ	๑๐		นางสาวสุพรรษา กิ่งไม้กลาง		๒๐
นางสาวอุไร แสงบุดดี	๑๐		นางสาวสุพรรษา กิ่งไม้กลาง		๒๐
นายอลงกรณ์ ลาภธำรง	๑๐		นางเบ็ญจะ เพชรรัตน์		๒๕

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางเบ็ญจะ เพชรรัตน์		๒๕
นางสาวสุพรรษา อาตม์สกุล		๑๐
นางสาวสุพรรษา อาตม์สกุล		๑๐

รวมบริษัท โตไก อีสเทิร์นรับเบอร์ (ประเทศไทย) ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๙,๔๐๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๕,๖๑๕ แผ่น

สายบริษัท ไทคิชา (ประเทศไทย) จำกัด

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณศักดิปรินทร์-คุณจิตรลดา เต็มสุขกมล, ด.ญ.ณัฐนภัสสร์ เต็มสุขกมล	๑๐๐	๑๐๐
คุณฐิติรัตน์ คำปิว		๑๐๐
คุณชลทิพย์ จูหะศิลป์	๑๐๐	๑๐๐
MAT INTER TRADE CO.,LTD.	๕๐	๒๐๐
คุณสมชาย จูหะศิลป์	๕๐	๑๐๐
น.ส.มณี จารึกเสรีสกุล	๓๕	๓๕
คุณอัญชลินทร์ จตุรงค์ธวัชชัย และครอบครัว	๒๐	๒๐
คุณเพ็ญประภา ศรีผดุง		๑๐
น.ส.ธัญญาลักษณ์ อิ่มจิตต์เจริญ		๑๐
น.ส.ดวงพร เลาห์เกริกเกียรติ		๑๐
น.ส.กันตินันท์ กาญจนพิบูลย์	๑๐	๒๐
น.ส.พรพรรณ เพิ่มแพงพันธ์	๑๐	๒๐
น.ส.กุลธีรา ชาสมศรี	๕	๕
นางจุฑามาศ สายธนู	๕	๒๐
น.ส.รัชดาภรณ์ สังข์เอี่ยม	๕	๑๐
น.ส.ภาสุกาณย์ เลิศพิทักษ์สุนทร	๓	๘

สายบริษัท ไทคิชา (ประเทศไทย) ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๑๐,๔๖๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๓,๑๙๐ แผ่น

สายบริษัท อีสเทิร์นโพลีแพค จำกัด (ออฟฟิตบางนา)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณณัฏฐาวดี ศรีดุลยพัฒน์, ด.ญ.นัทธ์หทัย สุพิทักษ์วงศ์, ด.ช.ตรีชาวัชร์ สุพิทักษ์วงศ์	๑๐๐	๑๐๐
คุณธวัชชัย ศรีวัตรพงษ์		๕๐
คุณอนัญญา หลักคำ		๕๐
คุณสุภา ทองมี	๒๕	๒๐
คุณแม่เกียว แซ่โค้ว	๑๙	๑๙
คุณณภัทร จันทร์เกลี้ยง		๑๙
คุณเพียรทอง สงคราม		๑๙
คุณนิศานาถ คงเสถียร	๑๙	๑๙

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณศศิธร งานทวีไพศาล และครอบครัว	๑๕	๒๐
คุณจันทรา เวชพานิช		๑๔
คุณณัฐนิชา จันทร์มงคลทิพ และครอบครัว	๑๐	๑๐
คุณศิริพร นาคหมื่นไวย และครอบครัว	๑๐	๑๐
คุณวาสนา อุดมผล และครอบครัว	๑๐	๑๐
คุณพรหมพิทักษ์ คำภา		๑๐
คุณมานิตย์ สายทอง และครอบครัว	๑๐	๑๐
คุณเสกสันติ ดีสูงเนิน	๑๐	๙
ด.ช.พศวัต แก้วสกุลทอง		๙
ครอบครัวบุญวันต์ และครอบครัวนันทะจักร์	๙	๙
คุณกิตติ์ชญาห์ ไสขุมา		๖
ด.ญ.พรธีรา รังสีพรหม	๕	๕
คุณสุรินทร์-คุณอิทธิพันธ์ อุ่นคณที		๕
คุณปาณชัย อู่ทรัพย์		๕
คุณเกษแก้ว โพธิ์กลาง และครอบครัว	๕	๙
ด.ญ.นพธีรา ศรีหรั่งไพโรจน์	๕	๙
คุณจิรวรรณ บำรุงเขต และครอบครัว	๕	๕
คุณอรุณรัตน์ อินถาโท และครอบครัว	๕	๙
คุณปวริศา ชัยชาญ	๕	๕
คุณพ่อเช้า อุดมทรัพย์	๕	๑๐
คุณทินกร แก้วเขียว	๕	๑๐
คุณระวิวรรณ กิตติวรปัญญา	๕	๒๐
คุณนวรัตน์ ประเสริฐ		๕
คุณสุปราณี อุทัยนนท์		๕
คุณสุภชัย ว่องวิวัฒน์ไวทยะ	๕	๒๐
คุณณัฐฐาพร เมยทะแค และครอบครัว	๕	๒๐
คุณหทัยชนก เมฆแสน และครอบครัว		๕
คุณณรงค์ศักดิ์ สุขมงคล		๕
คุณลิตา รักแจ้ง	๕	๙
คุณวัชรินทร์ พรวัฒนยิ่งกุล	๔	๔
คุณวัชระ พรวัฒนยิ่งกุล	๔	๔
คุณพรทิพย์พา หนองเพียร	๔	๔
คุณเมธาพร ทับทิมทอง		๔
คุณเต็กลัง แซ่ลิ้ม	๔	๔
คุณเงียม แซ่ลิ้ม	๔	๔
คุณอติยา กิตติวรปัญญา	๔	๔
คุณองอาจ กิตติวรปัญญา	๔	๔
คุณวิภาณี พิสวาส		๔
ด.ญ.ศิรภัสสร สุขเกษม	๔	๔
คุณวินัย เพ็งอุ่น	๓	๘
คุณสิโรช ศรีวิชัย และครอบครัว	๒	๒

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณทองศรี พักละ	๑	๑
คุณพรทิพย์ ดุมขุนทด	๑	๑
คุณมนตรี ดุมขุนทด	๑	๑
คุณปาจรีย์ ดุมขุนทด	๑	๑
คุณวีระวรรณ เทศธรรม	๑	๑
ด.ช.ทินกร แสงโสดา	๑	
ด.ช.สงกรานต์ แสงโสดา	๑	
คุณวัสนกร เพ็งอุ่น	๑	๒
คุณศิวะภร วรรณชัย		๒๐

รวมสายบริษัท อิสเทิร์นโพลีแพค (ออฟฟิตบางนา)
ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๑๑,๑๔๐ เล่ม
ซีดี ๒,๒๑๕ แผ่น

สายบริษัท ตะวันออกซินเทค จำกัด (โรงงานบางปู)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณชลิดา หมอประคำ	๔๕	๒๐
คุณนรินทร เพ็ชรวงศ์	๔๐	๔๐
คุณปิยนุช พรวรนันท์	๔๐	๔๐
คุณมนู มหมนต์เจริญ	๑๐	๒๐
คุณกุลนที เลาหะมงคลรักษ์	๑๐	๑๐
คุณสมรศรี รักยิ่ง	๑๐	๒๐
คุณไพรวัลย์-คุณมยุริน ภูมิเขตร์ และครอบครัว	๑๐	๒๐
คุณลอย วงศ์ฉลาด	๑๐	๒๐
คุณทอง-คุณสุชาติ จันทร์โต และครอบครัว	๑๐	๑๐
คุณนคร ฤาหาญ-คุณบานเย็น ศกภูเขียว	๑๐	๑๐
คุณพรทิพย์ สิงหาสาร	๑๐	๒๖
คุณมนจรินทร์ สมบัติกำไร	๑๐	
คุณศักดิ์ณรงค์-คุณพรเพ็ญ ไตรยพันธ์ ด.ญ.พิมพ์ชนก ไตรยพันธ์	๙	
คุณประเสริฐ-คุณคำมี ภูหัวไร่	๙	
คุณดวงฤดี ฮวดศรี และด.ญ.อาทิตยา ใจยืน	๙	๙
คุณสุภาพ เหล่าอุด	๙	๙
คุณถวาย เกษเกสร	๙	๙
คุณทองอ่อน เกษเกสร	๙	๙
คุณสุญากาญจน์ เกษเกสร	๙	๙
คุณภคมน เกษเกสร	๙	๙
คุณบุญรัตน์ วุฒิยา	๙	๙
คุณสมพงษ์-คุณสุนิสา แทบขุนทด	๙	
คุณพัลลภ-คุณพวงแก้ว ปิติสานต์ ด.ญ.ลดามาศ ปิติสานต์	๙	๙
พ.อ.อ.มนัส ปิติสานต์	๙	๙
คุณนิทัศน์-คุณรุ้งทอง เชิญทอง คุณจักรกฤษณ์ เชิญทอง	๙	๙
คุณมานพ-คุณลัดดาวัลย์ เฉื่อยฉ่ำ คุณมนทิรา เฉื่อยฉ่ำ	๙	๔
คุณสุคล หมีวรรณวงศ์	๙	๙
คุณวันชัย-คุณเครือวัลย์ สุ่นจันทร์	๙	๙
คุณอ่อนสา วุฒิยา	๙	๙
คุณบุญมา วุฒิยา	๙	๙
นางสำเนียง จันทร์สอน *อุทิศให้ คุณพ่อเอื้อม จันทร์สอน*	๙	๙
คุณพัชรินทร์-คุณธนัญชัย เจริญรัตนพิศิษฐ์ ด.ญ.ปรียานุช-ด.ญ.ธนัชพร เจริญรัตนพิศิษฐ์	๙	๙
คุณพิสุทธิ์ศักดิ์ เศรษฐธรรม	๘	๘
คุณอรอุษา อิ่มอารมย์ และครอบครัว	๘	๘
คุณกิตติคุณ ตันสกุล	๖	๘
คุณธนพร-คุณหลักชัย แหลมทร และครอบครัว	๕	๑๐
คุณสรพงษ์-คุณเฉลียว บุรีรักษ์ และครอบครัว	๕	๑๐
คุณนันทรัตน์ สุขเกษม และครอบครัว	๕	๒๐
คุณไพฑูรย์ จันทร์คง และครอบครัว	๕	๒๐
คุณสมศักดิ์ พิศนอก และครอบครัว	๕	๒๐
คุณขจิต กาญจนะอักษร และครอบครัว	๕	๒๐
คุณอรอุมา พงศ์พิริยานนท์ และครอบครัว	๕	
คุณนวลจันทร์ บุตรโสม	๕	
ด.ญ.ปนัดดา บัวทอง	๔	๔
ด.ช.พชร จันทร์งาม	๔	๔
คุณปิยะพัฒน์ สุ่นจันทร์	๔	๔
คุณธัญทิพา สุ่นจันทร์	๔	๔
คุณอลิสรา เอี่ยมแตง และครอบครัว	๔	๔
คุณศุภิสรา เพียรมั่งคั่ง และครอบครัว	๔	๔
คุณสมศรี เหล็กเพชร และครอบครัว	๔	๔
คุณชูพงษ์ ชลพนารักษ์	๔	๔
คุณกฤษณา ประชาเชียน และครอบครัว	๓	๘
คุณสาโรจน์ ปิติสานต์	๒	๒
คุณยุพเรศ แจ้งสว่าง		๑

รวมสายบริษัท ตะวันออกซินเทค (บางปู)
ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๙,๙๐๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๒,๗๕๕ แผ่น

สายคุณสุชาดา ชิโนทัย
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ Credit-Suisse

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกิจจา ชิโนทัย	๑๐๐	๑๐๐
คุณสุชาดา ชิโนทัย	๑๐๐	๑๐๐
ครอบครัว มนูสุทธิพงศ์	๔๐	๒๐
คุณธรรมพร นำหรรษาวงศ์	๒๐	๒๐
คุณศุภสิทธิ์ นำหรรษาวงศ์	๒๐	๒๐
คุณมณี ปัญญาพรวิทยา	๒๐	๒๐
คุณอรวรรณ ปัญญาพรวิทยา	๒๐	๒๐
คุณพรพิมล วสุนันท์	๒๐	๒๐
คุณวลัย สุนทรพจน์	๒๐	๔๐
คุณศศิธร ชิโนทัย	๒๐	๒๐
คุณนันทนดนัย ชิโนทัย	๒๐	๒๐
คุณอ้อย ภูมหา	๒๐	๒๐
ด.ญ.ภัทรวดี ชิโนทัย	๒๐	๒๐

รวมสายคุณสุชาดา ชิโนทัย
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ Credit-Suisse ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๘,๔๐๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๒,๒๐๐ บาท

สายบริษัท แอร์โรคลาส จำกัด (โรงงาน จ.ระยอง)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณอัษฎาวุฒิ เสริมสุข	๓๐	
คุณพ่อไพชยันต์-คุณแม่วีระ ชาตะนาวิน และครอบครัว	๒๕	๒๐
คุณเกษม ทองดีนอก และครอบครัว	๒๕	๑๐๐
น.ส.อนัญญาพร ศรีกำแหง และครอบครัว	๒๕	๔๐
คุณพ่อนิคม-คุณแม่กัลญา พรหมสาลี พร้อมด้วยลูกหลาน	๒๕	๒๐
คุณวรวรรณ สุจริต	๒๐	
คุณกาญจนา สอนแก้ว	๒๐	
คุณบุญช่วย ปรางศรี และครอบครัว	๒๐	
คุณอุบล ปรางศรี	๒๐	
คุณธิติพันธ์-คุณจิราพร ภูอาราม	๒๐	
คุณจินตนา แบนมาก และครอบครัว	๒๐	
คุณพจนีย์ ทับทิมทอง และครอบครัว	๒๐	
คุณหทัยรัตน์ ชาวสวน และครอบครัว	๑๐	๒๐
คุณขวัญประชา บุญกว้าง	๑๐	๒๐
คุณรัตติยา สุวรรณกิจกร	๑๐	๕๐
นายกิตติศักดิ์ สังฆบุตร และครอบครัว	๑๐	๒๐
นายเนติศักดิ์ สำมะโนรส	๑๐	
คุณเกียรติศักดิ์ ร่มลำดวน และครอบครัว	๑๐	
นางสมศรี สังฆบุตร	๕	๒๐
น.ส.พรนาลี ป้องหมู่ และครอบครัว	๕	๒๐
นายเทิดศักดิ์ ทองนุช และครอบครัว	๕	๒๐
นายสราวุฒิ-นางวันดี พนมสมบูรณ์ ด.ญ.วรรณพรรธน์ พนมสมบูรณ์ ด.ช.ธนกฤต พนมสมบูรณ์	๕	๒๐
คุณมัลลิกา เมืองศิริ และครอบครัว	๕	๑๐
คุณถาวร-คุณเกศินี โอมี ด.ช.วิชญ์นนท์-ด.ญ.ณฐมน โอมี	๕	๑๐
คุณอธิวัฒน์ บรรลือเขตต์ คุณรุจิภาส พุ่มเกษม และครอบครัว	๕	๒๐
คุณวรินทร อโนดาต และครอบครัว	๕	๑๐
คุณวาสนา เชิดโกทา และครอบครัว	๕	
คุณอรอนงค์ แก้วสีทอง และครอบครัว	๕	๑๐
คุณดวงกมล พุทธามา	๕	๑๐
คุณสมบัติ มั่นจิต และครอบครัว	๕	
คุณเพ็ญนภา กระแสร์ และครอบครัว		๒๐

รวมสายบริษัท แอร์โรคลาส (โรงงาน จ.ระยอง)
ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๗,๘๐๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๒,๓๐๐ แผ่น

สายบริษัท ซีออนแอดวานซ์ โพลีมิกซ์ จำกัด

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณนนรา อุไรวรณ์ และด.ช.อภิภู ปานเอี่ยม	๕๙	
ด.ญ.นิชานันท์-คุณกรกันยา กาญขนะ ร.ต.ต.รัชพล กาญขนะ และครอบครัว เชิดชู	๔๙	
ด.ช.วุฒิวัฒน์-ด.ญ.นันท์มนัส แก้วไมรา คุณนิธิกานต์ แก้วไมรา คุณปัญญา บุญจิตร์	๒๙	
ด.ช.ณกรณ์-คุณกุลิสรา ปภาสิทธิมงคล คุณรงค์ ปภาสิทธิมงคล	๒๐	
คุณสุวัฒน์-คุณสุปราณี สุขุน	๒๐	
น.ส.ชนาภา-คุณเนตรนภา ปองผดุง และครอบครัว	๒๐	
นายอนันต์ รอดกสิกรรม และครอบครัว	๒๐	
ด.ช.เสฎฐวุฒิ-คุณธนพินท์ วงศ์ศรีสกุล คุณยงยุทธ วงศ์ศรีสกุล และครอบครัว สนั่นดัง	๑๙	
คุณภัชชาภร เกิดศรีสุข และครอบครัว	๑๙	
คุณพิรัลรัตน์ อุไรวรณ์	๑๙	

รายนาม	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นายเมธี-น.ส.นัสสสวรินทร์ พึ่งพิณสกุล ด.ช.วิวิธวินท์ พึ่งพิณสกุล	๑๐	
คุณณรงค์เดช-คุณวันวิสาข์ ศุภมณี และครอบครัวพุทธา	๙	
ด.ญ.พิชชาพร-คุณชัญญาภัค วังชัย และครอบครัว	๙	
ด.ญ.ภานิดา-คุณสุนิดา วงค์บุตร คุณภาษกร วงค์บุตร	๙	
คุณจำนง ศรีโยธี-ด.ช.ชัยชนะ เมืองสุข	๙	
ด.ญ.ภคนิจ-คุณภควินทร์ แก้วมณีรัตน์ คุณคนิจฉา-คุณภูวดล แก้วมณีรัตน์	๙	
คุณหัณฏารัจ กาญจนโกมล คุณธนชัย ขจรกลิ่น	๙	
ด.ญ.ปุณยาพร สุขาเดช	๙	
นายวิทยา-น.ส.ปุณณาสา กาวิราวรรณ์	๙	
คุณเมธวิ-คุณณัฐพัชร์ และบุตร มุกธวัตร และครอบครัว มะลิซ้อน	๙	
น.ส.สุชานาฎ ด้วงรัตน์ *อุทิศให้ คุณพ่อล่วน ด้วงรัตน์*	๗	
คุณพลัฏฐ์พล ศรีเมือง คุณภัทรชัย หวลกระจาย	๕	
คุณนฤมิตร-คุณยุวดี คล้ายสุวรรณ์	๕	
ด.ช.ศุภณัฐ-ด.ช.ธีรภัทร์ สาทิพย์จันทร์ คุณเนตรดาว และคุณสมัย สาทิพย์จันทร์	๕	
นายรุ่งสรรค์ คำเสือ-น.ส.ภคอร กู่นอก	๕	
น.ส.ศุภลักษณ์ เอี่ยมดุษฎีบัณฑิต และด.ญ.ปัณณพร เอี่ยมดุษฎีบัณฑิต	๕	
น.ส.มณีรัตน์ น่วมรัสมี และครอบครัว	๕	
น.ส.พัฒน์นรี ถาวรทวีพัฒน์ และครอบครัว	๕	
น.ส.หทัยชนก ศรีน้ำทอง และครอบครัว	๕	
น.ส.ดวงใจ วรยศ และนายสุทธิบัตย์-ด.ช.ธรรมชัช เขียวนอก	๕	
คุณกัญกฤษ-คุณฤทธา พันธ์เลิศ	๕	
คุณชุติมา อมรานุรักษ์ และนางส้มลิ้ม เที่ยงตรง	๕	
คุณเนตรนภา เสียงประเสริฐ และครอบครัว	๕	
คุณณัฐณิชา-คุณสมพงษ์ บุญธรรม ด.ช.ณัฐพงศ์ บุญธรรม	๕	
คุณณัฐดนัย ด้วงรัตน์ *อุทิศให้ คุณล่วน ด้วงรัตน์*	๕	

รายนาม	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
ด.ญ.ณภัทร-ไฉไล-บำรุง แก้ววิเชียร	๕	
น.ส.นงค์นุช ศรีรักษา และครอบครัว	๕	
ด.ช.ภูริทัศน์-คุณนารถฤดี พงษ์วารินทร์ และคุณภูษิย์ พงษ์วารินทร์	๕	
นายชัยวิภาพ ชุมแสง และครอบครัว	๕	
ด.ญ.ณัฐนัญญาภรณ์ บรรจงอักษร และคุณชิตยาภรณ์ สาระคู	๕	
ด.ช.กฤตภาส-น.ส.วราภรณ์ วงษ์สุวรรณ์ และครอบครัว	๒	

รวมสายบริษัท ซีออนแอดวานซ์ โพลีมิกซ์ ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๙,๓๘๐ เล่ม

สายบริษัท แอร์โค จำกัด
(คุณปิยดา สุขสมัย ฝ่ายบัญชีและการเงิน)

รายนาม	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกัญญาภัค ดีเจริญ คุณสุพิศ ทรัพย์ศรี ด.ช.ณัฐพัชร์-ด.ช.ณัฐวัฒน์ ทรัพย์ศรี คุณประทุม-คุณนภาพร ดีเจริญ	๕๑	๒๐๐
คุณปิยดา สุขสมัย	๔๐	๔๐
คุณเอกพงษ์ หุตะจูทะ	๓๙	
คุณศุภัชญา หุตะจูทะ	๒๘	
คุณมาติกา อ่ำกำเนิด	๒๕	
คุณสุภาพร สุขสมัย	๒๐	๒๐
คุณกัญจนา เรืองโสภณ	๒๐	
คุณสุมณฑา พวงไม้	๒๐	
คุณอนนต์ อัตถวิบูลย์ และครอบครัว	๑๖	๑๖
คุณตฤณมณี แซ่ห่าน	๑๐	๑๐
คุณธัญนันท์ พัฒนไทยานนท์ และครอบครัว	๑๐	๑๐
คุณน้ำเพชร ชูเชิด และครอบครัว	๙	๙
คุณเบญจวรรณ เจริญลาภ และครอบครัว	๙	๙
คุณภาวิณี บรรลือพรศักดิ์ และครอบครัว	๘	๘
คุณสิริพร ดีอินทร์	๘	๘
คุณสุภาวดี สุขสมัย	๕	
คุณอัจฉรา เรืองโสภณ	๕	
คุณรัชฎาพร ศรีอินทร์	๕	๑๐
คุณณัฐชยันต์ ตั้งจิตถนอม	๓	๘

รวมยอดสายบริษัท แอร์โค ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๖,๖๒๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๑,๗๔๐ แผ่น

สายบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด มหาชน (คุณจิรฐา ใจกล้า ฝ่ายการเงิน)	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นายอลงกรณ์ เกาไศยนันท์ และนางสาวประภัสสร เกษตรธรรม	๒๐	๒๐
คุณชุติมา บุญเล็ก	๒๐	๒๐
คุณจิรฐา ใจหล้า	๑๐	๒๐
คุณบุญญาพร จันทรวงศ์ไพศาล	๑๐	๒๐
คุณเกษร ไนนทิง	๑๐	๓๐
คุณวราภรณ์ กาญจนรัศมีโชติ และครอบครัว	๙	๙
นางอิ่มจิตร พฤกษ์ศิริไพบูลย์	๕	๒๐
นายกวงสุ่ม แซ่ตั้ง	๕	๒๐
นางเสียเอง แซ่ตั้ง	๕	๒๐
นายวันชัย ศรีพานิชกุลชัย	๕	๒๐
นางเสมอใจ ศรีพานิชกุลชัย	๕	๒๐
นางสาวณัฐกฤตา ศรีพานิชกุลชัย	๕	๒๐
นายศุภวิชญ์ ศรีพานิชกุลชัย	๕	๒๐
นายศุภชัย ศรีพานิชกุลชัย	๕	๒๐
MASTER DANIEL NUGY	๕	๒๐
คุณศิริพิณ แซ่เหล่า และครอบครัว	๕	๒๐
คุณนภัส-คุณนารัส ดิษฐเกษม	๕	๑๐
คุณศิริรัตน์ แซ่เหล่า และครอบครัว	๕	๑๐
คุณเยาวพา เกิดอะโณ และครอบครัว	๕	๒๐
คุณก่องเกศ ยาวส่ง และครอบครัว	๕	๕
คุณเกษม บัวเพ็ง และครอบครัว	๕	๕
คุณภานุวัฒน์ บุญยา และครอบครัว	๕	๕
คุณยอดชาย ชีวินสุขพนา และครอบครัว	๕	๕
คุณรุ่งธิดา รุ่งเรือง และครอบครัว	๕	๒๐
คุณฐิติมา ว่องบรรจงหาร	๕	๒๐
คุณวาสิตา ศรชัย	๕	๒๐
คุณธีรวัฒน์ อยู่เป็นสุข	๕	๑๐
คุณจริยาภรณ์ ศรีโสภา และครอบครัว	๕	๑๐
คุณเชาวลิต ผ่องใส	๕	๑๐
คุณรัชกฤษ ฐานศุภเกษม	๕	๕
คุณรวิภา พรมธุมา	๕	
คุณสาริน ศิริสุข	๕	
คุณภาริน สุขสวัสดิ์	๕	
คุณวันเพ็ญ ชาวยศ	๕	
คุณนุสรา ดาวแก้ว		๒๐
คุณเอกชัย บุดดา		๑๙

รวมสายบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด มหาชน
ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๔,๓๘๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๒,๕๖๕ เล่ม

สายบริษัท ยามาโตะ อุนยู (ประเทศไทย) จำกัด (คุณสุดาวรรณ ภัทรพานี ฝ่ายบัญชี)	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณชาตรี ชวนประสงค์	๒๕	
คุณสุดาวรรณ ภัทรพานี	๒๐	๔๔
คุณรัตติกาล ขันอาษา	๒๐	
คุณวินท์ ภัทรพานี	๑๒	๑๒
คุณมาทินี แซ่เตา	๑๐	๒๐
คุณพิมพ์ชญา อาชีวกุลมาศ	๑๐	๑๐
คุณนัชชา ตุ้มเพ็ชร์	๑๐	๑๐
คุณอนุสรา บัวโสม	๑๐	๑๐
คุณจันทราภา ขันติโชติ และนายเกียรติศักดิ์ เนื่องเหมย	๑๐	๒๐
คุณกนกวรรณ คุณเลย	๑๐	๑๐
นางสาวสุรีย์วัล แช่มเอี่ยม	๑๐	๑๐
นางสาวธัญญวรรณ แก้วสมบัติ	๑๐	
คุณปรีญาทิพย์ แดงมี	๑๐	๒๐
คุณเลิศชัย กังสนันท์	๑๐	
คุณอุไรวรรณ แย้มเมล์	๕	๒๐
คุณวรรณทิวา แย้มเมล์	๕	๒๐
คุณอุบลรัตน์ บัวอินทร์ และครอบครัว	๕	๑๐
เด็กหญิงพิชชากร พักสนั่น	๕	๑๐
เด็กหญิงนันทฉัตร และเด็กชายนนทพัทธ์ มานชู	๕	๑๐
คุณสมจิตร กุดแถลง	๕	๑๐
นางสาวภุมริน สิริเมธาเลิศ	๕	
เด็กชายวันชนะ นาคบรรยงค์	๕	
นางสาวรัชนีวรรณ แกล้วณรงค์	๕	
นายรามณรงค์ บุญแช่ม	๕	
นายสุรชัย บุญณะที และนางณัฐธีรา บุญณะที	๕	
เด็กหญิงนันทวัน บุญณะที	๕	
เด็กชายอรรถกร ผินเผือก	๕	๑๐
คุณนิสารัตน์ อัศวชัยวิศิษฐ์	๕	๒๐
คุณวารินทร์	๕	๒๐
อุทิศให้ นายสิทธิชัย บุญหลง		
คุณศุกร์ชรัช กองเงิน	๕	๑๐
คุณสัทธิโชค บุญหลง		๒๐

รวมสายคุณสุดาวรรณ ภัทรพานี
บ.ยามาโตะ อุนยู (ประเทศไทย)
ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๕,๑๔๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๑,๖๓๐ แผ่น

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
สายบริษัท ไดนามิก อีสเทิร์น การ์เมนท์ จำกัด		
คุณรัฐธีร์ ติยะธนากูลโยธิน	๕๐	๕๐
น.ส.ศิริวรรณ วิจารณปัญญาสกุล	๓๑	๒๑
ด.ต.ประดิษฐ์พงศ์-นางมาลัย ศิริวัฒน์	๒๐	๒๐
คุณธนะสิทธิ์ ติยะธนากูลโยธิน และครอบครัว	๑๐	๑๐
น.ส.พลอยรมีน ผดุงวัฒนะโชค นายพรดิษฐา ผดุงวัฒนะโชค	๙	๙
นางสุพิน เทศทองดี	๙	๙
คุณพูนทรัพย์ แซ่ลิ้ม และครอบครัว	๙	๙
คุณสกาวเดือน ธัญพิพัฒน์กุล	๙	๑๐
ด.ญ.วราพร-น.ส.รัชนีกร ศรีชัยมูล	๖	๖
คุณธัญพร สีใส	๕	๑๐
คุณสุกัญญา บุญวัฒน์	๕	๑๐
คุณแม่บัว ก้านอินทร์	๕	๕
คุณแตง ศิริเวช	๕	๕
คุณกัลยารัตน์ อุดมใจธรรมกุล	๕	๑๐
คุณมาลี ผลทอง	๕	๑๐
คุณรัชนี ธรรมสอน	๔	๑๐
คุณสัญญา-คุณรัชฎาภรณ์ จันทะนา	๔	๔
คุณสุพรรณี ปรากฏหาญ	๓	๔
ด.ญ.ประกายฟ้า บุญหาญ	๓	๑๐
น.ส.สกาว-นายวีรพล	๓	๘
คุณสุนิจสา ชะเอม	๓	๕
คุณเจนจิรา ชะเอม	๓	๕
คุณเฉลียว สว่างจิตร	๓	
คุณแหวน ก๊กศรี	๓	๑๐
คุณสมศรี-คุณมานิตย์ มาลา	๒	๑๒
คุณทิพวรรณ สายแวว	๒	๑๐
คุณวิไลพร เสริมรส	๒	๑๐
ด.ญ.ชนิดา จันทะนา	๒	๒
นายบุญช่วย-นางบุญสงค์ นพวงษ์	๒	๒
คุณจุรีรัตน์ วิบูลย์ภาณุเวช	๒	๔
ด.ช.กัณต์กวี ศรีพรมหมิน	๒	
คุณพา ธรรมนาม	๑	๑๐
คุณวลินดาพร เปรมสมิติ	๑	๑๐
คุณสมบัติ ไมย์วิสัย	๑	๑
คุณนัฐ ศิริประยูร	๑	
คุณสำเนียง สารสุวรรณ์	๑	๔
คุณรุ่งทิวา เครือปาน	๑	๔
น.ส.ถนอมลักษณ์-น.ส.ณัฐติกาญจน์ ศิริวัฒน์ คุณแม่เอี้ยวคิ้ม แซ่ลิ้ม นายคำจันทร์-นายต่อย ศรีชัยมูล		๑๐

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางเพ็ญศรี แรงรักธรรม	๑๐	
คุณบุษบา หลักคำพันธ์	๔	
คุณอนงค์ รุ่งเรือง	๔	
คุณทวี บุญพิโย	๔	
ด.ช.วรยุทธ์ รูปโฉม	๔	
คุณมะลิ สีนิล และครอบครัว	๒๐	

รวมสายบริษัท ไดนามิก อีสเทิร์น การ์เมนท์ ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๔,๖๔๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๑,๘๗๕ แผ่น

สายบริษัท ฟรีสแลนด์ครัมฟิน่า จำกัด

(คุณจำลอง คำใย)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณพ่อบุญธรรม-คุณแม่พิกุล คำใย	๑๐	
คุณจำลอง-คุณปรียาภรณ์ คำใย	๑๐	
คุณสุรวุฒิ-คุณบัตร ชัยพระอินทร์ คุณอิสราภรณ์-คุณอัษฎาวุธ ชัยพระอินทร์	๑๐	
คุณมานิตย์ คัมภีระ	๑๐	
คุณแม่เคน-คุณนภัทร ประจงบัว	๑๐	
คุณวีระฉัตร ยี่หอม	๑๐	
คุณกฤษณะพงศ์ พูลเพิ่มคล้าย และครอบครัว	๑๐	
คุณรณชัย ถ้ำแก้ว และครอบครัว	๑๐	
คุณคมสัน สุนจันทร์	๑๐	
คุณกนกอร สุทธิหล่อ และครอบครัว *อุทิศให้ คุณเกียรติ สุทธิหล่อ*	๑๐	๒๐
คุณสุรทัศน์-คุณรัตนา ทางดี คุณศิรินญา-คุณสุทิรา ทางดี	๕	
คุณแม่สยาม ไชยวงศ์	๕	
คุณแม่บุญมา-คุณอนงค์ สายคงดี	๕	
คุณจรัญญา นาคูณ และครอบครัว	๕	๕
คุณผกายมาศ-ด.ญ.พัชราภรณ์ ธรรมวันทา	๕	
คุณสมโภชน์-คุณเกศมณี อุ่นเรือน	๕	
คุณสุวรรณา สารีพันธ์	๕	
คุณจีรดา เพียสุระ	๕	
คุณถวิล วิธุมา และครอบครัว	๕	
คุณพิษณุ เพ็งแก่นแท้ และครอบครัว	๕	
คุณรตนพร มาแก้ว และครอบครัว	๕	๑๐
คุณขยันต์ ภาคามนต์ และครอบครัว	๕	
คุณประดุง อุดสี และครอบครัว	๕	
คุณสรนันต์ สายชล-ด.ญ.สริดา จักรเสน *อุทิศให้ คุณพ่อถวิล กองแก้ว*	๕	
คุณอำพล สาธุ	๕	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณณัฐพล เดชธรรมรัตน์	๕	
คุณสุรชัย พิสาลา	๕	
คุณเดชระศักดิ์ แสนสุข และครอบครัว	๕	
คุณพิชิต ลำคำ และครอบครัว	๕	
อุทิศให้ คุณพ่อแถม-คุณแม่สละ ลักคะติ	๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร	๕	
คุณสัมฤทธิ์-คุณผกาพร บุญห้อย	๕	
คุณบุญยัง เขปัญเขตการณ์	๕	
คุณวรรณา ดวงมณี และครอบครัว	๕	
อุทิศให้ คุณพ่อไสว ดวงมณี		
คุณรัศมี บุญธวด และครอบครัว	๕	
อุทิศให้ คุณพ่อลอง บุญธวด		
คุณอุดม กรอบเพ็ชร	๕	
คุณบุญชวน คณฑา	๕	๑๐
คุณจรัส-คุณมณฑกา สวัสดิ์พูน และครอบครัว	๕	
คุณวิเชียร วิเศษสุข และครอบครัว	๕	
คุณกนกวรรณ สุกเวชกิจ และครอบครัว	๕	
คุณศักดิ์ชัย ล้อมวงษ์ และครอบครัว	๕	
คุณประสิทธิ์ อำนาจวงค์	๕	
คุณสวรรค์ เนียมแหลม	๕	
คุณธงชัย-คุณสุวรรณา ยี่เล็บ และครอบครัว	๕	
คุณแพงศรี กรแก้ว และครอบครัว	๕	
คุณกาญจนา-ด.ช.กิตติพันธ์ มโนรส	๕	
อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร		
คุณทองสุข-คุณภูเบศ มาปะเภา	๕	
คุณประชัย ประมวลรัมย์ และครอบครัว	๕	
ด.ช.ยุทธนา-ด.ญ.ไหมแพรวา คำใย		๑๐
คุณพ่อบัวลา จันทะลัง		๑๐
อุทิศให้ คุณแม่สำลี จันทะลัง		
อุทิศให้ คุณพ่อทองใบ ประจงบัว		๑๐

รวมสายบริษัท ฟรีสแลนด์ครัมพีน่า
ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๕,๘๐๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๓๗๕ แผ่น

สายบริษัท แอร์โรคลาส จำกัด (ออฟฟิตบางนา)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
น.ส.โชติรส และด.ญ.ชนาภัทร วงษ์เจริญ	๓๐	๖๐
อุทิศให้แก่เจ้ากรรมนายเวร		
คุณวาทิยา ทัพซ้าย และบิดา-มารดา พร้อมด้วย คุณธชาทัช ฉันทศาสตร์	๒๙	๓๘
น.ส.อาภาพร เข่งสมุทร์	๒๐	๒๐
อุทิศให้ คุณแม่จำปา และครอบครัว		
คุณศวิตา เรืองจักรเพ็ชร	๑๐	
คุณวัชราภรณ์-คุณแม่ฉวีวรรณ พินเสนาะ ด.ญ.ปทิตตา พินเสนาะ	๑๐	๑๐
คุณสุนทรีย์ โพธิ์แก้ว และครอบครัว	๙	๙
คุณอมรทิพย์ ทินยวงศ์ และครอบครัว	๘	๘
เด็กชายอคิราภ์ กล้าหาญ	๘	๘
นางสาวภูริชญา เนียมสร	๕	
นายพันธุ์ศักดิ์ เนียมสร	๕	
คุณสุชฎา รัตนบัวพา	๕	
คุณมลสรัญ ปวรรัตนสรัญ	๕	
คุณอันโทน ชู้ดสเลอร์	๕	
คุณณัฐพัฒน์ เรืองจักรเพ็ชร	๕	
คุณนัทธมน ทองประศรี และครอบครัว	๕	
นางสาวอัจฉรา แก้วสวัสดิ์ลาภ และครอบครัว *อุทิศให้แก่เจ้ากรรมนายเวร*	๕	๓
นางสาวชมพูนุท คงเสถียร	๕	๒๐
นางสาววิเชียร แก้วสวัสดิ์ลาภ	๓	๓
อุทิศให้แก่เจ้ากรรมนายเวร		
นางลำใย แก้วสวัสดิ์ลาภ และครอบครัว	๓	๓
อุทิศให้แก่เจ้ากรรมนายเวร		
นางพเยาว์ อยู่ยงค์ และครอบครัว	๓	๓
อุทิศให้แก่เจ้ากรรมนายเวร		
นางรังษิมา นิยมฤทธิ์ และครอบครัว	๓	๓
อุทิศให้แก่เจ้ากรรมนายเวร		
ด.ช.พลนัท ฤทธิ์เทพ		๒๐

รวมยอดสายบริษัท แอร์โรคลาส (ออฟฟิตบางนา)
ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๓,๖๒๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๑,๐๔๐ แผ่น

สายบริษัท อีเอ็มซี จำกัด มหาชน
(คุณมนัสนันท์ ศิริอมรวิชญ์ ฝ่ายการเงิน)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณกฤษณะ สง่าแสง	๓๙	๔๔
คุณมนัสนันท์ ศิริอมรวิชญ์	๑๙	
Noriko Oyabe	๑๙	
คุณณัฐพร มนีธนวัฒน์	๑๐	๒๐
คุณนริศ จริตบรรเจิดกุล	๑๐	
คุณฤมล แช่มช้อย	๙	
คุณกฤษณา ชอบดี	๙	๙
คุณชมพูนุท สุขเกษม	๙	
คุณพัชรินทร์ จรัสวงศ์ขจร	๙	
คุณอณพฌนัต ซิ้มเจริญ	๙	๙
คุณปรารถนา ปานพรหม	๙	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณญาณิศา บุญพยุง	๙	๙
คุณอัญชลี เลิศวิริยะศักดิ์	๙	๙
คุณวรกิตติ นิลกานุวงศ์	๙	
คุณวสันต์ - คุณวรัญญา นกในรี	๕	
คุณวิไลลักษณ์ วีระบริรักษ์	๕	
คุณเขมวิดา เข็มสกุล	๕	๔
คุณกิ่งกาญจน์ วงษ์ขันธ์	๕	๔
คุณหล้า อาจหาญ	๑	
คุณพิลัยพร มะนะโส		๙

รวมยอดสายบริษัท อีเอ็มซี ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๓,๙๘๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๕๔๕ แผ่น

สายบริษัท เอบริค อิสเทิร์น อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณเรณุกา สุนันทวัฒน์ และครอบครัว	๓๕	
คุณพัลลภ-คุณนฤมล เลอวงษา	๒๐	๒๐
นายสุชาติ-นางรัตติยา ศรีจันทร์ ด.ช.นันทิพัฒน์ ศรีจันทร์	๒๐	๒๐
นายเศวต จั่นผ่อง และน.ส.อรวรรณ อ่วมนุสนธิ์	๒๐	
คุณมนัสเทพ-คุณทิพศุธา สมสถาน และครอบครัว	๑๙	๑๙
คุณศรีสมัย ปัญญา	๑๕	๑๐
คุณวีรชัย-คุณฤทัยรัตน์ ด.ญ.วิรากานต์ สุขสมบุตร และด.ช.วรชัย สุขสมบุตร	๑๐	
คุณรัตน์ดาววรรณ-เด็กชายพีรพัฒน์ ศรีชุม และครอบครัว	๕	๑๐
นางสาวศิริพร ยศทิพย์ และครอบครัว	๕	๑๐
นางสาวสุวิมล คำหน่อ และนายวีรยุทธ อิ่นแก้ว	๕	๑๐
นางสาวลักขณา ระวังภัย และนายสุวัฒนชัย ออดแก้ว และครอบครัว	๕	๑๐
นางสาวกัลยา ปราบรัตน์ และครอบครัว	๕	๔
คุณยงยุทธ-คุณวราภรณ์ และครอบครัว	๕	๑๐
คุณสุภาณี ขุนสนิท และครอบครัว	๕	๑๐
นายประดิษฐ์-คุณกาญจนา กล่ำปาน นายอดุลย์ กล่ำปาน	๔	๕
คุณลัดดา-ด.ช.ภูริณัฐ กล่ำปาน ด.ช.ภาณุวิชญ์ กล่ำปาน	๔	๕
คุณเพลินพิศ ขุนสนิท และครอบครัว	๑	

รวมสายบริษัทเอบริค อิสเทิร์น อินเตอร์เนชั่นแนล

ทั้งสิ้นดังนี้

หนังสือสวดมนต์ ๓,๖๖๐ เล่ม

ซีดีธรรมะ ๗๑๕ แผ่น

สายบริษัท แอร์โรเฟลกซ์ จำกัด
(ฝ่ายขายยางฉนวนกันความร้อน)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
น.ส.ศรีเกษม ชัยปิตินานนท์ และครอบครัว	๑๕	
นายโกศล แคล่วคล่อง และครอบครัว	๑๐	๒๐
นายณัฐพัชร์ ชัยถาวรทรัพย์ น.ส.นันท์นภัส วุฒิพงศ์วรโชติ	๑๐	๒๐
นายพัชรพล ธีระจารุวรรณ และครอบครัว	๑๐	๒๐
นายพัลลภ กิจนิตย์ชีว์ คุณอนุรี สายกลิ่น	๑๐	๑๐
น.ส.วรนุช นาจันอ่อน และครอบครัว	๕	
น.ส.นฤมล นามะสนธิ	๕	
ด.ช.ณัฏฐ์ แซ่เตียว	๕	๕
ด.ช.ภัทรพล แซ่เตียว	๕	๕
นายขจิต กาญจนะอักษร และครอบครัว	๕	
น.ส.นีระนุช สมสุด และครอบครัว	๕	๔
นายวีระพงษ์ ญาติชัยภูมิ	๕	๕
นางบังอร พอนนัมพาลัม ด.ญ.พิเดิ้ญะดัชนี พอนนัมพาลัม	๕	๒
น.ส.ธีรญาภัทร หวังวิชา	๔	๔
น.ส.ปภาวดี อินทรา และครอบครัว	๔	๔
นายชัชพล บุณยสงวน และครอบครัว	๔	๔
นายสมัยวุฒิ ณ หนองคาย และครอบครัว	๔	๔
น.ส.จุฬามาศ เพ็งล่อง และครอบครัว	๔	๔
นายราวิน สุลต่านมูซาฮูดีน และครอบครัว	๔	๔
ว่าที่ร้อยโท ธีรเดช แกล้วกล้า และครอบครัว	๔	๔
นายมานพ ปิลันธนารัชต์	๔	๔
น.ส.ทวีผล อยู่คง	๔	๔
นายมานิต ภูจอมจิต และครอบครัว	๓	๔
น.ส.สิริพร ปิ่นชุมพลแสง	๒	๒
ด.ญ.ศุภัชญา สาระขันธ์	๒	๒
ด.ญ.รัชชวิน จินดา	๒	๒
น.ส.อุษารัตน์ สุวรรณสินธุ์ และครอบครัว	๒	๒
นายธนาพล เรืองสุทธา และครอบครัว	๒	๒
น.ส.ภาวนา อักษรไวสมผล และครอบครัว	๒	

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
ด.ช.กิตติพงศ์-ด.ญ.ธันยพร เที่ยงธรรม และครอบครัว		๒๐

รวมสายบริษัท แอร์โรเฟลกซ์
(ฝ่ายขายยางฉนวนกันความร้อน) ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๒,๙๒๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๘๐๕ แผ่น

สายบริษัท แอดวานซ์เทคโนโลยี่ จำกัด
(คุณสิทธิพล วาเจริญ) จ.ลพบุรี

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นายสิทธิพล วาเจริญ นางชวนชื่น ทำดี	๕๐	
คุณอัจฉรา พุ่มพานิช	๓๐	
ด.ช.สุทธิพัฒน์-ด.ช.กฤตวัฒน์ วาดเจริญ	๒๕	
พันโท ทวี-คุณจิดาภา อวดคม	๒๕	
นางประนอม วาดเจริญ	๒๕	
น.ส.สิริวิมล คงประจักษ์	๑๐	
ด.ช.ฐิติวัฒน์ ฟักสมบูรณ์ ด.ช.ฐาปนวัฒน์ ฟักสมบูรณ์	๑๐	
นางสาวสมพร เงินมาก	๑๐	

รวมสายบริษัท แอดวานซ์เทคในโลยี จำกัด
(คุณสิทธิพล) จ.ลพบุรี ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๓,๕๑๐ เล่ม

สายคุณฐิติกา นิ่มนวล (ครูโยคะ)

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
นางสาววารี-นางบัวเงา มะโนวัน นายปิยะดานัย มะโนวัน นายรุ่งโรจน์ มณีแดง	๙	๙
นายประวิทย์ มะโนวัน *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*		
คุณสุภาภรณ์ มาไสว *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*		๔๐
นายสมชาย-นางราตรี เพชรพิรุณ ด.ช.พงศ์พิพัฒน์-ด.ญ.สโรชินี เพชรพิรุณ *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวรทุกภพทุกชาติ* *และเทวดาประจำกาย*	๙	๙
นางสาวศิริกร พลเยี่ยม *อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร*	๓๔	
นางสาวภัทรสกร พรมทัน นางทองดำ พรมทัน *อุทิศให้เทวดาประจำกาย* *เจ้ากรรมนายเวรทุกภพทุกชาติ* *และนายก่อย พรมทัน*	๙	
นายธัชกร คุยศรี-นางจำนงค์ คุยศรี *อุทิศให้เทวดาประจำกาย* *เจ้ากรรมนายเวรทุกภพทุกชาติ* *และนายจำนงค์ คุยศรี*	๙	
นางสุภาพร พุ่มคำ-นายศุภกร พุ่มคำ ด.ช.กฤษกร พุ่มคำ *อุทิศให้เทวดาประจำกาย* *และเจ้ากรรมนายเวรทุกภพทุกชาติ*	๙	
นางสาวเมฆขลา พลอยมณี *อุทิศให้เทวดาประจำกาย* *และเจ้ากรรมนายเวรทุกภพทุกชาติ*	๙	

รวมสายคุณฐิติกา นิ่มนวล (ครูโยคะ) ทั้งสิ้นดังนี้
หนังสือสวดมนต์ ๑,๘๔๐ เล่ม
ซีดีธรรมะ ๒๙๐ แผ่น

	เล่ม	ซีดี (แผ่น)
คุณจันทร์จิรา ไชตินุสนธิ์ (กรรมการ) บริษัท นครหลวงเทคในโลยี จำกัด	๔๐๐	๔๐๐
นายพัฒนา อัศวนิเวศน์ (กรรมการ) บริษัท สินสยามอินเตอร์คูลลิ่ง จำกัด	๒๐๐	๒๐๐
ครอบครัวขจรมณี และครอบครัวพฤกษชาติ	๒๐๐	

รวมพิมพ์หนังสือสวดมนต์ จำนวนเงิน ๔๑๑,๐๐๐ บาท
แผ่นซีดีธรรมะจำนวนเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท
รวมเงินทั้งสิ้น ๔๘๑,๐๐๐ บาท

ต่อให้ทุกข์ที่สุด... ก็ต้องผ่านพ้นไปจนได้
เมื่อเรานั่งมองอดีต เรายังผ่านทุกข์มาได้ตั้งหลายทุกข์
ในเมื่อ... ชีวิต... มันยังมีชีวิต
ขอแค่อย่าทุกข์ก่อนเจอทุกข์
หลังทุกข์ อย่าทุกข์อีก
ให้ทุกข์ แค่ตอนทุกข์
แล้วทุกข์ที่สุด... ก็จะเป็นทุกข์แค่นี้เอง!

พระธรรมสิงหบุราจารย์

(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)
วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี

รหัสปก C-0603

พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนาโรงพิมพ์ จำกัด
106/204 หมู่ที่ 4 แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพฯ 10230
โทร. : 0-2517-7445, 0-2918-0192-3, 0-2918-1336, 0-2918-1338-9, 0-2918-1171-2, 0-2540-7860
โทรสาร : 0-2917-9072, 0-2918-1218
มือถือ : 081-446-5071, 081-666-0797, 089-784-8758, 089-789-3226
E-mail : viriya999@gmail.com, viriya_999@yahoo.com
website : www.rvpprinting.com

แสงเทียนส่องธรรม เอาบุญเอาบาป